
PROPOSTA PEDAGÒGICA

Segon cicle: 3r curs

CEIP Jaume I (Mislata)

PROPOSTA PEDAGÒGICA D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

CICLE: 2n cicle	NIVELL: 3r	CURS ACADÈMIC: 2024/2025
ÀREA: Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural		

1. CONCRECIÓ DELS ELEMENTS CURRICULARS	
1.1 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	
Competència específica 1: Utilitzar de forma guiada i delimitada dispositius i recursos digitals per a cercar informació, comunicar-se, col·laborar i crear contingut digital senzill amb seguretat i eficàcia.	
Criteris d'avaluació	1.1 Usar aplicacions informàtiques senzilles d'ús habitual per a buscar informació en internet, de forma guiada i segura, sobre temes d'interés personal. 1.2 Usar dispositius senzills per a comunicar-se mitjançant el correu electrònic. 1.3 Crear textos digitals senzills utilitzant guies detallades. 1.4 Identificar hàbits que afavoreixen tindre una relació saludable i adequada amb l'ús de les tecnologies digitals. 1.5 Identificar conductes segures i poc segures relacionades amb la informació personal (imatge, dades i contrasenyes) en l'ús de les tecnologies digitals.
Sabers bàsics	Bloc 1: Cultura científica. <u>1.1 Iniciació a l'activitat científica.</u> G1 Fases del raonament científic i de l'experimentació - Realització d'experiments guiats utilitzant diferents tècniques d'indagació i emprant els instruments i dispositius adequats. Bloc 2: Tecnologia i digitalització <u>2.1. Digitalització de l'entorn personal d'aprenentatge.</u> G2. Comunicació en la xarxa

- Coneixement i utilització de recursos i plataformes digitals restringides i segures per a comunicar-se amb altres persones: el correu electrònic.
- La netiqueta: regles bàsiques de cortesia i respecte en els correus electrònics: estructura i contingut del missatge (SPAM), ús de majúscules.
- G3. Dispositius, programes i aplicacions informàtiques
- Cercadors.
- Presentació de la informació: document (estructura, diferents tipografies, inserció d'imatges...)
- Entorn personal d'aprenentatge.
- G4. Salut i seguretat
- Estratègies per a fer un ús adequat de la tecnologia: benestar digital i salut per a previndre addiccions. Sensibilització cap al ciberassetjament.
- Estratègies per a fer un ús segur de la tecnologia i l'entorn digital personal d'aprenentatge: contrasenyes secretes, cessió d'imatges o informació personal, publicitat i correus no desitjats, phishing.
- G5. Utilització de la tecnologia de la informació i la comunicació
- Estratègies de cerca d'informació guiades, segures i eficients: valoració, discriminació, selecció, organització, contrast i comparació.
- Bloc 3: Societats i territoris.
- 3.1. Reptes del món actual.
- G1. Pensament crític
- Conjectures i planificació de tasques senzilles.
- Estratègies per a l'emissió d'opinions senzilles a partir d'una informació donada.
- Acceptació d'altres punts de vista, assumpció de diversos rols, aportació d'idees pròpies constructives.
- G2. Drets i llibertats
- Noció de desigualtat social i conflicte social.

Competència específica 2:

Desenvolupar projectes cooperatius delimitats i realitzar investigacions senzilles de naturalesa interdisciplinària amb la guia i ajuda del professorat, utilitzant estratègies elementals pròpies del pensament de disseny i computacional.	
Criteris d'avaluació	2.1 Identificar qüestions o problemes relacionats amb l'entorn natural, social i cultural pròxim d'especial interès i rellevància. 2.2 Proposar possibles solucions a qüestions o problemes relacionats amb l'activitat quotidiana, utilitzant tècniques senzilles de pensament. 2.3 Manejar de manera segura les eines, dispositius, tècniques i materials utilitzats habitualment en desenvolupament de projectes i la realització de xicotetes investigacions. 2.4 Presentar el producte final en diferents formats, explicant els passos seguits.
Sabers bàsics	Bloc 1: Cultura científica. <u>1.1 Iniciació a l'activitat científica.</u> G1 Fases del raonament científic i de l'experimentació - Observació de fenòmens que succeeixen en el seu entorn natural, social i cultural pròxim, i realització de prediccions raonades. - Estratègies d'utilització del pensament crític, aplicat als diferents resultats obtinguts. Bloc 2: Tecnologia i digitalització. <u>2.2. Projectes de disseny i pensament computacional.</u> G1. Projectes de disseny - Observació del medi natural o social; admiració d'un tema concret. - Identificació d'objectius, necessitats, dubtes o problemes. - Expressió de diferents solucions o respostes. - Selecció de l'aspecte a desenvolupar. - Comprovació, disseny, prototip i/o prova. - Avaluació - Presentació i comunicació. G2. Pensament computacional

- Abstracció
- Pensament algorítmic
- Descomposició en parts més senzilles
- G3. Tecnologia
 - Utilització de materials, eines i objectes d'ús escolar segur.
 - Dispositius digitals segurs i adequats a la consecució d'un projecte: tauleta, telèfon intel·ligent, ordinador, etc.
- G4. Iniciació a la programació
 - Programació per blocs amb elements manipulatius no tecnològics (activitats desendollades).
 - Programació per blocs a través de robots programables senzills.
 - Programació per blocs en entorns digitals.
- G5. Treball Cooperatiu
 - Tècniques cooperatives senzilles per al treball en equip.
 - Estratègies per a la gestió de conflictes i promoció de conductes empàtiques i inclusives
- Bloc 3: Societats i territoris.**
- 3.1. Reptes del món actual.
- G1. Pensament crític
 - Conjectures i planificació de tasques senzilles.
 - Estratègies per a l'emissió d'opinions senzilles a partir d'una informació donada.
 - Acceptació d'altres punts de vista, assumpció de diversos rols, aportació d'idees pròpies constructives.
- G2. Drets i llibertats
 - Noció de desigualtat social i conflicte social.

Competència específica 3:

Plantejar i respondre preguntes sobre qüestions de la vida quotidiana relatives a l'entorn natural, social i cultural aplicant, amb suport i guia de materials i del professorat, el raonament científic i l'experimentació.

Criteris d'avaluació	3.1 Buscar i recopilar informació, recorrent a diferents fonts segures i fiables, sobre el medi natural, social i cultural pròxim. 3.2 Realitzar de forma guiada experiments senzills, utilitzant les tècniques més apropiades per a la investigació que es realitza. 3.3 Emprar de manera segura instruments i dispositius, realitzant observacions i mesuraments precisos i registrar-les correctament. 3.4 Interpretar la informació obtinguda com a resultat de la realització d'un experiment. 3.5 Presentar els resultats de xicotetes investigacions en forma d'esquemes visualment senzills.
Sabers bàsics	Bloc 1: Cultura científica. <u>1.1 Iniciació a l'activitat científica.</u> G1 Fases del raonament científic i de l'experimentació - Lèxic i vocabulari científic bàsic i la seua utilització en les investigacions relacionades amb el mitjà pròxim. - Comunicació dels resultats de les investigacions usant eines senzilles usant llenguatge científic bàsic adquirit. - Presentació i comunicació dels resultats de les investigacions realitzades en diferents formats, utilitzant el llenguatge científic bàsic adquirit. G2. Professions científiques i tecnològiques amb perspectiva de gènere - Professions i avanços científics STEM des d'una perspectiva de gènere. <u>1.2 La vida en el nostre planeta.</u> G1. Éssers vius - La classificació dels éssers vius, els grans regnes de la naturalesa. - Les plantes. Classificació en subgrups segons les seues característiques d'adaptació al mitjà, obtenció d'energia, relació i reproducció. - Els animals. Classificació en subgrups segons les seues característiques d'adaptació al mitjà, obtenció d'energia, relació i reproducció. <u>1.3 Matèries, força i energia.</u> G1. Matèria - Les propietats dels materials: duresa, flexibilitat, massa i volum. Materials naturals i artificials.

	G2. Forces i energia - Tipus d'energia, el so, la llum i la calor. L'energia elèctrica. Ús i consum responsable. Bloc 3: Societats i territoris. <u>3.1. Reptes del món actual.</u> G1. Pensament crític - Conjectures i planificació de tasques senzilles. - Estratègies per a l'emissió d'opinions senzilles a partir d'una informació donada. - Acceptació d'altres punts de vista, assumpció de diversos rols, aportació d'idees pròpies constructives. G2. Drets i llibertats - Noció de desigualtat social i conflicte social
Competència específica 4: Adoptar hàbits saludables de consum, alimentació, exercici i descans a partir del coneixement científic del cos, des del punt de vista del benestar físic, mental i emocional.	
Criteris d'avaluació	4.1 Relacionar la pràctica habitual i autònoma d'hàbits saludables d'alimentació, exercici físic i descans amb el coneixement científic del cos. 4.2 Identificar emocions i sentiments propis i aliens i comportar-se de manera empàtica en les relacions amb les altres persones per a afavorir la convivència. 4.3 Reconéixer i acceptar la identitat sexual i de gènere pròpies i rebutjar prejudicis i estereotips relacionats amb aquestes identitats. 4.4 Assumir responsabilitats i tasques en els contextos escolar, familiar i comunitari pròxim superant els estereotips sexistes.
Sabers bàsics	Bloc 1: Cultura científica. <u>1.2 La vida en el nostre planeta.</u> G3. Desenvolupament sostenible - Accions per al consum responsable de béns i serveis. - Petjada ecològica i sostenibilitat/no sostenibilitat derivada del consum.

	- Reutilització, reducció i reciclatge de materials. - Corresponsabilitat en la protecció mediambiental G4. El cos humà - Morfologia del cos humà. Esquelet, musculatura i articulacions. - Parts i òrgans principals del cos humà i les seues funcions. - Relació entre el benestar i la pràctica de determinats hàbits: alimentació variada, higiene personal, exercici físic regulat sense excessos i descans diari. G5. Educació emocional - Reconeixement dels sentiments i emocions pròpies i dels companys i companyes per a establir relacions socials adequades. - Coneixements bàsics sobre la sexualitat humana com a forma de relació i comunicació. Bloc 3: Societats i territoris. <u>3.1. Reptes del món actual.</u> G1. Pensament crític - Conjectures i planificació de tasques senzilles. - Estratègies per a l'emissió d'opinions senzilles a partir d'una informació donada. - Acceptació d'altres punts de vista, assumpció de diversos rols i aportació d'idees pròpies constructives. G2. Drets i llibertats. - Noció de desigualtat social i conflicte social.
Competència específica 5: Identificar, analitzar i proposar solucions als problemes generats per l'acció humana en l'entorn, tant a nivell local com de manera global, derivats dels factors demogràfics, històrics, econòmics, tecnològics i ambientals.	
Criteris d'avaluació	5.1 Relacionar les accions que realitzen les persones en la vida quotidiana i el medi en el qual viuen, tenint en compte els factors naturals i socials.

	5.2 Argumentar els avantatges i els inconvenients d'una actuació humana rellevant i significativa amb un fort impacte en el medi ambient i el paisatge pròxim. 5.3 Participar activament en l'elaboració de propostes d'actuació orientades a la solució de problemes ecològics presents en l'entorn pròxim. 5.4 Reconéixer i establir les causes i les conseqüències dels canvis produïts en un element del paisatge o d'un ecosistema amb el pas del temps i per l'acció dels agents que incideixen en ell. 5.5 Identificar les accions pròpies realitzades diàriament en benefici del consum responsable de materials escolars, aliments, aigua i electricitat.
Sabers bàsics	Bloc 1: Cultura científica. <u>1.1 Iniciació a l'activitat científica.</u> G1. Fases del raonament científic i de l'experimentació - Vocabulari científic bàsic per a comunicar de manera oral o gràfica el resultat de les investigacions. <u>1.2 La vida en el nostre planeta.</u> G2. Paisatges i ecosistemes - Concepte d'ecologia, la cura i el respecte pels espais naturals, els animals i les plantes. - Els ecosistemes. Factors biòtics i abiòtics. Equilibri i conservació. - El paisatge, agents que el transformen, conscienciació sobre l'acció de l'home en el paisatge. Desenvolupament sostenible. La petjada ecològica dels éssers humans en l'entorn natural. G3. Desenvolupament sostenible - Accions per al consum responsable de béns i serveis. - Petjada ecològica i sostenibilitat/no sostenibilitat derivada del consum. - Reutilització, reducció i reciclatge de materials. - Corresponsabilitat en la protecció mediambiental. <u>1.3 Matèries, força i energia.</u>

G2. Forces i energia

- Tipus d'energia, el so, la llum i la calor. L'energia elèctrica. Ús i consum responsable.

G3. Màquines i instruments

- Màquines simples.
- Aplicacions i usos en la vida quotidiana de màquines, aparells i estructures.
- Ús de balances i pesos com a instruments de mesura.
- Grans fites en la invenció de màquines, aparells o estructures que van canviar la humanitat des d'una perspectiva de gènere.
- El progrés de la ciència i la tecnologia cap a un desenvolupament sostenible.

Bloc 3: Societats i territoris

3.1 Reptes del món actual.

G1. Pensament crític

- Conjectures i planificació de tasques senzilles.
- Estratègies per a l'emissió d'opinions senzilles a partir d'una informació donada.
- Acceptació d'altres punts de vista, assumpció de diversos rols, aportació d'idees pròpies constructives.

G2. Drets i llibertats.

- Noció de desigualtat social i conflicte social.

3.4 Consciència ecosocial.

G1. Representació

- Representació cartogràfica.

G2. El clima

- Factors climàtics.
- El canvi climàtic: presa de consciència de l'impacte en l'entorn.

G3. Responsabilitat ecosocial.

- La Terra en el seu concepte geològic i geogràfic.

	- El Sistema Solar. - L'ús responsable de l'aigua com a recurs escàs i la seua conservació. - Elements bàsics del relleu. - Elements del relleu a nivel local i nacional. - Conservació i cura dels elements paisatgístics de l'entorn. - Elements del relleu a nivel europeu.
Competència específica 6: Situar cronològicament i espaciamenl els esdeveniments que marquen l'inici i el final dels grans períodes històrics mitjançant l'ús de diferents fonts històriques i unitats de temps, i identificar i explicar els principals processos de canvi subjacents i la seua interrelació.	
Criteris d'avaluació	6.1 Reconéixer i utilitzar les unitats de temps, dècada i segle. 6.2 Ordenar cronològicament fets socials i persones rellevants de la història recent utilitzant eines bàsiques de mesura de temps i incorporant la perspectiva de gènere. 6.3 Ordenar temporal i espacialment alguns dels fets especialment rellevants de la història de la Comunitat Valenciana. 6.4 Descriure algunes formes de vida representatives dels grans períodes històrics. 6.5 Identificar les característiques principals dels grans períodes històrics.
Sabers bàsics	Bloc 3: Societats i territoris. <u>3.1. Reptes del món actual.</u> G1. Pensament crític - Conjectures i planificació de tasques senzilles. - Estratègies per a l'emissió d'opinions senzilles a partir d'una informació donada. - Acceptació d'altres punts de vista, assumpció de diversos rols, aportació d'idees pròpies constructives. G2. Drets i llibertats - Noció de desigualtat social i conflicte social. <u>3.2. Societats en el temps.</u>

	G1. El pas del temps - Adquisició de nocions bàsiques de temps i unitats de mesura. - Cronologia històrica. Períodes cronològics i grans edats de la Història. Unitats de mesura (dècada, segle). - Estratègies per a la representació del temps mitjançant línies del temps i el coneixement dels diferents períodes cronològics. G3. Societats i diversitat cultural - Identificació dels trets diferencials de les societats a través del temps. - Reconeixement de les característiques de les societats prehistòriques i de l'Antiguitat, així com els seus elements més destacables. - Coneixement de les característiques de la cultura grega i la romanització i anàlisi de la seua herència en la societat actual. G4. Interpretació històrica - Nocions de causa, conseqüència, empatia, simultaneïtat i interpretació històrica.
Competència específica 7: Identificar i descriure l'organització i estructura política i territorial municipal, de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i d'Europa, així com les característiques més destacades de les seues principals institucions i funcions.	
Criteris d'avaluació	7.1 Identificar els principals òrgans de govern del municipi, de la província i de la Comunitat Valenciana. 7.2 Distingir les característiques de l'estructura política i territorial del seu municipi, la província i la Comunitat Valenciana. 7.3 Conèixer les funcions de l'administració del municipi, destacant la importància i el valor de les mateixes per a la ciutadania i la participació ciutadana.
Sabers bàsics	Bloc 3: Societats i territoris. <u>3.1. Reptes del món actual.</u> G1. Pensament crític - Conjectures i planificació de tasques senzilles. - Estratègies per a l'emissió d'opinions senzilles a partir d'una informació donada. - Acceptació d'altres punts de vista, assumpció de diversos rols, aportació d'idees pròpies constructives. G2. Drets i llibertats

	- Noció de desigualtat social i conflicte social. <u>3.3. Alfabetització cívica.</u> G1. Organització social - Economia domèstica: noció de diners, despeses i ingressos, estalvi, compte bancari, moneda i targeta de crèdit. - La família i la relació entre els seus membres: adquisició de responsabilitats en l'entorn familiar. - Reconeixement de l'organització social, política i territorial: les Comunitats Autònomes i Espanya. - Seguretat viària. La ciutat com a espai de convivència. Normes de circulació i mobilitat sostenible. G2. Estructura política - Característiques del sector privat i del sector públic. - Organització de l'Administració Pública a través de la Generalitat. G3. Població - Medi urbà i rural. El medi urbà i rural de la Comunitat Valenciana. - Distribució de la població: natalitat i mortalitat, - Moviments migratoris i riscos naturals.
Competència específica 8: Reconèixer alguns elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural de la Comunitat Valenciana i Espanya, i explorar i formular propostes per a promoure'n el reconeixement i la protecció.	
Criteris d'avaluació	8.1 Identificar i valorar alguns elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural de la Comunitat Valenciana. 8.2 Desenvolupar conductes de respecte, cura i manteniment del patrimoni natural, històric i cultural del municipi i de la Comunitat Valenciana i proposar accions per a la seua conservació i difusió.
Sabers bàsics	Bloc 1: Cultura científica. <u>1.2 La vida en el nostre planeta.</u> G2. Paisatges i ecosistemes - Concepte d'ecologia, la cura i el respecte pels espais naturals, els animals i les plantes.

- Els ecosistemes. Equilibri i conservació.
- El paisatge, agents que el transformen, conscienciació sobre l'acció de l'home en el paisatge.
- Desenvolupament sostenible. La petjada ecològica dels éssers humans en l'entorn natural.

Bloc 3: Societats i territoris.

3.1. Reptes del món actual.

G1. Pensament crític

- Conjectures i planificació de tasques senzilles.
- Estratègies per a l'emissió d'opinions senzilles a partir d'una informació donada.
- Acceptació d'altres punts de vista, assumpció de diversos rols, aportació d'idees pròpies constructives.

G2. Drets i llibertats

- Noció de desigualtat social i conflicte social.

3.2. Societats en el temps.

G2. Educació patrimonial

- Reconeixement de les dones com a subjectes individuals o col·lectius de la història i la seua aportació al patrimoni.
- Reconeixement d'altres tipus de patrimoni (immaterial) i localització d'expressions culturals i històriques (patrimoni) més pròximes a la seua localitat i a nivell nacional.

1.2 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

Instruments de recollida i registre de la informació

L'avaluació de l'alumnat ha de ser contínua, global i formativa, i ha de tindre en compte el progrés en el conjunt dels processos d'aprenentatge. Per tant, per a l'avaluació del grau d'adquisició de les competències específiques, ens centrarem en l'avaluació del procés, i no només del resultat. Per aquest motiu, prioritzarem l'ús d'eines com:

- Observació diària de l'alumnat en els seus processos d'aprenentatge.
- Registre al quadern docent de les tasques fetes diàriament i de l'aportació en classe de l'alumnat.
- La resolució de problemes de situacions quotidianes.

- Rúbriques.
- Rutines de pensament.
- Entrevistes orals.
- Realització de quaderns de reforç/ampliació per a l'alumnat NESE.
- Treballs i exposicions grupals.
- Presentació de treballs escrits individuals i grupals.
- Treball diari cooperatiu.
- Avaluació de productes finals: murals, treballs d'investigació, diorames, elaboració de treballs manipulatius, lapbooks...
- Portfoli.
- Exàmens escrits: es realitzaran com a proves d'adquisició de les competències específiques en el segon cicle. En cap cas, serà l'únic instrument d'avaluació.

Les valoracions es registraran en graelles específiques de registre del seguiment dels aprenentatges en les quals es farà constar l'evolució de l'alumnat en relació al desenvolupament de les competències específiques. Destaquem les possibles següents graelles específiques i instruments útils per a dur a terme l'avaluació (els/les docents triaran aquelles que millor s'adapten a les característiques del grup d'alumnes):

- Llista de comprovació del treball individual diari.
- Llista de comprovació del treball en grup i cooperatiu.
- Llistats de registre del grau d'adquisició de les competències específiques.
- Quadern docent de registre personal.
- Rúbrica de portfoli.
- Escala de valoració del quadern de classe.
- Escala de valoració de les actituds.
- Escala d'autoavaluació.
- Escala de coavaluació.

A més d'avaluar els aprenentatges de l'alumnat, el professorat ha d'avaluar els processos d'ensenyament i la mateixa pràctica docent.

Models d'informe d'avaluació qualitativa (trimestral) per a cada curs del cicle:

Per a l'avaluació del grau d'acompliment de les competències, s'elaborarà de forma trimestral un informe d'avaluació.

Cada tutor o tutora, amb ajuda del personal que intervinga en el procés d'ensenyament i aprenentatge, de l'alumnat, és el responsable d'elaborar l'informe d'avaluació personalitzat i únic per a cada alumne o alumna amb un enfocament competencial.

Les informacions que s'oferisquen han d'estar sempre sustentades en els registres i les observacions prèviament obtingudes i sobre les quals s'ha reflexionat de manera individual i col·lectiva en les sessions d'equip.

En el document 3 es presenta el model propi d'informe d'avaluació que es lliurarà a les famílies de alumnat de Primària trimestralment (ITACA) i que s'ha d'incloure en l'expedient de l'alumnat.

En el document 4, presentem la informació que s'ha d'incloure al document presentat en el document 3.

Criteris de qualificació quantitativa (fi de curs)

A més de l'avaluació trimestral de l'informe d'avaluació, una vegada finalitzat el curs escolar, l'equip docent coordinat pel tutor o tutora, valorarà, de forma col·legiada, el progrés de l'alumne o alumna en una sessió d'avaluació.

En aquesta avaluació, s'ha d'incloure l'avaluació per àrea expressada per mitjà dels termes següents amb el format descrit en el document 5:

- Insuficient (IN)
- Suficient (SU)
- Bé (BÉ)
- Notable (NT)
- Excel·lent (EX)

Els criteris de qualificació general que es tindran en compte a la fi de curs s'expliquen en el document 6.

2. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

Les mesures de resposta educativa per a la inclusió constitueixen totes les actuacions educatives planificades que tenen com a objecte garantir una educació inclusiva per a tot l'alumnat, especialment el que es troba en situació de més vulnerabilitat i en risc d'exclusió, mitjançant l'eliminació de les barreres. Aquestes mesures s'organitzen en quatre nivells de concreció:

Nivell I (Responsables: Òrgans de govern)

Accés

- Registre i transmissió de la informació educativa sobre l'alumnat assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió de la informació institucional i canals de comunicació bidireccional accessibles amb les famílies, la comunitat educativa i l'entorn.
- Prevenció de l'abandonament escolar. Desenvolupament del protocol d'absentisme.
- Organització dels espais del centre i transformació dels entorns amb criteris d'interacció i comunicació, seguretat, salut i sostenibilitat.
- Accessibilitat física i cognitiva d'espais, elements arquitectònics, mobiliari, i elements de mobilitat i transport.
- Actualització dels recursos tecnològics amb criteris de sostenibilitat.
- Programa de reutilització de llibres i materials curriculars.
- Beques i ajudes econòmiques. Informació per sol·licitar-les i acompanyament.
- Recursos personals i organització inclusiva per al suport preferent dins de l'aula ordinària.
- Coordinació entre els professionals del centre, equips docents, professorat de orientació i suport, personal no docent de suport i amb altres agents externs.
- Organització dels agrupaments heterogenis de nivell.
- Formació de la comunitat educativa i professorat el SAAC'S
- Col·locació d'indicadors o instruments comuns que faciliten l'organització del temps i els espais.
- Organització d'activitats que afavorixen la convivència entre els membres de la comunitat educativa i posen en valor la diversitat.
- Implicació de les famílies en activitats de centre.

Aprentatge

- Concrecions curriculars d'etapa per a la inclusió.
- Acords al voltant de les estratègies metodològiques per a donar suport a l'aprenentatge i participació de tot l'alumnat a totes les experiències educatives i projectes.
- Organització dels suports.
- Programacions didàctiques inclusives pel desenvolupament de competències clau per a cada nivell i assignatura.
- Actuacions de transició entre etapes per establir acords metodològics i sobre avaluació per a la millora dels aprenentatges instrumentals i les competències clau.

- Formació per a la inclusió (PAF).

Participació

- Revisió del PEC en relació als valors inclusius.
- Establiment i actualització de les normes de convivència del centre en consens.
- Sensibilització, informació i concreció de pautes de detecció primerenca sobre els casos que regulen els diferents protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció
- Promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència
- Protocols d'acollida, organitzar, determinant tasques i responsabilitats, desenvolupament i avaluació de les activitats d'acollida d l'alumnat nouvingut i d'altres protocols d'acollida del centre dirigits als nous membres de la comunitat educativa (alumnat i les seues famílies i professorat).
- Desenvolupament de programes preventius en relació a la promoció de la salut i la sostenibilitat
- Desenvolupament de protocols d'atenció sanitària.
- Participació i implicació del professorat (comissions, responsables, etc.)
- Participació i implicació de l'alumnat (assemblea de delegats/des, club del valents, etc.)
- Participació i implicació de les famílies (grups interactius, hort, etc.)
- Participació i implicació de voluntaris, altres membres de la comunitat i l'entorn.
- Promoció de la igualtat, convivència i resolució pacífica de conflictes des del PAT.
- Propostes pedagògiques inclusives basades en el DUA.
- Patis inclusius i coeducatius.

Nivell II (Responsables: tutor/a, altres mestres que imparteixen classe en el grup, cap d'estudis i CIC)

Accés

- Actualització de la informació educativa sobre l'alumnat del grup classe assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió accessible de la informació institucional entre l'alumnat del grup classe i les seues famílies.
- Control de l'assistència i prevenció de l'absentisme com a part de la fase preventiva del protocol d'absentisme.
- Supervisió de l'accessibilitat física, sensorial i cognitiva d'espais i mobiliari de les aules i altres espais

- Adequació i accessibilitat dels recursos tecnològics i dels materials didàctics i curriculars comuns que siguen coherents amb els valors inclusius
- Programes de desenvolupament d'hàbits i d'higiene saludables.
- Proporcionament de múltiples formes de representació (DUA).
- Mesures de sensibilització del grup classe vers la diversitat.
- Posada en marxa d' accions de sensibilització i de convivència que afavorixen el companyerisme i l'ajuda mutua.
- Activitats recollides al PAT referents a relacions positives entre iguals.
- Diseny d'unitats didàctiques integrades.

Aprentatge

- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris que relacionen els aprenentatges escolars amb el context sociocultural local i global.
Exemples: aprenentatge servei, ambients d'aprenentatge, estacions d'aprenentatge, grups interactius, tallers amb famílies, treball per projectes, etc.
- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris adequats a les característiques, necessitats i nivells d'assoliment de l'alumnat del grup classe mitjançant l'aplicació d'estratègies i tècniques metodològiques per a la inclusió (programació multinivell, opcions múltiples d'implicació, representació i expressió (DUA), metodologies centrades en l'alumnat que promoguen la interacció i la cooperació (aprenentatge cooperatiu), TIC per l'aprenentatge, tertúlies dialògiques, etc.
- Ensenyament d'habilitats, comportaments i actituds que desenvolupen la implicació personal des de les situacions d'aprenentatge mitjançant els sabers bàsics i criteris d'avaluació transversals que formen part del currículum
- Ajustament dels procediments i instruments d'avaluació a les característiques i necessitats de tot l'alumnat del grup classe seguint els principis de l'avaluació inclusiva
- Planificació personalitzada d'activitats d'ampliació i reforç com a part de les situacions d'aprenentatge i projectes.
- Aplicació de les actuacions i o programes preventius de dificultats d'aprenentatge acordades amb l'alumnat del grup classe.

Participació

- Acordar i actualitzar les normes de convivència del grup classe (PAT).
- Participació de l'alumnat del grup classe en les accions de sensibilització i informació que organitze el centre sobre el valors i els continguts de l'educació inclusiva.

- Desenvolupament de les activitats per a la participació de l'alumnat del grup classe en les estructures de participació del centre com la junta de delegats i altres.
- Activitats amb l'alumnat del grup classe per a la promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència.
- Acollida al grup classe, especialment als nous membres (PAT).
- Activitats amb l'alumnat del grup classe que desenvolupen els programes preventius per a la promoció de la salut, prevenció de conductes addictives i sostenibilitat mediambiental,.
- Implementació del procediment d'administració de medicaments del protocol d'atenció sanitària específica amb l'alumnat del grup classe.
- Activitats d'acció tutorial per eliminar les barreres a la inclusió identificades prèviament en el grup classe per tutor o la tutora i l'equip docent.
- Fases de detecció i primeres actuacions dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció i acompanyament a la identitat i expressió de gènere amb el grup classe.
- Tutoria personalitzada o tutoria compartida amb qualsevol alumne o alumna del grup classe i amb les seues famílies.

Nivell III (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport i l'assessorament de l'orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns a les activitats extraescolars i complementàries.
- Organització dels agrupaments heterogenis per a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.
- Organització de la docència compartida i del suport del professorat especialitzat.
- Coordinació del tutor/a amb el professorat del centre i els professionals de suport interns i externs que participen a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.
- Creació de racons TEAACH
- Derivació de la família a recursos de la zona per a rebre ajudes destinades a necessitats bàsiques o reforç.
- Compromís Família - Tutor.
- Coordinació planificada amb els servicis externs i professionals externs que atenen l'alumnat (centre de salut, Ajuntament, Serveis Socials, psicopedagogs..).

- Mesures de sensibilització dirigides a l'alumnat vers la diversitat i el seu valor positiu. Mesures de protecció i mesures pedagògiques correctores concretes.

Aprentatge

- Adequació personalitzada de les programacions didàctiques.
- Actuacions i programes de reforç dins i fora de l'horari lectiu (Espai d'interés dins i fora de l'horari lectiu, tallers de reforç i acompanyament escolar, etc).
- Plans específics de reforç per l'alumnat que repeteix un curs.
- Programes d'estimulació i desenvolupament del llenguatge oral.
- Sessions de conversa, per a l'alumnat nouvingut, basades en la millora de la competència comunicativa oral.
- Flexibilització de l'escolarització per a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu valencià en l'ensenyament bàsic.
- Actuacions i programes d'enriquiment curricular per l'alumnat amb altes capacitats.

Participació

- Actuacions amb un grup diferenciat d'alumnat d'un grup classe, dins i fora de l'horari lectiu, pel desenvolupament d'actituds de respecte i tolerància, habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos.
- Implementació de les actuacions davant supòsits de violència amb un alumne o alumna o un grup diferenciat d'alumnat amb acompanyament dels implicats.
- Notificació de possible situació de desprotecció des de l'àmbit educatiu.
- Implementació de les actuacions d'acompanyament per garantir el dret a l'expressió de gènere i la intersexualitat.
- Implementació de les actuacions del protocol d'atenció sanitària específica front a determinades situacions d'emergència mèdica i d'atenció a l'alumnat amb problemes de salut crònics.
- Programes de desenvolupament d'hàbits bàsics de higiene, alimentació i vida saludable.
- Actuacions per a grups diferenciats d'alumnat d'un grup classe fora de l'horari lectiu per a la participació en activitats socials, culturals i d'oci organitzades en col·laboració amb l'entorn local i institucions i organismes externs.
- Mesures educatives de disciplina positiva de col·laboració en tasques comunitàries i/o del centre.
- Aula de convivència com espai de reflexió i aprenentatge d'habilitats per a la participació.

- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar implicació, autoestima, confiança a les pròpies possibilitats i fortaleces amb el suport de les estructures de tutoria entre iguals o de tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos el suport de les estructures de tutoria entre iguals o mitjançant una tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Compromís família tutor/a amb un alumne o alumna i la seua família.

Nivell IV (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport especialitzat, personal no docent de suport i orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans específics o singulars (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada a les activitats extraescolars i complementàries amb mitjans específics o singulars.
- Provisió personalitzada de productes de suport tècnics i tecnològics. Sistemes alternatius de comunicació amb i sense suport.
- Col·laboració per sol·licitar beques i ajudes econòmiques amb l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Reducció de ràtio per l'alumnat amb necessitats educatives especials (suport grau 3).
- Coordinació amb els professionals dels serveis socials, salut i salut mental, ajuntaments, centres proveïdors de serveis i centres d'estimulació primerenca.
- Coordinació amb els professionals de les unitats específiques, centres d'educació especial, i Unitats d'atenció i intervenció del PREVI.
- Atenció per part de l'educadora, per a desenvolupar les tasques previstes al seu PAP.
- Mesures de sensibilització dirigides a l'alumnat del grup classe cap a la diversitat i el seu valor positiu.

Aprenentatge

- Programes específics personalitzats per a l'adquisició i ús funcional de la comunicació, el llenguatge i la parla (AiLL).
- Programes específics amb currículum personalitzat per a l'estimulació sensorial i cognitiva, l'aprenentatge motor i aprenentatge d'hàbits d'autonomia personal, etc. (PT i educadora).
- Flexibilització en la durada de l'etapa per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals.
- Prolongació d'un any més d'escolarització en l'ensenyament bàsic d'Educació Primària per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Reducció de ràtio.

- Flexibilització en l'horari escolar d'acord amb les seues necessitats.
- Coordinació amb professionals que atenen l'alumnat fora de l'horari escolar.

Participació

- Acompanyament per part de l'educadora.
- Implementació de les actuacions de comunicació, intervenció i seguiment dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció amb un alumne o alumna determinat i amb la seua família.
- Programa específic dirigit a l'alumnat que presenta alteracions greus de conducta i comportament que alteren la convivència de forma greu i reincident.
- Programes personalitzats per l'adquisició i l'ús fonamental de la comunicació, el llenguatge i la parla.
- Plan personalitzat per a l'aprenentatge d'habilitats de comunicació interpersonal i relació social en diversos contextos.
- Plan terapèutic del Annex IX Protocol de Salut Mental (R. 11 de desembre de 2017) per a desenvolupament i seguiment de mesures en l'alumnat que presenta problemes de salut mental que afecten a les interaccions i relacions interpersonals.

PROPOSTA PEDAGÒGICA D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

CICLE: 2n cicle	NIVELL: 3r	CURS ACADÈMIC: 2024/2025
ÀREA: Educació Física		

1. CONCRECIÓ DELS ELEMENTS CURRICULARS	
1.1 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	
Competència específica 1: Identificar i incorporar hàbits saludables bàsics en la vida quotidiana, desenvolupant un estil de vida actiu, a través de l'activitat física regular i adequada.	
Criteris d'avaluació	1.1. Incorporar hàbits saludables relacionats amb l'activitat física i l'alimentació que contribueixen a la millora de la salut física, mental i emocional, i identificar els principals efectes negatius d'una dieta desequilibrada. 1.2. Incorporar progressivament mesures d'higiene postural i de prevenció d'accidents. 1.3. Executar les fases d'activació i volta a la calma relacionades amb la condició física, a través de rutines en les activitats físiques quotidianes. 1.4. Iniciar-se en l'hàbit de practicar activitat física, a través de la realització de rutines bàsiques d'exercicis i jocs que fomenten l'autoconeixement i una harmoniosa interacció.
Sabers bàsics	Bloc 1. Vida activa i saludable. <u>G1. Estil de vida actiu i saludable. Perspectiva física</u> - Higiene postural i mides de prevenció d'accidents. - Respiració i relaxació. - Hàbits saludables d'higiene corporal i postural, d'alimentació i d'hidratació. - Beneficis d'un estil de vida actiu basat en l'activitat física regular. El valor del descans. Alimentació saludable. - Efectes negatius del sedentarisme, la mala alimentació i altres comportaments no saludables.

G2. Estil de vida actiu i saludable. Perspectiva psicològica

- Benestar personal. Respecte, consciència i acceptació del cos propi. Gestió de les emocions.
- Autoconcepte i autorregulació. Fortaleses i debilitats.

G3. Estil de vida actiu i saludable. Perspectiva social

- Respecte i acceptació de la diversitat de les característiques personals.
- Jocs i activitat físic-deportiva *igualitaria com a pràctica social saludable front a hàbits nocius.
- Tractament positiu i gestió de la competitivitat. Jocs cooperatius.

G4. Principis generals anatòmics i funcionals del cos en moviment

- Sistemes implicats en les activitats motrius: muscular i osteoarticular.

G5. Aplicacions digitals i recursos tecnològics per al control de l'activitat física des d'una perspectiva saludable

- Recursos tecnològics relacionats en la salut.

Bloc 2. Organització i gestió de l'activitat física.

G1. Gestió i planificació de l'activitat física

- Programes d'activitat física: autogestió dels mecanismes per a l'execució (àmbit físic, psicològic i social).

G2. Organització de l'activitat física

- Elecció de l'activitat basada en criteris saludables segons l'us i la finalitat.
- Rutines d'activació, calfament i regrés a la calma.

G3. Mides per a la prevenció de lesions i seguretat en la pràctica d'activitat física.

- Normes de seguretat bàsiques. Coneiximent dels principals riscos.
- Mecanismes de control corporal per a la prevenció de lesions. Equipació adequada.
- Actuacions i protocols bàsics davant accidents en les activitats físicdeportives: protegir, avisar i socórrer (PAS), posicions de seguretat; reanimació cardiopulmonar (RCP).
- Consciència de les possibilitats i limitacions personals.

Bloc 3. Resolució de problemes en situacions motrius

	<u>G1. La condició física.</u> - Les capacitats físiques bàsiques en l'àmbit lúdic i l'activitat física. - L'adaptació i autorregulació de l'esforç a la intensitat i duració de l'activitat. - La freqüència cardíaca i respiratòria com a conseqüència de l'esforç realitzat. G2. Capacitats perceptivo-motrius i habilitats motrius - Consciència i control de l'esquema corporal i la lateralitat. - Percepció i estructuració espaciotemporal. - Coordinació general i segmentaria. - Combinació d'habilitats i creativitat motrius. <u>G3. Els jocs</u> - Jocs cooperatius. Jocs alternatius. Jocs modificats. <u>G4. Presa de decisions en diferents situacions motrius. Fonaments tècnics</u> - Gestos tècnics bàsics. <u>G5. Presa de decisions en diferents situacions motrius. Fonaments tàctics</u> - Ocupació d'espais. - Estratègies de progressió, cooperació, oposició i col.laboració-oposició.
Competència específica 2: Mostrar consciència i control dels elements fonamentals de la corporalitat en la resolució de situacions motrius variades des d'un plantejament crític.	
Criteris d'avaluació	2.1. Prendre consciència de la corporalitat amb les possibilitats i limitacions, en diferents accions motrius individuals i en convivència, mostrant una disposició positiva cap a la pràctica física. 2.2. Identificar els principals elements anatòmics i funcionals implicats en el moviment, en situacions motrius habituals. 2.3. Mostrar un progressiu control corporal adequat a diferents contextos i tipus d'accions motrius.
Sabers bàsics	Bloc 1. Vida activa i saludable. <u>G2. Estil de vida actiu i saludable. Perspectiva psicològica</u>

	- Benestar personal. Respecte, consciència i acceptació del cos propi. Gestió de les emocions. - Autoconcepte i autoregulació. Fortaleses i febleses. <u>G3. Estil de vida actiu i saludable. Perspectiva social</u> - Respecte i acceptació de la diversitat de les característiques personals. - Jocs i activitat físicoesportiva igualitària com a pràctica social saludable enfront d'hàbits nocius. - Tractament positiu i gestió de la competitivitat. Jocs cooperatius. <u>G4. Principis generals anatòmics i funcionals del cos en moviment</u> - Sistemes implicats en les activitats motrius: muscular i osteoarticular. Bloc 3. Resolució de problemes en situacions motrius. <u>G3. Els jocs</u> - Jocs cooperatius. Jocs alternatius. Jocs modificats.
Competència específica 3: Resoldre reptes i situacions motrius fent ús de les capacitats físiques, les perceptivomotrius i les habilitats motrius en diferents contextos de la vida quotidiana, a través de l'activitat física i del joc.	
Criteris d'avaluació	3.1. Executar desplaçaments, salts, girs i altres accions motrius de manera coordinada, facilitant el desenvolupament motriu en situacions controlades de joc i activitat física en entorns estables i coneguts, a través d'accions motrius individuals, de cooperació, d'oposició o de col·laboració-oposició. 3.2. Desenvolupar habilitats socials inclusives en les pràctiques motrius identificant els estereotips i resolent conflictes individuals i col·lectius de forma dialogada i justa. 3.3. Experimentar reptes motrius senzills que impliquen les capacitats físiques bàsiques a través d'accions motrius individuals, de cooperació, d'oposició o de col·laboració-oposició mitjançant el joc. 3.4. Utilitzar estratègies bàsiques de joc en accions motrius individuals, de cooperació, d'oposició o de col·laboració-oposició, per mitjà de la identificació dels principals valors socials i culturals associats als jocs.
Sabers bàsics	Bloc 1. Vida activa i saludable.

G3. Estil de vida actiu i saludable. Perspectiva social

- Respecte i acceptació de la diversitat de les característiques personals.
- Jocs i activitat fisicoesportiva igualitària com a pràctica social saludable enfront d'hàbits nocius.
- Tractament positiu i gestió de la competitivitat. Jocs cooperatius.

Bloc 3. Resolució de problemes en situacions motrius

G1. La condició física.

- Les capacitats físiques bàsiques en l'àmbit lúdic i l'activitat física.
- L'adaptació i autoregulació de l'esforç a la intensitat i duració de l'activitat.
- La freqüència cardíaca i respiratòria a conseqüència de l'esforç realitzat.

G2. Capacitats perceptiu-motrius i habilitats motrius

- Consciència i control de l'esquema corporal i la lateralitat.
- Percepció i estructuració espai-temporal.
- Coordinació general i segmentària.
- Combinació d'habilitats i creativitat motrius.

G3. Els jocs

- Jocs cooperatius. Jocs alternatius. Jocs modificats.

G4. Presa de decisions en diferents situacions motrius. Fonaments tècnics

- Gestos tècnics bàsics.

G5 Presa de decisions en diferents situacions motrius. Fonaments tàctics

- Ocupació d'espais.
- Estratègies de progressió, cooperació, oposició i col·laboració-oposició.

Bloc 4. Autoregulació emocional i interacció social en situacions motrius.

G1 Gestió emocional en situacions motrius i jocs

- Identificació i expressió d'emocions i sentiments.

- Regulació i gestió emocional. El cos expressiu i no violent.
- Control de la impulsivitat i de les emocions negatives. La relaxació.

G2. Interacció social en situacions motrius i jocs

- Esportivitat i joc net.
- Normes i regles consensuades en situacions de joc.
- Habilitats socials: escolta activa, treball en equip, estratègies de gestió i resolució dialogada de conflictes.
- Conductes inclusives en les situacions motrius basades en la convivència i la no discriminació per qüestions de gènere, racials, de capacitat física o de competència motriu.

Bloc 5. Manifestacions de la cultura motriu.

G3. Jocs circenses

- Jocs d'equilibri, malabars i habilitats gimnàstiques.

G6. Jocs i esports inclusius

- Jocs cooperatius i espais coeducatius.
- Estratègies per a la inclusió.

G7. Jocs populars i tradicionals

- Jocs del món.

G8. La pilota valenciana

- Bonhomia. Valor cultural de la pilota (BIC - bé d'interés cultural). Modalitat de raspall i modalitats de pilota a paret: frontó i frare.
- Pautes bàsiques.

G9. Els valors en les diferents manifestacions motrius

- Treball cooperatiu. El valor del diàleg i la reflexió.

Competència específica 4:

Participar en l'execució de propostes artisticoexpressives amb aportacions estètiques i creatives pròpies de la cultura motriu a través de la utilització dels recursos expressius bàsics del cos i el moviment.	
Criteris d'avaluació	4.1. Explorar les possibilitats comunicatives del llenguatge corporal, participant en dinàmiques guiades d'iniciació a propostes escèniques, coreogràfiques, balls i danses. 4.2. Executar moviments creatius i expressius amb progressiva desinhibició, que enriqueixen la seua identitat emocional i personal, a través de representacions individuals o grupals senzilles. 4.3. Participar activament en muntatges artístics senzills i guiats, fent ús dels recursos expressius del cos i del moviment.
Sabers bàsics	Bloc 5. Manifestacions de la cultura motriu. <u>G1. Cos comunicador</u> - El llenguatge comunicatiu no verbal: el gest, la mímica i la dansa creativa. - Propostes coreogràfiques individuals i grupals amb intenció estètica i expressiva. <u>G2. Recursos i manifestacions artístico-expressives</u> - Muntatges artístico-expressius. <u>G3. Jocs circenses</u> - Jocs d'equilibri, malabars i habilitats gimnàstiques. <u>G4. El ritme i el cos en moviment</u> - Activitats rítmiques expressives amb i sense suport musical. - El ritme intern. <u>G5. Balls i danses</u> - Balls populars infantils, tradicionals i regionals valencians. - Danses del món i dansa creativa. Danses urbanes.
Competència específica 5: Participar activament en l'exploració del patrimoni natural i cultural de l'entorn, a través d'activitats físiques i artisticoexpressives guiades, adoptant mesures de responsabilitat individuals i col·lectives que afavorisquen la pràctica segura i respectuosa amb el medi.	

Criteris d'avaluació	5.1. Dur a terme activitats físiques i artístico-expressives en el medi natural o entorns no habituals de manera guiada i controlada, coneixent les tècniques adequades. 5.2. Identificar mesures de seguretat i accions per a la conservació del mitjà mitjançant la participació en les activitats inclusives en l'entorn. 5.3. Participar en activitats físiques i artístico-expressives per al coneixement del patrimoni natural i cultural pròxim a través d'activitats guiades en l'entorn.
Sabers bàsics	Bloc 6. Interacció eficient i sostenible amb l'entorn. <u>G1. Activitats físiques i d'oci actiu adaptades al medi natural</u> - Itineraris a peu <u>G2. L'entorn i patrimoni natural, urbà i cultural de la Comunitat Valenciana</u> - Espais de joc i oci en l'entorn pròxim al centre. - Espais naturals i urbans: ús i gaudi. <u>G3. L'impacte ambiental de les activitats físico-esportives en l'entorn natural i urbà. Hàbits de mobilitat sostenible</u> - Consciència de la sostenibilitat mediambiental i valoració de l'impacte de les activitats en el medi natural i urbà. - Accions encaminades a la conservació i la protecció de l'entorn natural i urbà durant la pràctica d'activitat física. - Iniciatives i projectes per al foment de la mobilitat respectuosa amb el medi ambient. <u>G4. Mesures bàsiques de seguretat i prevenció d'accidents</u> - Protocols bàsics de seguretat en les activitats guiades en l'entorn. - Ús correcte de materials i espais en la pràctica de les activitats físiques en l'entorn. - Normes d'educació viària per a vianants i circulació amb bicicleta en les vies públiques.
Competència específica 6: Identificar i explorar recursos tecnològics relacionats amb l'activitat física i la salut, utilitzant-los de manera responsable i segura, sota la supervisió de l'entorn familiar i escolar.	

Criteris d'avaluació	6.1. Experimentar amb recursos tecnològics senzills relacionats amb l'activitat física i la salut, en situacions motrius. 6.2. Fer ús de manera guiada d'algunes aplicacions tecnològiques vinculades a reptes motors, jocs i preesports, identificant els beneficis i els riscos. 6.3. Participar en diferents propostes físiques i artístico-expressives de manera guiada, fent ús de la tecnologia i coneixent els nous escenaris de comunicació i aprenentatge.
Sabers bàsics	Bloc 1. Vida activa i saludable. <u>G5. Aplicacions digitals i recursos tecnològics per al control de l'activitat física des d'una perspectiva saludable</u> - Recursos tecnològics relacionats amb la salut. Bloc 6. Interacció eficient i sostenible amb l'entorn. <u>G5. Aplicacions tecnològiques en activitats en el medi natural</u> - Aplicacions i recursos per a la participació activa.
1.2 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT	
Instruments de recollida i registre de la informació	
L'avaluació de l'alumnat ha de ser contínua, global i formativa, i ha de tindre en compte el progrés en el conjunt dels processos d'aprenentatge. Per tant, per a l'avaluació del grau d'adquisició de les competències específiques, ens centrarem en l'avaluació del procés, i no només del resultat. Per aquest motiu, prioritzarem l'ús d'eines com: - Observació diària de l'alumnat en els seus processos d'aprenentatge. - Registres anecdòtics - Llistes de control - La resolució de problemes motrius en situacions quotidianes. - Rutines de pensament. - Entrevistes orals. - Avaluació de productes finals. - Proves escrites o orals: es realitzaran com a proves d'adquisició de les competències específiques en el segon i tercer cicle.	

Posarem més atenció als aspectes motriu (per les característiques de la nostra àrea) i afectiu-social (intentant transmetre valors i actituds positives). Les valoracions es registraran en graelles específiques de registre del seguiment dels aprenentatges en les quals es farà constar l'evolució de l'alumnat en relació al desenvolupament de les competències específiques.

Destaquem les possibles següents graelles específiques i instruments útils per a dur a terme l'avaluació (els/les docents triaran aquelles que millor s'adapten a les característiques del grup d'alumnes):

- Llista de comprovació del treball individual diari.
- Llista de comprovació del treball en grup i cooperatiu.
- Llistats de registre del grau d'adquisició de les competències específiques.
- Proves d'execució motrius.
- Rúbriques d'avaluació de qualitats físiques bàsiques, psicomotrius i d'habilitats motrius i coordinatives.
- Escala de valoració del treball practic fet a la sessió.
- Escala de valoració de les actituds.
- Escala d'autoavaluació.
- Escala de coavaluació.

A més d'avaluar els aprenentatges de l'alumnat, el professorat ha d'avaluar els processos d'ensenyament i la mateixa pràctica docent.

Per a aquest fi farem servir una escala de valoració on apareixeran uns determinats aspectes d'aquest procés d'ensenyament a valorar.

L'alumnat participarà en aquesta avaluació realitzant una rúbrica d'avaluació sobre la pràctica docent.

I per últim, també avaluarem la nostra actuació, mitjançant una rúbrica d'autoavaluació del professor.

Models d'informe d'avaluació qualitativa (trimestral) per a cada curs del cicle:

Per a l'avaluació del grau d'acompliment de les competències, s'elaborarà de forma trimestral un informe d'avaluació.

Cada tutor o tutora, amb ajuda del personal que intervinga en el procés d'ensenyament i aprenentatge, de l'alumnat, és el responsable d'elaborar l'informe d'avaluació personalitzat i únic per a cada alumne o alumna amb un enfocament competencial.

Les informacions que s'oferisquen han d'estar sempre sustentades en els registres i les observacions prèviament obtingudes i sobre les quals s'ha reflexionat de manera individual i col·lectiva en les sessions d'equip.

En el document 3 es presenta el model propi d'informe d'avaluació que es lliurarà a les famílies de alumnat de Primària trimestralment (ITACA) i que s'ha d'incloure en l'expedient de l'alumnat.

En el document 4, presentem la informació que s'ha d'incloure al document presentat en el document 3.

Criteris de qualificació quantitativa (fi de curs)

A més de l'avaluació trimestral de l'informe d'avaluació, una vegada finalitzat el curs escolar, l'equip docent coordinat pel tutor o tutora, valorarà, de forma col·legiada, el progrés de l'alumne o alumna en una sessió d'avaluació.

En aquesta avaluació, s'ha d'incloure l'avaluació per àrea expressada per mitjà dels termes següents amb el format descrit en el document 5:

- Insuficient (IN)
- Suficient (SU)
- Bé (BÉ)
- Notable (NT)
- Excel·lent (EX)

Els criteris de qualificació general que es tindran en compte a la fi de curs s'expliquen en el document 7.

2. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

Les mesures de resposta educativa per a la inclusió constitueixen totes les actuacions educatives planificades que tenen com a objecte garantir una educació inclusiva per a tot l'alumnat, especialment el que es troba en situació de més vulnerabilitat i en risc d'exclusió, mitjançant l'eliminació de les barreres. Aquestes mesures s'organitzen en quatre nivells de concreció:

Nivell I (Responsables: Òrgans de govern)

Accés

- Registre i transmissió de la informació educativa sobre l'alumnat assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió de la informació institucional i canals de comunicació bidireccional accessibles amb les famílies, la comunitat educativa i l'entorn.
- Prevenció de l'abandonament escolar. Desenvolupament del protocol d'absentisme.
- Organització dels espais del centre i transformació dels entorns amb criteris d'interacció i comunicació, seguretat, salut i sostenibilitat.
- Accessibilitat física i cognitiva d'espais, elements arquitectònics, mobiliari, i elements de mobilitat i transport.

- Actualització dels recursos tecnològics amb criteris de sostenibilitat.
- Programa de reutilització de llibres i materials curriculars.
- Beques i ajudes econòmiques. Informació per sol·licitar-les i acompanyament.
- Recursos personals i organització inclusiva per al suport preferent dins de l'aula ordinària.
- Coordinació entre els professionals del centre, equips docents, professorat de orientació i suport, personal no docent de suport i amb altres agents externs.
- Organització dels agrupaments heterogenis de nivell.

Aprenentatge

- Concrecions curriculars d'etapa per a la inclusió.
- Programacions didàctiques inclusives pel desenvolupament de competències clau per a cada nivell i assignatura.
- Actuacions de transició entre etapes per establir acords metodològics i sobre avaluació per a la millora dels aprenentatges instrumentals i les competències.
- Formació per a la inclusió (PAF).

Participació

- Revisió del PEC en relació als valors inclusius.
- Establiment de les normes de convivència del centre en consens.
- Sensibilització, informació i concreció de pautes de detecció primerenca sobre els casos que regulen els diferents protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció.
- Promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència.
- Protocols d'acollida, organitzar, determinant tasques i responsabilitats, desenvolupament i avaluació de les activitats d'acollida de l'alumnat nouvingut i d'altres protocols d'acollida del centre dirigits als nous membres de la comunitat educativa (alumnat i les seues famílies i professorat).
- Desenvolupament de programes preventius en relació a la promoció de la salut i la sostenibilitat.
- Desenvolupament de protocols d'atenció sanitària.
- Participació i implicació del professorat (comissions, responsables, etc.).
- Participació i implicació de l'alumnat (assemblea de delegats/des, club del valents, etc.).
- Participació i implicació de les famílies (grups interactius, hort, etc.).

- Participació i implicació de voluntaris, altres membres de la comunitat i l'entorn.

Nivell II (Responsables: tutor/a, altres mestres que imparteixen classe en el grup, cap d'estudis i CIC)

Accés

- Actualització de la informació educativa sobre l'alumnat del grup classe assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió accessible de la informació institucional entre l'alumnat del grup classe i les seues famílies.
- Control de l'assistència i prevenció de l'absentisme com a part de la fase preventiva del protocol d'absentisme.
- Supervisió de l'accessibilitat física, sensorial i cognitiva d'espais i mobiliari de les aules i altres espais.
- Adequació i accessibilitat dels recursos tecnològics i dels materials didàctics i curriculars comuns que siguen coherents amb els valors inclusius.

Aprentatge

- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris que relacionen els aprenentatges escolars amb el context sociocultural local i global.
Exemples: aprenentatge servei, ambients d'aprenentatge, estacions d'aprenentatge, grups interactius, tallers amb famílies, treball per projectes, etc.
- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris adequats a les característiques, necessitats i nivells d'assoliment de l'alumnat del grup classe mitjançant l'aplicació d'estratègies i tècniques metodològiques per a la inclusió (programació multinivell, opcions múltiples d'implicació, representació i expressió (DUA), metodologies centrades en l'alumnat que promoguen la interacció i la cooperació (aprenentatge cooperatiu), TIC per l'aprenentatge, tertúlies dialògiques,
- Ensenyament d'habilitats, comportaments i actituds que desenvolupen la implicació personal des de les situacions d'aprenentatge mitjançant els sabers bàsics i criteris d'avaluació transversals que formen part del currículum.
- Ajustament dels procediments i instruments d'avaluació a les característiques i necessitats de tot l'alumnat del grup classe seguint els principis de l'avaluació inclusiva
- Planificació personalitzada d'activitats d'ampliació i reforç com a part de les situacions d'aprenentatge i projectes.
- Aplicació de les actuacions i o programes preventius de dificultats d'aprenentatge acordades amb l'alumnat del grup classe.

Participació

- Acordar i actualitzar les normes de convivència del grup classe (PAT).

- Participació de l'alumnat del grup classe en les accions de sensibilització i informació que organitze el centre sobre el valors i els continguts de l'educació inclusiva.
- Desenvolupament de les activitats per a la participació de l'alumnat del grup classe en les estructures de participació del centre com la junta de delegats i altres.
- Activitats amb l'alumnat del grup classe per a la promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència.
- Acollida al grup classe, especialment als nous membres (PAT).
- Activitats amb l'alumnat del grup classe que desenvolupen els programes preventius per a la promoció de la salut, prevenció de conductes addictives i sostenibilitat mediambiental,.
- Implementació del procediment d'administració de medicaments del protocol d'atenció sanitària específica amb l'alumnat del grup classe.
- Activitats d'acció tutorial per eliminar les barreres a la inclusió identificades prèviament en el grup classe per tutor o la tutora i l'equip docent.
- Fases de detecció i primeres actuacions dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció i acompanyament a la identitat i expressió de gènere amb el grup classe.
- Tutoria personalitzada o tutoria compartida amb qualsevol alumne o alumna del grup classe i amb les seues famílies.

Nivell III (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport i l'assessorament de l'orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns (espais, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns a les activitats extraescolars i complementàries.
- Organització dels agrupaments heterogenis per a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.
- Organització de la docència compartida i del suport del professorat especialitzat.
- Coordinació del tutor/a amb el professorat del centre i els professionals de suport interns i externs que participen a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.

Aprenentatge

- Adequació personalitzada de les programacions didàctiques.
- Actuacions i programes de reforç dins i fora de l'horari lectiu (Espai d'interés dins i fora de l'horari lectiu, tallers de reforç i acompanyament escolar, etc).

- Plans específics de reforç per l'alumnat que repeteix un curs.
- Programes d'estimulació i desenvolupament del llenguatge oral.
- Sessions de conversa, per a l'alumnat nouvingut, basades en la millora de la competència comunicativa oral.
- Flexibilització de l'escolarització per a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu valencià en l'ensenyament bàsic.
- Actuacions i programes d'enriquiment curricular per l'alumnat amb altes capacitats.

Participació

- Actuacions amb un grup diferenciat d'alumnat d'un grup classe, dins i fora de l'horari lectiu, pel desenvolupament d'actituds de respecte i tolerància, habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos.
- Implementació de les actuacions davant supòsits de violència amb un alumne o alumna o un grup diferenciat d'alumnat amb acompanyament dels implicats.
- Notificació de possible situació de desprotecció des de l'àmbit educatiu.
- Implementació de les actuacions d'acompanyament per garantir el dret a l'expressió de gènere i la intersexualitat.
- Implementació de les actuacions del protocol d'atenció sanitària específica front a determinades situacions d'emergència mèdica i d'atenció a l'alumnat amb problemes de salut crònics.
- Programes de desenvolupament d'hàbits bàsics de higiene, alimentació i vida saludable.
- Actuacions per a grups diferenciats d'alumnat d'un grup classe fora de l'horari lectiu per a la participació en activitats socials, culturals i d'oci organitzades en col·laboració amb l'entorn local i institucions i organismes externs.
- Mesures educatives de disciplina positiva de col·laboració en tasques comunitàries i/o del centre.
- Aula de convivència com espai de reflexió i aprenentatge d'habilitats per a la participació.
- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar implicació, autoestima, confiança a les pròpies possibilitats i fortaleces amb el suport de les estructures de tutoria entre iguals o de tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos el suport de les estructures de tutoria entre iguals o mitjançant una tutoria personalitzada (tutor/a personal).

- Compromís família tutor/a amb un alumne o alumna i la seua família.

Nivell IV (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport especialitzat, personal no docent de suport i orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans específics o singulars (espais, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada a les activitats extraescolars i complementàries amb mitjans específics o singulars.
- Provisió personalitzada de productes de suport tècnics i tecnològics. Sistemes alternatius de comunicació amb i sense suport.
- Col·laboració per sol·licitar beques i ajudes econòmiques amb l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Reducció de ràtio per l'alumnat amb necessitats educatives especials (suport grau 3).
- Coordinació amb els professionals dels serveis socials, salut i salut mental, ajuntaments, centres proveïdors de serveis i centres d'estimulació primerenca.
- Coordinació amb els professionals de les unitats específiques, centres d'educació especial, i Unitats d'atenció i intervenció del PREVI.

Aprenentatge

- Programes específics personalitzats per a l'adquisició i ús funcional de la comunicació, el llenguatge i la parla (AiLL).
- Programes específics amb currículum personalitzat per a l'estimulació sensorial i cognitiva, l'aprenentatge motor i aprenentatge d'hàbits d'autonomia personal, etc. (PT i educadora).
- Adaptacions curriculars individuals significatives del currículum comú (ACIS).
- Flexibilització en la durada de l'etapa per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals.
- Prolongació d'un any més d'escolarització en l'ensenyament bàsic d'Educació Primària per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Participació

- Acompanyament per part de l'educadora.
 - Implementació de les actuacions de comunicació, intervenció i seguiment dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció amb un alumne o alumna determinat i amb la seua família.
 - Programa específic dirigit a l'alumnat que presenta alteracions greus de conducta i comportament que alteren la convivència de forma greu i recurrent.
- L'estratègia metodològica més utilitzada per facilitar la inclusió de l'alumnat amb discapacitat serà l'adaptació de jocs i tasques, proposant modificacions en l'espai, en el material i en les normes.

Pel que fa a les activitats d'ensenyament-aprenentatge s'incentiva la participació activa amb estratègies com desvincular el joc del resultat, formes d'agrupacions variables, i l'assumpció progressiva de rols actius per part de l'alumnat amb discapacitat.

És molt important fer servir metodologies facilitadores de la inclusió, com l'aprenentatge cooperatiu, la tutoria entre iguals, els contes motors, els programes sensibilitzadors, l'educació multinivel, l'adaptació de jocs, tasques i modalitats esportives, la resolució de problemes, o l'ús de les TIC.

PROPOSTA PEDAGÒGICA D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

CICLE: 2n cicle	NIVELL: 3r	CURS ACADÈMIC: 2024/2025
ÀREA: Educació Plàstica i Visual		

1. CONCRECIÓ DELS ELEMENTS CURRICULARS

1.1 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Competència específica 1:

Explorar propostes artístiques de l'entorn patrimonial i de la cultura visual i audiovisual per mitjà de diferents canals i contextos, desenvolupant hàbits de percepció activa.

Criteris d'avaluació	1.1 Mostrar interès i curiositat cap a diferents propostes artístiques de l'entorn patrimonial i de la cultura visual i audiovisual present en els diferents contextos en els quals es duu a terme l'experiència d'apreciació. 1.2 Classificar les diferents propostes artístiques atesos els diferents canals a través dels quals les percebem. 1.3 Identificar elements bàsics de contingut en propostes artístiques mitjançant l'apreciació de l'entorn patrimonial pròxim i de la cultura visual i audiovisual.
-----------------------------	---

Competència específica 2:

Reconèixer i valorar les característiques fonamentals de la contemporaneïtat artística mitjançant la percepció de diferents obres i l'experimentació directa.

Criteris d'avaluació	2.1 Reconèixer la diversitat i heterogeneïtat de propostes artístiques contemporànies mostrant una actitud de respecte superant prejudicis. 2.2 Incorporar l'ús d'alguns formats i materials propis de la contemporaneïtat artística en les seues pròpies creacions. 2.3 Reconèixer les diferents temàtiques en les obres artístiques contemporànies.
-----------------------------	---

Competència específica 3:

Emprar de manera adequada la terminologia específica de l'àrea relativa a elements configuratius, formats, tècniques i materials en l'expressió de les experiències d'apreciació i creació artística.

Criteris d'avaluació	3.1 Participar activament en els diferents moments d'expressió en l'experiència d'apreciació i creació artística.
-----------------------------	---

	3.2 Reconéixer el vocabulari bàsic de l'àrea identificant elements configuratius, formats, tècniques i materials en diferents propostes artístiques. 3.3 Mostrar una actitud respectuosa amb les diferents opinions emeses sobre produccions artístiques.
Competència específica 4: Experimentar amb els elements bàsics del llenguatge visual i audiovisual, així com amb diferents tècniques i materials, expressant idees, sentiments i emocions en l'elaboració de produccions artístiques individuals o col·lectives.	
Criteris d'avaluació	4.1 Identificar les recomanacions d'ús adequat dels materials, eines i espais de treball en el procés d'elaboració de propostes artístiques. 4.2 Emprar les diferents tècniques i materials per a experimentar amb les seues qualitats expressives en produccions artístiques creatives senzilles. 4.3 Desenvolupar hàbits de constància i esforç en els processos de treball finalitzant les propostes col·lectives artístiques iniciades.
Competència específica 5: Utilitzar de manera guiada recursos digitals aplicats a la cerca d'informació i a la creació artística, i fer-ne un ús responsable d'acord amb la normativa vigent.	
Criteris d'avaluació	5.1 Buscar, de manera guiada i responsable, informació i recursos artístics en mitjans digitals, respectant la normativa vigent. 5.2 Respectar les indicacions a l'hora de buscar informació o crear propostes artístiques digitals. 5.3 Iniciar-se en l'ús de recursos digitals bàsics per a desenvolupar creacions artístiques visuals o audiovisuals senzilles.
Competència específica 6: Participar en les diferents fases d'un procés creatiu col·laboratiu amb actitud inclusiva, assumint diferents rols en el desenvolupament de produccions visuals i audiovisuals senzilles.	
Criteris d'avaluació	6.1 Participar en l'elaboració d'una tasca cultural i artística col·laborativa, assumint el seu rol, mostrant interès en el seu acompliment així com respectant els rols dels altres. 6.2. Participar de manera guiada al costat de la resta dels membres del grup en el desenvolupament d'un producte artístic final satisfactori que complisca amb els objectius mínims establits.

	6.3 Expressar les seues inquietuds, dubtes i incerteses en el procés de desenvolupament de les diferents produccions artístiques visuals o audiovisuals. 6.4 Dur a terme de manera guiada les fases necessàries per al desenvolupament de propostes creatives, sent conscients dels processos de treball i compartint el resultat.
Sabers bàsics	Bloc 1. Percepció i anàlisi B.1.1. Exploració i interpretació de l'entorn G1. Patrimoni historicoartístic i cultura visual contemporània Patrimoni historicoartístic. Manifestacions artístiques plàstiques, visuals i audiovisuals en entorns físics i virtuals - Patrimoni historicoartístic local: exploració i anàlisi. - Patrimoni historicoartístic autonòmic: exploració i anàlisi. Elements bàsics del llenguatge visual i audiovisual: - Els elements bàsics del llenguatge visual en manifestacions artístiques de diferents èpoques i estils. - Possibilitats expressives i comunicatives dels elements bàsics del llenguatge visual en manifestacions artístiques plàstiques i visuals de diferents èpoques i estils. Contemporaneïtat artística: - Característiques fonamentals dels formats, suports i materials de les pràctiques artístiques contemporànies. - Qualitats expressives dels formats, suports i materials de les pràctiques artístiques contemporànies. - Professions relacionades amb el món de les arts plàstiques, visuals i audiovisuals. G2. Actituds - Estratègies de recepció activa. - Estratègies bàsiques d'anàlisi de propostes artístiques des d'una perspectiva de gènere. - Atenció i respecte en l'exploració de manifestacions artístiques plàstiques, visuals i audiovisuals en entorns físics i virtuals. El valor del silenci en l'atenció i apreciació. G3. Entorns digitals

- Estratègies de cerca i filtració d'informació.

- Recursos digitals bàsics per a les arts plàstiques, visuals i audiovisuals.

G4. Utilització de la terminologia bàsica per a l'expressió de l'experiència d'apreciació

- Per a l'expressió de l'experiència d'exploració de propostes culturals i artístiques.

- Per a l'expressió de les idees, emocions i experiències derivades de l'exploració de propostes culturals i artístiques.

B1.2. Alfabetització visual i audiovisual

G1. Percepció visual

- Graus d'iconicitat de les imatges: imatge realista, figurativa i abstracta.

G2. Comunicació visual i audiovisual

- El procés comunicatiu: codi i canal. La diversitat de canals de comunicació.

G3. Llenguatge visual i audiovisual: elements configuradors

- Les formes geomètriques bàsiques: quadrat, triangle i cercle. La circumferència. Polígons regulars i sòlids geomètrics bàsics. Textures naturals i artificials, tàctils i visuals. Colors complementaris. Gammes cromàtiques.

Bloc 2. Experimentació i creació

B2.1. L'experiència artística: tècniques i materials d'expressió gràficoplàstica i de creació visual i audiovisual. Àmbits d'aplicació

G1. Tècniques i materials

- Tècniques bidimensionals seques, humides i grasses. Tècniques mixtes i experimentals. Tècniques tridimensionals. Qualitats sensorials, expressives i comunicatives.

- Materials i suports. Material reciclat. Criteris de sostenibilitat.

- Maneig d'eines bàsiques per al traçat del dibuix geomètric.

- Utilització de traçats geomètrics bàsics en l'elaboració de dissenys, composicions creatives i il·lustracions.

G2. Formats i materials de la contemporaneïtat artística

- Art urbà. Intervenció artística en espais públics.

G3. Aplicacions digitals

- Aplicacions interactives per al dibuix geomètric.

G4. Àmbits d'aplicació

- Produccions plàstiques i visuals per mitjà del llenguatge de la pintura, l'escultura, el dibuix, i les arts decoratives.
- Produccions plàstiques i visuals per mitjà del llenguatge de l'arquitectura, el disseny, la il·lustració i la publicitat.

B2.2. L'experiència artística: processos de treball

G1. Les fases del procés creatiu

- Generació d'idees i creació.
- Investigació i creació.

G2. Documentació gràfica de processos

- Portafolis d'evidències del procés creatiu.
- Cartografies d'aprenentatge. Mapes visuals (Visual Thinking).

G3. Terminologia bàsica per a l'expressió de l'experiència de creació

- Relativa a tècniques, materials i àmbits d'aplicació de l'expressió gràficoplàstica.
- Relativa a tècniques, materials i àmbits d'aplicació del dibuix geomètric.

G4. Actituds

- Esforç, força de voluntat. Capacitat de concentració. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos.
- Respecte per la diversitat d'idees i produccions alienes i utilització d'un vocabulari inclusiu bàsic.
- Tenacitat i constància en la realització i consecució de les diferents tasques.
- Cura d'espais i materials de treball.

G5. La creació artística com a experiència social: projectes artístics col·lectius

- Generació d'idees: creativitat en l'elaboració d'idees i en la presa de decisions.
- Consens, respecte i empatia a les aportacions de les companyes i companys en el procés de treball col·lectiu. Sensibilitat i comprensió cap als punts de vista aliens.

- Distribució de tasques: rols en el desenvolupament d'un projecte artístic col·lectiu. Funcions i comeses.
- Creació: disseny i producció de la proposta. Cooperació i responsabilitat en la part individual per a contribuir a un objectiu comú i a la cohesió del grup.

1.2 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

Instruments de recollida i registre de la informació

L'avaluació de l'alumnat ha de ser contínua, global i formativa, i ha de tindre en compte el progrés en el conjunt dels processos d'aprenentatge. Per tant, per a l'avaluació del grau d'adquisició de les competències específiques, ens centrarem en l'avaluació del procés, i no només del resultat. Per aquest motiu, prioritzarem l'ús d'eines com:

- Observació diària de l'alumnat en els seus processos d'aprenentatge.
- Avaluació de productes finals.

Les valoracions es registraran en graelles específiques de registre del seguiment dels aprenentatges en les quals es farà constar l'evolució de l'alumnat en relació al desenvolupament de les competències específiques. Destaquem les possibles següents graelles específiques i instruments útils per a dur a terme l'avaluació (els/les docents triaran aquelles que millor s'adapten a les característiques del grup d'alumnes):

- Llista de comprovació del treball individual diari i del treball en grup i cooperatiu en rúbriques
- Rúbrica del grau d'adquisició de les competències específiques.
- Escala de valoració de les actituds i d'autoavaluació END OF TERM.

A més d'avaluar els aprenentatges de l'alumnat, el professorat ha d'avaluar els processos d'ensenyament i la mateixa pràctica docent.

- Rúbrica d'avaluació END OF TERM
- Rúbrica d'avaluació al professor

Models d'informe d'avaluació qualitativa (trimestral) per a cada curs del cicle:

Per a l'avaluació del grau d'acompliment de les competències, s'elaborarà de forma trimestral un informe d'avaluació.

Cada tutor o tutora, amb ajuda del personal que intervinga en el procés d'ensenyament i aprenentatge, de l'alumnat, és el responsable d'elaborar l'informe d'avaluació personalitzat i únic per a cada alumne o alumna amb un enfocament competencial.

Les informacions que s'oferisquen han d'estar sempre sustentades en els registres i les observacions prèviament obtingudes i sobre les quals s'ha reflexionat de manera individual i col·lectiva en les sessions d'equip.

En el document 3 es presenta el model propi d'informe d'avaluació que es lliurarà a les famílies de alumnat de Primària trimestralment (ITACA) i que s'ha d'incloure en l'expedient de l'alumnat.

En el document 4, presentem la informació que s'ha d'incloure al document presentat en el document 3.

Criteris de qualificació quantitativa (fi de curs)

A més de l'avaluació trimestral de l'informe d'avaluació, una vegada finalitzat el curs escolar, l'equip docent coordinat pel tutor o tutora, valorarà, de forma col·legiada, el progrés de l'alumne o alumna en una sessió d'avaluació.

En aquesta avaluació, s'ha d'incloure l'avaluació per àrea expressada per mitjà dels termes següents amb el format descrit en el document 5:

- Insuficient (IN)
- Suficient (SU)
- Bé (BÉ)
- Notable (NT)
- Excel·lent (EX)

Els criteris de qualificació general que es tindran en compte a la fi de curs s'expliquen en el document 6.

2. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

Les mesures de resposta educativa per a la inclusió constitueixen totes les actuacions educatives planificades que tenen com a objecte garantir una educació inclusiva per a tot l'alumnat, especialment el que es troba en situació de més vulnerabilitat i en risc d'exclusió, mitjançant l'eliminació de les barreres. Aquestes mesures s'organitzen en quatre nivells de concreció:

Nivell I (Responsables: Òrgans de govern)

Accés

- Registre i transmissió de la informació educativa sobre l'alumnat assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió de la informació institucional i canals de comunicació bidireccional accessibles amb les famílies, la comunitat educativa i l'entorn.
- Prevenció de l'abandonament escolar. Desenvolupament del protocol d'absentisme.

- Organització dels espais del centre i transformació dels entorns amb criteris d'interacció i comunicació, seguretat, salut i sostenibilitat.
- Accessibilitat física i cognitiva d'espais, elements arquitectònics, mobiliari, i elements de mobilitat i transport.
- Actualització dels recursos tecnològics amb criteris de sostenibilitat.
- Programa de reutilització de llibres i materials curriculars.
- Beques i ajudes econòmiques. Informació per sol·licitar-les i acompanyament.
- Recursos personals i organització inclusiva per al suport preferent dins de l'aula ordinària.
- Coordinació entre els professionals del centre, equips docents, professorat de orientació i suport, personal no docent de suport i amb altres agents externs.
- Organització dels agrupaments heterogenis de nivell.

Aprentatge

- Concrecions curriculars d'etapa per a la inclusió.
- Programacions didàctiques inclusives pel desenvolupament de competències clau per a cada nivell i assignatura.
- Actuacions de transició entre etapes per establir acords metodològics i sobre avaluació per a la millora dels aprenentatges instrumentals i les competències clau.
- Formació per a la inclusió (PAF).

Participació

- Revisió del PEC en relació als valors inclusius.
- Establiment de les normes de convivència del centre en consens.
- Sensibilització, informació i concreció de pautes de detecció primerenca sobre els casos que regulen els diferents protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció.
- Promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència.
- Protocols d'acollida, organitzar, determinant tasques i responsabilitats, desenvolupament i avaluació de les activitats d'acollida d l'alumnat nouvingut i d'altres protocols d'acollida del centre dirigits als nous membres de la comunitat educativa (alumnat i les seues famílies i professorat).
- Desenvolupament de programes preventius en relació a la promoció de la salut i la sostenibilitat
- Desenvolupament de protocols d'atenció sanitària.

- Participació i implicació del professorat (comissions, responsables, etc.)
- Participació i implicació de l'alumnat (assemblea de delegats/des, club del valents, etc.)
- Participació i implicació de les famílies (grups interactius, hort, etc.)
- Participació i implicació de voluntaris, altres membres de la comunitat i l'entorn.

Nivell II (Responsables: tutor/a, altres mestres que imparteixen classe en el grup, cap d'estudis i CIC)

Accés

- Actualització de la informació educativa sobre l'alumnat del grup classe assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió accessible de la informació institucional entre l'alumnat del grup classe i les seues famílies.
- Control de l'assistència i prevenció de l'absentisme com a part de la fase preventiva del protocol d'absentisme.
- Supervisió de l'accessibilitat física, sensorial i cognitiva d'espais i mobiliari de les aules i altres espais
- Adequació i accessibilitat dels recursos tecnològics i dels materials didàctics i curriculars comuns que siguen coherents amb els valors inclusius

Aprentatge

- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris que relacionen els aprenentatges escolars amb el context sociocultural local i global.
Exemples: aprenentatge servei, ambients d'aprenentatge, estacions d'aprenentatge, grups interactius, tallers amb famílies, treball per projectes, etc.
- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris adequats a les característiques, necessitats i nivells d'assoliment de l'alumnat del grup classe mitjançant l'aplicació d'estratègies i tècniques metodològiques per a la inclusió (programació multinivell, opcions múltiples d'implicació, representació i expressió (DUA), metodologies centrades en l'alumnat que promoguen la interacció i la cooperació (aprenentatge cooperatiu), TIC per l'aprenentatge, tertúlies dialògiques, etc.
- Ensenyament d'habilitats, comportaments i actituds que desenvolupen la implicació personal des de les situacions d'aprenentatge mitjançant els sabers bàsics i criteris d'avaluació transversals que formen part del currículum.
- Ajustament dels procediments i instruments d'avaluació a les característiques i necessitats de tot l'alumnat del grup classe seguint els principis de l'avaluació inclusiva
- Planificació personalitzada d'activitats d'ampliació i reforç com a part de les situacions d'aprenentatge i projectes.
- Aplicació de les actuacions i o programes preventius de dificultats d'aprenentatge acordades amb l'alumnat del grup classe.

Participació

- Acordar i actualitzar les normes de convivència del grup classe (PAT).
- Participació de l'alumnat del grup classe en les accions de sensibilització i informació que organitze el centre sobre el valors i els continguts de l'educació inclusiva.
- Desenvolupament de les activitats per a la participació de l'alumnat del grup classe en les estructures de participació del centre com la junta de delegats i altres.
- Activitats amb l'alumnat del grup classe per a la promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència.
- Acol·lida al grup classe, especialment als nous membres (PAT).
- Activitats amb l'alumnat del grup classe que desenvolupen els programes preventius per a la promoció de la salut, prevenció de conductes addictives i sostenibilitat mediambiental.
- Implementació del procediment d'administració de medicaments del protocol d'atenció sanitària específica amb l'alumnat del grup classe.
- Activitats d'acció tutorial per eliminar les barreres a la inclusió identificades prèviament en el grup classe per tutor o la tutora i l'equip docent.
- Fases de detecció i primeres actuacions dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció i acompanyament a la identitat i expressió de gènere amb el grup classe.
- Tutoria personalitzada o tutoria compartida amb qualsevol alumne o alumna del grup classe i amb les seues famílies.

Nivell III (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport i l'assessorament de l'orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns a les activitats extraescolars i complementàries.
- Organització dels agrupaments heterogenis per a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.
- Organització de la docència compartida i del suport del professorat especialitzat.
- Coordinació del tutor/a amb el professorat del centre i els professionals de suport interns i externs que participen a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.

Aprenentatge

- Adequació personalitzada de les programacions didàctiques.
- Actuacions i programes de reforç dins i fora de l'horari lectiu (Espai d'interés dins i fora de l'horari lectiu, tallers de reforç i acompanyament escolar, etc).
- Plans específics de reforç per l'alumnat que repeteix un curs.
- Programes d'estimulació i desenvolupament del llenguatge oral.
- Sessions de conversa, per a l'alumnat nouvingut, basades en la millora de la competència comunicativa oral.
- Flexibilització de l'escolarització per a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu valencià en l'ensenyament bàsic.
- Actuacions i programes d'enriquiment curricular per l'alumnat amb altes capacitats.

Participació

- Actuacions amb un grup diferenciat d'alumnat d'un grup classe, dins i fora de l'horari lectiu, pel desenvolupament d'actituds de respecte i tolerància, habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos.
- Implementació de les actuacions davant supòsits de violència amb un alumne o alumna o un grup diferenciat d'alumnat amb acompanyament dels implicats.
- Notificació de possible situació de desprotecció des de l'àmbit educatiu.
- Implementació de les actuacions d'acompanyament per garantir el dret a l'expressió de gènere i la intersexualitat.
- Implementació de les actuacions del protocol d'atenció sanitària específica front a determinades situacions d'emergència mèdica i d'atenció a l'alumnat amb problemes de salut crònics.
- Programes de desenvolupament d'hàbits bàsics de higiene, alimentació i vida saludable.
- Actuacions per a grups diferenciats d'alumnat d'un grup classe fora de l'horari lectiu per a la participació en activitats socials, culturals i d'oci organitzades en col·laboració amb l'entorn local i institucions i organismes externs.
- Mesures educatives de disciplina positiva de col·laboració en tasques comunitàries i/o del centre.
- Aula de convivència com espai de reflexió i aprenentatge d'habilitats per a la participació.
- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar implicació, autoestima, confiança a les pròpies possibilitats i fortaleces amb el suport de les estructures de tutoria entre iguals o de tutoria personalitzada (tutor/a personal).

- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos el suport de les estructures de tutoria entre iguals o mitjançant una tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Compromís família tutor/a amb un alumne o alumna i la seua família.

Nivell IV (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport especialitzat, personal no docent de suport i orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans específics o singulars (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada a les activitats extraescolars i complementàries amb mitjans específics o singulars.
- Provisió personalitzada de productes de suport tècnics i tecnològics. Sistemes alternatius de comunicació amb i sense suport.
- Col·laboració per sol·licitar beques i ajudes econòmiques amb l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Reducció de ràtio per l'alumnat amb necessitats educatives especials (suport grau 3).
- Coordinació amb els professionals dels serveis socials, salut i salut mental, ajuntaments, centres proveïdors de serveis i centres d'estimulació primerenca.
- Coordinació amb els professionals de les unitats específiques, centres d'educació especial, i Unitats d'atenció i intervenció del PREVI.

Aprenentatge

- Programes específics personalitzats per a l'adquisició i ús funcional de la comunicació, el llenguatge i la parla (AiLL).
- Programes específics amb currículum personalitzat per a l'estimulació sensorial i cognitiva, l'aprenentatge motor i aprenentatge d'hàbits d'autonomia personal, etc. (PT i educadora).
- Adaptacions curriculars individuals significatives del currículum comú (ACIS).
- Flexibilització en la durada de l'etapa per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals.
- Prolongació d'un any més d'escolarització en l'ensenyament bàsic d'Educació Primària per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Participació

- Acompanyament per part de l'educadora.
- Implementació de les actuacions de comunicació, intervenció i seguiment dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció amb un alumne o alumna determinat i amb la seua família.

- Programa específic dirigit a l'alumnat que presenta alteracions greus de conducta i comportament que alteren la convivència de forma greu i reincident.

PROPOSTA PEDAGÒGICA D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

CICLE: 2n cicle	NIVELL: 3r	CURS ACADÈMIC: 2024/2025
ÀREA: Lengua Castellana y Literatura		

1. CONCRECIÓ DELS ELEMENTS CURRICULARS	
1.1 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	
Competència específica 1: Multilingüismo e interculturalidad: Reconocer la diversidad lingüística y cultural de la Comunitat Valenciana, de España y del mundo, a través del contacto con las lenguas del alumnado y del entorno; evitar prejuicios lingüísticos, y valorar esta diversidad como una riqueza cultural.	
Criteris d'avaluació	1.1 Identificar las variedades lingüísticas del entorno. 1.2 Mostrar interés por el uso del valenciano en situaciones comunicativas habituales. 1.3 Mostrar interés por las variedades lingüísticas de su entorno inmediato, e identificar algunas expresiones de uso habitual. 1.4 Identificar en contextos sencillos, con ayuda del docente, prejuicios y estereotipos lingüísticos frecuentes, y reconocer la pluralidad lingüística de su entorno. 1.5 Con la ayuda del docente, reflexionar sobre aspectos básicos del funcionamiento de la lengua, a partir de la observación de palabras, de diferentes lenguas próximas al alumnado.
Sabers bàsics	Bloque 1: Lengua y uso - Biografía lingüística personal. - Mapa lingüístico de aula. - La variación lingüística. - Prejuicio y estereotipos lingüísticos. - Lenguaje no discriminatorio y respetuoso con las diferencias. - Expresiones propias de la lengua.

	Bloque 2: Estrategias comunicativas <u>2.2. Alfabetización informacional</u> - Biblioteca del aula o del centro y de los recursos digitales. - Diferenciación entre hechos y opiniones. - Herramientas digitales para el trabajo colaborativo y la comunicación. - Hábitos y conductas para la comunicación segura en entornos virtuales. <u>2.3. Reflexión sobre la lengua</u> - Diferencias entre lengua oral y lengua escrita. - Conciencia fonológica. Fonemas específicos del valenciano/castellano. - Formulación y comprobación de hipótesis. - Generalizaciones sobre aspectos lingüísticos. - Signos de puntuación. - Relaciones de forma y significado entre las palabras. - Convenciones del código escrito en el marco de propuestas de comprensión o producción de textos. - Estrategias para la transferencia entre las lenguas. - Generalizaciones sobre normas ortográficas y gramaticales básicas.
Competència específica 2: Comprensión oral y multimodal: Comprender, interpretar y valorar, de manera guiada, textos orales y multimodales propios de los ámbitos personal, social y educativo, a través de la escucha activa, la aplicación de estrategias de comprensión oral y la reflexión sobre el contenido y la forma.	
Criteris d'avaluació	2.1 Escuchar de manera activa e interpretar, con la ayuda del docente, textos orales sencillos de los ámbitos personal, social y educativo. 2.2 Interpretar el sentido global y las ideas principales de textos orales sencillos sobre conocimientos próximos al alumnado, reconocer la información explícita y algunas informaciones implícitas sencillas.

	2.3 Escuchar de manera activa e interpretar, con la ayuda del docente, textos multimodales sencillos en medios digitales, de los ámbitos personal, social y educativo. 2.4 Interpretar el sentido global y las ideas principales de textos multimodales sencillos sobre conocimientos próximos al alumnado, reconocer la información explícita y algunas informaciones implícitas sencillas.
Sabers bàsics	Bloque 2: Estrategias comunicativas <u>2.1. Saberes comunes</u> - Estrategias para adaptar el discurso a la intención comunicativa, a los participantes y a la situación. - Estrategias para adaptar el discurso al propósito comunicativo y al canal. - Estrategias para adaptar el discurso al registro. - Adecuación textual a la situación comunicativa. - Estructura del discurso: la coherencia y la cohesión. - Elementos de contenido (tema, fórmulas fijas, léxico) y forma (estructura, formato, título, imágenes). - Elementos de contenido (inferencias de información) y forma (tipografía). - Tipologías textuales y géneros discursivos. - Elementos de detección y uso de un lenguaje verbal e icónico no discriminatorio. - Estrategias de reflexión sobre el proceso de aprendizaje, autoevaluación y autocorrección. - Estrategias de gestión de las emociones en la comunicación. <u>2.2. Alfabetización informacional</u> - Biblioteca del aula o del centro y de los recursos digitales. - Diferenciación entre hechos y opiniones. - Herramientas digitales para el trabajo colaborativo y la comunicación. - Hábitos y conductas para la comunicación segura en entornos virtuales. <u>2.3. Reflexión sobre la lengua</u> - Diferencias entre lengua oral y lengua escrita.

	- Conciencia fonológica. Fonemas específicos del valenciano/castellano. - Formulación y comprobación de hipótesis. - Generalizaciones sobre aspectos lingüísticos. - Signos de puntuación. - Relaciones de forma y significado entre las palabras. - Convenciones del código escrito en el marco de propuestas de comprensión o producción de textos. - Estrategias para la transferencia entre las lenguas. - Generalizaciones sobre normas ortográficas y gramaticales básicas.
Competència específica 3: Comprensión escrita y multimodal: Comprender, interpretar y valorar, de manera guiada, textos escritos y multimodales propios de los ámbitos personal, social y educativo, a través de la lectura de textos, la aplicación de estrategias de comprensión lectora y la reflexión sobre el contenido y la forma.	
Criteris d'avaluació	3.1 Leer con buena fluidez, de manera silenciosa y en voz alta, e interpretar, con ayuda del docente, textos escritos y multimodales sencillos de los ámbitos personal, social y educativo. 3.2 Aplicar, de manera guiada, diferentes estrategias para comprender el sentido global y la información específica, distinguir las ideas principales de las secundarias, inferir significados no explícitos, de textos escritos sobre conocimientos próximos al alumnado. 3.3 Identificar el tipo de texto y la estructura principal de los textos, y valorar, de manera guiada, el contenido y los aspectos formales y no verbales elementales de los textos escritos y multimodales. 3.4 Localizar, seleccionar y contrastar información sencilla procedente de una o dos fuentes, de los ámbitos personal, social y educativo, y evaluar su utilidad en función de los objetivos de lectura en textos multimodales sencillos en medios digitales, con la ayuda del docente. 3.5 Aplicar, con ayuda del docente, diferentes estrategias para la busca, selección y gestión de la información en diferentes textos multimodales, para ampliar conocimientos de manera responsable y reconocer que puede no ser fiable.
Sabers bàsics	Bloque 2: Estrategias comunicativas <u>2.1. Saberes comunes</u>

- Estrategias para adaptar el discurso a la intención comunicativa, a los participantes y a la situación.
- Estrategias para adaptar el discurso al propósito comunicativo y al canal.
- Estrategias para adaptar el discurso al registro.
- Adecuación textual a la situación comunicativa.
- Estructura del discurso: la coherencia y la cohesión.
- Elementos de contenido (tema, fórmulas fijas, léxico) y forma (estructura, formato, título, imágenes).
- Elementos de contenido (inferencias de información) y forma (tipografía).
- Tipologías textuales y géneros discursivos.
- Elementos de detección y uso de un lenguaje verbal e icónico no discriminatorio.
- Estrategias de reflexión sobre el proceso de aprendizaje, autoevaluación y autocorrección.
- Estrategias de gestión de las emociones en la comunicación.

2.2. Alfabetización informacional

- Biblioteca del aula o del centro y de los recursos digitales.
- Diferenciación entre hechos y opiniones.
- Herramientas digitales para el trabajo colaborativo y la comunicación.
- Hábitos y conductas para la comunicación segura en entornos virtuales.

2.3. Reflexión sobre la lengua

- Diferencias entre lengua oral y lengua escrita.
- Conciencia fonológica. Fonemas específicos del valenciano/castellano.
- Formulación y comprobación de hipótesis.
- Generalizaciones sobre aspectos lingüísticos.
- Signos de puntuación.
- Relaciones de forma y significado entre las palabras.
- Convenciones del código escrito en el marco de propuestas de comprensión o producción de textos.

	- Estrategias para la transferencia entre las lenguas. - Generalizaciones sobre normas ortográficas y gramaticales básicas. <u>2.5. Comprensión escrita</u> - Lectura con velocidad, fluidez y entonación. - Estrategias de comprensión antes de la lectura: activar los conocimientos previos, establecer objetivos de lectura y formular hipótesis a través de información paratextual y gráfica. - Estrategias de comprensión durante la lectura: realizar inferencias a partir de sus conocimientos y experiencias previas. - Estrategias de comprensión durante la lectura: reformular hipótesis, interpretar sentidos figurados y significados no explícitos en los textos. - Estrategias de comprensión después de la lectura: información del sentido global del texto.
Competència específica 4: Expresión oral: Producir, de manera guiada, mensajes orales sencillos con coherencia, cohesión y adecuación a través de situaciones de comunicación de los ámbitos familiar, social y educativo.	
Criteris d'avaluació	4.1. Producir, con ayuda del docente, discursos orales sencillos, con sentido, sobre conocimientos próximos al alumno, de tipología diversa y ajustados a situaciones comunicativas habituales. 4.2 Producir discursos orales con una pronunciación clara, un volumen adecuado y una postura corporal correcta, e iniciarse en el uso de soportes audiovisuales. 4.3 Realizar producciones orales utilizando un lenguaje no discriminatorio, adaptado a la situación de comunicación y al interlocutor, con un vocabulario básico y unas estructuras morfosintácticas sencillas. 4.4 Localizar información en una o dos fuentes, de manera acompañada, y compartir oralmente los resultados citando las fuentes.
Sabers bàsics	Bloque 1: Lengua y uso - Prejuicio y estereotipos lingüísticos. - Lenguaje no discriminatorio y respetuoso con las diferencias. - Expresiones propias de la lengua.

Bloque 2: Estrategias comunicativas

2.1. Saberes comunes

- Estrategias para adaptar el discurso a la intención comunicativa, a los participantes y a la situación.
- Estrategias para adaptar el discurso al propósito comunicativo y al canal.
- Estrategias para adaptar el discurso al registro.
- Adecuación textual a la situación comunicativa.
- Estructura del discurso: la coherencia y la cohesión.
- Elementos de contenido (tema, fórmulas fijas, léxico) y forma (estructura, formato, título, imágenes).
- Elementos de contenido (inferencias de información) y forma (tipografía).
- Tipologías textuales y géneros discursivos.
- Elementos de detección y uso de un lenguaje verbal e icónico no discriminatorio.
- Estrategias de reflexión sobre el proceso de aprendizaje, autoevaluación y autocorrección.
- Estrategias de gestión de las emociones en la comunicación.

2.2. Alfabetización informacional

- Biblioteca del aula o del centro y de los recursos digitales.
- Diferenciación entre hechos y opiniones.
- Herramientas digitales para el trabajo colaborativo y la comunicación.
- Hábitos y conductas para la comunicación segura en entornos virtuales.

2.3. Reflexión sobre la lengua

- Diferencias entre lengua oral y lengua escrita.
- Conciencia fonológica. Fonemas específicos del valenciano/castellano.
- Formulación y comprobación de hipótesis.
- Generalizaciones sobre aspectos lingüísticos.
- Signos de puntuación.

	- Relaciones de forma y significado entre las palabras. - Convenciones del código escrito en el marco de propuestas de comprensión o producción de textos. - Estrategias para la transferencia entre las lenguas. - Generalizaciones sobre normas ortográficas y gramaticales básicas <u>2.4. Comunicación e interacción oral</u> G2 Expresión oral - Estrategias de expresión oral: pronunciación y entonación adecuadas. - Estrategias de expresión oral: interpretación y uso de elementos de la comunicación no verbal. - Planificación y producción de textos orales y multimodales.
Competència específica 5: Expresión escrita y multimodal: Producir, de manera guiada, textos escritos y multimodales adecuados y coherentes con un vocabulario apropiado, utilizando estrategias básicas de planificación, textualización, revisión y edición.	
Criteris d'avaluació	5.1 Producir, a partir de ejemplos básicos y con ayuda del profesorado, textos escritos y multimodales sencillos que respondan a las características planteadas, con una estructura coherente y utilizando vocabulario no discriminatorio básico de uso frecuente. 5.2 Utilizar, con apoyo y ayuda del profesorado, los conocimientos elementales de ortografía y gramática necesarios en la situación de aprendizaje. 5.3 Planificar y revisar, de manera dialogada y acompañada por el profesorado, mediante instrumentos y estrategias elementales, como parte explícita del proceso de escritura. 5.4 Localizar, seleccionar y gestionar, de manera acompañada, la información de una o dos fuentes e incluir sus referencias al compartirla.
Sabers bàsics	Bloque 1: Lengua y uso - Prejuicios y estereotipos lingüísticos. - Lenguaje no discriminatorio y respetuoso con las diferencias. - Expresiones propias de la lengua.

Bloque 2: Estrategias comunicativas

2.1. Saberes comunes

- Estrategias para adaptar el discurso a la intención comunicativa, a los participantes y a la situación.
- Estrategias para adaptar el discurso al propósito comunicativo y al canal.
- Estrategias para adaptar el discurso al registro.
- Adecuación textual a la situación comunicativa.
- Estructura del discurso: la coherencia y la cohesión.
- Elementos de contenido (tema, fórmulas fijas, léxico) y forma (estructura, formato, título, imágenes).
- Elementos de contenido (inferencias de información) y forma (tipografía).
- Tipologías textuales y géneros discursivos.
- Elementos de detección y uso de un lenguaje verbal e icónico no discriminatorio.
- Estrategias de reflexión sobre el proceso de aprendizaje, autoevaluación y autocorrección.
- Estrategias de gestión de las emociones en la comunicación.

2.2. Alfabetización informacional

- Biblioteca del aula o del centro y de los recursos digitales.
- Diferenciación entre hechos y opiniones.
- Herramientas digitales para el trabajo colaborativo y la comunicación.
- Hábitos y conductas para la comunicación segura en entornos virtuales.

2.3. Reflexión sobre la lengua

- Diferencias entre lengua oral y lengua escrita.
- Conciencia fonológica. Fonemas específicos del valenciano/castellano.
- Formulación y comprobación de hipótesis.
- Generalizaciones sobre aspectos lingüísticos.
- Signos de puntuación.

	- Relaciones de forma y significado entre las palabras. - Convenciones del código escrito en el marco de propuestas de comprensión o producción de textos. - Estrategias para la transferencia entre las lenguas. - Generalizaciones sobre normas ortográficas y gramaticales básicas <u>2.6. Expresión escrita y multimodal</u> - Presentación cuidada de las producciones escritas. - Estrategias del proceso de escritura: textualización y revisión. - Estrategias del proceso de escritura: planificación y corrección. - Elementos gráficos y paratextuales.
Competència específica 6: Interacción oral, escrita y multimodal: Interactuar de forma oral, escrita y multimodal, a través de textos sencillos de los ámbitos personal, social y educativo, utilizando un lenguaje respetuoso y estrategias básicas de comprensión, expresión y resolución dialogada de conflictos, de manera síncrona y asíncrona.	
Criteris d'avaluació	6.1 Interactuar oralmente, con el acompañamiento del docente, en situaciones comunicativas habituales, utilizando un vocabulario básico y no discriminatorio, un ritmo pausado y el lenguaje verbal, empleando estrategias de escucha con el fin de mantener el tema. 6.2 Utilizar, de manera acompañada, estrategias básicas para la comunicación asertiva para progresar en la gestión dialogada de conflictos. 6.3 Identificar y rechazar, de manera acompañada, los usos lingüísticos discriminatorios a través de la reflexión conjunta. 6.4 Interactuar en textos escritos y multimodales, de manera asíncrona y guiada, mostrando empatía y respeto, utilizando estrategias para expresar mensajes sencillos estructurados con un vocabulario básico de uso frecuente y no discriminatorio.
Sabers bàsics	Bloque 1: Lengua y uso - Biografía lingüística personal. - Mapa lingüístico de aula. - La variación lingüística.

- Prejuicios y estereotipos lingüísticos.
- Lenguaje no discriminatorio y respetuoso con las diferencias.
- Expresiones propias de la lengua.

Bloque 2: Estrategias comunicativas

2.1. Saberes comunes

- Estrategias para adaptar el discurso a la intención comunicativa, a los participantes y a la situación.
- Estrategias para adaptar el discurso al propósito comunicativo y al canal.
- Estrategias para adaptar el discurso al registro.
- Adecuación textual a la situación comunicativa.
- Estructura del discurso: la coherencia y la cohesión.
- Elementos de contenido (tema, fórmulas fijas, léxico) y forma (estructura, formato, título, imágenes).
- Elementos de contenido (inferencias de información) y forma (tipografía).
- Tipologías textuales y géneros discursivos.
- Elementos de detección y uso de un lenguaje verbal e icónico no discriminatorio.
- Estrategias de reflexión sobre el proceso de aprendizaje, autoevaluación y autocorrección.
- Estrategias de gestión de las emociones en la comunicación.

2.2. Alfabetización informacional

- Biblioteca del aula o del centro y de los recursos digitales.
- Diferenciación entre hechos y opiniones.
- Herramientas digitales para el trabajo colaborativo y la comunicación.
- Hábitos y conductas para la comunicación segura en entornos virtuales.

2.4. Comunicación e interacción oral

G1 Comprensión oral

- Estrategias de comprensión oral: información y sentido global del discurso.

	G2 Expresión oral - Estrategias de expresión oral: pronunciación y entonación adecuadas. - Estrategias de expresión oral: interpretación y uso de elementos de la comunicación no verbal. - Planificación y producción de textos orales y multimodales. G3 Interacción oral - Estrategias de escuela activa y asertividad, teniendo en cuenta la perspectiva de género. - Estrategias comunicativas para la resolución dialogada de conflictos. - Interacciones orales en situaciones comunicativas. - Estrategias de cortesía lingüística. <u>2.6. Expresión escrita y multimodal</u> - Presentación cuidada de las producciones escritas. - Estrategias del proceso de escritura: planificación y corrección. - Elementos gráficos y paratextuales.
Competència específica 7: Mediación oral, escrita y multimodal: Mediar entre interlocutores utilizando estrategias de adaptación y simplificación del lenguaje para procesar y transmitir información básica y sencilla en situaciones comunicativas predecibles de los ámbitos personal, social y educativo.	
Criteris d'avaluació	7.1 Mostrar interés en participar en la solución de problemas de comprensión recíproca entre hablantes de lenguas o variedades lingüísticas diferentes sobre asuntos cotidianos. 7.2 Interpretar un mensaje breve y sencillo en L2 (valenciano o castellano) y transmitir la información básica o explicar conceptos en su L1 (valenciano o castellano u otra lengua), oralmente, de manera guiada, para facilitar la comprensión entre interlocutores sobre asuntos cotidianos en su entorno más próximo. 7.3 Identificar y utilizar, de manera acompañada y muy básica, estrategias que faciliten la comprensión y la expresión orales de información en diferentes lenguas de su repertorio (L1-L1, L2-L1), como por ejemplo el uso del lenguaje no verbal, o simplificar o adaptar el mensaje.

Sabers bàsics	Bloque 1: Lengua y uso - Biografía lingüística personal. - Mapa lingüístico de aula. - La variación lingüística. - Prejuicio y estereotipos lingüísticos. - Lenguaje no discriminatorio y respetuoso con las diferencias. - Expresiones propias de la lengua. Bloque 2: Estrategias comunicativas <u>2.1. Saberes comunes</u> - Estrategias para adaptar el discurso a la intención comunicativa, a los participantes y a la situación. - Estrategias para adaptar el discurso al propósito comunicativo y al canal. - Estrategias para adaptar el discurso al registro. - Adecuación textual a la situación comunicativa. - Estructura del discurso: la coherencia y la cohesión. - Elementos de contenido (tema, fórmulas fijas, léxico) y forma (estructura, formato, título, imágenes). - Elementos de contenido (inferencias de información) y forma (tipografía). - Tipologías textuales y géneros discursivos. - Elementos de detección y uso de un lenguaje verbal e icónico no discriminatorio. - Estrategias de reflexión sobre el proceso de aprendizaje, autoevaluación y autocorrección. - Estrategias de gestión de las emociones en la comunicación. <u>2.2. Alfabetización informacional</u> - Biblioteca del aula o del centro y de los recursos digitales. - Diferenciación entre hechos y opiniones. - Herramientas digitales para el trabajo colaborativo y la comunicación.
-----------------------------	---

- Hábitos y conductas para la comunicación segura en entornos virtuales.

2.3. Reflexión sobre la lengua

- Diferencias entre lengua oral y lengua escrita.
- Conciencia fonológica. Fonemas específicos del valenciano/castellano.
- Formulación y comprobación de hipótesis.
- Generalizaciones sobre aspectos lingüísticos.
- Signos de puntuación.
- Relaciones de forma y significado entre las palabras.
- Convenciones del código escrito en el marco de propuestas de comprensión o producción de textos.
- Estrategias para la transferencia entre las lenguas.
- Generalizaciones sobre normas ortográficas y gramaticales básicas.

2.4. Comunicación e interacción oral

G1 Comprensión oral

- Estrategias de comprensión oral: información y sentido global del discurso.

G2 Expresión oral

- Estrategias de expresión oral: pronunciación y entonación adecuadas.
- Estrategias de expresión oral: interpretación y uso de elementos de la comunicación no verbal.
- Planificación y producción de textos orales y multimodales.

G3 Interacción oral

- Estrategias de escuela activa y asertividad, teniendo en cuenta la perspectiva de género.
- Estrategias comunicativas para la resolución dialogada de conflictos.
- Interacciones orales en situaciones comunicativas.
- Estrategias de cortesía lingüística.

2.5. Comprensión escrita

	- Lectura con velocidad, fluidez y entonación. - Estrategias de comprensión antes de la lectura: activar los conocimientos previos, establecer objetivos de lectura y formular hipótesis a través de información paratextual y gráfica. - Estrategias de comprensión durante la lectura: realizar inferencias a partir de sus conocimientos y experiencias previas. - Estrategias de comprensión durante la lectura: reformular hipótesis, interpretar sentidos figurados y significados no explícitos en los textos. - Estrategias de comprensión después de la lectura: información del sentido global del texto. <u>2.6. Expresión escrita y multimodal</u> - Presentación cuidada de las producciones escritas. - Estrategias del proceso de escritura: planificación y corrección. - Elementos gráficos y paratextuales.
Competència específica 8: Lectura autónoma: Leer de manera autónoma obras y textos de carácter diverso, seleccionados atendiendo sus gustos e intereses, y compartir las experiencias de lectura.	
Criteris d'avaluació	8.1 Leer de manera autónoma o guiada textos escritos y multimodales de los ámbitos personal, social y educativo, seleccionar con autonomía creciente los que mejor se ajusten a sus gustos e intereses e iniciarse, así, en la construcción de su identidad lectora. 8.2 Compartir las experiencias de lectura, en soportes diversos, participando en comunidades lectoras en el ámbito educativo.
Sabers bàsics	Bloque 2: Estrategias comunicativas <u>2.2. Alfabetización informacional</u> - Biblioteca del aula o del centro y de los recursos digitales. - Diferenciación entre hechos y opiniones. - Herramientas digitales para el trabajo colaborativo y la comunicación. - Hábitos y conductas para la comunicación segura en entornos virtuales. <u>Bloque 3: Lectura y literatura</u>

	<u>3.1. Hábito Lector</u> - Identidad lectora: expresión de gustos e intereses. - La biblioteca del aula o del centro como punto de encuentro de actividades literarias compartidas. Comunidades lectoras. - Cuidado de los libros y las normas de funcionamiento de la biblioteca.
Competència específica 9: Competencia literaria: Leer y producir textos con intención literaria, sencillos, con lenguaje cercano al alumno, contextualizados en la cultura y la tradición, como fuente de placer y de conocimiento.	
Criteris d'avaluació	9.1 Leer y escuchar textos literarios sencillos, propios de la tradición literaria, adecuados a la edad y con ayuda del docente. 9.2 Interpretar textos sencillos de la tradición popular oral, literaria, dentro de un contexto sociocultural próximo. 9.3 Expresar la opinión sobre textos de tradición literaria, con palabras propias del alumno y con ayuda del docente. 9.4 Crear versiones de textos literarios sencillos y breves (cuentos, poemas, canciones, dramatizaciones), individual y colectivamente. 9.5 Participar en manifestaciones literarias, recitales, representaciones teatrales, partiendo de modelos y con ayuda del docente.
Sabers bàsics	Bloque 2: Estrategias comunicativas <u>2.2. Alfabetización informacional</u> - Biblioteca del aula o del centro y de los recursos digitales. - Diferenciación entre hechos y opiniones. - Herramientas digitales para el trabajo colaborativo y la comunicación. - Hábitos y conductas para la comunicación segura en entornos virtuales. Bloque 3: Lectura y literatura <u>3.2. Literatura</u> - Obras o fragmentos variados y diversos de la literatura infantil adecuados a sus intereses y organizados en itinerarios lectores. - Elementos constitutivos esenciales de la obra literaria y de los diferentes géneros literarios. - Vínculos con otras manifestaciones artísticas y culturales. - Planificación y producción de textos literarios.

1.2 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

Instruments de recollida i registre de la informació

L'avaluació de l'alumnat ha de ser contínua, global i formativa, i ha de tindre en compte el progrés en el conjunt dels processos d'aprenentatge. Per tant, per a l'avaluació del grau d'adquisició de les competències específiques, ens centrarem en l'avaluació del procés, i no només del resultat. Per aquest motiu, prioritzarem l'ús d'eines com:

- Observació diària de l'alumnat en els seus processos d'aprenentatge.
- Registre al quadern docent de les tasques fetes diàriament i de l'aportació en classe de l'alumnat.
- La resolució de problemes de situacions quotidianes.
- Rúbriques.
- Rutines de pensament.
- Entrevistes orals.
- Elaboració de dictats per a l'assoliment de l'ortografia.
- Realització de quaderns de reforç/ampliació per a l'alumnat NESE.
- Treballs i exposicions grupals.
- Presentació de treballs escrits individuals i grupals.
- Treball diari cooperatiu.
- Avaluació de productes finals: murals, treballs d'investigació, diorames, elaboració de treballs manipulatius, lapbooks...
- Portfoli.
- Exàmens escrits: es realitzaran com a proves d'adquisició de les competències específiques en el segon cicle. En cap cas, serà l'únic instrument d'avaluació.

Les valoracions es registraran en graelles específiques de registre del seguiment dels aprenentatges en les quals es farà constar l'evolució de l'alumnat en relació al desenvolupament de les competències específiques. Destaquem les possibles següents graelles específiques i instruments útils per a dur a terme l'avaluació (els/les docents triaran aquelles que millor s'adapten a les característiques del grup d'alumnes):

- Llista de comprovació del treball individual diari.

- Llista de comprovació del treball en grup i cooperatiu.
- Llistats de registre del grau d'adquisició de les competències específiques.
- Quadern docent de registre personal
- Rúbrica de portfoli.
- Rúbriques d'avaluació d'habilitats bàsiques lingüístiques: expressió oral, expressió escrita, comprensió oral i comprensió escrita.
- Escala de valoració del quadern de classe.
- Escala de valoració de les actituds.
- Escala d'autoavaluació.
- Escala de coavaluació.

A més d'avaluar els aprenentatges de l'alumnat, el professorat ha d'avaluar els processos d'ensenyament i la mateixa pràctica docent.

Models d'informe d'avaluació qualitativa (trimestral) per a cada curs del cicle:

Per a l'avaluació del grau d'acompliment de les competències, s'elaborarà de forma trimestral un informe d'avaluació.

Cada tutor o tutora, amb ajuda del personal que intervinga en el procés d'ensenyament i aprenentatge, de l'alumnat, és el responsable d'elaborar l'informe d'avaluació personalitzat i únic per a cada alumne o alumna amb un enfocament competencial.

Les informacions que s'oferisquen han d'estar sempre sustentades en els registres i les observacions prèviament obtingudes i sobre les quals s'ha reflexionat de manera individual i col·lectiva en les sessions d'equip.

En el document 3 es presenta el model propi d'informe d'avaluació que es lliurarà a les famílies de alumnat de Primària trimestralment (ITACA) i que s'ha d'incloure en l'expedient de l'alumnat.

En el document 4, presentem la informació que s'ha d'incloure al document presentat en el document 3.

Criteris de qualificació quantitativa (fi de curs)

A més de l'avaluació trimestral de l'informe d'avaluació, una vegada finalitzat el curs escolar, l'equip docent coordinat pel tutor o tutora, valorarà, de forma col·legiada, el progrés de l'alumne o alumna en una sessió d'avaluació.

En aquesta avaluació, s'ha d'incloure l'avaluació per àrea expressada per mitjà dels termes següents amb el format descrit en el document 5:

- Insuficient (IN)

- Suficient (SU)
- Bé (BÉ)
- Notable (NT)
- Excel·lent (EX)

Els criteris de qualificació general que es tindran en compte a la fi de curs s'expliquen en el document 6.

2. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

Les mesures de resposta educativa per a la inclusió constitueixen totes les actuacions educatives planificades que tenen com a objecte garantir una educació inclusiva per a tot l'alumnat, especialment el que es troba en situació de més vulnerabilitat i en risc d'exclusió, mitjançant l'eliminació de les barreres. Aquestes mesures s'organitzen en quatre nivells de concreció:

Nivell I (Responsables: Òrgans de govern)

Accés

- Registre i transmissió de la informació educativa sobre l'alumnat assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió de la informació institucional i canals de comunicació bidireccional accessibles amb les famílies, la comunitat educativa i l'entorn.
- Prevenció de l'abandonament escolar. Desenvolupament del protocol d'absentisme.
- Organització dels espais del centre i transformació dels entorns amb criteris d'interacció i comunicació, seguretat, salut i sostenibilitat.
- Accessibilitat física i cognitiva d'espais, elements arquitectònics, mobiliari, i elements de mobilitat i transport.
- Actualització dels recursos tecnològics amb criteris de sostenibilitat.
- Programa de reutilització de llibres i materials curriculars.
- Beques i ajudes econòmiques. Informació per sol·licitar-les i acompanyament.
- Recursos personals i organització inclusiva per al suport preferent dins de l'aula ordinària.
- Coordinació entre els professionals del centre, equips docents, professorat de orientació i suport, personal no docent de suport i amb altres agents externs.
- Organització dels agrupaments heterogenis de nivell.
- Formació de la comunitat educativa i professorat el SAAC'S
- Col·locació d'indicadors o instruments comuns que faciliten l'organització del temps i els espais.

- Organització d'activitats que afavorixen la convivència entre els membres de la comunitat educativa i posen en valor la diversitat.
- Implicació de les famílies en activitats de centre.

Aprentatge

- Concrecions curriculars d'etapa per a la inclusió.
- Acords al voltant de les estratègies metodològiques per a donar suport a l'aprenentatge i participació de tot l'alumnat a totes les experiències educatives i projectes.
- Organització dels suports.
- Programacions didàctiques inclusives pel desenvolupament de competències clau per a cada nivell i assignatura.
- Actuacions de transició entre etapes per establir acords metodològics i sobre avaluació per a la millora dels aprenentatges instrumentals i les competències clau.
- Formació per a la inclusió (PAF).

Participació

- Revisió del PEC en relació als valors inclusius.
- Establiment i actualització de les normes de convivència del centre en consens.
- Sensibilització, informació i concreció de pautes de detecció primerenca sobre els casos que regulen els diferents protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció
- Promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència
- Protocols d'acollida, organitzar, determinant tasques i responsabilitats, desenvolupament i avaluació de les activitats d'acollida d l'alumnat nouvingut i d'altres protocols d'acollida del centre dirigits als nous membres de la comunitat educativa (alumnat i les seues famílies i professorat).
- Desenvolupament de programes preventius en relació a la promoció de la salut i la sostenibilitat
- Desenvolupament de protocols d'atenció sanitària.
- Participació i implicació del professorat (comissions, responsables, etc.)
- Participació i implicació de l'alumnat (assemblea de delegats/des, club del valents, etc.)
- Participació i implicació de les famílies (grups interactius, hort, etc.)

- Participació i implicació de voluntaris, altres membres de la comunitat i l'entorn.
- Promoció de la igualtat, convivència i resolució pacífica de conflictes des del PAT.
- Propostes pedagògiques inclusives basades en el DUA.
- Patis inclusius i coeducatius.

Nivell II (Responsables: tutor/a, altres mestres que imparteixen classe en el grup, cap d'estudis i CIC)

Accés

- Actualització de la informació educativa sobre l'alumnat del grup classe assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió accessible de la informació institucional entre l'alumnat del grup classe i les seues famílies.
- Control de l'assistència i prevenció de l'absentisme com a part de la fase preventiva del protocol d'absentisme.
- Supervisió de l'accessibilitat física, sensorial i cognitiva d'espais i mobiliari de les aules i altres espais
- Adequació i accessibilitat dels recursos tecnològics i dels materials didàctics i curriculars comuns que siguen coherents amb els valors inclusius
- Programes de desenvolupament d'hàbits i d'higiene saludables.
- Proporcionament de múltiples formes de representació (DUA).
- Mesures de sensibilització del grup classe vers la diversitat.
- Posada en marxa d' accions de sensibilització i de convivència que afavorixen el companyerisme i l'ajuda mutua.
- Activitats recollides al PAT referents a relacions positives entre iguals.
- Diseny d'unitats didàctiques integrades.

Aprentatge

- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris que relacionen els aprenentatges escolars amb el context sociocultural local i global.
Exemples: aprenentatge servei, ambients d'aprenentatge, estacions d'aprenentatge, grups interactius, tallers amb famílies, treball per projectes, etc.
- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris adequats a les característiques, necessitats i nivells d'assoliment de l'alumnat del grup classe mitjançant l'aplicació d'estratègies i tècniques metodològiques per a la inclusió (programació multinivell, opcions múltiples d'implicació, representació i expressió (DUA), metodologies centrades en l'alumnat que promoguen la interacció i la cooperació (aprenentatge cooperatiu), TIC per l'aprenentatge, tertúlies dialògiques, etc.

- Ensenyament d'habilitats, comportaments i actituds que desenvolupen la implicació personal des de les situacions d'aprenentatge mitjançant els sabers bàsics i criteris d'avaluació transversals que formen part del currículum
- Ajustament dels procediments i instruments d'avaluació a les característiques i necessitats de tot l'alumnat del grup classe seguint els principis de l'avaluació inclusiva
- Planificació personalitzada d'activitats d'ampliació i reforç com a part de les situacions d'aprenentatge i projectes.
- Aplicació de les actuacions i o programes preventius de dificultats d'aprenentatge acordades amb l'alumnat del grup classe.

Participació

- Acordar i actualitzar les normes de convivència del grup classe (PAT).
- Participació de l'alumnat del grup classe en les accions de sensibilització i informació que organitze el centre sobre el valors i els continguts de l'educació inclusiva.
- Desenvolupament de les activitats per a la participació de l'alumnat del grup classe en les estructures de participació del centre com la junta de delegats i altres.
- Activitats amb l'alumnat del grup classe per a la promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència.
- Acollida al grup classe, especialment als nous membres (PAT).
- Activitats amb l'alumnat del grup classe que desenvolupen els programes preventius per a la promoció de la salut, prevenció de conductes addictives i sostenibilitat mediambiental,.
- Implementació del procediment d'administració de medicaments del protocol d'atenció sanitària específica amb l'alumnat del grup classe.
- Activitats d'acció tutorial per eliminar les barreres a la inclusió identificades prèviament en el grup classe per tutor o la tutora i l'equip docent.
- Fases de detecció i primeres actuacions dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció i acompanyament a la identitat i expressió de gènere amb el grup classe.
- Tutoria personalitzada o tutoria compartida amb qualsevol alumne o alumna del grup classe i amb les seues famílies.

Nivell III (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport i l'assessorament de l'orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).

- Accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns a les activitats extraescolars i complementàries.
- Organització dels agrupaments heterogenis per a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.
- Organització de la docència compartida i del suport del professorat especialitzat.
- Coordinació del tutor/a amb el professorat del centre i els professionals de suport interns i externs que participen a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.
- Creació de racons TEAACH
- Derivació de la família a recursos de la zona per a rebre ajudes destinades a necessitats bàsiques o reforç.
- Compromís Família - Tutor.
- Coordinació planificada amb els servicis externs i professionals externs que atenen l'alumnat (centre de salut, Ajuntament, Serveis Socials, psicopedagogs..).
- Mesures de sensibilització dirigides a l'alumnat vers la diversitat i el seu valor positiu. Mesures de protecció i mesures pedagògiques correctores concretes.

Aprentatge

- Adequació personalitzada de les programacions didàctiques.
- Actuacions i programes de reforç dins i fora de l'horari lectiu (Espai d'interés dins i fora de l'horari lectiu, tallers de reforç i acompanyament escolar, etc).
- Plans específics de reforç per l'alumnat que repeteix un curs.
- Programes d'estimulació i desenvolupament del llenguatge oral.
- Sessions de conversa, per a l'alumnat nouvingut, basades en la millora de de la competència comunicativa oral.
- Flexibilització de l'escolarització per a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu valencià en l'ensenyament bàsic.
- Actuacions i programes d'enriquiment curricular per l'alumnat amb altes capacitats.

Participació

- Actuacions amb un grup diferenciat d'alumnat d'un grup classe, dins i fora de l'horari lectiu, pel desenvolupament d'actituds de respecte i tolerància, habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos.
- Implementació de les actuacions davant supòsits de violència amb un alumne o alumna o un grup diferenciat d'alumnat amb acompanyament dels implicats.

- Notificació de possible situació de desprotecció des de l'àmbit educatiu.
- Implementació de les actuacions d'acompanyament per garantir el dret a l'expressió de gènere i la intersexualitat.
- Implementació de les actuacions del protocol d'atenció sanitària específica front a determinades situacions d'emergència mèdica i d'atenció a l'alumnat amb problemes de salut crònics.
- Programes de desenvolupament d'hàbits bàsics de higiene, alimentació i vida saludable.
- Actuacions per a grups diferenciats d'alumnat d'un grup classe fora de l'horari lectiu per a la participació en activitats socials, culturals i d'oci organitzades en col·laboració amb l'entorn local i institucions i organismes externs.
- Mesures educatives de disciplina positiva de col·laboració en tasques comunitàries i/o del centre.
- Aula de convivència com espai de reflexió i aprenentatge d'habilitats per a la participació.
- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar implicació, autoestima, confiança a les pròpies possibilitats i fortaleces amb el suport de les estructures de tutoria entre iguals o de tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos el suport de les estructures de tutoria entre iguals o mitjançant una tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Compromís família tutor/a amb un alumne o alumna i la seua família.

Nivell IV (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport especialitzat, personal no docent de suport i orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans específics o singulars (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada a les activitats extraescolars i complementàries amb mitjans específics o singulars.
- Provisió personalitzada de productes de suport tècnics i tecnològics. Sistemes alternatius de comunicació amb i sense suport.
- Col·laboració per sol·licitar beques i ajudes econòmiques amb l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Reducció de ràtio per l'alumnat amb necessitats educatives especials (suport grau 3).
- Coordinació amb els professionals dels serveis socials, salut i salut mental, ajuntaments, centres proveïdors de serveis i centres d'estimulació primerenca.
- Coordinació amb els professionals de les unitats específiques, centres d'educació especial, i Unitats d'atenció i intervenció del PREVI.

- Atenció per part de l'educadora, per a desenvolupar les tasques previstes al seu PAP.
- Mesures de sensibilització dirigides a l'alumnat del grup classe cap a la diversitat i el seu valor positiu.

Aprentatge

- Programes específics personalitzats per a l'adquisició i ús funcional de la comunicació, el llenguatge i la parla (AiLL).
- Programes específics amb currículum personalitzat per a l'estimulació sensorial i cognitiva, l'aprenentatge motor i aprenentatge d'hàbits d'autonomia personal, etc. (PT i educadora).
- Flexibilització en la durada de l'etapa per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals.
- Prolongació d'un any més d'escolarització en l'ensenyament bàsic d'Educació Primària per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Reducció de ràtio.
- Flexibilització en l'horari escolar d'acord amb les seues necessitats.
- Coordinació amb professionals que atenen l'alumnat fora de l'horari escolar.

Participació

- Acompanyament per part de l'educadora.
- Implementació de les actuacions de comunicació, intervenció i seguiment dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció amb un alumne o alumna determinat i amb la seua família.
- Programa específic dirigit a l'alumnat que presenta alteracions greus de conducta i comportament que alteren la convivència de forma greu i reincident.
- Programes personalitzats per l'adquisició i l'ús fonamental de la comunicació, el llenguatge i la parla.
- Plan personalitzat per a l'aprenentatge d'habilitats de comunicació interpersonal i relació social en diversos contextos.
- Plan terapèutic del Annex IX Protocol de Salut Mental (R. 11 de desembre de 2017) per a desenvolupament i seguiment de mesures en l'alumnat que presenta problemes de salut mental que afecten a les interaccions i relacions interpersonals.

PROPOSTA PEDAGÒGICA D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

CICLE: 2n cicle	NIVELL: 3r	CURS ACADÈMIC: 2024/2025
ÀREA: Llengua estrangera		

1. CONCRECIÓ DELS ELEMENTS CURRICULARS

1.1 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Competència específica 1:

Multilingüisme i interculturalitat. Reconéixer i usar els repertoris lingüístics de diverses llengües, reflexionar-ne sobre el funcionament i prendre consciència dels propis coneixements, així com identificar la diversitat lingüística i cultural a partir de la llengua estrangera.

Criteris d'avaluació

1.1 Comparar les similituds i diferències entre diferents llengües i reflexionar, de manera guiada, sobre aspectes bàsics del seu funcionament.

1.4 Mostrar interès i respecte per les diferències lingüístiques i culturals de la llengua estrangera, i identificar, amb l'ajuda del/de la docent, prejudicis i estereotips, i reconéixer la pluralitat lingüística com a font de riquesa cultural.

Competència específica 2:

Comprensió oral. Interpretar la informació de textos orals i multimodals, breus i senzills, de manera guiada, sobre diversos temes predictibles d'àmbit personal, social i educatiu, per mitjà de l'escolta activa i l'aplicació d'estratègies per a la comprensió oral.

Criteris d'avaluació

2.1 Escoltar de manera activa i interpretar, amb la guia del/de la docent, textos orals i multimodals, breus i senzills, sobre temes predictibles de l'àmbit personal, social i educatiu pròxim.

2.3 Interpretar vocabulari i reconéixer estructures freqüents sobre temes de l'àmbit personal, social i educatiu pròxim, expressats de manera clara i senzilla.

Competència específica 3:

Comprensió escrita. Interpretar la informació expressada per mitjà de textos escrits i multimodals, breus i senzills, de manera guiada, sobre diferents temes predictibles d'àmbit personal, social i educatiu, mitjançant estratègies que permeten desenvolupar la comprensió escrita.

Criteris d'avaluació	3.1 Llegir i interpretar, de manera guiada, textos escrits i multimodals, breus i senzills, sobre temes predictibles del seu àmbit personal, social i educatiu pròxim, i expressats de manera comprensible i clara. 3.3 Interpretar vocabulari i reconèixer estructures freqüents sobre temes predictibles de l'àmbit personal, social i educatiu pròxim en textos escrits i multimodals. 3.4 Localitzar informació en mitjans digitals, amb la guia del/de la docent, a partir de diferents tipus de textos multimodals senzills de l'àmbit personal, social i educatiu.
Competència específica 4: Expressió oral. Produir de manera guiada textos orals i multimodals, comprensibles i estructurats, per a expressar missatges breus i senzills de l'àmbit personal, social i educatiu, aplicant estratègies de planificació i compensació.	
Criteris d'avaluació	4.1. Produir textos orals i multimodals senzills, expressats amb una pronunciació, ritme i entonació adequats, a partir de models prèviament treballats, amb la guia del/de la docent, utilitzant un repertori d'expressions, lèxic i estructures bàsiques en situacions de l'àmbit personal, social i educatiu pròxim. 4.2. Utilitzar estratègies bàsiques, de manera guiada, de planificació i producció, amb el suport del llenguatge corporal o elements extralingüístics per a produir monòlegs senzills.
Competència específica 5: Expressió escrita. Produir, de manera guiada, textos escrits i multimodals, comprensibles i estructurats, per a expressar missatges breus i senzills de l'àmbit personal, social i educatiu, aplicant estratègies de planificació, textualització i revisió.	
Criteris d'avaluació	5.1 Produir textos escrits i multimodals breus i senzills en suports analògics i digitals sobre temes quotidians i de rellevància personal per a l'alumnat de l'àmbit personal, social i educatiu, a partir de models i amb l'ajuda del/de la docent, utilitzant un repertori bàsic d'estructures lingüístiques.
Competència específica 6: Interacció oral i escrita. Interaccionar de manera oral, escrita i multimodal per mitjà de textos senzills, breus i guiats, de manera síncrona i asíncrona, per a respondre a necessitats comunicatives relacionades amb l'àmbit personal, social i educatiu.	

Criteris d'avaluació	6.1 Participar, de forma guiada, en converses, amb intercanvis d'informació breus i senzills, sobre temes quotidians i de rellevància personal, preparats prèviament, en contextos analògics i digitals, utilitzant recursos com la cortesia lingüística, la repetició, el ritme pausat o el llenguatge no verbal.
Competència específica 7: Mediació oral i escrita. Mediar entre interlocutors utilitzant estratègies d'adaptació i simplificació del llenguatge per a processar i transmetre informació bàsica i senzilla en situacions comunicatives predictibles d'àmbit personal, social i educatiu.	
Criteris d'avaluació	7.1 Mostrar interès per participar en la solució de problemes d'enteniment sobre assumptes quotidians de l'àmbit personal i social. 7.2 Comprendre un missatge breu i senzill en L2, i transmetre oralment la informació bàsica o explicar conceptes en la seua L1, de manera guiada, recurrent, si és necessari, a l'ajuda d'altres participants o fonts documentals.
Sabers bàsics	Bloc 1: Llengua i ús <u>Funcions comunicatives</u> - Funcions bàsiques d'ús comú adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: salutacions, comiats i presentacions; descripció de persones, objectes i llocs; petició i intercanvi d'informació sobre qüestions quotidianes; rutines; indicacions; expressió del temps, de la quantitat i de l'espai. - Unitats lingüístiques elementals i significats associats a aquestes estructures, com ara expressió de l'entitat i les seues propietats, quantitat i nombre, afirmació, exclamació, negació i interrogació. <u>Models contextuais i gèneres discursius</u> - Models contextuais i gèneres discursius bàsics d'ús comú en la comprensió, producció i coproducció de textos orals, escrits i multimodals, breus i senzills, literaris i no literaris, com ara fullets, instruccions, normes, avisos o converses reguladores de la convivència. <u>Expressions i lèxic</u> - Lèxic elemental i d'interès per a l'alumnat, relatiu a relacions interpersonals pròximes, habitatge, llocs i entorns pròxims. - Lèxic i expressions elementals per a comprendre enunciats sobre la comunicació, la llengua i l'aprenentatge (metallenguatge). <u>Patrons sonors, accentuals i d'entonació</u>

- Patrons sonors, accentuals i d'entonació bàsics d'ús comú i funcions comunicatives generals associades a aquests patrons.

Convencions ortogràfiques

- Convencions ortogràfiques bàsiques d'ús comú i significats associats als formats i elements gràfics

Bloc 2: Estratègies comunicatives

Estratègies de comprensió i expressió

- Estratègies bàsiques d'ús comú per a la comprensió i la producció de textos orals, escrits i multimodals breus, senzills i contextualitzats.

Estratègies conversacionals

- Convencions i estratègies conversacionals elementals, en format síncron o asíncron, per a iniciar, mantindre i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, preguntar i respondre, demanar i donar indicacions.

- Interés en la participació en intercanvis comunicatius planificats, a través de diferents mitjans, amb estudiants de la llengua estrangera.

Estratègies de mediació

- Coneixements, destreses i actituds elementals que permeten iniciar-se en activitats de mediació en situacions quotidianes bàsiques.

Estratègies de transferència entre llengües

- Estratègies i tècniques elementals de detecció de les mancances comunicatives i les limitacions derivades del nivell de competència en la llengua estrangera i en les llengües familiars.

- Reconeixement de similituds lèxiques entre llengües.

Reflexió sobre l'aprenentatge i tractament de l'error

- Autoconfiança i reflexió sobre l'aprenentatge. L'error com a part integrant del procés.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació

- Iniciació a estratègies i eines bàsiques d'ús comú d'autoavaluació i coavaluació, analògiques i digitals, individuals i cooperatives.

Eines analògiques i digitals

- Eines analògiques i digitals bàsiques d'ús comú per a la comprensió, producció i coproducció oral, escrita i multimodal, i plataformes virtuals d'interacció i col·laboració educativa.

- Recursos per a l'aprenentatge i estratègies elementals de cerca guiada d'informació en mitjans analògics i digitals.

Bloc 3: Cultura i societat

Aspectes socioculturals i sociolingüístics

- Patrons culturals bàsics d'ús freqüent propis de la llengua estrangera.

- Aspectes socioculturals i sociolingüístics elementals relatius als costums, la vida quotidiana i les relacions interpersonals bàsiques en països on es parla la llengua estrangera.

Diversitat lingüística i cultural

- Estratègies bàsiques d'ús comú per a apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística, atenent valors ecosocials i democràtics.

Llengua estrangera com a mitjà de comunicació

- La llengua estrangera com a mitjà de comunicació i relació amb persones d'altres països, com a mitjà per a conèixer cultures i maneres de vida diferents.

1.2 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

Instrumentes de recollida i registre de la informació

L'avaluació de l'alumnat ha de ser contínua, global i formativa, i ha de tindre en compte el progrés en el conjunt dels processos d'aprenentatge. Per tant, per a l'avaluació del grau d'adquisició de les competències específiques, ens centrarem en l'avaluació del procés, i no només del resultat. Per aquest motiu, prioritzarem l'ús d'eines com:

- Observació diària de l'alumnat en els seus processos d'aprenentatge.
- Avaluació de productes finals.

Les valoracions es registraran en graelles específiques de registre del seguiment dels aprenentatges en les quals es farà constar l'evolució de l'alumnat en relació al desenvolupament de les competències específiques. Destaquem les possibles següents graelles específiques i instruments útils per a dur a terme l'avaluació (els/les docents triaran aquelles que millor s'adapten a les característiques del grup d'alumnes):

- Llista de comprovació del treball individual diari i del treball en grup i cooperatiu en rúbriques

- Rúbrica del grau d'adquisició de les competències específiques.
- Escala de valoració de les actituds i d'autoavaluació END OF TERM.

A més d'avaluar els aprenentatges de l'alumnat, el professorat ha d'avaluar els processos d'ensenyament i la mateixa pràctica docent.

- Rúbrica d'avaluació END OF TERM
- Rúbrica d'avaluació al professor

Models d'informe d'avaluació qualitativa (trimestral) per a cada curs del cicle:

Per a l'avaluació del grau d'acompliment de les competències, s'elaborarà de forma trimestral un informe d'avaluació.

Cada tutor o tutora, amb ajuda del personal que intervinga en el procés d'ensenyament i aprenentatge, de l'alumnat, és el responsable d'elaborar l'informe d'avaluació personalitzat i únic per a cada alumne o alumna amb un enfocament competencial.

Les informacions que s'oferisquen han d'estar sempre sustentades en els registres i les observacions prèviament obtingudes i sobre les quals s'ha reflexionat de manera individual i col·lectiva en les sessions d'equip.

En el document 3 es presenta el model propi d'informe d'avaluació que es lliurarà a les famílies de alumnat de Primària trimestralment (ITACA) i que s'ha d'incloure en l'expedient de l'alumnat.

En el document 4, presentem la informació que s'ha d'incloure al document presentat en el document 3.

Criteris de qualificació quantitativa (fi de curs)

A més de l'avaluació trimestral de l'informe d'avaluació, una vegada finalitzat el curs escolar, l'equip docent coordinat pel tutor o tutora, valorarà, de forma col·legiada, el progrés de l'alumne o alumna en una sessió d'avaluació.

En aquesta avaluació, s'ha d'incloure l'avaluació per àrea expressada per mitjà dels termes següents amb el format descrit en el document 5:

- Insuficient (IN)
- Suficient (SU)
- Bé (BÉ)
- Notable (NT)
- Excel·lent (EX)

Els criteris de qualificació general que es tindran en compte a la fi de curs s'expliquen en el document 6.

2. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

Les mesures de resposta educativa per a la inclusió constitueixen totes les actuacions educatives planificades que tenen com a objecte garantir una educació inclusiva per a tot l'alumnat, especialment el que es troba en situació de més vulnerabilitat i en risc d'exclusió, mitjançant l'eliminació de les barreres. Aquestes mesures s'organitzen en quatre nivells de concreció:

Nivell I (Responsables: Òrgans de govern)

Accés

- Registre i transmissió de la informació educativa sobre l'alumnat assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió de la informació institucional i canals de comunicació bidireccional accessibles amb les famílies, la comunitat educativa i l'entorn.
- Prevenció de l'abandonament escolar. Desenvolupament del protocol d'absentisme.
- Organització dels espais del centre i transformació dels entorns amb criteris d'interacció i comunicació, seguretat, salut i sostenibilitat.
- Accessibilitat física i cognitiva d'espais, elements arquitectònics, mobiliari, i elements de mobilitat i transport.
- Actualització dels recursos tecnològics amb criteris de sostenibilitat.
- Programa de reutilització de llibres i materials curriculars.
- Beques i ajudes econòmiques. Informació per sol·licitar-les i acompanyament.
- Recursos personals i organització inclusiva per al suport preferent dins de l'aula ordinària.
- Coordinació entre els professionals del centre, equips docents, professorat de orientació i suport, personal no docent de suport i amb altres agents externs.
- Organització dels agrupaments heterogenis de nivell.

Aprentatge

- Concrecions curriculars d'etapa per a la inclusió.
- Programacions didàctiques inclusives pel desenvolupament de competències clau per a cada nivell i assignatura.
- Actuacions de transició entre etapes per establir acords metodològics i sobre avaluació per a la millora dels aprenentatges instrumentals i les competències clau.
- Formació per a la inclusió (PAF).

Participació

- Revisió del PEC en relació als valors inclusius.
- Establiment de les normes de convivència del centre en consens.
- Sensibilització, informació i concreció de pautes de detecció primerenca sobre els casos que regulen els diferents protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció.
- Promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència.
- Protocols d'acollida, organitzar, determinant tasques i responsabilitats, desenvolupament i avaluació de les activitats d'acollida d l'alumnat nouvingut i d'altres protocols d'acollida del centre dirigits als nous membres de la comunitat educativa (alumnat i les seues famílies i professorat).
- Desenvolupament de programes preventius en relació a la promoció de la salut i la sostenibilitat
- Desenvolupament de protocols d'atenció sanitària.
- Participació i implicació del professorat (comissions, responsables, etc.)
- Participació i implicació de l'alumnat (assemblea de delegats/des, club del valents, etc.)
- Participació i implicació de les famílies (grups interactius, hort, etc.)
- Participació i implicació de voluntaris, altres membres de la comunitat i l'entorn.

Nivell II (Responsables: tutor/a, altres mestres que imparteixen classe en el grup, cap d'estudis i CIC)

Accés

- Actualització de la informació educativa sobre l'alumnat del grup classe assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió accessible de la informació institucional entre l'alumnat del grup classe i les seues famílies.
- Control de l'assistència i prevenció de l'absentisme com a part de la fase preventiva del protocol d'absentisme.
- Supervisió de l'accessibilitat física, sensorial i cognitiva d'espais i mobiliari de les aules i altres espais
- Adequació i accessibilitat dels recursos tecnològics i dels materials didàctics i curriculars comuns que siguen coherents amb els valors inclusius

Aprentatge

- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris que relacionen els aprenentatges escolars amb el context sociocultural local i global.
- Exemples: aprenentatge servei, ambients d'aprenentatge, estacions d'aprenentatge, grups interactius, tallers amb famílies, treball per projectes, etc.

- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris adequats a les característiques, necessitats i nivells d'assoliment de l'alumnat del grup classe mitjançant l'aplicació d'estratègies i tècniques metodològiques per a la inclusió (programació multinivell, opcions múltiples d'implicació, representació i expressió (DUA), metodologies centrades en l'alumnat que promoguen la interacció i la cooperació (aprenentatge cooperatiu), TIC per l'aprenentatge, tertúlies dialògiques, etc.
- Ensenyament d'habilitats, comportaments i actituds que desenvolupen la implicació personal des de les situacions d'aprenentatge mitjançant els sabers bàsics i criteris d'avaluació transversals que formen part del currículum.
- Ajustament dels procediments i instruments d'avaluació a les característiques i necessitats de tot l'alumnat del grup classe seguint els principis de l'avaluació inclusiva
- Planificació personalitzada d'activitats d'ampliació i reforç com a part de les situacions d'aprenentatge i projectes.
- Aplicació de les actuacions i o programes preventius de dificultats d'aprenentatge acordades amb l'alumnat del grup classe.

Participació

- Acordar i actualitzar les normes de convivència del grup classe (PAT).
- Participació de l'alumnat del grup classe en les accions de sensibilització i informació que organitze el centre sobre els valors i els continguts de l'educació inclusiva.
- Desenvolupament de les activitats per a la participació de l'alumnat del grup classe en les estructures de participació del centre com la junta de delegats i altres.
- Activitats amb l'alumnat del grup classe per a la promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència.
- Acollida al grup classe, especialment als nous membres (PAT).
- Activitats amb l'alumnat del grup classe que desenvolupen els programes preventius per a la promoció de la salut, prevenció de conductes addictives i sostenibilitat mediambiental.
- Implementació del procediment d'administració de medicaments del protocol d'atenció sanitària específica amb l'alumnat del grup classe.
- Activitats d'acció tutorial per eliminar les barreres a la inclusió identificades prèviament en el grup classe pel tutor o la tutora i l'equip docent.
- Fases de detecció i primeres actuacions dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció i acompanyament a la identitat i expressió de gènere amb el grup classe.

- Tutoria personalitzada o tutoria compartida amb qualsevol alumne o alumna del grup classe i amb les seues famílies.

Nivell III (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport i l'assessorament de l'orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns a les activitats extraescolars i complementàries.
- Organització dels agrupaments heterogenis per a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.
- Organització de la docència compartida i del suport del professorat especialitzat.
- Coordinació del tutor/a amb el professorat del centre i els professionals de suport interns i externs que participen a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.

Aprenentatge

- Adequació personalitzada de les programacions didàctiques.
- Actuacions i programes de reforç dins i fora de l'horari lectiu (Espai d'interés dins i fora de l'horari lectiu, tallers de reforç i acompanyament escolar, etc).
- Plans específics de reforç per l'alumnat que repeteix un curs.
- Programes d'estimulació i desenvolupament del llenguatge oral.
- Sessions de conversa, per a l'alumnat nouvingut, basades en la millora de la competència comunicativa oral.
- Flexibilització de l'escolarització per a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu valencià en l'ensenyament bàsic.
- Actuacions i programes d'enriquiment curricular per l'alumnat amb altes capacitats.

Participació

- Actuacions amb un grup diferenciat d'alumnat d'un grup classe, dins i fora de l'horari lectiu, pel desenvolupament d'actituds de respecte i tolerància, habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos.
- Implementació de les actuacions davant supòsits de violència amb un alumne o alumna o un grup diferenciat d'alumnat amb acompanyament dels implicats.
- Notificació de possible situació de desprotecció des de l'àmbit educatiu.

- Implementació de les actuacions d'acompanyament per garantir el dret a l'expressió de gènere i la intersexualitat.
- Implementació de les actuacions del protocol d'atenció sanitària específica front a determinades situacions d'emergència mèdica i d'atenció a l'alumnat amb problemes de salut crònics.
- Programes de desenvolupament d'hàbits bàsics de higiene, alimentació i vida saludable.
- Actuacions per a grups diferenciats d'alumnat d'un grup classe fora de l'horari lectiu per a la participació en activitats socials, culturals i d'oci organitzades en col·laboració amb l'entorn local i institucions i organismes externs.
- Mesures educatives de disciplina positiva de col·laboració en tasques comunitàries i/o del centre.
- Aula de convivència com espai de reflexió i aprenentatge d'habilitats per a la participació.
- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar implicació, autoestima, confiança a les pròpies possibilitats i fortaleces amb el suport de les estructures de tutoria entre iguals o de tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos el suport de les estructures de tutoria entre iguals o mitjançant una tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Compromís família tutor/a amb un alumne o alumna i la seua família.

Nivell IV (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport especialitzat, personal no docent de suport i orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans específics o singulars (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada a les activitats extraescolars i complementàries amb mitjans específics o singulars.
- Provisió personalitzada de productes de suport tècnics i tecnològics. Sistemes alternatius de comunicació amb i sense suport.
- Col·laboració per sol·licitar beques i ajudes econòmiques amb l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Reducció de ràtio per l'alumnat amb necessitats educatives especials (suport grau 3).
- Coordinació amb els professionals dels serveis socials, salut i salut mental, ajuntaments, centres proveïdors de serveis i centres d'estimulació primerenca.
- Coordinació amb els professionals de les unitats específiques, centres d'educació especial, i Unitats d'atenció i intervenció del PREVI.

Aprenentatge

- Programes específics personalitzats per a l'adquisició i ús funcional de la comunicació, el llenguatge i la parla (AiLL).
- Programes específics amb currículum personalitzat per a l'estimulació sensorial i cognitiva, l'aprenentatge motor i aprenentatge d'hàbits d'autonomia personal, etc. (PT i educadora).
- Adaptacions curriculars individuals significatives del currículum comú (ACIS).
- Flexibilització en la durada de l'etapa per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals.
- Prolongació d'un any més d'escolarització en l'ensenyament bàsic d'Educació Primària per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Participació

- Acompanyament per part de l'educadora.
- Implementació de les actuacions de comunicació, intervenció i seguiment dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció amb un alumne o alumna determinat i amb la seua família.
- Programa específic dirigit a l'alumnat que presenta alteracions greus de conducta i comportament que alteren la convivència de forma greu i reincident.

PROPOSTA PEDAGÒGICA D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

CICLE: 2n cicle	NIVELL: 3r	CURS ACADÈMIC: 2024/2025
ÀREA: Matemàtiques		

1. CONCRECIÓ DELS ELEMENTS CURRICULARS	
1.1 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	
Competència específica 1: Resoldre problemes relacionats amb situacions reals de l'entorn personal, social i educatiu utilitzant estratègies informals, representacions i conceptes concrets.	
Criteris d'avaluació	1.1 Identificar la informació rellevant i irrellevant d'un problema o situació problemàtica de l'entorn personal i social de l'alumnat que permeta el seu abordatge i resolució. 1.2 Desenvolupar estratègies informals per a obtindre la solució correcta en un problema o situació problemàtica. 1.3 Comprovar si la solució obtinguda en un problema compleix les condicions o exigències de l'enunciat. 1.4 Extraure conseqüències de la situació problemàtica plantejada.
Sabers bàsics	Bloc 1: Sentit numèric i de les operacions. <u>NOMBRES NATURALS</u> - Comprensió del sistema de numeració decimal: composició i descomposició en unitats, desenes, centenes i unitats de miler. - Lectura, escriptura i representació de numerals superiors al miler. - Estratègies de representació. Recta numèrica. Comparació i ordenació. - Contribució de la humanitat al desenvolupament numèric, entés aquest com una necessitat bàsica. Usos socials del sentit numèric. <u>OPERACIONS AMB NATURALS I LES SEUES PROPIETATS</u> - Significats, estratègies i representacions per a la suma (afegir) i la resta (diferència) i prova resta. - Significats i representacions per al producte i el quocient (suma repetida)

- Relacions i propietats de les operacions. Propietat commutativa i associativa.

- Càlcul mental. Estimació i aproximació.

FRACCIONS I DECIMALS

- Valoració de situacions en les quals és útil l'ús de fraccions i decimals.

Bloc 2: Sentit de la mesura.

ESTIMACIÓ I MESURAMENT. MAGNITUDS I UNITATS

- Estratègies de mesura i estimació de temps, longitud, capacitat, volum i massa en situacions reals.

- Elecció i utilització dels instruments adequats per a mesurar amb precisió diferents magnituds.

- Experimentació i conceptualització de magnituds: temps, longitud, angles, massa, superfície, capacitat i volum, temperatura i monedes.

- Unitats de magnitud convencionals. Relació, comparació directa, ordenació i conversió entre unitats de la mateixa magnitud.

Valoració de resultats en mesuraments i estimacions realitzades.

- Contribució de la humanitat a la unificació de sistemes de mesura i magnituds.

- Tècniques cooperatives per a estimular el treball en equip relacionat amb la mesura.

Bloc 3: Sentit de la geometria.

GEOMETRIA PLANA I ESPACIAL

- Localització d'objectes (punts) sobre els eixos, el pla cartesià. Localització en mapes a partir de punts de referència, inclosos els punts cardinals.

- Elements bàsics: vèrtexs i costats. Polígons regulars.

- Poliedres regulars. Vocabulari bàsic. Relació entre vèrtexs, arestes i cares.

- Línies rectes, corbes.

- Identificació i descripció de diferents polígons. Composició i descomposició.

- Càlcul de perímetres de polígons.

- La circumferència i el cercle. Elements i propietats.

- Angles, mesurament i classificació d'angles. Classificació de triangles.
- Transformacions: translacions i simetries en situacions reals.
- Programes informàtics de geometria dinàmica.
- Desenvolupament i usos de la geometria, tant a nivell pràctic com estètic, incorporant la perspectiva de gènere.
- Estratègies d'aprenentatge de conceptes geomètrics i acceptació de dificultats.

Bloc 4: Sentit de la incertesa i la probabilitat

INCERTESA I PROBABILITAT

- Idea intuïtiva de probabilitat: ocorre sempre, moltes vegades, algunes vegades, poques vegades, mai.
- Estimació de probabilitats a partir de l'experimentació i simulació.

Bloc 5: Sentit de recollida, anàlisi i representació de la informació.

ANÀLISI DE DADES I CÀLCULS ESTADÍSTICS

- Elaboració de preguntes i enquestes senzilles per a obtenir dades.
- Variables qualitatives i quantitatives discretes: recompte de casos i construcció de taules de freqüència.
- Elaboració de diagrames de barres.
- Representacions (pictogrames, diagrames de sectors, polígons de freqüències...).
- Interpretació de dades a partir de diferents representacions (taules, gràfiques), i anàlisis en casos senzills.

Bloc 6: Sentit del pensament computacional

PENSAMENT COMPUTACIONAL

- Predicció de termes en seqüències de figures o imatges o números.
- Interpretació i modificació d'algorismes senzills.
- Treball cooperatiu en situacions que involucren disseny i aplicació d'algorismes.

Competència específica 2:

Observar, formular, explorar i comprovar conjectures senzilles sobre propietats i relacions matemàtiques concretes, reconeixent i connectant procediments, patrons, regularitats i estructures.

Criteris d'avaluació	2.1 Comprovar conjectures sobre relacions matemàtiques que permeten desenvolupar de manera intuïtiva nou contingut matemàtic de naturalesa numèrica, mètrica, espacial, geomètrica o estocàstica. 2.2 Comprovar relacions matemàtiques en –i mitjançant– els procediments de raonament matemàtic intuïtiu. 2.3 Reconèixer patrons o regularitats, construint intuïtivament contingut matemàtic de naturalesa numèrica, mètrica, espacial, geomètrica o estocàstica. 2.4 Comparar diferents procediments matemàtics relatius al càlcul, la mesura, el sentit espacial i geomètric, el tractament de dades o els processos aleatoris.
Sabers bàsics	Bloc 1: Sentit numèric i de les operacions. <u>NOMBRES NATURALS</u> - Comprensió del sistema de numeració decimal: composició i descomposició en unitats, desenes, centenes i unitats de miler. - Lectura, escriptura i representació de numerals superiors al miler. - Estratègies de representació. Recta numèrica. Comparació i ordenació. - Contribució de la humanitat al desenvolupament numèric, entés aquest com una necessitat bàsica. Usos socials del sentit numèric. <u>OPERACIONS AMB NATURALS I LES SEUES PROPIETATS</u> - Significats, estratègies i representacions per a la suma (afegir) i la resta (diferència) i prova resta. - Significats i representacions per al producte i el quocient (suma repetida) - Relacions i propietats de les operacions. Propietat commutativa i associativa. - Càlcul mental. Estimació i aproximació. <u>FRACCIONS I DECIMALS</u> - Valoració de situacions en les quals és útil l'ús de fraccions i decimals. Bloc 2: Sentit de la mesura. <u>ESTIMACIÓ I MESURAMENT. MAGNITUDS I UNITATS</u> - Estratègies de mesura i estimació de temps, longitud, capacitat, volum i massa en situacions reals. - Elecció i utilització dels instruments adequats per a mesurar amb precisió diferents magnituds.

- Experimentació i conceptualització de magnituds: temps, longitud, angles, massa, superfície, capacitat i volum, temperatura i monedes.

- Unitats de magnitud convencionals. Relació, comparació directa, ordenació i conversió entre unitats de la mateixa magnitud. Valoració de resultats en mesuraments i estimacions realitzades.

- Contribució de la humanitat a la unificació de sistemes de mesura i magnituds.

- Tècniques cooperatives per a estimular el treball en equip relacionat amb la mesura.

Bloc 3: Sentit de la geometria.

GEOMETRIA PLANA I ESPACIAL

- Localització d'objectes (punts) sobre els eixos, el pla cartesià. Localització en mapes a partir de punts de referència, inclosos els punts cardinals.

- Elements bàsics: vèrtexs i costats. Polígons regulars.

- Poliedres regulars. Vocabulari bàsic. Relació entre vèrtexs, arestes i cares.

- Línies rectes, corbes.

- Identificació i descripció de diferents polígons. Composició i descomposició.

- Càlcul de perímetres de polígons.

- La circumferència i el cercle. Elements i propietats.

- Angles, mesurament i classificació d'angles. Classificació de triangles.

- Transformacions: translacions i simetries en situacions reals.

- Programes informàtics de geometria dinàmica.

- Desenvolupament i usos de la geometria, tant a nivell pràctic com estètic, incorporant la perspectiva de gènere.

- Estratègies d'aprenentatge de conceptes geomètrics i acceptació de dificultats.

Bloc 4: Sentit de la incertesa i la probabilitat

	<u>INCERTESA I PROBABILITAT</u> - Idea intuïtiva de probabilitat: ocorre sempre, moltes vegades, algunes vegades, poques vegades, mai. - Estimació de probabilitats a partir de l'experimentació i simulació. Bloc 5: Sentit de recollida, anàlisi i representació de la informació. <u>ANÀLISI DE DADES I CÀLCULS ESTADÍSTICS</u> - Elaboració de preguntes i enquestes senzilles per a obtenir dades. - Variables qualitatives i quantitatives discretes: recompte de casos i construcció de taules de freqüència. - Elaboració de diagrames de barres. - Representacions (pictogrames, diagrames de sectors, polígons de freqüències...). - Interpretació de dades a partir de diferents representacions (taules, gràfiques), i anàlisis en casos senzills. Bloc 6: Sentit del pensament computacional <u>PENSAMENT COMPUTACIONAL</u> - Predicció de termes en seqüències de figures o imatges o números. - Interpretació i modificació d'algorismes senzills. - Treball cooperatiu en situacions que involucren disseny i aplicació d'algorismes.
Competència específica 3: Construir models matemàtics concrets i utilitzar conceptes i procediments matemàtics senzills per a abordar i interpretar situacions, fenòmens i problemes rellevants en l'àmbit personal, educatiu o social.	
Críteris d'avaluació	3.1 Identificar el contingut i les eines matemàtiques senzilles que permeten abordar situacions reals pròximes i rellevants, possibilitant la construcció de models matemàtics bàsics. 3.2 Usar models matemàtics bàsics que permeten interpretar una situació real senzilla, i extraure conclusions. 3.3 Comparar models matemàtics corresponents a situacions reals en contextos similars.
Sabers bàsics	Bloc 1: Sentit numèric i de les operacions. <u>NOMBRES NATURALS</u>

- Comprensió del sistema de numeració decimal: composició i descomposició en unitats, desenes, centenes i unitats de miler.
- Lectura, escriptura i representació de numerals superiors al miler.
- Estratègies de representació. Recta numèrica. Comparació i ordenació.
- Contribució de la humanitat al desenvolupament numèric, entés aquest com una necessitat bàsica. Usos socials del sentit numèric.

OPERACIONS AMB NATURALS I LES SEUES PROPIETATS

- Significats, estratègies i representacions per a la suma (afegir) i la resta (diferència) i prova resta.
- Significats i representacions per al producte i el quocient (suma repetida)
- Relacions i propietats de les operacions. Propietat commutativa i associativa.
- Càlcul mental. Estimació i aproximació.

FRACCIONS I DECIMALS

- Valoració de situacions en les quals és útil l'ús de fraccions i decimals.

Bloc 2: Sentit de la mesura.

ESTIMACIÓ I MESURAMENT. MAGNITUDS I UNITATS

- Estratègies de mesura i estimació de temps, longitud, capacitat, volum i massa en situacions reals.
 - Elecció i utilització dels instruments adequats per a mesurar amb precisió diferents magnituds.
 - Experimentació i conceptualització de magnituds: temps, longitud, angles, massa, superfície, capacitat i volum, temperatura i monedes.
 - Unitats de magnitud convencionals. Relació, comparació directa, ordenació i conversió entre unitats de la mateixa magnitud.
- Valoració de resultats en mesuraments i estimacions realitzades.
- Contribució de la humanitat a la unificació de sistemes de mesura i magnituds.
 - Tècniques cooperatives per a estimular el treball en equip relacionat amb la mesura.

Bloc 3: Sentit de la geometria.

GEOMETRIA PLANA I ESPACIAL

- Localització d'objectes (punts) sobre els eixos, el pla cartesià. Localització en mapes a partir de punts de referència, inclosos els

punts cardinals.

- Elements bàsics: vèrtexs i costats. Polígons regulars.
- Poliedres regulars. Vocabulari bàsic. Relació entre vèrtexs, arestes i cares.
- Línies rectes, corbes.
- Identificació i descripció de diferents polígons. Composició i descomposició.
- Càlcul de perímetres de polígons.
- La circumferència i el cercle. Elements i propietats.
- Angles, mesurament i classificació d'angles. Classificació de triangles.
- Transformacions: translacions i simetries en situacions reals.
- Programes informàtics de geometria dinàmica.
- Desenvolupament i usos de la geometria, tant a nivell pràctic com estètic, incorporant la perspectiva de gènere.
- Estratègies d'aprenentatge de conceptes geomètrics i acceptació de dificultats.

Bloc 4: Sentit de la incertesa i la probabilitat

INCERTESA I PROBABILITAT

- Idea intuïtiva de probabilitat: ocorre sempre, moltes vegades, algunes vegades, poques vegades, mai.
- Estimació de probabilitats a partir de l'experimentació i simulació.

Bloc 5: Sentit de recollida, anàlisi i representació de la informació.

ANÀLISI DE DADES I CÀLCULS ESTADÍSTICS

- Elaboració de preguntes i enquestes senzilles per a obtenir dades.
- Variables qualitatives i quantitatives discretes: recompte de casos i construcció de taules de freqüència.
- Elaboració de diagrames de barres.
- Representacions (pictogrames, diagrames de sectors, polígons de freqüències...).
- Interpretació de dades a partir de diferents representacions (taules, gràfiques), i anàlisis en casos senzills.

Bloc 6: Sentit del pensament computacional

	<u>PENSAMENT COMPUTACIONAL</u> - Predicció de termes en seqüències de figures o imatges o números. - Interpretació i modificació d'algorismes senzills. - Treball cooperatiu en situacions que involucren disseny i aplicació d'algorismes.
Competència específica 4: Construir i aplicar algorismes senzills per a afrontar situacions i resoldre problemes rellevants de l'àmbit personal, educatiu o social, organitzant dades, descomponent un problema en parts, reconeixent patrons i emprant eines TIC.	
Criteris d'avaluació	4.1. Identificar regularitats en una seqüència de dades i predir resultats mitjançant el reconeixement de patrons senzills. 4.2. Interpretar i reproduir algorismes senzills mitjançant codis visuals. 4.3. Aplicar algorismes senzills mitjançant codis visuals i/o eines tecnològiques bàsiques per a resoldre situacions problemàtiques. 4.4. Analitzar situacions senzilles per a definir i aconseguir estratègies guanyadores en jocs de lògica o jocs de tauler.
Sabers bàsics	Bloc 1: Sentit numèric i de les operacions. <u>OPERACIONS AMB NATURALS I LES SEUES PROPIETATS</u> - Significats, estratègies i representacions per a la summa (afegir, combinar, comparar) i la resta (detracció, diferència, escala ascendent, escala descendent). - Significats, estratègies i representacions per al producte i el quocient (suma repetida, partició, producte cartesià, diagrama d'arbre). - Significat i ús de la igualtat i les desigualtats en relacions i expressions aritmètiques senzilles. - Relacions i propietats de les operacions. Propietat commutativa i associativa. - Càlcul mental. Estimació i aproximació. <u>FRACCIONS I DECIMALS</u> - Càlcul mental: multiplicació i divisió de decimals per 10, 100 i 1000. Bloc 6: Sentit del pensament computacional <u>PENSAMENT COMPUTACIONAL</u> - Predicció de termes en seqüències de figures o imatges o números.

	- Interpretació, modificació i creació d'algorismes senzills.
Competència específica 5: Utilitzar amb correcció el simbolisme matemàtic, fent transformacions i algunes conversions entre representacions icònic-manipulatives, numèriques, geomètriques i gràfiques, per a descriure i analitzar situacions rellevants de l'àmbit personal, educatiu o social.	
Criteris d'avaluació	5.1. Utilitzar correctament les representacions icònic-manipulatives d'objectes i processos matemàtics en situacions pròximes a l'alumnat, respectant les regles bàsiques que els regeixen. 5.2. Reconèixer representacions numèriques, geomètriques i gràfiques que descriuen objectes matemàtics elementals en contextos pròxims a l'alumnat. 5.3. Usar representacions numèriques, geomètriques i gràfiques d'objectes matemàtics elementals en situacions pròximes a l'alumnat.
Sabers bàsics	Bloc 1: Sentit numèric i de les operacions. <u>NOMBRES NATURALS</u> - Comprensió del sistema de numeració decimal: composició i descomposició en unitats, desenes, i centenes. - Lectura, escriptura i representació de numerals superiors al miler. - Estratègies de representació. Recta numèrica. Comparació i ordenació. <u>OPERACIONS AMB NATURALS I LES SEUES PROPIETATS</u> - Significats, estratègies i representacions per a la suma (afegir, combinar, comparar) i la resta (detracció, diferència, escala ascendent, escala descendent). - Significats, estratègies i representacions per al producte i el quocient (suma repetida, partició, producte cartesià, diagrama d'arbre). - Significat i ús de la igualtat i les desigualtats en relacions i expressions aritmètiques senzilles. - Relacions i propietats de les operacions. Propietat commutativa, associativa i distributiva. <u>FRACCIONS I DECIMALS</u> - La fracció com a mesura i com a relació entre les parts i el tot. Bloc 3: Sentit de la geometria. <u>GEOMETRIA PLANA I ESPACIAL</u>

- Localització d'objectes (punts) sobre els eixos, el pla cartesià. Localització en mapes a partir de punts de referència, inclosos els punts cardinals.
- Elements bàsics: vèrtexs i costats. Polígons regulars.
- Poliedres regulars. Vocabulari bàsic. Relació entre vèrtexs, arestes i cares.
- Línies rectes, corbes.
- Identificació i descripció de diferents polígons. Composició i descomposició.
- Càlcul de perímetres de polígons.
- La circumferència i el cercle. Elements i propietats.
- Angles, mesurament i classificació d'angles. Classificació de triangles.
- Transformacions: translacions i simetries en situacions reals.

Bloc 5: Sentit de recollida, anàlisi i representació de la informació.

ANÀLISI DE DADES I CÀLCULS ESTADÍSTICS

- Elaboració de preguntes i enquestes senzilles per a obtenir dades.
- Variables qualitatives i quantitatives discretes: recompte de casos i construcció de taules de freqüència.
- Elaboració de diagrames de barres.
- Representacions (pictogrames, diagrames de sectors, polígons de freqüències...). Ús d'eines tecnològiques per a generar diferents tipus de representacions.
- Interpretació de dades a partir de diferents representacions (taules, gràfiques), i anàlisis en casos senzills.
- Significat i interpretació de les principals mesures centrals (moda, mitjana i mitja aritmètica).
- Significat i interpretació de la idea de dispersió a partir de representacions gràfiques. Rang.

Competència específica 6:

Comprendre i produir missatges orals i escrits concrets de manera informal, emprant un llenguatge matemàtic senzill per a comunicar i argumentar sobre característiques, conceptes, procediments i resultats relacionats amb situacions de l'àmbit personal, educatiu o social.

Criteris d'avaluació	6.1. Reconéixer i comprendre missatges orals i escrits senzills que continguén llenguatge matemàtic bàsic. 6.2. Comunicar de manera informal aspectes relacionats amb conceptes i procediments matemàtics senzills presents en contextos pròxims a l'alumnat. 6.3. Justificar resultats provinents de situacions problemàtiques de l'entorn personal o educatiu de l'alumnat, a través de comunicacions orals o escrites informals. 6.4. Utilitzar un llenguatge matemàtic adequat per a defensar els seus propis raonaments.
Sabers bàsics	Bloc 1: Sentit numèric i de les operacions. <u>NOMBRES NATURALS</u> - Comprensió del sistema de numeració decimal: composició i descomposició en unitats, desenes, i centenes. - Lectura, escriptura i representació de numerals superiors al miler. - Estratègies de representació. Recta numèrica. Comparació i ordenació. <u>OPERACIONS AMB NATURALS I LES SEUES PROPIETATS</u> - Significats, estratègies i representacions per a la suma (afegir, combinar, comparar) i la resta (detracció, diferència, escala ascendent, escala descendent). - Significats, estratègies i representacions per al producte i el quocient (suma repetida, partició, producte cartesià, diagrama d'arbre). - Significat i ús de la igualtat i les desigualtats en relacions i expressions aritmètiques senzilles. - Relacions i propietats de les operacions. Propietat commutativa, associativa i distributiva. - Càlcul mental. Estimació i aproximació. <u>FRACCIONS I DECIMALS</u> - La fracció com a mesura i com a relació entre les parts i el tot. - Fracció decimal. Nombres decimals (dècimes, centèsimes i mil·lèsimes). - Operacions bàsiques. - Càlcul mental: multiplicació i divisió de decimals per 10, 100, 1000. - Comparació i ordenació de nombres naturals i fraccions.

Bloc 2: Sentit de la mesura.

ESTIMACIÓ I MESURAMENT. MAGNITUDS I UNITATS.

- Estratègies de mesura i estimació de temps, longitud, capacitat, volum i massa mitjançant unitats no convencionals en situacions reals.
 - Elecció i utilització dels instruments adequats per a mesurar amb precisió diferents magnituds.
 - Experimentació i conceptualització de magnituds: temps, longitud, angles, massa, superfície, capacitat i volum, temperatura i monedes.
 - Unitats de magnitud convencionals. Relació, comparació directa, ordenació i conversió entre unitats de la mateixa magnitud.
- Valoració de resultats en mesuraments i estimacions realitzades.

Bloc 3: Sentit de la geometria.

GEOMETRIA PLANA I ESPACIAL

- Localització d'objectes (punts) sobre els eixos, el pla cartesià.
- Localització en mapes a partir de punts de referència, inclosos els punts cardinals.
- Elements bàsics: vèrtexs i costats.
- Polígons regulars.
- Poliedres regulars. Vocabulari bàsic. Relació entre vèrtexs, arestes i cares.
- Línies rectes, corbes.
- Intersecció, paral·lelisme i perpendicularitat. Posicions relatives de rectes en el pla.
- Identificació i descripció de diferents polígons. Composició i descomposició.
- Càlcul de perímetres i àrees de polígons.
- La circumferència i el cercle. Elements i propietats.
- Angles, mesurament i classificació d'angles. Classificació de triangles.
- Transformacions: girs, translacions i simetries en situacions reals.
- Concavitat i convexitat de figures planes.

- Programes informàtics de geometria dinàmica.
- Desenvolupament i usos de la geometria, tant a nivell pràctic com estètic, incorporant la perspectiva de gènere.
- Estratègies d'aprenentatge de conceptes geomètrics i acceptació de dificultats.

Bloc 4: Sentit de la incertesa i la probabilitat.

INCERTESA I PROBABILITAT

- Concepte de situació aleatòria i situació determinista. Incertesa. Contribució de la humanitat al coneixement de les lleis de l'atzar i la incertesa.
- Idea intuïtiva de probabilitat: ocorre sempre, moltes vegades, algunes vegades, poques vegades, mai.
- Concepte de succés i de succés elemental.
- Espai mostral en experiments aleatoris simples senzills: concepte i determinació.
- Estimació de probabilitats a partir de l'experimentació i simulació.

Bloc 5: Sentit de recollida, anàlisi i representació de la informació.

ANÀLISI DE DADES I CÀLCULS ESTADÍSTICS

- Elaboració de preguntes i enquestes senzilles per a obtenir dades.
- Variables qualitatives i quantitatives discretes: recompte de casos i construcció de taules de freqüència.
- Elaboració de diagrames de barres.
- Representacions (pictogrames, diagrames de sectors, polígons de freqüències...). Ús d'eines tecnològiques per a generar diferents tipus de representacions.
- Interpretació de dades a partir de diferents representacions (taules, gràfiques), i anàlisis en casos senzills.
- Significat i interpretació de les principals mesures centrals (moda, mitjana i mitja aritmètica).
- Significat i interpretació de la idea de dispersió a partir de representacions gràfiques. Rang.

Bloc 6: Sentit del pensament computacional.

PENSAMENT COMPUTACIONAL

- Identificació de regularitats, interpretació de rutines o instruccions amb passos ordenats.

	- Predicció de termes en seqüències de figures o imatges o números. - Identificació de regularitats i predicció de termes de seqüències numèriques. Creació de patrons. - Interpretació, modificació i creació d'algorismes senzills. - Cerca i anàlisi d'estratègies en jocs abstractes sense informació oculta ni presència d'atzar: escacs, dames, etc. - Simbolització i obtenció de dades senzilles desconegudes en expressions amb igualtats.
Competència específica 7: Identificar fenòmens i problemes importants des del punt de vista cultural i social en els quals el coneixement matemàtic juga un paper decisiu.	
Criteris d'avaluació	7.1 Reconéixer el contingut matemàtic present en jocs, activitats socials i productes culturals pròxims a l'experiència de l'alumnat. 7.2 Conèixer l'aplicació de les matemàtiques per a resoldre problemes de la vida quotidiana que involucren aspectes com el càlcul aritmètic, la incertesa, el raonament lògic, el pensament computacional, l'ús i interpretació de dades o el sentit geomètric i espacial de manera explícita i mitjançant instrucció dirigida. 7.3 Establir connexions entre continguts de diferents àrees (instrumentalitat) i altres aptituds per a la interpretació de la realitat.
Sabers bàsics	Bloc 1: Sentit numèric i de les operacions. <u>NOMBRES NATURALS</u> - Contribució de la humanitat al desenvolupament numèric, entés aquest com una necessitat bàsica. Usos socials del sentit numèric. <u>OPERACIONS AMB NATURALS I LES SEUES PROPIETATS</u> - Contribució de la humanitat al desenvolupament numèric incorporant la perspectiva de gènere. <u>FRACCIONS I DECIMALS</u> - Valoració de situacions en les quals és útil l'ús de fraccions i decimals. Bloc 2: Sentit de la mesura. <u>ESTIMACIÓ I MESURAMENT. MAGNITUDS I UNITATS.</u> - Contribució de la humanitat a la unificació de sistemes de mesura i magnituds, i valoració dels seus usos socials i científics. Bloc 3: Sentit de la geometria. <u>GEOMETRIA PLANA I ESPACIAL</u>

	- Desenvolupament i usos de la geometria, tant a nivell pràctic com estètic, incorporant la perspectiva de gènere. Bloc 4: Sentit de la incertesa i la probabilitat. <u>INCERTESA I PROBABILITAT</u> - Gestió de les emocions i utilització d'estratègies que permeten afrontar la incertesa. Bloc 5: Sentit de recollida, anàlisi i representació de la informació. <u>ANÀLISI DE DADES I CÀLCULS ESTADÍSTICS</u> - Contribució de la humanitat al desenvolupament i evolució de l'estadística i tractament de dades, incorporant la perspectiva de gènere. Bloc 6: Sentit del pensament computacional <u>PENSAMENT COMPUTACIONAL</u> - Valoració de l'evolució del pensament computacional i la seua repercussió social, incorporant la perspectiva de gènere.
Competència específica 8: Gestionar les emocions i actituds implicades en els processos matemàtics, acceptant la incertesa, les dificultats i els errors que aquests processos comporten, i controlant l'atenció per a aconseguir un aprenentatge significatiu i adaptable a diferents situacions. Identificar fenòmens i problemes importants des del punt de vista cultural i social en els quals el coneixement matemàtic juga un paper decisiu.	
Criteris d'avaluació	8.1. Identificar emocions i actituds en situacions d'aprenentatge relacionades amb les matemàtiques. 8.2. Mostrar una actitud positiva i perseverant en el treball matemàtic a nivell individual. 8.3. Mostrar una disposició favorable a la superació i millora personal i del treball en equip en la realització de tasques i activitats relacionades amb les matemàtiques.
Sabers bàsics	Bloc 1: Sentit numèric i de les operacions. <u>NOMBRES NATURALS</u> - Tècniques cooperatives per a estimular el treball en equip relacionat amb el sentit numèric i l'aritmètica. <u>OPERACIONS AMB NATURALS I LES SEUES PROPIETATS</u> - Autonomia i tolerància a la frustració enfront de dificultats relacionades amb les propietats numèriques.

FRACCIONS I DECIMALS

- Estratègies de millora en la perseverança en la resolució de problemes aritmètics.

Bloc 2: Sentit de la mesura.

ESTIMACIÓ I MESURAMENT. MAGNITUDS I UNITATS.

- Tècniques cooperatives per a estimular el treball en equip relacionat amb la mesura i estimació de magnituds.

Bloc 3: Sentit de la geometria.

GEOMETRIA PLANA I ESPACIAL

- Estratègies d'aprenentatge de conceptes geomètrics i acceptació de dificultats.

Bloc 4: Sentit de la incertesa i la probabilitat.

INCERTESA I PROBABILITAT

- Gestió de les emocions i utilització d'estratègies que permeten afrontar la incertesa.

Bloc 5: Sentit de recollida, anàlisi i representació de la informació.

ANÀLISI DE DADES I CÀLCULS ESTADÍSTICS

- Contribució de la humanitat al desenvolupament i evolució de l'estadística i tractament de dades, incorporant la perspectiva de gènere.

Bloc 6: Sentit del pensament computacional

PENSAMENT COMPUTACIONAL

- Valoració de l'evolució del pensament computacional i la seua repercussió social, incorporant la perspectiva de gènere.

1.2 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

Instruments de recollida i registre de la informació

L'avaluació de l'alumnat ha de ser contínua, global i formativa, i ha de tindre en compte el progrés en el conjunt dels processos d'aprenentatge. Per tant, per a l'avaluació del grau d'adquisició de les competències específiques, ens centrarem en l'avaluació del procés, i no només del resultat. Per aquest motiu, prioritzarem l'ús d'eines com:

- Observació diària de l'alumnat en els seus processos d'aprenentatge.

- Registre al quadern docent de les tasques fetes diàriament i de l'aportació en classe de l'alumnat.
- La resolució de problemes de situacions quotidianes.
- Rúbriques
- Rutines de pensament i càlcul mental.
- Entrevistes orals.
- Realització de quaderns de reforç/ampliació per a l'alumnat NESE.
- Treballs i exposicions grupals.
- Presentació de treballs escrits individuals i grupals.
- Treball diari cooperatiu.
- Avaluació de productes finals: murals, treballs d'investigació, diorames, elaboració de treballs manipulatius, lapbooks...
- Portfoli.
- Exàmens escrits: es realitzaran com a proves d'adquisició de les competències específiques en el segon cicle. En cap cas, serà l'únic instrument d'avaluació.

Les valoracions es registraran en graelles específiques de registre del seguiment dels aprenentatges en les quals es farà constar l'evolució de l'alumnat en relació al desenvolupament de les competències específiques. Destaquem les possibles següents graelles específiques i instruments útils per a dur a terme l'avaluació (els/les docents triaran aquelles que millor s'adapten a les característiques del grup d'alumnes):

- Llista de comprovació del treball individual diari.
- Llista de comprovació del treball en grup i cooperatiu.
- Llistats de registre del grau d'adquisició de les competències específiques.
- Quadern docent de registre personal.
- Rúbrica de portfoli.
- Escala de valoració del quadern de classe.
- Escala de valoració de les actituds.
- Escala d'autoavaluació.

- Escala de coavaluació.

A més d'avaluar els aprenentatges de l'alumnat, el professorat ha d'avaluar els processos d'ensenyament i la mateixa pràctica docent.

Models d'informe d'avaluació qualitativa (trimestral) per a cada curs del cicle:

Per a l'avaluació del grau d'acompliment de les competències, s'elaborarà de forma trimestral un informe d'avaluació.

Cada tutor o tutora, amb ajuda del personal que intervinga en el procés d'ensenyament i aprenentatge, de l'alumnat, és el responsable d'elaborar l'informe d'avaluació personalitzat i únic per a cada alumne o alumna amb un enfocament competencial.

Les informacions que s'oferisquen han d'estar sempre sustentades en els registres i les observacions prèviament obtingudes i sobre les quals s'ha reflexionat de manera individual i col·lectiva en les sessions d'equip.

En el document 3 es presenta el model propi d'informe d'avaluació que es lliurarà a les famílies de alumnat de Primària trimestralment (ITACA) i que s'ha d'incloure en l'expedient de l'alumnat.

En el document 4, presentem la informació que s'ha d'incloure al document presentat en el document 3.

Criteris de qualificació quantitativa (fi de curs)

A més de l'avaluació trimestral de l'informe d'avaluació, una vegada finalitzat el curs escolar, l'equip docent coordinat pel tutor o tutora, valorarà, de forma col·legiada, el progrés de l'alumne o alumna en una sessió d'avaluació.

En aquesta avaluació, s'ha d'incloure l'avaluació per àrea expressada per mitjà dels termes següents amb el format descrit en el document 5:

- Insuficient (IN)
- Suficient (SU)
- Bé (BÉ)
- Notable (NT)
- Excel·lent (EX)

Els criteris de qualificació general que es tindran en compte a la fi de curs s'expliquen en el document 6.

2. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

Les mesures de resposta educativa per a la inclusió constitueixen totes les actuacions educatives planificades que tenen com a objecte garantir una educació inclusiva per a tot l'alumnat, especialment el que es troba en situació de més vulnerabilitat i en risc d'exclusió, mitjançant l'eliminació de les barreres. Aquestes mesures s'organitzen en quatre nivells de concreció:

Nivell I (Responsables: Òrgans de govern)

Accés

- Registre i transmissió de la informació educativa sobre l'alumnat assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió de la informació institucional i canals de comunicació bidireccional accessibles amb les famílies, la comunitat educativa i l'entorn.
- Prevenció de l'abandonament escolar. Desenvolupament del protocol d'absentisme.
- Organització dels espais del centre i transformació dels entorns amb criteris d'interacció i comunicació, seguretat, salut i sostenibilitat.
- Accessibilitat física i cognitiva d'espais, elements arquitectònics, mobiliari, i elements de mobilitat i transport.
- Actualització dels recursos tecnològics amb criteris de sostenibilitat.
- Programa de reutilització de llibres i materials curriculars.
- Beques i ajudes econòmiques. Informació per sol·licitar-les i acompanyament.
- Recursos personals i organització inclusiva per al suport preferent dins de l'aula ordinària.
- Coordinació entre els professionals del centre, equips docents, professorat de orientació i suport, personal no docent de suport i amb altres agents externs.
- Organització dels agrupaments heterogenis de nivell.
- Formació de la comunitat educativa i professorat el SAAC'S
- Col·locació d'indicadors o instruments comuns que faciliten l'organització del temps i els espais.
- Organització d'activitats que afavorixen la convivència entre els membres de la comunitat educativa i posen en valor la diversitat.
- Implicació de les famílies en activitats de centre.

Aprenentatge

- Concrecions curriculars d'etapa per a la inclusió.
- Acords al voltant de les estratègies metodològiques per a donar suport a l'aprenentatge i participació de tot l'alumnat a totes les experiències educatives i projectes.

- Organització dels suports.
- Programacions didàctiques inclusives pel desenvolupament de competències clau per a cada nivell i assignatura.
- Actuacions de transició entre etapes per establir acords metodològics i sobre avaluació per a la millora dels aprenentatges instrumentals i les competències clau.
- Formació per a la inclusió (PAF).

Participació

- Revisió del PEC en relació als valors inclusius.
- Establiment i actualització de les normes de convivència del centre en consens.
- Sensibilització, informació i concreció de pautes de detecció primerenca sobre els casos que regulen els diferents protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció
- Promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència
- Protocols d'acollida, organitzar, determinant tasques i responsabilitats, desenvolupament i avaluació de les activitats d'acollida d'alumnat nouvingut i d'altres protocols d'acollida del centre dirigits als nous membres de la comunitat educativa (alumnat i les seues famílies i professorat).
- Desenvolupament de programes preventius en relació a la promoció de la salut i la sostenibilitat
- Desenvolupament de protocols d'atenció sanitària.
- Participació i implicació del professorat (comissions, responsables, etc.)
- Participació i implicació de l'alumnat (assemblea de delegats/des, club del valents, etc.)
- Participació i implicació de les famílies (grups interactius, hort, etc.)
- Participació i implicació de voluntaris, altres membres de la comunitat i l'entorn.
- Promoció de la igualtat, convivència i resolució pacífica de conflictes des del PAT.
- Propostes pedagògiques inclusives basades en el DUA.
- Patis inclusius i coeducatius.

Nivell II (Responsables: tutor/a, altres mestres que imparteixen classe en el grup, cap d'estudis i CIC)

Accés

- Actualització de la informació educativa sobre l'alumnat del grup classe assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió accessible de la informació institucional entre l'alumnat del grup classe i les seues famílies.
- Control de l'assistència i prevenció de l'absentisme com a part de la fase preventiva del protocol d'absentisme.
- Supervisió de l'accessibilitat física, sensorial i cognitiva d'espais i mobiliari de les aules i altres espais
- Adequació i accessibilitat dels recursos tecnològics i dels materials didàctics i curriculars comuns que siguen coherents amb els valors inclusius
- Programes de desenvolupament d'hàbits i d'higiene saludables.
- Proporcionament de múltiples formes de representació (DUA).
- Mesures de sensibilització del grup classe vers la diversitat.
- Posada en marxa d' accions de sensibilització i de convivència que afavorixen el companyerisme i l'ajuda mutua.
- Activitats recollides al PAT referents a relacions positives entre iguals.
- Diseny d'unitats didàctiques integrades.

Aprentatge

- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris que relacionen els aprenentatges escolars amb el context sociocultural local i global.
Exemples: aprenentatge servei, ambients d'aprenentatge, estacions d'aprenentatge, grups interactius, tallers amb famílies, treball per projectes, etc.
- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris adequats a les característiques, necessitats i nivells d'assoliment de l'alumnat del grup classe mitjançant l'aplicació d'estratègies i tècniques metodològiques per a la inclusió (programació multinivell, opcions múltiples d'implicació, representació i expressió (DUA), metodologies centrades en l'alumnat que promoguen la interacció i la cooperació (aprenentatge cooperatiu), TIC per l'aprenentatge, tertúlies dialògiques, etc.
- Ensenyament d'habilitats, comportaments i actituds que desenvolupen la implicació personal des de les situacions d'aprenentatge mitjançant els sabers bàsics i criteris d'avaluació transversals que formen part del currículum
- Ajustament dels procediments i instruments d'avaluació a les característiques i necessitats de tot l'alumnat del grup classe seguint els principis de l'avaluació inclusiva
- Planificació personalitzada d'activitats d'ampliació i reforç com a part de les situacions d'aprenentatge i projectes.
- Aplicació de les actuacions i o programes preventius de dificultats d'aprenentatge acordades amb l'alumnat del grup classe.

Participació

- Acordar i actualitzar les normes de convivència del grup classe (PAT).
- Participació de l'alumnat del grup classe en les accions de sensibilització i informació que organitze el centre sobre el valors i els continguts de l'educació inclusiva.
- Desenvolupament de les activitats per a la participació de l'alumnat del grup classe en les estructures de participació del centre com la junta de delegats i altres.
- Activitats amb l'alumnat del grup classe per a la promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència.
- Acollida al grup classe, especialment als nous membres (PAT).
- Activitats amb l'alumnat del grup classe que desenvolupen els programes preventius per a la promoció de la salut, prevenció de conductes addictives i sostenibilitat mediambiental,.
- Implementació del procediment d'administració de medicaments del protocol d'atenció sanitària específica amb l'alumnat del grup classe.
- Activitats d'acció tutorial per eliminar les barreres a la inclusió identificades prèviament en el grup classe per tutor o la tutora i l'equip docent.
- Fases de detecció i primeres actuacions dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció i acompanyament a la identitat i expressió de gènere amb el grup classe.
- Tutoria personalitzada o tutoria compartida amb qualsevol alumne o alumna del grup classe i amb les seues famílies.

Nivell III (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport i l'assessorament de l'orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns a les activitats extraescolars i complementàries.
- Organització dels agrupaments heterogenis per a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.
- Organització de la docència compartida i del suport del professorat especialitzat.
- Coordinació del tutor/a amb el professorat del centre i els professionals de suport interns i externs que participen a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.
- Creació de racons TEACH

- Derivació de la família a recursos de la zona per a rebre ajudes destinades a necessitats bàsiques o reforç.
- Compromís Família - Tutor.
- Coordinació planificada amb els servicis externs i professionals externs que atenen l'alumnat (centre de salut, Ajuntament, Serveis Socials, psicopedagogs..).
- Mesures de sensibilització dirigides a l'alumnat vers la diversitat i el seu valor positiu. Mesures de protecció i mesures pedagògiques correctores concretes.

Aprenentatge

- Adequació personalitzada de les programacions didàctiques.
- Actuacions i programes de reforç dins i fora de l'horari lectiu (Espai d'interés dins i fora de l'horari lectiu, tallers de reforç i acompanyament escolar, etc).
- Plans específics de reforç per l'alumnat que repeteix un curs.
- Programes d'estimulació i desenvolupament del llenguatge oral.
- Sessions de conversa, per a l'alumnat nouvingut, basades en la millora de de la competència comunicativa oral.
- Flexibilització de l'escolarització per a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu valencià en l'ensenyament bàsic.
- Actuacions i programes d'enriquiment curricular per l'alumnat amb altes capacitats.

Participació

- Actuacions amb un grup diferenciat d'alumnat d'un grup classe, dins i fora de l'horari lectiu, pel desenvolupament d'actituds de respecte i tolerància, habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos.
- Implementació de les actuacions davant supòsits de violència amb un alumne o alumna o un grup diferenciat d'alumnat amb acompanyament dels implicats.
- Notificació de possible situació de desprotecció des de l'àmbit educatiu.
- Implementació de les actuacions d'acompanyament per garantir el dret a l'expressió de gènere i la intersexualitat.
- Implementació de les actuacions del protocol d'atenció sanitària específica front a determinades situacions d'emergència mèdica i d'atenció a l'alumnat amb problemes de salut crònics.
- Programes de desenvolupament d'hàbits bàsics de higiene, alimentació i vida saludable.

- Actuacions per a grups diferenciats d'alumnat d'un grup classe fora de l'horari lectiu per a la participació en activitats socials, culturals i d'oci organitzades en col·laboració amb l'entorn local i institucions i organismes externs.
- Mesures educatives de disciplina positiva de col·laboració en tasques comunitàries i/o del centre.
- Aula de convivència com espai de reflexió i aprenentatge d'habilitats per a la participació.
- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar implicació, autoestima, confiança a les pròpies possibilitats i fortaleces amb el suport de les estructures de tutoria entre iguals o de tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos el suport de les estructures de tutoria entre iguals o mitjançant una tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Compromís família tutor/a amb un alumne o alumna i la seua família.

Nivell IV (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport especialitzat, personal no docent de suport i orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans específics o singulars (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada a les activitats extraescolars i complementàries amb mitjans específics o singulars.
- Provisió personalitzada de productes de suport tècnics i tecnològics. Sistemes alternatius de comunicació amb i sense suport.
- Col·laboració per sol·licitar beques i ajudes econòmiques amb l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Reducció de ràtio per l'alumnat amb necessitats educatives especials (suport grau 3).
- Coordinació amb els professionals dels serveis socials, salut i salut mental, ajuntaments, centres proveïdors de serveis i centres d'estimulació primerenca.
- Coordinació amb els professionals de les unitats específiques, centres d'educació especial, i Unitats d'atenció i intervenció del PREVI.
- Atenció per part de l'educadora, per a desenvolupar les tasques previstes al seu PAP.
- Mesures de sensibilització dirigides a l'alumnat del grup classe cap a la diversitat i el seu valor positiu.

Aprenentatge

- Programes específics personalitzats per a l'adquisició i ús funcional de la comunicació, el llenguatge i la parla (AiLL).

- Programes específics amb currículum personalitzat per a l'estimulació sensorial i cognitiva, l'aprenentatge motor i aprenentatge d'hàbits d'autonomia personal, etc. (PT i educadora).
- Flexibilització en la durada de l'etapa per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals.
- Prolongació d'un any més d'escolarització en l'ensenyament bàsic d'Educació Primària per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Reducció de ràtio.
- Flexibilització en l'horari escolar d'acord amb les seues necessitats.
- Coordinació amb professionals que atenen l'alumnat fora de l'horari escolar.

Participació

- Acompanyament per part de l'educadora.
- Implementació de les actuacions de comunicació, intervenció i seguiment dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció amb un alumne o alumna determinat i amb la seua família.
- Programa específic dirigit a l'alumnat que presenta alteracions greus de conducta i comportament que alteren la convivència de forma greu i reincident.
- Programes personalitzats per l'adquisició i l'ús fonamental de la comunicació, el llenguatge i la parla.
- Plan personalitzat per a l'aprenentatge d'habilitats de comunicació interpersonal i relació social en diversos contextos.
- Plan terapèutic del Annex IX Protocol de Salut Mental (R. 11 de desembre de 2017) per a desenvolupament i seguiment de mesures en l'alumnat que presenta problemes de salut mental que afecten a les interaccions i relacions interpersonals.

PROPOSTA PEDAGÒGICA D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

CICLE: 2n cicle	NIVELL: 3r	CURS ACADÈMIC: 2024/2025
ÀREA: Música i dansa		

1. CONCRECIÓ DELS ELEMENTS CURRICULARS	
1.1 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	
Competència específica 1: Reconèixer i investigar obres de diversos gèneres i els components estructurals i tècnics més destacats en propostes musicals i multidisciplinàries d'èpoques i estils diferents a través de l'audició activa i vivencial.	
Criteris d'avaluació	1.1 Reconèixer amb ajuda de guies d'observació els gèneres escènics i obres musicals de diferents estils i èpoques amb els seus elements contrastants tècnics i formals més destacats. 1.2 Identificar els elements més destacats que conformen les diferents propostes musicals o multidisciplinàries, utilitzant vocabulari específic. 1.3 Valorar el patrimoni musical i escènic, respectant la seua diversitat.
Sabers bàsics	Bloc 1: Percepció i anàlisi SB1.1 - Contextos musicals i culturals G1 Obres - Fragments o obres de diferents gèneres, èpoques i estils. G2 Patrimoni - Els espais culturals i artístics. G3 Gèneres escènics i musicals - Els gèneres escènics i musicals. Professions vinculades.

	G7 Normes de comportament - Actitud atenta en l'audició i davant propostes artístiques. El silenci individual. - Atenció i respecte en l'audició i davant les propostes artístiques. SB1.2 - Elements i estructura G5 Estructura i forma - Repetició, contrast i variació. G6 Elements escènics - Rols, materials i espais Bloc 2: Interpretació i creació. SB2.2 -Propostes artístiques. G1 Representació - Els personatges en propostes artístiques multidisciplinàries. G2 Elements escènics - L'ambientació sonora i l'atrezzo. G3 Elements expressius i comunicatius en el llenguatge audiovisual - Relació imatge, acció i so. G6 Expressió de sensacions i opinions Expressió de sensacions i opinions en propostes variades amb ús de la terminologia musical doneu. Actitud oberta i respectuosa. Confiança personal.
Competència específica 2: Explorar, distingir i relacionar els paràmetres del so, les característiques i representacions gràfiques pròpies, el silenci i les agressions acústiques, els instruments i la veu, a partir de l'anàlisi auditiva i visual.	
Criteris d'avaluació	2.1 Reconèixer les possibilitats gràfiques del so segons les seues qualitats. 2.2 Identificar els tipus de veu, els instruments, les famílies instrumentals i agrupacions. 2.3 Valorar el silenci i les possibilitats sonores de l'entorn, respectant les diferents manifestacions musicals.

Sabers bàsics	Bloc 1: Percepció i anàlisi <u>1.1 Contextos musicals i culturals</u> G1 Obres - Fragments o obres de diferents gèneres, èpoques i estils. G4 Agrupacions vocals i instrumentals - Les agrupacions vocals, instrumentals i mixtes. G5 La veu - Registre de les veus i classificació. G6 Els instruments - Els instruments musicals: classificació per famílies. Identificació visual. G7 Normes de comportament - Actitud atenta en l'audició i davant propostes artístiques. El silenci individual. - Atenció i respecte en l'audició i davant les propostes artístiques. <u>1.2 Elements i estructura</u> G1 So i silenci - Usos del so i del silenci en el món actual. G2 Les qualitats del so - Diferents graus d'altures, duracions, intensitats i timbres: representació gràfica. Bloc 2: Interpretació i creació. <u>2.1 Expressió individual i col·lectiva.</u> G5 La notació musical - Els elements de la notació musical en la interpretació i la creació.
	Competència específica 3: Interpretar jocs i propostes musicals i escèniques diverses a través de la veu, els instruments, el cos i altres mitjans, buscant varietat expressiva.

Criteris d'avaluació	3.1 Descobrir, a través de la veu, del cos, dels instruments i dels diferents elements sonors, jocs musicals i escènics amb una fi expressiva. 3.2 Interpretar, a través del cos, la veu, els instruments i diferents elements sonors, propostes musicals col·lectives, breus o escèniques amb intencionalitat tècnica. 3.3 Reconèixer amb ajuda de guies, l'esforç en la interpretació individual o col·lectiva.
Sabers bàsics	Bloc 1: Percepció i anàlisi <u>1.2. Elements i estructura</u> G5 Estructura i forma - Repetició, contrast i variació. G6 Elements escènics - Rols, materials i espais Bloc 2: Interpretació i creació. <u>2.1 Expressió individual i col·lectiva.</u> G1 Interpretació i tècnica vocal - Cançó a l'uníson, a capella i amb acompanyament. La memorització de repertori. G2 Interpretació i cura instrumental - Cura i manteniment dels instruments. La reutilització o transformació de materials de l'entorn en la construcció d'instruments senzills. - Propostes breus i jocs instrumentals. G4 La comunicació - Expressió vocal i expressió corporal. G5 La notació musical - Els elements de la notació musical en la interpretació i la creació. G6 Habilitats motrius - L'espai en la dansa. Les qualitats del moviment.

	G7 El moviment i la dansa - Moviments en propostes musicals breus: Imitació, memorització i expressió. Danses breus: La posició i el desplaçament. <u>2.2 Propostes artístiques.</u> G1 Representació - Els personatges en propostes artístiques multidisciplinàries. G2 Elements escènics - L'ambientació sonora i l'atrezzo. G3 Elements expressius i comunicatius en el llenguatge audiovisual - Relació imatge, acció i so. G4 Projectes artístics multidisciplinaris - Responsabilitat individual i grupal en la participació o en la creació de propostes senzilles. G6 Expressió de sensacions i opinions - Expressió de sensacions i opinions en propostes variades amb ús de la terminologia musical donada. Actitud oberta i respectuosa. - Confiança personal.
Competència específica 4: Crear propostes musicals i escèniques breus de forma guiada a partir d'un o diversos llenguatges i mitjançant la participació en projectes.	
Criteris d'avaluació	4.1 Col·laborar en el disseny de breus propostes de forma guiada mitjançant l'ús d'elements del llenguatge musical o escènic. 4.2 Participar col·lectivament, de manera activa, en projectes artístics o multidisciplinaris, respectant als diferents rols del grup. 4.3 Assenyalar els elements bàsics d'un projecte artístic o multidisciplinari de forma guiada amb la valoració del producte final.
Sabers bàsics	Bloc 2: Interpretació i creació. <u>2.1 Expressió individual i col·lectiva.</u> G3 Creació - Moviments, expressions corporals i coreografies senzilles. G5 La notació musical

	- Els elements de la notació musical en la interpretació i la creació. <u>2.2 Propostes artístiques.</u> G4 Projectes artístics multidisciplinaris - Responsabilitat individual i grupal en la participació o en la creació de propostes senzilles. G6 Expressió de sensacions i opinions - Expressió de sensacions i opinions en propostes variades amb ús de la terminologia musical donada. Actitud oberta i respectuosa. Confiança personal.
Competència específica 5: Utilitzar recursos digitals i audiovisuals aplicats a la recerca, l'escolta, l'edició, la interpretació i la creació de produccions musicals, actuant d'acord amb la normativa vigent.	
Criteris d'avaluació	5.1 Buscar informació en fonts digitals diverses de forma guiada. 5.2 Iniciar-se en l'ús de recursos digitals de forma guiada per a l'enregistrament o edició musical. 5.3 Reconèixer el consum responsable en l'ús d'obres musicals i audiovisuals de manera respectuosa amb l'autoria.
Sabers bàsics	Bloc 1: Percepció i anàlisi <u>1.1 Contextos musicals i culturals</u> G1 Obres - Fragments o obres de diferents gèneres, èpoques i estils. G2 Patrimoni - Els espais culturals i artístics. G3 Gèneres escènics i musicals - Els gèneres escènics i musicals. - Professions vinculades. G4 Agrupacions vocals i instrumentals - Les agrupacions vocals, instrumentals i mixtes.

G5 La veu

- Registre de les veus i classificació.

G6 Els instruments

- Els instruments musicals: classificació per famílies. Identificació visual.

1.2 Elements i estructura

G1 So i silenci

- Usos del so i del silenci en el món actual.

G2 Les qualitats del so

- Diferents graus d'altures, duracions, intensitats i timbres: representació gràfica.

G3 Ritme, tempo i caràcter

- La pulsació i l'accent en els compassos simples. Els signes de divisió. El tempo. El caràcter i l'expressió.

G4 Melodia i harmonia

- Frase i semifrase. Interval i cadència. La manera. Identificació.

G6 Elements escènics

- Rols, materials i espais

Bloc 2: Interpretació i creació.

2.1. Expressió individual i col·lectiva.

G1 So i silenci

- Usos del so i del silenci en el món actual.

G2 Les qualitats del so.

- Diferents graus d'altures, duració, intensitats i timbres: representació gràfica.

G3 Creació

- Moviments, expressions corporals i coreografies senzilles.

G4 Melodia i harmonia

- Frases i semifrases. Interval i cadència. La manera. Identificació.

1.2 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

Instruments de recollida i registre de la informació

L'avaluació de l'alumnat ha de ser contínua, global i formativa, i ha de tindre en compte el progrés en el conjunt dels processos d'aprenentatge. Per tant, per a l'avaluació del grau d'adquisició de les competències específiques, ens centrarem en l'avaluació del procés, i no només del resultat. Per aquest motiu, prioritzarem l'ús d'eines com:

- Observació diària de l'alumnat en els seus processos d'aprenentatge.
- La resolució de problemes de situacions quotidianes.
- Rutines de pensament.
- Avaluació de productes finals.
- Examens escrits: es realitzaran com a proves d'adquisició de les competències específiques en el segon i tercer cicle. En cap cas, serà l'únic instrument d'avaluació.

Les valoracions es registraran en graelles específiques de registre del seguiment dels aprenentatges en les quals es farà constar l'evolució de l'alumnat en relació al desenvolupament de les competències específiques. Destaquem les possibles següents graelles específiques i instruments útils per a dur a terme l'avaluació (els/les docents triaran aquelles que millor s'adapten a les característiques del grup d'alumnes):

- Observació directa i indirecta del grup.
- Observació directa i indirecta de cada alumne / a en el grup.
- Proves diagnòstiques inicials.
- Registres d'aula (quadern, material...).
- Rúbriques d'avaluació i autoevaluació.
- Treball diari i deures.
- Hàbits d'estudi i tècniques de treball.
- Proves de mínims.

- Proves de nivell d'interpretació amb instruments.
- Evaluació dels productes finals: audicions, concerts, murals, exposicions...

A més d'avaluar els aprenentatges de l'alumnat, el professorat ha d'avaluar els processos d'ensenyament i la mateixa pràctica docent.

Models d'informe d'avaluació qualitativa (trimestral) per a cada curs del cicle:

Per a l'avaluació del grau d'acompliment de les competències, s'elaborarà de forma trimestral un informe d'avaluació.

Cada tutor o tutora, amb ajuda del personal que intervinga en el procés d'ensenyament i aprenentatge, de l'alumnat, és el responsable d'elaborar l'informe d'avaluació personalitzat i únic per a cada alumne o alumna amb un enfocament competencial.

Les informacions que s'oferisquen han d'estar sempre sustentades en els registres i les observacions prèviament obtingudes i sobre les quals s'ha reflexionat de manera individual i col·lectiva en les sessions d'equip.

En el document 3 es presenta el model propi d'informe d'avaluació que es lliurarà a les famílies de alumnat de Primària trimestralment (ITACA) i que s'ha d'incloure en l'expedient de l'alumnat.

En el document 4, presentem la informació que s'ha d'incloure al document presentat en el document 3.

Criteris de qualificació quantitativa (fi de curs)

A més de l'avaluació trimestral de l'informe d'avaluació, una vegada finalitzat el curs escolar, l'equip docent coordinat pel tutor o tutora, valorarà, de forma col·legiada, el progrés de l'alumne o alumna en una sessió d'avaluació.

En aquesta avaluació, s'ha d'incloure l'avaluació per àrea expressada per mitjà dels termes següents amb el format descrit en el document 5:

- Insuficient (IN)
- Suficient (SU)
- Bé (BÉ)
- Notable (NT)
- Excel·lent (EX)

Els criteris de qualificació general que es tindran en compte a la fi de curs s'expliquen en el document 6.

2. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

Les mesures de resposta educativa per a la inclusió constitueixen totes les actuacions educatives planificades que tenen com a objecte garantir una educació inclusiva per a tot l'alumnat, especialment el que es troba en situació de més vulnerabilitat i en risc d'exclusió, mitjançant l'eliminació de les barreres. Aquestes mesures s'organitzen en quatre nivells de concreció:

Nivell I (Responsables: Òrgans de govern)

Accés

- Registre i transmissió de la informació educativa sobre l'alumnat assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió de la informació institucional i canals de comunicació bidireccional accessibles amb les famílies, la comunitat educativa i l'entorn.
- Prevenció de l'abandonament escolar. Desenvolupament del protocol d'absentisme.
- Organització dels espais del centre i transformació dels entorns amb criteris d'interacció i comunicació, seguretat, salut i sostenibilitat.
- Accessibilitat física i cognitiva d'espais, elements arquitectònics, mobiliari, i elements de mobilitat i transport.
- Actualització dels recursos tecnològics amb criteris de sostenibilitat.
- Programa de reutilització de llibres i materials curriculars.
- Beques i ajudes econòmiques. Informació per sol·licitar-les i acompanyament.
- Recursos personals i organització inclusiva per al suport preferent dins de l'aula ordinària.
- Coordinació entre els professionals del centre, equips docents, professorat de orientació i suport, personal no docent de suport i amb altres agents externs.
- Organització dels agrupaments heterogenis de nivell.

Aprenentatge

- Concrecions curriculars d'etapa per a la inclusió.
- Programacions didàctiques inclusives pel desenvolupament de competències clau per a cada nivell i assignatura.
- Actuacions de transició entre etapes per establir acords metodològics i sobre avaluació per a la millora dels aprenentatges instrumentals i les competències clau.
- Formació per a la inclusió (PAF).

Participació

- Revisió del PEC en relació als valors inclusius.

- Establiment de les normes de convivència del centre en consens.
- Sensibilització, informació i concreció de pautes de detecció primerenca sobre els casos que regulen els diferents protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció
- Promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència
- Protocols d'acollida, organitzar, determinant tasques i responsabilitats, desenvolupament i avaluació de les activitats d'acollida d l'alumnat nouvingut i d'altres protocols d'acollida del centre dirigits als nous membres de la comunitat educativa (alumnat i les seues famílies i professorat).
- Desenvolupament de programes preventius en relació a la promoció de la salut i la sostenibilitat
- Desenvolupament de protocols d'atenció sanitària.
- Participació i implicació del professorat (comissions, responsables, etc.)
- Participació i implicació de l'alumnat (assemblea de delegats/des, club del valents, etc.)
- Participació i implicació de les famílies (grups interactius, hort, etc.)
- Participació i implicació de voluntaris, altres membres de la comunitat i l'entorn.

Nivell II (Responsables: tutor/a, altres mestres que imparteixen classe en el grup, cap d'estudis i CIC)

Accés

- Actualització de la informació educativa sobre l'alumnat del grup classe assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió accessible de la informació institucional entre l'alumnat del grup classe i les seues famílies.
- Control de l'assistència i prevenció de l'absentisme com a part de la fase preventiva del protocol d'absentisme.
- Supervisió de l'accessibilitat física, sensorial i cognitiva d'espais i mobiliari de les aules i altres espais
- Adequació i accessibilitat dels recursos tecnològics i dels materials didàctics i curriculars comuns que siguen coherents amb els valors inclusius

Aprentatge

- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris que relacionen els aprenentatges escolars amb el context sociocultural local i global.
Exemples: aprenentatge servei, ambients d'aprenentatge, estacions d'aprenentatge, grups interactius, tallers amb famílies, treball per projectes, etc.
- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris adequats a les característiques, necessitats i nivells d'assoliment de l'alumnat del grup classe mitjançant l'aplicació d'estratègies i tècniques metodològiques per a la inclusió (programació multinivell, opcions múltiples d'implicació, representació

i expressió (DUA), metodologies centrades en l'alumnat que promoguen la interacció i la cooperació (aprenentatge cooperatiu), TIC per l'aprenentatge, tertúlies dialògiques, etc.

- Ensenyament d'habilitats, comportaments i actituds que desenvolupen la implicació personal des de les situacions d'aprenentatge mitjançant els sabers bàsics i criteris d'avaluació transversals que formen part del currículum
- Ajustament dels procediments i instruments d'avaluació a les característiques i necessitats de tot l'alumnat del grup classe seguint els principis de l'avaluació inclusiva
- Planificació personalitzada d'activitats d'ampliació i reforç com a part de les situacions d'aprenentatge i projectes.
- Aplicació de les actuacions i o programes preventius de dificultats d'aprenentatge acordades amb l'alumnat del grup classe.

Participació

- Acordar i actualitzar les normes de convivència del grup classe (PAT).
- Participació de l'alumnat del grup classe en les accions de sensibilització i informació que organitze el centre sobre el valors i els continguts de l'educació inclusiva.
- Desenvolupament de les activitats per a la participació de l'alumnat del grup classe en les estructures de participació del centre com la junta de delegats i altres.
- Activitats amb l'alumnat del grup classe per a la promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència.
- Acollida al grup classe, especialment als nous membres (PAT).
- Activitats amb l'alumnat del grup classe que desenvolupen els programes preventius per a la promoció de la salut, prevenció de conductes addictives i sostenibilitat mediambiental,.
- Implementació del procediment d'administració de medicaments del protocol d'atenció sanitària específica amb l'alumnat del grup classe.
- Activitats d'acció tutorial per eliminar les barreres a la inclusió identificades prèviament en el grup classe per tutor o la tutora i l'equip docent.
- Fases de detecció i primeres actuacions dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció i acompanyament a la identitat i expressió de gènere amb el grup classe.
- Tutoria personalitzada o tutoria compartida amb qualsevol alumne o alumna del grup classe i amb les seues famílies.

Nivell III (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport i l'assessorament de l'orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns a les activitats extraescolars i complementàries.
- Organització dels agrupaments heterogenis per a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.
- Organització de la docència compartida i del suport del professorat especialitzat.
- Coordinació del tutor/a amb el professorat del centre i els professionals de suport interns i externs que participen a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.

Aprenentatge

- Adequació personalitzada de les programacions didàctiques.
- Actuacions i programes de reforç dins i fora de l'horari lectiu (Espai d'interés dins i fora de l'horari lectiu, tallers de reforç i acompanyament escolar, etc).
- Plans específics de reforç per l'alumnat que repeteix un curs.
- Programes d'estimulació i desenvolupament del llenguatge oral.
- Sessions de conversa, per a l'alumnat nouvingut, basades en la millora de la competència comunicativa oral.
- Flexibilització de l'escolarització per a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu valencià en l'ensenyament bàsic.
- Actuacions i programes d'enriquiment curricular per l'alumnat amb altes capacitats.

Participació

- Actuacions amb un grup diferenciat d'alumnat d'un grup classe, dins i fora de l'horari lectiu, pel desenvolupament d'actituds de respecte i tolerància, habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos.
- Implementació de les actuacions davant supòsits de violència amb un alumne o alumna o un grup diferenciat d'alumnat amb acompanyament dels implicats.
- Notificació de possible situació de desprotecció des de l'àmbit educatiu.
- Implementació de les actuacions d'acompanyament per garantir el dret a l'expressió de gènere i la intersexualitat.
- Implementació de les actuacions del protocol d'atenció sanitària específica front a determinades situacions d'emergència mèdica i d'atenció a l'alumnat amb problemes de salut crònics.

- Programes de desenvolupament d'hàbits bàsics de higiene, alimentació i vida saludable.
- Actuacions per a grups diferenciats d'alumnat d'un grup classe fora de l'horari lectiu per a la participació en activitats socials, culturals i d'oci organitzades en col·laboració amb l'entorn local i institucions i organismes externs.
- Mesures educatives de disciplina positiva de col·laboració en tasques comunitàries i/o del centre.
- Aula de convivència com espai de reflexió i aprenentatge d'habilitats per a la participació.
- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar implicació, autoestima, confiança a les pròpies possibilitats i fortaleces amb el suport de les estructures de tutoria entre iguals o de tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos el suport de les estructures de tutoria entre iguals o mitjançant una tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Compromís família tutor/a amb un alumne o alumna i la seua família

Nivell IV (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport especialitzat, personal no docent de suport i orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans específics o singulars (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada a les activitats extraescolars i complementàries amb mitjans específics o singulars.
- Provisió personalitzada de productes de suport tècnics i tecnològics. Sistemes alternatius de comunicació amb i sense suport.
- Col·laboració per sol·licitar beques i ajudes econòmiques amb l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Reducció de ràtio per l'alumnat amb necessitats educatives especials (suport grau 3).
- Coordinació amb els professionals dels serveis socials, salut i salut mental, ajuntaments, centres proveïdors de serveis i centres d'estimulació primerenca.
- Coordinació amb els professionals de les unitats específiques, centres d'educació especial, i Unitats d'atenció i intervenció del PREVI.

Aprenentatge

- Programes específics personalitzats per a l'adquisició i ús funcional de la comunicació, el llenguatge i la parla (AiLL).
- Programes específics amb currículum personalitzat per a l'estimulació sensorial i cognitiva, l'aprenentatge motor i aprenentatge d'hàbits d'autonomia personal, etc. (PT i educadora).

- Adaptacions curriculars individuals significatives del currículum comú (ACIS).
- Flexibilització en la durada de l'etapa per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals.
- Prolongació d'un any més d'escolarització en l'ensenyament bàsic d'Educació Primària per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Participació

- Acompanyament per part de l'educadora.
- Implementació de les actuacions de comunicació, intervenció i seguiment dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció amb un alumne o alumna determinat i amb la seua família.
- Programa específic dirigit a l'alumnat que presenta alteracions greus de conducta i comportament que alteren la convivència de forma greu i reincident.

PROPOSTA PEDAGÒGICA D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

CICLE: 2n cicle	NIVELL: 3r	CURS ACADÈMIC: 2024/2025
ÀREA: Religió Catòlica		

1. CONCRECIÓ DELS ELEMENTS CURRICULARS	
1.1 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	
Competència específica 1: Descobrir, identificar i expressar els elements clau de la dignitat i la identitat personal en situacions vitals pròximes, a través de biografies inspiradores i relats bíblics d'abast antropològic, per a anar conformant la pròpia identitat i les seues relacions amb autonomia, responsabilitat i empatia.	
Criteris d'avaluació	1.1 Reconéixer els elements clau de la dignitat i la identitat personal, relacionant-los amb diferents situacions vitals, tenint en compte biografies i relats bíblics de vocació i missió. 1.2 Desenvolupar sensibilitat sobre el valor de la vida i de la igual dignitat de l'ésser humà, i el seu paper en la cura de la naturalesa, prenent com a model personatges bíblics i de la tradició cristiana.
Sabers bàsics	Bloc A. Identitat personal i relacions en diàleg amb el missatge cristià. - La centralitat de la persona en el missatge cristià. - La dignitat de l'ésser humà. - Relats bíblics de vocació i missió. Bloc C. Habitar el món plural i divers per a construir la casa comuna. - La cura de l'entorn natural i social com a casa comuna.
Competència específica 2: Descobrir, reconéixer i estimar la dimensió socioemocional expressada en la participació en diferents estructures de pertinença, desenvolupant destreses i actituds socials tenint en compte alguns principis generals de l'ètica cristiana, per a la millora de la convivència i la sostenibilitat del planeta.	
Criteris d'avaluació	2.1 Adquirir destreses i habilitats socials que potencien la seua inclusió en el grup i entorns culturals pròxims, a través de la lectura de passatges bíblics del Nou Testament i l'anàlisi de comportaments de cura, responsabilitat, solidaritat i perdó.

	2.2 Apreciar les relacions socials com a font de felicitat i desenvolupament personal, prenent com a punt de partida els relats sobre la comunitat de Jesús de Natzaret, els Apòstols i l'Església.
Sabers bàsics	Bloc A. Identitat personal i relacions en diàleg amb el missatge cristià. - La importància de la família i la comunitat com a font de felicitat. - Les relacions amb els altres com a oportunitat d'autoconeixement i creixement personal. Bloc B. Cosmovisions, tradició cristiana i cultura. - La relació de Jesús amb les persones del seu temps. - La importància del perdó per a la construcció de relacions socials sòlides, solidàries i frateres. El sagrament de la reconciliació.
Competència específica 3: Identificar i interpretar les situacions que perjudiquen o milloren la bona convivència, analitzant-les amb les claus personals i socials de la proposta cristiana, per a fomentar el creixement moral, la cooperació amb els altres i el desenvolupament de valors orientats al bé comú.	
Criteris d'avaluació	3.1 Col·laborar amb els altres l'anàlisi de situacions que perjudiquen o milloren la convivència i la posada en marxa d'accions responsables que afavorisquen la construcció d'un món més equitatiu i inclusiu. 3.2 Distingir alguns dels valors propis del cristianisme i la seua presentació en passatges dels evangelis, per a aplicar la cooperació, la resolució pacífica de conflictes en situacions pròximes.
Sabers bàsics	Bloc A. Identitat personal i relacions en diàleg amb el missatge cristià. - Tècniques de mediació per a la resolució pacífica de conflictes a la llum de l'Evangeli. Bloc B. Cosmovisions, tradició cristiana i cultura. - Jesús anuncia el Regne de Déu: fraternitat i misericòrdia. Bloc C. Habitar el món plural i divers per a construir la casa comuna. - La proposta moral cristiana per a la vida en societat. - Hàbits i activitats per a l'assoliment dels objectius de desenvolupament sostenible a la llum de l'ètica cristiana. - Ètica de la cura: la responsabilitat, la compassió, el perdó i l'amor. - Una mirada cristiana a la realitat: la presa de consciència de les situacions socials injustes.

Competència específica 4: Comprendre i admirar el patrimoni cultural en algunes de les seues expressions més significatives, gaudint de la seua contemplació, analitzant l'univers simbòlic i vital que transmeten, per a valorar la pròpia identitat cultural, promoure el diàleg intercultural i generar creacions artístiques.	
Criteris d'avaluació	4.1 Admirar diferents expressions del patrimoni cultural i de la religiositat popular, reconeixent la seua bellesa i el seu significat religiós i la seua vinculació amb textos bíblics. 4.2 Observar en les celebracions litúrgiques, els espais sagrats i els sagraments de l'Església elements essencials del cristianisme, posant-los en relació amb la vida de Jesús i la tradició de l'Església.
Sabers bàsics	Bloc B. Cosmovisions, tradició cristiana i cultura. - Identificació de diversos símbols i tradicions religioses, entorn del calendari litúrgic i els sagraments. - Transmissió del sentiment religiós a través de la música i les arts. - Obres artístiques que representen moments de la tradició bíblica i que són configuradores de la seua identitat cultural. - Valor cultural i artístic del patrimoni de la diòcesi.
Competència específica 5: Explorar, desenvolupar i apreciar la pròpia interioritat i experiència espiritual, reconeixent-la en les pròpies emocions, afectes, símbols i creences, coneixent l'experiència de personatges rellevants de la tradició judeocristiana i d'altres religions, per a afavorir l'autoconeixement personal, entendre les vivències dels altres i promoure el diàleg i el respecte entre les diferents tradicions religioses.	
Criteris d'avaluació	5.1 Reconèixer la trobada amb els altres com a oportunitat per al desenvolupament de la pròpia interioritat, tenint com a referència les trobades de Jesús de Natzaret. 5.2 Identificar les virtuts i actituds que ajuden a un creixement personal i espiritual, a través de l'autoconeixement.
Sabers bàsics	Bloc A. Identitat personal i relacions en diàleg amb el missatge cristià. - Presa de consciència de l'experiència personal i de la manera de relacionar-nos amb els altres i amb Déu. Bloc B. Cosmovisions, tradició cristiana i cultura. - Estima de la importància de viure la fe en comunitat per a la persona creient. - Tipus d'oració: característiques i diferències.

	Bloc C. Habitar el món plural i divers per a construir la casa comuna. - Actituds de respecte i inclusió per a crear entorns de convivència intercultural.
Competència específica 6: Comprendre els continguts bàsics del cristianisme, valorant la seua contribució a la societat, per a disposar d'una síntesi personal que permeta dialogar, des de la pròpia identitat social i cultural, amb altres tradicions religioses i àrees de coneixement.	
Criteris d'avaluació	6.1 Comprendre la importància de l'aliança de Déu amb el poble d'Israel que té la seua continuació en Jesucrist. 6.2 Valorar l'Església com a comunitat que ha continuat amb la missió de Jesús ressuscitat, des de les primeres comunitats cristianes fins a l'actualitat, reconeixent les seues celebracions i tradicions.
Sabers bàsics	Bloc B. Cosmovisions, tradició cristiana i cultura. - Antic i Nou Testament. - La importància de l'aliança de Déu amb el poble d'Israel. - Relats bíblics que descriuen la vida de Jesús de Natzaret amb els Apòstols i les primeres comunitats cristianes. - Maria, Mare de l'Església. - L'Església, Poble de Déu, com a comunitat que viu i celebra. El sagrament de l'Eucaristia. Bloc C. Habitar el món plural i divers per a construir la casa comuna. - Projectes de servei i solidaritat promoguts per l'Església.
1.2 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT	
Instruments de recollida i registre de la informació	
L'avaluació de l'alumnat ha de ser contínua, global i formativa, i ha de tindre en compte el progrés en el conjunt dels processos d'aprenentatge. Per tant, per a l'avaluació del grau d'adquisició de les competències específiques, ens centrarem en l'avaluació del procés, i no només del resultat. Per aquest motiu, prioritzarem l'ús d'eines com: - Observació diària de l'alumnat en els seus processos d'aprenentatge. - La resolució de problemes de situacions quotidianes. - Entrevistes orals.	

- Avaluació de productes finals.

- Registre d'activitats d'aula.

Les valoracions es registraran en graelles específiques de registre del seguiment dels aprenentatges en les quals es farà constar l'evolució de l'alumnat en relació al desenvolupament de les competències específiques. Destaquem les possibles següents graelles específiques i instruments útils per a dur a terme l'avaluació (els/les docents triaran aquelles que millor s'adapten a les característiques del grup d'alumnes):

- Llista de comprovació del treball individual diari.

- Llista de comprovació del treball en grup i cooperatiu.

- Llistats de registre del grau d'adquisició de les competències específiques.

- Escala de valoració del treball de classe.

- Escala de valoració de les actituds.

- Escala d'autoavaluació.

- Escala de coavaluació.

A més d'avaluar els aprenentatges de l'alumnat, el professorat ha d'avaluar els processos d'ensenyament i la mateixa pràctica docent.

Models d'informe d'avaluació qualitativa (trimestral) per a cada curs del cicle:

Per a l'avaluació del grau d'acompliment de les competències, s'elaborarà de forma trimestral un informe d'avaluació.

Cada tutor o tutora, amb ajuda del personal que intervinga en el procés d'ensenyament i aprenentatge, de l'alumnat, és el responsable d'elaborar l'informe d'avaluació personalitzat i únic per a cada alumne o alumna amb un enfocament competencial.

Les informacions que s'oferisquen han d'estar sempre sustentades en els registres i les observacions prèviament obtingudes i sobre les quals s'ha reflexionat de manera individual i col·lectiva en les sessions d'equip.

En el document 3 es presenta el model propi d'informe d'avaluació que es lliurarà a les famílies de alumnat de Primària trimestralment (ITACA) i que s'ha d'incloure en l'expedient de l'alumnat.

En el document 4, presentem la informació que s'ha d'incloure al document presentat en el document 3.

Criteris de qualificació quantitativa (fi de curs)

A més de l'avaluació trimestral de l'informe d'avaluació, una vegada finalitzat el curs escolar, l'equip docent coordinat pel tutor o tutora, valorarà, de forma col·legiada, el progrés de l'alumne o alumna en una sessió d'avaluació.

En aquesta avaluació, s'ha d'incloure l'avaluació per àrea expressada per mitjà dels termes següents amb el format descrit en el document 5:

- Insuficient (IN)
- Suficient (SU)
- Bé (BÉ)
- Notable (NT)
- Excel·lent (EX)

Els criteris de qualificació general que es tindran en compte a la fi de curs s'expliquen en el document 6.

2. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

Les mesures de resposta educativa per a la inclusió constitueixen totes les actuacions educatives planificades que tenen com a objecte garantir una educació inclusiva per a tot l'alumnat, especialment el que es troba en situació de més vulnerabilitat i en risc d'exclusió, mitjançant l'eliminació de les barreres. Aquestes mesures s'organitzen en quatre nivells de concreció:

Nivell I (Responsables: Òrgans de govern)

Accés

- Registre i transmissió de la informació educativa sobre l'alumnat assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió de la informació institucional i canals de comunicació bidireccional accessibles amb les famílies, la comunitat educativa i l'entorn.
- Prevenció de l'abandonament escolar. Desenvolupament del protocol d'absentisme.
- Organització dels espais del centre i transformació dels entorns amb criteris d'interacció i comunicació, seguretat, salut i sostenibilitat.
- Accessibilitat física i cognitiva d'espais, elements arquitectònics, mobiliari, i elements de mobilitat i transport.
- Actualització dels recursos tecnològics amb criteris de sostenibilitat.
- Recursos personals i organització inclusiva per al suport preferent dins de l'aula ordinària.
- Coordinació entre els professionals del centre, equips docents, professorat de orientació i suport, personal no docent de suport i amb altres agents externs.

- Organització dels agrupaments heterogenis de nivell.

Aprentatge

- Concrecions curriculars d'etapa per a la inclusió.
- Programacions didàctiques inclusives pel desenvolupament de competències clau per a cada nivell i assignatura.
- Actuacions de transició entre etapes per establir acords metodològics i sobre avaluació per a la millora dels aprenentatges instrumentals i les competències clau.
- Formació per a la inclusió (PAF).

Participació

- Revisió del PEC en relació als valors inclusius.
- Establiment de les normes de convivència del centre en consens.
- Sensibilització, informació i concreció de pautes de detecció primerenca sobre els casos que regulen els diferents protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció
- Promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència
- Protocols d'acollida, organitzar, determinant tasques i responsabilitats, desenvolupament i avaluació de les activitats d'acollida d l'alumnat nouvingut i d'altres protocols d'acollida del centre dirigits als nous membres de la comunitat educativa (alumnat i les seues famílies i professorat).
- Desenvolupament de programes preventius en relació a la promoció de la salut i la sostenibilitat
- Desenvolupament de protocols d'atenció sanitària.
- Participació i implicació del professorat (comissions, responsables, etc.)
- Participació i implicació de l'alumnat (assemblea de delegats/des, club del valents, etc.)
- Participació i implicació de les famílies (grups interactius, hort, etc.)
- Participació i implicació de voluntaris, altres membres de la comunitat i l'entorn.

Nivell II (Responsables: tutor/a, altres mestres que imparteixen classe en el grup, cap d'estudis i CIC)

Accés

- Actualització de la informació educativa sobre l'alumnat del grup classe assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.

- Difusió accessible de la informació institucional entre l'alumnat del grup classe i les seues famílies.
- Control de l'assistència i prevenció de l'absentisme com a part de la fase preventiva del protocol d'absentisme.
- Supervisió de l'accessibilitat física, sensorial i cognitiva d'espais i mobiliari de les aules i altres espais
- Adequació i accessibilitat dels recursos tecnològics i dels materials didàctics i curriculars comuns que siguen coherents amb els valors inclusius

Aprentatge

- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris adequats a les característiques, necessitats i nivells d'assoliment de l'alumnat del grup classe mitjançant l'aplicació d'estratègies i tècniques metodològiques per a la inclusió (programació multinivell, opcions múltiples d'implicació, representació i expressió (DUA), metodologies centrades en l'alumnat que promoguen la interacció i la cooperació (aprenentatge cooperatiu), TIC per l'aprenentatge, tertúlies dialògiques, etc.
- Ensenyament d'habilitats, comportaments i actituds que desenvolupen la implicació personal des de les situacions d'aprenentatge mitjançant els sabers bàsics i criteris d'avaluació transversals que formen part del currículum
- Ajustament dels procediments i instruments d'avaluació a les característiques i necessitats de tot l'alumnat del grup classe seguint els principis de l'avaluació inclusiva
- Planificació personalitzada d'activitats d'ampliació i reforç com a part de les situacions d'aprenentatge i projectes.
- Aplicació de les actuacions i o programes preventius de dificultats d'aprenentatge acordades amb l'alumnat del grup classe.

Participació

- Acordar i actualitzar les normes de convivència del grup classe (PAT).
- Participació de l'alumnat del grup classe en les accions de sensibilització i informació que organitze el centre sobre el valors i els continguts de l'educació inclusiva.
- Activitats amb l'alumnat del grup classe per a la promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència.
- Acollida al grup classe, especialment als nous membres (PAT).
- Activitats amb l'alumnat del grup classe que desenvolupen els programes preventius per a la promoció de la salut, prevenció de conductes addictives i sostenibilitat mediambiental,.
- Activitats d'acció tutorial per eliminar les barreres a la inclusió identificades prèviament en el grup classe per tutor o la tutora i l'equip docent.

- Fases de detecció i primeres actuacions dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció i acompanyament a la identitat i expressió de gènere amb el grup classe.
- Tutoria personalitzada o tutoria compartida amb qualsevol alumne o alumna del grup classe i amb les seues famílies.

Nivell III (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport i l'assessorament de l'orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Coordinació del tutor/a amb el professorat del centre i els professionals de suport interns i externs que participen a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.

Aprenentatge

- Adequació personalitzada de les programacions didàctiques.
- Actuacions i programes d'enriquiment curricular per l'alumnat amb altes capacitats.

Participació

- Implementació de les actuacions davant supòsits de violència amb un alumne o alumna o un grup diferenciat d'alumnat amb acompanyament dels implicats.
- Notificació de possible situació de desprotecció des de l'àmbit educatiu.
- Implementació de les actuacions d'acompanyament per garantir el dret a l'expressió de gènere i la intersexualitat.
- Implementació de les actuacions del protocol d'atenció sanitària específica front a determinades situacions d'emergència mèdica i d'atenció a l'alumnat amb problemes de salut crònics.
- Programes de desenvolupament d'hàbits bàsics de higiene, alimentació i vida saludable.
- Mesures educatives de disciplina positiva de col·laboració en tasques comunitàries i/o del centre.
- Aula de convivència com espai de reflexió i aprenentatge d'habilitats per a la participació.
- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar implicació, autoestima, confiança a les pròpies possibilitats i fortaleces amb el suport de les estructures de tutoria entre iguals o de tutoria personalitzada (tutor/a personal).

- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos el suport de les estructures de tutoria entre iguals o mitjançant una tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Compromís família tutor/a amb un alumne o alumna i la seua família.

Nivell IV (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport especialitzat, personal no docent de suport i orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans específics o singulars (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada a les activitats extraescolars i complementàries amb mitjans específics o singulars.
- Provisió personalitzada de productes de suport tècnics i tecnològics. Sistemes alternatius de comunicació amb i sense suport.
- Reducció de ràtio per l'alumnat amb necessitats educatives especials (suport grau 3).
- Coordinació amb els professionals de les unitats específiques, centres d'educació especial, i Unitats d'atenció i intervenció del PREVI.

Aprenentatge

- Programes específics amb currículum personalitzat per a l'estimulació sensorial i cognitiva, l'aprenentatge motor i aprenentatge d'hàbits d'autonomia personal, etc. (PT i educadora).
- Flexibilització en la durada de l'etapa per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals.
- Prolongació d'un any més d'escolarització en l'ensenyament bàsic d'Educació Primària per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Participació

- Acompanyament per part de l'educadora.
- Implementació de les actuacions de comunicació, intervenció i seguiment dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció amb un alumne o alumna determinat i amb la seua família.
- Programa específic dirigit a l'alumnat que presenta alteracions greus de conducta i comportament que alteren la convivència de forma greu i recurrent.

PROPOSTA PEDAGÒGICA D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

CICLE: 2n cicle	NIVELL: 3r	CURS ACADÈMIC: 2024/2025
ÀREA: Valencià: llengua i literatura		

1. CONCRECIÓ DELS ELEMENTS CURRICULARS	
1.1 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	
Competència específica 1: Multilingüisme i interculturalitat: Reconéixer la diversitat lingüística i cultural de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i del món, a través del contacte amb les llengües de l'alumnat i de l'entorn; evitar prejudicis lingüístics, i valorar aquesta diversitat com una riquesa cultural.	
Criteris d'avaluació	1.1 Identificar les varietats lingüístiques de l'entorn. 1.2 Mostrar interès per l'ús del valencià en situacions comunicatives habituals. 1.3 Mostrar interès per les varietats lingüístiques del seu entorn immediat, i identificar algunes expressions d'ús habitual. 1.4 Identificar en contextos senzills, amb ajuda del docent, prejudicis i estereotips lingüístics freqüents, i reconéixer la pluralitat lingüística del seu entorn. 1.5 Amb l'ajuda del docent, reflexionar sobre aspectes bàsics del funcionament de la llengua, a partir de l'observació de paraules, de diferents llengües pròximes a l'alumnat.
Sabers bàsics	Bloc 1: Llengua i ús - Biografia lingüística personal. - Mapa lingüístic d'aula. - La variació lingüística. - Prejudici i estereotips lingüístics. - Llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències. - Expressions pròpies de la llengua. Bloc 2: Estratègies comunicatives

	<u>2.2. Alfabetització informacional</u> - Biblioteca de l'aula o del centre i dels recursos digitals. - Diferenciació entre fets i opinions. - Eines digitals per al treball col·laboratiu i la comunicació. - Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals. <u>2.3. Reflexió sobre la llengua</u> - Diferències entre llengua oral i llengua escrita. - Consciència fonològica. Fonemes específics del valencià/castellà. - Formulació i comprovació d'hipòtesi. - Generalitzacions sobre aspectes lingüístics. - Signes de puntuació. - Relacions de forma i significat entre les paraules. - Convencions del codi escrit en el marc de propostes de comprensió o producció de textos. - Estratègies per a la transferència entre les llengües. - Generalitzacions sobre normes ortogràfiques i gramaticals bàsiques.
Competència específica 2: Comprensió oral i multimodal: Comprendre, interpretar i valorar, de manera guiada, textos orals i multimodals propis dels àmbits personal, social i educatiu, a través de l'escolta activa, l'aplicació d'estratègies de comprensió oral i la reflexió sobre el contingut i la forma.	
Criteris d'avaluació	2.1 Escoltar de manera activa i interpretar, amb l'ajuda del docent, textos orals senzills dels àmbits personal, social i educatiu. 2.2 Interpretar el sentit global i les idees principals de textos orals senzills sobre coneixements pròxims a l'alumnat, reconèixer la informació explícita i algunes informacions implícites senzilles. 2.3 Escoltar de manera activa i interpretar, amb l'ajuda del docent, textos multimodals senzills en mitjans digitals, dels àmbits personal, social i educatiu.

	2.4 Interpretar el sentit global i les idees principals de textos multimodals senzills sobre coneixements pròxims a l'alumnat, reconèixer la informació explícita i algunes informacions implícites senzilles.
Sabers bàsics	Bloc 2: Estratègies comunicatives <u>2.1. Sabers comuns</u> - Estratègies per a adaptar el discurs a la intenció comunicativa, als participants i a la situació. - Estratègies per a adaptar el discurs al propòsit comunicatiu i al canal. - Estratègies per a adaptar el discurs al registre. - Adequació textual a la situació comunicativa. - Estructura del discurs: la coherència i la cohesió. - Elements de contingut (tema, fórmules fixes, lèxic) i forma (estructura, format, títol, imatges). - Elements de contingut (inferències d'informació) i forma (tipografia). - Tipologies textuais i gèneres discursius. - Elements de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori. - Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció. - Estratègies de gestió de les emocions en la comunicació. <u>2.2. Alfabetització informacional</u> - Biblioteca de l'aula o del centre i dels recursos digitals. - Diferenciació entre fets i opinions. - Eines digitals per al treball col·laboratiu i la comunicació. - Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals. <u>2.3. Reflexió sobre la llengua</u> - Diferències entre llengua oral i llengua escrita. - Consciència fonològica. Fonemes específics del valencià/castellà. - Formulació i comprovació d'hipòtesi.

	- Generalitzacions sobre aspectes lingüístics. - Signes de puntuació. - Relacions de forma i significat entre les paraules. - Convencions del codi escrit en el marc de propostes de comprensió o producció de textos. - Estratègies per a la transferència entre les llengües. - Generalitzacions sobre normes ortogràfiques i gramaticals bàsiques.
Competència específica 3: Comprensió escrita i multimodal: Comprendre, interpretar i valorar, de manera guiada, textos escrits i multimodals propis dels àmbits personal, social i educatiu, a través de la lectura de textos, l'aplicació d'estratègies de comprensió lectora i la reflexió sobre el contingut i la forma.	
Criteris d'avaluació	3.1 Llegir amb bona fluïdesa, de manera silenciosa i en veu alta, i interpretar, amb ajuda del docent, textos escrits i multimodals senzills dels àmbits personal, social i educatiu. 3.2 Aplicar, de manera guiada, diferents estratègies per a comprendre el sentit global i la informació específica, distingir les idees principals de les secundàries, inferir significats no explícits, de textos escrits sobre coneixements pròxims a l'alumnat. 3.3 Identificar el tipus de text i l'estructura principal dels textos, i valorar, de manera guiada, el contingut i els aspectes formals i no verbals elementals dels textos escrits i multimodals. 3.4 Localitzar, seleccionar i contrastar informació senzilla procedent d'una o dues fonts, dels àmbits personal, social i educatiu, i avaluar la seua utilitat en funció dels objectius de lectura en textos multimodals senzills en mitjans digitals, amb l'ajuda del docent. 3.5 Aplicar, amb ajuda del docent, diferents estratègies per a la cerca, selecció i gestió de la informació en diferents textos multimodals, per a ampliar coneixements de manera responsable i reconèixer que pot no ser fiable.
Sabers bàsics	Bloc 2: Estratègies comunicatives <u>2.1. Sabers comuns</u> - Estratègies per a adaptar el discurs a la intenció comunicativa, als participants i a la situació. - Estratègies per a adaptar el discurs al propòsit comunicatiu i al canal. - Estratègies per a adaptar el discurs al registre. - Adequació textual a la situació comunicativa.

- Estructura del discurs: la coherència i la cohesió.
- Elements de contingut (tema, fórmules fixes, lèxic) i forma (estructura, format, títol, imatges).
- Elements de contingut (inferències d'informació) i forma (tipografia).
- Tipologies textuais i gèneres discursius.
- Elements de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori.
- Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció.
- Estratègies de gestió de les emocions en la comunicació.

2.2. Alfabetització informacional

- Biblioteca de l'aula o del centre i dels recursos digitals.
- Diferenciació entre fets i opinions.
- Eines digitals per al treball col·laboratiu i la comunicació.
- Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals.

2.3. Reflexió sobre la llengua

- Diferències entre llengua oral i llengua escrita.
- Consciència fonològica. Fonemes específics del valencià/castellà.
- Formulació i comprovació d'hipòtesi.
- Generalitzacions sobre aspectes lingüístics.
- Signes de puntuació.
- Relacions de forma i significat entre les paraules.
- Convencions del codi escrit en el marc de propostes de comprensió o producció de textos.
- Estratègies per a la transferència entre les llengües.
- Generalitzacions sobre normes ortogràfiques i gramaticals bàsiques

2.5. Comprensió escrita

- Lectura amb velocitat, fluïdesa i entonació.

	- Estratègies de comprensió abans de la lectura: activar els coneixements previs, establir objectius de lectura i formular hipòtesi a través d'informació paratextual i gràfica. - Estratègies de comprensió durant la lectura: realitzar inferències a partir dels seus coneixements i experiències prèvies. - Estratègies de comprensió durant la lectura: reformular hipòtesi, interpretar sentits figurats i significats no explícits en els textos. - Estratègies de comprensió després de la lectura: informació del sentit global del text.
Competència específica 4: Expressió oral: Produir, de manera guiada, missatges orals senzills amb coherència, cohesió i adequació a través de situacions de comunicació dels àmbits familiar, social i educatiu.	
Criteris d'avaluació	4.1 Produir, amb ajuda del docent, discursos orals senzills, amb sentit, sobre coneixements pròxims a l'alumne, de tipologia diversa i ajustats a situacions comunicatives habituals. 4.2 Produir discursos orals amb una pronunciació clara, un volum adequat i una postura corporal correcta, i iniciar-se en l'ús de suports audiovisuals. 4.3 Realitzar produccions orals utilitzant un llenguatge no discriminatori, adaptat a la situació de comunicació i a l'interlocutor, amb un vocabulari bàsic i unes estructures morfosintàctiques senzilles. 4.4 Localitzar informació en una o dues fonts, de manera acompanyada, i compartir oralment els resultats citant les fonts.
Sabers bàsics	Bloc 1: Llengua i ús - Prejudici i estereotips lingüístics. - Llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències. - Expressions pròpies de la llengua. Bloc 2: Estratègies comunicatives <u>2.1. Sabers comuns</u> - Estratègies per a adaptar el discurs a la intenció comunicativa, als participants i a la situació. - Estratègies per a adaptar el discurs al propòsit comunicatiu i al canal. - Estratègies per a adaptar el discurs al registre.

- Adequació textual a la situació comunicativa.
- Estructura del discurs: la coherència i la cohesió.
- Elements de contingut (tema, fórmules fixes, lèxic) i forma (estructura, format, títol, imatges).
- Elements de contingut (inferències d'informació) i forma (tipografia).
- Tipologies textuais i gèneres discursius.
- Elements de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori.
- Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció.
- Estratègies de gestió de les emocions en la comunicació.

2.2. Alfabetització informacional

- Biblioteca de l'aula o del centre i dels recursos digitals.
- Diferenciació entre fets i opinions.
- Eines digitals per al treball col·laboratiu i la comunicació.
- Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals.

2.3. Reflexió sobre la llengua

- Diferències entre llengua oral i llengua escrita.
- Consciència fonològica. Fonemes específics del valencià/castellà.
- Formulació i comprovació d'hipòtesi.
- Generalitzacions sobre aspectes lingüístics.
- Signes de puntuació.
- Relacions de forma i significat entre les paraules.
- Convencions del codi escrit en el marc de propostes de comprensió o producció de textos.
- Estratègies per a la transferència entre les llengües.
- Generalitzacions sobre normes ortogràfiques i gramaticals bàsiques

2.4. Comunicació i interacció oral

	G2 Expressió oral - Estratègies d'expressió oral: pronunciació i entonació adequades. - Estratègies d'expressió oral: interpretació i ús d'elements de la comunicació no verbal. - Planificació i producció de textos orals i multimodals.
Competència específica 5: Expressió escrita i multimodal: Produir, de manera guiada, textos escrits i multimodals adequats i coherents amb un vocabulari apropiat, utilitzant estratègies bàsiques de planificació, textualització, revisió i edició.	
Criteris d'avaluació	5.1 Produir, a partir d'exemples bàsics i amb ajuda del professorat, textos escrits i multimodals senzills que responguen a les característiques plantejades, amb una estructura coherent i utilitzant vocabulari no discriminatori bàsic d'ús freqüent. 5.2 Utilitzar, amb suport i ajuda del professorat, els coneixements elementals d'ortografia i gramàtica necessaris en la situació d'aprenentatge. 5.3 Planificar i revisar, de manera dialogada i acompanyada pel professorat, mitjançant instruments i estratègies elementals, com a part explícita del procés d'escriptura. 5.4 Localitzar, seleccionar i gestionar, de manera acompanyada, la informació d'una o dues fonts i incloure les seues referències al compartir-la.
Sabers bàsics	Bloc 1: Llengua i ús - Prejudici i estereotips lingüístics. - Llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències. - Expressions pròpies de la llengua. Bloc 2: Estratègies comunicatives <u>2.1. Sabers comuns</u> - Estratègies per a adaptar el discurs a la intenció comunicativa, als participants i a la situació. - Estratègies per a adaptar el discurs al propòsit comunicatiu i al canal. - Estratègies per a adaptar el discurs al registre.

- Adequació textual a la situació comunicativa.
- Estructura del discurs: la coherència i la cohesió.
- Elements de contingut (tema, fórmules fixes, lèxic) i forma (estructura, format, títol, imatges).
- Elements de contingut (inferències d'informació) i forma (tipografia).
- Tipologies textuais i gèneres discursius.
- Elements de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori.
- Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció.
- Estratègies de gestió de les emocions en la comunicació.

2.2. Alfabetització informacional

- Biblioteca de l'aula o del centre i dels recursos digitals.
- Diferenciació entre fets i opinions.
- Eines digitals per al treball col·laboratiu i la comunicació.
- Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals.

2.3. Reflexió sobre la llengua

- Diferències entre llengua oral i llengua escrita.
- Consciència fonològica. Fonemes específics del valencià/castellà.
- Formulació i comprovació d'hipòtesi.
- Generalitzacions sobre aspectes lingüístics.
- Signes de puntuació.
- Relacions de forma i significat entre les paraules.
- Convencions del codi escrit en el marc de propostes de comprensió o producció de textos.
- Estratègies per a la transferència entre les llengües.
- Generalitzacions sobre normes ortogràfiques i gramaticals bàsiques

2.6. Expressió escrita i multimodal

	- Presentació cuidada de les produccions escrites. - Estratègies del procés d'escriptura: textualització i revisió. - Estratègies del procés d'escriptura: planificació i correcció. - Elements gràfics i paratextuals.
Competència específica 6: Interacció oral, escrita i multimodal: Interactuar de manera oral, escrita i multimodal, a través de textos senzills dels àmbits personal, social i educatiu, utilitzant un llenguatge respectuós i estratègies bàsiques de comprensió, expressió i resolució dialogada de conflictes, de manera síncrona i asíncrona.	
Criteris d'avaluació	6.1 Interactuar oralment, amb l'acompanyament del docent, en situacions comunicatives habituals, utilitzant un vocabulari bàsic i no discriminatori, un ritme pausat i el llenguatge verbal, emprant estratègies d'escolta amb la finalitat de mantindre el tema. 6.2 Utilitzar, de manera acompanyada, estratègies bàsiques per a la comunicació assertiva per a progressar en la gestió dialogada de conflictes. 6.3 Identificar i rebutjar, de manera acompanyada, els usos lingüístics discriminatoris a través de la reflexió conjunta. 6.4 Interactuar en textos escrits i multimodals, de manera asíncrona i guiada, mostrant empatia i respecte, utilitzant estratègies per a expressar missatges senzills estructurats amb un vocabulari bàsic d'ús freqüent i no discriminatori.
Sabers bàsics	Bloc 1: Llengua i ús - Biografia lingüística personal. - Mapa lingüístic d'aula. - La variació lingüística. - Prejudici i estereotips lingüístics. - Llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències. - Expressions pròpies de la llengua. Bloc 2: Estratègies comunicatives <u>2.1. Sabers comuns</u> - Estratègies per a adaptar el discurs a la intenció comunicativa, als participants i a la situació.

- Estratègies per a adaptar el discurs al propòsit comunicatiu i al canal.
- Estratègies per a adaptar el discurs al registre.
- Adequació textual a la situació comunicativa.
- Estructura del discurs: la coherència i la cohesió.
- Elements de contingut (tema, fórmules fixes, lèxic) i forma (estructura, format, títol, imatges).
- Elements de contingut (inferències d'informació) i forma (tipografia).
- Tipologies textuais i gèneres discursius.
- Elements de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori.
- Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció.
- Estratègies de gestió de les emocions en la comunicació.

2.2. Alfabetització informacional

- Biblioteca de l'aula o del centre i dels recursos digitals.
- Diferenciació entre fets i opinions.
- Eines digitals per al treball col·laboratiu i la comunicació.
- Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals.

2.4. Comunicació i interacció oral

G1 Comprensió oral

- Estratègies de comprensió oral: informació i sentit global del discurs.

G2 Expressió oral

- Estratègies d'expressió oral: pronunciació i entonació adequades.
- Estratègies d'expressió oral: interpretació i ús d'elements de la comunicació no verbal.
- Planificació i producció de textos orals i multimodals.

G3 Interacció oral

- Estratègies d'escola activa i assertivitat, tenint en compte la perspectiva de gènere.

	- Estratègies comunicatives per a la resolució dialogada de conflictes. - Interaccions orals en situacions comunicatives. - Estratègies de cortesia lingüística. <u>2.6. Expressió escrita i multimodal</u> - Presentació cuidada de les produccions escrites. - Estratègies del procés d'escriptura: planificació i correcció. - Elements gràfics i paratextuals.
Competència específica 7: Mediació oral, escrita i multimodal: Mediar entre interlocutors utilitzant estratègies d'adaptació i simplificació del llenguatge per a processar i transmetre informació bàsica i senzilla en situacions comunicatives predictibles dels àmbits personal, social i educatiu.	
Criteris d'avaluació	7.1 Mostrar interès en participar en la solució de problemes de comprensió recíproca entre parlants de llengües o varietats lingüístiques diferents sobre assumptes quotidians. 7.2 Interpretar un missatge breu i senzill en L2 (valencià o castellà) i transmetre la informació bàsica o explicar conceptes en el seu L1 (valencià o castellà o una altra llengua), oralment, de manera guiada, per a facilitar la comprensió entre interlocutors sobre assumptes quotidians en el seu entorn més pròxim. 7.3 Identificar i utilitzar, de manera acompanyada i molt bàsica, estratègies que faciliten la comprensió i l'expressió orals d'informació en diferents llengües del seu repertori (L1-L1, L2-L1), com per exemple l'ús del llenguatge no verbal, o simplificar o adaptar el missatge.
Sabers bàsics	Bloc 1: Llengua i ús - Biografia lingüística personal. - Mapa lingüístic d'aula. - La variació lingüística. - Prejudici i estereotips lingüístics. - Llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències.

- Expressions pròpies de la llengua.

Bloc 2: Estratègies comunicatives

2.1. Sabers comuns

- Estratègies per a adaptar el discurs a la intenció comunicativa, als participants i a la situació.
- Estratègies per a adaptar el discurs al propòsit comunicatiu i al canal.
- Estratègies per a adaptar el discurs al registre.
- Adequació textual a la situació comunicativa.
- Estructura del discurs: la coherència i la cohesió.
- Elements de contingut (tema, fórmules fixes, lèxic) i forma (estructura, format, títol, imatges).
- Elements de contingut (inferències d'informació) i forma (tipografia).
- Tipologies textuais i gèneres discursius.
- Elements de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori.
- Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció.
- Estratègies de gestió de les emocions en la comunicació.

2.2. Alfabetització informacional

- Biblioteca de l'aula o del centre i dels recursos digitals.
- Diferenciació entre fets i opinions.
- Eines digitals per al treball col·laboratiu i la comunicació.
- Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals.

2.3. Reflexió sobre la llengua

- Diferències entre llengua oral i llengua escrita.
- Consciència fonològica. Fonemes específics del valencià/castellà.
- Formulació i comprovació d'hipòtesi.
- Generalitzacions sobre aspectes lingüístics.

- Signes de puntuació.
- Relacions de forma i significat entre les paraules.
- Convencions del codi escrit en el marc de propostes de comprensió o producció de textos.
- Estratègies per a la transferència entre les llengües.
- Generalitzacions sobre normes ortogràfiques i gramaticals bàsiques.

2.4. Comunicació i interacció oral

G1 Comprensió oral

- Estratègies de comprensió oral: informació i sentit global del discurs.

G2 Expressió oral

- Estratègies d'expressió oral: pronunciació i entonació adequades.
- Estratègies d'expressió oral: interpretació i ús d'elements de la comunicació no verbal.
- Planificació i producció de textos orals i multimodals.

G3 Interacció oral

- Estratègies d'escola activa i assertivitat, tenint en compte la perspectiva de gènere.
- Estratègies comunicatives per a la resolució dialogada de conflictes.
- Interaccions orals en situacions comunicatives.
- Estratègies de cortesia lingüística.

2.5. Comprensió escrita

- Lectura amb velocitat, fluïdesa i entonació.
- Estratègies de comprensió abans de la lectura: activar els coneixements previs, establir objectius de lectura i formular hipòtesi a través d'informació paratextual i gràfica.
- Estratègies de comprensió durant la lectura: realitzar inferències a partir dels seus coneixements i experiències prèvies.
- Estratègies de comprensió durant la lectura: reformular hipòtesi, interpretar sentits figurats i significats no explícits en els textos.
- Estratègies de comprensió després de la lectura: informació del sentit global del text.

	<u>2.6. Expressió escrita i multimodal</u> - Presentació cuidada de les produccions escrites. - Estratègies del procés d'escriptura: planificació i correcció. - Elements gràfics i paratextuals.
Competència específica 8: Lectura autònoma: Llegir de manera autònoma obres i textos de caràcter divers, seleccionats atenent els seus gustos i interessos, i compartir les experiències de lectura.	
Criteris d'avaluació	8.1 Llegir de manera autònoma o guiada textos escrits i multimodals dels àmbits personal, social i educatiu; seleccionar amb autonomia creixent els que millor s'ajusten als seus gustos i interessos i iniciar-se, així, en la construcció de la seua identitat lectora. 8.2 Compartir les experiències de lectura, en suports diversos, participant en comunitats lectores en l'àmbit educatiu.
Sabers bàsics	Bloc 2: Estratègies comunicatives <u>2.2. Alfabetització informacional</u> - Biblioteca de l'aula o del centre i dels recursos digitals. - Diferenciació entre fets i opinions. - Eines digitals per al treball col·laboratiu i la comunicació. - Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals. Bloc 3: Lectura i literatura <u>3.1. Hàbit Lector</u> - Identitat lectora: expressió de gustos i interessos. - La biblioteca de l'aula o del centre com a punt de trobada d'activitats literàries compartides. Comunitats lectores. - Cura dels llibres i les normes de funcionament de la biblioteca.
Competència específica 9: Competència literària: Llegir i produir textos amb intenció literària, senzills, amb llenguatge pròxim a l'alumne, contextualitzats en la cultura i la tradició, com a font de plaer i de coneixement.	

Criteris d'avaluació	9.1 Llegir i escoltar textos literaris senzills, propis de la tradició literària, adequats a l'edat i amb ajuda del docent. 9.2 Interpretar textos senzills de la tradició popular oral, literària, dins d'un context sociocultural pròxim. 9.3 Expressar l'opinió sobre textos de tradició literària, amb paraules pròpies de l'alumne i amb ajuda del docent. 9.4 Crear versions de textos literaris senzills i breus (contes, poemes, cançons, dramatitzacions), individual i col·lectivament. 9.5 Participar en manifestacions literàries, recitals, representacions teatrals, partint de models i amb ajuda del docent.
Sabers bàsics	Bloc 2: Estratègies comunicatives <u>2.2. Alfabetització informacional</u> - Biblioteca de l'aula o del centre i dels recursos digitals. - Diferenciació entre fets i opinions. - Eines digitals per al treball col·laboratiu i la comunicació. - Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals. Bloc 3: Lectura i literatura <u>3.2. Literatura</u> - Obres o fragments variats i diversos de la literatura infantil adequats als seus interessos i organitzats en itineraris lectors. - Elements constitutius essencials de l'obra literària i dels diferents gèneres literaris. - Vincles amb altres manifestacions artístiques i culturals. - Planificació i producció de textos literaris.
1.2 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT	
Instruments de recollida i registre de la informació	
L'avaluació de l'alumnat ha de ser contínua, global i formativa, i ha de tindre en compte el progrés en el conjunt dels processos d'aprenentatge. Per tant, per a l'avaluació del grau d'adquisició de les competències específiques, ens centrarem en l'avaluació del procés, i no només del resultat. Per aquest motiu, prioritzarem l'ús d'eines com: - Observació diària de l'alumnat en els seus processos d'aprenentatge. - Registre al quadern docent de les tasques fetes diàriament i de l'aportació en classe de l'alumnat.	

- La resolució de problemes de situacions quotidianes.
- Rúbriques
- Rutines de pensament.
- Entrevistes orals.
- Elaboració de dictats per a l'assoliment de l'ortografia.
- Realització de quaderns de reforç/ampliació per a l'alumnat NESE.
- Treballs i exposicions grupals.
- Presentació de treballs escrits individuals i grupals.
- Treball diari cooperatiu.
- Avaluació de productes finals: murals, treballs d'investigació, diorames, elaboració de treballs manipulatius, lapbooks...
- Portfoli.
- Exàmens escrits: es realitzaran com a proves d'adquisició de les competències específiques en el segon cicle. En cap cas, serà l'únic instrument d'avaluació.

Les valoracions es registraran en graelles específiques de registre del seguiment dels aprenentatges en les quals es farà constar l'evolució de l'alumnat en relació al desenvolupament de les competències específiques. Destaquem les possibles següents graelles específiques i instruments útils per a dur a terme l'avaluació (els/les docents triaran aquelles que millor s'adapten a les característiques del grup d'alumnes):

- Llista de comprovació del treball individual diari.
- Llista de comprovació del treball en grup i cooperatiu.
- Llistats de registre del grau d'adquisició de les competències específiques.
- Quadern docent de registre personal
- Rúbrica de portfoli.
- Rúbriques d'avaluació d'habilitats bàsiques lingüístiques: expressió oral, expressió escrita, comprensió oral i comprensió escrita.
- Escala de valoració del quadern de classe.
- Escala de valoració de les actituds.

- Escala d'autoavaluació.
- Escala de coavaluació.

A més d'avaluar els aprenentatges de l'alumnat, el professorat ha d'avaluar els processos d'ensenyament i la mateixa pràctica docent.

Models d'informe d'avaluació qualitativa (trimestral) per a cada curs del cicle:

Per a l'avaluació del grau d'acompliment de les competències, s'elaborarà de forma trimestral un informe d'avaluació.

Cada tutor o tutora, amb ajuda del personal que intervinga en el procés d'ensenyament i aprenentatge, de l'alumnat, és el responsable d'elaborar l'informe d'avaluació personalitzat i únic per a cada alumne o alumna amb un enfocament competencial.

Les informacions que s'oferisquen han d'estar sempre sustentades en els registres i les observacions prèviament obtingudes i sobre les quals s'ha reflexionat de manera individual i col·lectiva en les sessions d'equip.

En el document 3 es presenta el model propi d'informe d'avaluació que es lliurarà a les famílies de alumnat de Primària trimestralment (ITACA) i que s'ha d'incloure en l'expedient de l'alumnat.

En el document 4, presentem la informació que s'ha d'incloure al document presentat en el document 3.

Criteris de qualificació quantitativa (fi de curs)

A més de l'avaluació trimestral de l'informe d'avaluació, una vegada finalitzat el curs escolar, l'equip docent coordinat pel tutor o tutora, valorarà, de forma col·legiada, el progrés de l'alumne o alumna en una sessió d'avaluació.

En aquesta avaluació, s'ha d'incloure l'avaluació per àrea expressada per mitjà dels termes següents amb el format descrit en el document 5:

- Insuficient (IN)
- Suficient (SU)
- Bé (BÉ)
- Notable (NT)
- Excel·lent (EX)

Els criteris de qualificació general que es tindran en compte a la fi de curs s'expliquen en el document 6.

2. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

Les mesures de resposta educativa per a la inclusió constitueixen totes les actuacions educatives planificades que tenen com a objecte garantir una educació inclusiva per a tot l'alumnat, especialment el que es troba en situació de més vulnerabilitat i en risc d'exclusió, mitjançant l'eliminació de les barreres. Aquestes mesures s'organitzen en quatre nivells de concreció:

Nivell I (Responsables: Òrgans de govern)

Accés

- Registre i transmissió de la informació educativa sobre l'alumnat assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió de la informació institucional i canals de comunicació bidireccional accessibles amb les famílies, la comunitat educativa i l'entorn.
- Prevenció de l'abandonament escolar. Desenvolupament del protocol d'absentisme.
- Organització dels espais del centre i transformació dels entorns amb criteris d'interacció i comunicació, seguretat, salut i sostenibilitat.
- Accessibilitat física i cognitiva d'espais, elements arquitectònics, mobiliari, i elements de mobilitat i transport.
- Actualització dels recursos tecnològics amb criteris de sostenibilitat.
- Programa de reutilització de llibres i materials curriculars.
- Beques i ajudes econòmiques. Informació per sol·licitar-les i acompanyament.
- Recursos personals i organització inclusiva per al suport preferent dins de l'aula ordinària.
- Coordinació entre els professionals del centre, equips docents, professorat de orientació i suport, personal no docent de suport i amb altres agents externs.
- Organització dels agrupaments heterogenis de nivell.
- Formació de la comunitat educativa i professorat el SAAC'S
- Col·locació d'indicadors o instruments comuns que faciliten l'organització del temps i els espais.
- Organització d'activitats que afavorixen la convivència entre els membres de la comunitat educativa i posen en valor la diversitat.
- Implicació de les famílies en activitats de centre.

Aprenentatge

- Concrecions curriculars d'etapa per a la inclusió.
- Acords al voltant de les estratègies metodològiques per a donar suport a l'aprenentatge i participació de tot l'alumnat a totes les experiències educatives i projectes.

- Organització dels suports.
- Programacions didàctiques inclusives pel desenvolupament de competències clau per a cada nivell i assignatura.
- Actuacions de transició entre etapes per establir acords metodològics i sobre avaluació per a la millora dels aprenentatges instrumentals i les competències clau.
- Formació per a la inclusió (PAF).

Participació

- Revisió del PEC en relació als valors inclusius.
- Establiment i actualització de les normes de convivència del centre en consens.
- Sensibilització, informació i concreció de pautes de detecció primerenca sobre els casos que regulen els diferents protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció
- Promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència
- Protocols d'acollida, organitzar, determinant tasques i responsabilitats, desenvolupament i avaluació de les activitats d'acollida d'alumnat nouvingut i d'altres protocols d'acollida del centre dirigits als nous membres de la comunitat educativa (alumnat i les seues famílies i professorat).
- Desenvolupament de programes preventius en relació a la promoció de la salut i la sostenibilitat
- Desenvolupament de protocols d'atenció sanitària.
- Participació i implicació del professorat (comissions, responsables, etc.)
- Participació i implicació de l'alumnat (assemblea de delegats/des, club del valents, etc.)
- Participació i implicació de les famílies (grups interactius, hort, etc.)
- Participació i implicació de voluntaris, altres membres de la comunitat i l'entorn.
- Promoció de la igualtat, convivència i resolució pacífica de conflictes des del PAT.
- Propostes pedagògiques inclusives basades en el DUA.
- Patis inclusius i coeducatius.

Nivell II (Responsables: tutor/a, altres mestres que imparteixen classe en el grup, cap d'estudis i CIC)

Accés

- Actualització de la informació educativa sobre l'alumnat del grup classe assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió accessible de la informació institucional entre l'alumnat del grup classe i les seues famílies.
- Control de l'assistència i prevenció de l'absentisme com a part de la fase preventiva del protocol d'absentisme.
- Supervisió de l'accessibilitat física, sensorial i cognitiva d'espais i mobiliari de les aules i altres espais
- Adequació i accessibilitat dels recursos tecnològics i dels materials didàctics i curriculars comuns que siguen coherents amb els valors inclusius
- Programes de desenvolupament d'hàbits i d'higiene saludables.
- Proporcionament de múltiples formes de representació (DUA).
- Mesures de sensibilització del grup classe vers la diversitat.
- Posada en marxa d' accions de sensibilització i de convivència que afavorixen el companyerisme i l'ajuda mutua.
- Activitats recollides al PAT referents a relacions positives entre iguals.
- Diseny d'unitats didàctiques integrades.

Aprentatge

- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris que relacionen els aprenentatges escolars amb el context sociocultural local i global.
Exemples: aprenentatge servei, ambients d'aprenentatge, estacions d'aprenentatge, grups interactius, tallers amb famílies, treball per projectes, etc.
- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris adequats a les característiques, necessitats i nivells d'assoliment de l'alumnat del grup classe mitjançant l'aplicació d'estratègies i tècniques metodològiques per a la inclusió (programació multinivell, opcions múltiples d'implicació, representació i expressió (DUA), metodologies centrades en l'alumnat que promoguen la interacció i la cooperació (aprenentatge cooperatiu), TIC per l'aprenentatge, tertúlies dialògiques, etc.
- Ensenyament d'habilitats, comportaments i actituds que desenvolupen la implicació personal des de les situacions d'aprenentatge mitjançant els sabers bàsics i criteris d'avaluació transversals que formen part del currículum
- Ajustament dels procediments i instruments d'avaluació a les característiques i necessitats de tot l'alumnat del grup classe seguint els principis de l'avaluació inclusiva
- Planificació personalitzada d'activitats d'ampliació i reforç com a part de les situacions d'aprenentatge i projectes.
- Aplicació de les actuacions i o programes preventius de dificultats d'aprenentatge acordades amb l'alumnat del grup classe.

Participació

- Acordar i actualitzar les normes de convivència del grup classe (PAT).
- Participació de l'alumnat del grup classe en les accions de sensibilització i informació que organitze el centre sobre el valors i els continguts de l'educació inclusiva.
- Desenvolupament de les activitats per a la participació de l'alumnat del grup classe en les estructures de participació del centre com la junta de delegats i altres.
- Activitats amb l'alumnat del grup classe per a la promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència.
- Acollida al grup classe, especialment als nous membres (PAT).
- Activitats amb l'alumnat del grup classe que desenvolupen els programes preventius per a la promoció de la salut, prevenció de conductes addictives i sostenibilitat mediambiental,.
- Implementació del procediment d'administració de medicaments del protocol d'atenció sanitària específica amb l'alumnat del grup classe.
- Activitats d'acció tutorial per eliminar les barreres a la inclusió identificades prèviament en el grup classe per tutor o la tutora i l'equip docent.
- Fases de detecció i primeres actuacions dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció i acompanyament a la identitat i expressió de gènere amb el grup classe.
- Tutoria personalitzada o tutoria compartida amb qualsevol alumne o alumna del grup classe i amb les seues famílies.

Nivell III (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport i l'assessorament de l'orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns a les activitats extraescolars i complementàries.
- Organització dels agrupaments heterogenis per a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.
- Organització de la docència compartida i del suport del professorat especialitzat.
- Coordinació del tutor/a amb el professorat del centre i els professionals de suport interns i externs que participen a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.
- Creació de racons TEACH

- Derivació de la família a recursos de la zona per a rebre ajudes destinades a necessitats bàsiques o reforç.
- Compromís Família - Tutor.
- Coordinació planificada amb els servicis externs i professionals externs que atenen l'alumnat (centre de salut, Ajuntament, Serveis Socials, psicopedagogs..).
- Mesures de sensibilització dirigides a l'alumnat vers la diversitat i el seu valor positiu. Mesures de protecció i mesures pedagògiques correctores concretes.

Aprenentatge

- Adequació personalitzada de les programacions didàctiques.
- Actuacions i programes de reforç dins i fora de l'horari lectiu (Espai d'interés dins i fora de l'horari lectiu, tallers de reforç i acompanyament escolar, etc).
- Plans específics de reforç per l'alumnat que repeteix un curs.
- Programes d'estimulació i desenvolupament del llenguatge oral.
- Sessions de conversa, per a l'alumnat nouvingut, basades en la millora de de la competència comunicativa oral.
- Flexibilització de l'escolarització per a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu valencià en l'ensenyament bàsic.
- Actuacions i programes d'enriquiment curricular per l'alumnat amb altes capacitats.

Participació

- Actuacions amb un grup diferenciat d'alumnat d'un grup classe, dins i fora de l'horari lectiu, pel desenvolupament d'actituds de respecte i tolerància, habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos.
- Implementació de les actuacions davant supòsits de violència amb un alumne o alumna o un grup diferenciat d'alumnat amb acompanyament dels implicats.
- Notificació de possible situació de desprotecció des de l'àmbit educatiu.
- Implementació de les actuacions d'acompanyament per garantir el dret a l'expressió de gènere i la intersexualitat.
- Implementació de les actuacions del protocol d'atenció sanitària específica front a determinades situacions d'emergència mèdica i d'atenció a l'alumnat amb problemes de salut crònics.
- Programes de desenvolupament d'hàbits bàsics de higiene, alimentació i vida saludable.

- Actuacions per a grups diferenciats d'alumnat d'un grup classe fora de l'horari lectiu per a la participació en activitats socials, culturals i d'oci organitzades en col·laboració amb l'entorn local i institucions i organismes externs.
- Mesures educatives de disciplina positiva de col·laboració en tasques comunitàries i/o del centre.
- Aula de convivència com espai de reflexió i aprenentatge d'habilitats per a la participació.
- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar implicació, autoestima, confiança a les pròpies possibilitats i fortaleces amb el suport de les estructures de tutoria entre iguals o de tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos el suport de les estructures de tutoria entre iguals o mitjançant una tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Compromís família tutor/a amb un alumne o alumna i la seua família.

Nivell IV (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport especialitzat, personal no docent de suport i orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans específics o singulars (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada a les activitats extraescolars i complementàries amb mitjans específics o singulars.
- Provisió personalitzada de productes de suport tècnics i tecnològics. Sistemes alternatius de comunicació amb i sense suport.
- Col·laboració per sol·licitar beques i ajudes econòmiques amb l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Reducció de ràtio per l'alumnat amb necessitats educatives especials (suport grau 3).
- Coordinació amb els professionals dels serveis socials, salut i salut mental, ajuntaments, centres proveïdors de serveis i centres d'estimulació primerenca.
- Coordinació amb els professionals de les unitats específiques, centres d'educació especial, i Unitats d'atenció i intervenció del PREVI.
- Atenció per part de l'educadora, per a desenvolupar les tasques previstes al seu PAP.
- Mesures de sensibilització dirigides a l'alumnat del grup classe cap a la diversitat i el seu valor positiu.

Aprenentatge

- Programes específics personalitzats per a l'adquisició i ús funcional de la comunicació, el llenguatge i la parla (AiLL).

- Programes específics amb currículum personalitzat per a l'estimulació sensorial i cognitiva, l'aprenentatge motor i aprenentatge d'hàbits d'autonomia personal, etc. (PT i educadora).
- Flexibilització en la durada de l'etapa per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals.
- Prolongació d'un any més d'escolarització en l'ensenyament bàsic d'Educació Primària per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Reducció de ràtio.
- Flexibilització en l'horari escolar d'acord amb les seues necessitats.
- Coordinació amb professionals que atenen l'alumnat fora de l'horari escolar.

Participació

- Acompanyament per part de l'educadora.
- Implementació de les actuacions de comunicació, intervenció i seguiment dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció amb un alumne o alumna determinat i amb la seua família.
- Programa específic dirigit a l'alumnat que presenta alteracions greus de conducta i comportament que alteren la convivència de forma greu i reincident.
- Programes personalitzats per l'adquisició i l'ús fonamental de la comunicació, el llenguatge i la parla.
- Plan personalitzat per a l'aprenentatge d'habilitats de comunicació interpersonal i relació social en diversos contextos.
- Plan terapèutic del Annex IX Protocol de Salut Mental (R. 11 de desembre de 2017) per a desenvolupament i seguiment de mesures en l'alumnat que presenta problemes de salut mental que afecten a les interaccions i relacions interpersonals.

PROPOSTA PEDAGÒGICA

Segon cicle: 4t curs

CEIP Jaume I (Mislata)

PROPOSTA PEDAGÒGICA D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

CICLE: 2n cicle	NIVELL: 4t	CURS ACADÈMIC: 2024/2025
ÀREA: Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural		

1. CONCRECIÓ DELS ELEMENTS CURRICULARS	
1.1 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	
Competència específica 1: Utilitzar de forma guiada i delimitada dispositius i recursos digitals per a cercar informació, comunicar-se, col·laborar i crear contingut digital senzill amb seguretat i eficàcia.	
Criteris d'avaluació	1.1 Usar aplicacions informàtiques senzilles d'ús habitual per a buscar informació en internet, de forma guiada i segura, sobre temes pròxims i d'interés personal. 1.2 Usar dispositius senzills per a comunicar-se mitjançant el correu electrònic, aplicant les normes de la netiqueta. 1.3 Crear textos digitals senzills utilitzant guies detallades. 1.4 Identificar hàbits que afavoreixen tindre una relació saludable i adequada amb l'ús de les tecnologies digitals. 1.5 Identificar conductes segures i poc segures relacionades amb la informació personal (imatge, dades i contrasenyes) en l'ús de les tecnologies digitals.
Sabers bàsics	Bloc 1: Cultura científica. <u>1.1 Iniciació a l'activitat científica.</u> G1 Fases del raonament científic i de l'experimentació - Realització d'experiments guiats utilitzant diferents tècniques d'indagació i emprant els instruments i dispositius adequats. Bloc 2: Tecnologia i digitalització <u>2.1. Digitalització de l'entorn personal d'aprenentatge.</u> G2. Comunicació en la xarxa - Coneixement i utilització de recursos i plataformes digitals restringides i segures per a comunicar-se amb altres persones: el correu

electrònic.

- La netiqueta: regles bàsiques de cortesia i respecte en els correus electrònics: estructura i contingut del missatge (SPAM), ús de majúscules.

G3. Dispositius, programes i aplicacions informàtiques

- Cercadors.

- Presentació de la informació: document (estructura, diferents tipografies, inserció d'imatges...)

- Entorn personal d'aprenentatge.

G4. Salut i seguretat

- Estratègies per a fer un ús adequat de la tecnologia: benestar digital i salut per a previndre addiccions. Sensibilització cap al ciberassetjament.

- Estratègies per a fer un ús segur de la tecnologia i l'entorn digital personal d'aprenentatge: contrasenyes secretes, cessió d'imatges o informació personal, publicitat i correus no desitjats, phishing.

G5. Utilització de la tecnologia de la informació i la comunicació

- Estratègies de cerca d'informació guiades, segures i eficients: valoració, discriminació, selecció, organització, contrast i comparació.

Bloc 3: Societats i territoris.

3.1. Reptes del món actual.

G1. Pensament crític

- Conjectures i planificació de tasques senzilles.

- Estratègies per a l'emissió d'opinions senzilles a partir d'una informació donada.

- Acceptació d'altres punts de vista, assumpció de diversos rols, aportació d'idees pròpies constructives.

G2. Drets i llibertats

- Noció de desigualtat social i conflicte social.

Competència específica 2:

Desenvolupar projectes cooperatius delimitats i realitzar investigacions senzilles de naturalesa interdisciplinària amb la guia i ajuda del professorat, utilitzant estratègies elementals pròpies del pensament de disseny i computacional.	
Criteris d'avaluació	2.1 Identificar qüestions o problemes relacionats amb l'entorn natural, social i cultural pròxim d'especial interès i rellevància susceptibles de ser abordats mitjançant senzills processos d'investigació. 2.2 Proposar possibles solucions a qüestions o problemes relacionats amb l'activitat quotidiana, utilitzant tècniques senzilles de pensament de disseny i pensament computacional. 2.3 Manejar de manera segura les eines, dispositius, tècniques i materials utilitzats habitualment en desenvolupament de projectes i la realització de xicotetes investigacions. 2.4 Presentar el producte final en diferents formats, explicant els passos seguits.
Sabers bàsics	Bloc 1: Cultura científica. <u>1.1 Iniciació a l'activitat científica.</u> G1 Fases del raonament científic i de l'experimentació - Observació de fenòmens que succeeixen en el seu entorn natural, social i cultural pròxim, i realització de prediccions raonades. - Estratègies d'utilització del pensament crític, aplicat als diferents resultats obtinguts. Bloc 2: Tecnologia i digitalització. <u>2.2. Projectes de disseny i pensament computacional.</u> G1. Projectes de disseny - Observació del medi natural o social; admiració d'un tema concret. - Identificació d'objectius, necessitats, dubtes o problemes. - Expressió de diferents solucions o respostes. - Selecció de l'aspecte a desenvolupar. - Comprovació, disseny, prototip i/o prova. - Avaluació - Presentació i comunicació.

G2. Pensament computacional

- Abstracció
- Pensament algorítmic
- Descomposició en parts més senzilles

G3. Tecnologia

- Utilització de materials, eines i objectes d'ús escolar segur.
- Dispositius digitals segurs i adequats a la consecució d'un projecte: tauleta, telèfon intel·ligent, ordinador, etc.

G4. Iniciació a la programació

- Programació per blocs amb elements manipulatius no tecnològics (activitats desendollades).
- Programació per blocs a través de robots programables senzills.
- Programació per blocs en entorns digitals.

G5. Treball Cooperatiu

- Tècniques cooperatives senzilles per al treball en equip.
- Estratègies per a la gestió de conflictes i promoció de conductes empàtiques i inclusives

Bloc 3: Societats i territoris.

3.1. Reptes del món actual.

G1. Pensament crític

- Conjectures i planificació de tasques senzilles.
- Estratègies per a l'emissió d'opinions senzilles a partir d'una informació donada.
- Acceptació d'altres punts de vista, assumpció de diversos rols, aportació d'idees pròpies constructives.

G2. Drets i llibertats

- Noció de desigualtat social i conflicte social.

Competència específica 3:

Plantejar i respondre preguntes sobre qüestions de la vida quotidiana relatives a l'entorn natural, social i cultural aplicant, amb suport i guia de materials i del professorat, el raonament científic i l'experimentació.	
Criteris d'avaluació	3.1 Buscar i recopilar informació, recorrent a diferents fonts segures i fiables, sobre el medi natural, social i cultural pròxim. 3.2 Realitzar de forma guiada experiments senzills, utilitzant les tècniques més apropiades per a la investigació que es realitza. 3.3 Emprar de manera segura instruments i dispositius, realitzant observacions i mesuraments precisos i registrar-les correctament. 3.4 Interpretar la informació obtinguda com a resultat de la realització d'un experiment. 3.5 Presentar els resultats de xicotetes investigacions en forma d'esquemes visualment senzills, utilitzant correctament un llenguatge científic bàsic i explicant els passos que s'han seguit en el procés.
Sabers bàsics	Bloc 1: Cultura científica. <u>1.1 Iniciació a l'activitat científica.</u> G1 Fases del raonament científic i de l'experimentació - Lèxic i vocabulari científic bàsic i la seua utilització en les investigacions relacionades amb el mitjà pròxim. - Comunicació dels resultats de les investigacions usant eines senzilles usant llenguatge científic bàsic adquirit. - Presentació i comunicació dels resultats de les investigacions realitzades en diferents formats, utilitzant el llenguatge científic bàsic adquirit. G2. Professions científiques i tecnològiques amb perspectiva de gènere - Professions i avanços científics STEM des d'una perspectiva de gènere. <u>1.2 La vida en el nostre planeta.</u> G1. Éssers vius - La classificació dels éssers vius, els grans regnes de la naturalesa. - Les plantes. Classificació en subgrups segons les seues característiques d'adaptació al mitjà, obtenció d'energia, relació i reproducció. - Els animals. Classificació en subgrups segons les seues característiques d'adaptació al mitjà, obtenció d'energia, relació i reproducció.

	<u>1.3 Matèries, força i energia.</u> G1. Matèria - Les propietats dels materials: duresa, flexibilitat, massa i volum. Materials naturals i artificials. G2. Forces i energia - Tipus d'energia, el so, la llum i la calor. L'energia elèctrica. Ús i consum responsable. Bloc 3: Societats i territoris. <u>3.1. Reptes del món actual.</u> G1. Pensament crític - Conjectures i planificació de tasques senzilles. - Estratègies per a l'emissió d'opinions senzilles a partir d'una informació donada. - Acceptació d'altres punts de vista, assumpció de diversos rols, aportació d'idees pròpies constructives. G2. Drets i llibertats - Noció de desigualtat social i conflicte social
Competència específica 4: Adoptar hàbits saludables de consum, alimentació, exercici i descans a partir del coneixement científic del cos, des del punt de vista del benestar físic, mental i emocional.	
Criteris d'avaluació	4.1 Relacionar la pràctica habitual i autònoma d'hàbits saludables d'alimentació, exercici físic i descans amb el coneixement científic del cos i formular propostes de millora. 4.2 Identificar emocions i sentiments propis i aliens i comportar-se de manera empàtica en les relacions amb les altres persones per a afavorir la convivència. Reconèixer i acceptar la identitat sexual i de gènere pròpies i rebutjar prejudicis i estereotips relacionats amb aquestes identitats. 4.4 Assumir responsabilitats i tasques en els contextos escolar, familiar i comunitari pròxim superant els estereotips sexistes.
Sabers bàsics	Bloc 1: Cultura científica. <u>1.2 La vida en el nostre planeta.</u>

G3. Desenvolupament sostenible

- Accions per al consum responsable de béns i serveis.
- Petjada ecològica i sostenibilitat/no sostenibilitat derivada del consum.
- Reutilització, reducció i reciclatge de materials.
- Corresponsabilitat en la protecció mediambiental

G4. El cos humà

- Morfologia del cos humà. Esquelet, musculatura i articulacions.
- Parts i òrgans principals del cos humà i les seues funcions.
- Relació entre el benestar i la pràctica de determinats hàbits: alimentació variada, higiene personal, exercici físic regulat sense excessos i descans diari.

G5. Educació emocional

- Reconeixement dels sentiments i emocions pròpies i dels companys i companyes per a establir relacions socials adequades.
- Coneixements bàsics sobre la sexualitat humana com a forma de relació i comunicació.

Bloc 3: Societats i territoris.

3.1. Reptes del món actual.

G1. Pensament crític

- Conjectures i planificació de tasques senzilles.
- Estratègies per a l'emissió d'opinions senzilles a partir d'una informació donada.
- Acceptació d'altres punts de vista, assumpció de diversos rols i aportació d'idees pròpies constructives.

G2. Drets i llibertats.

- Noció de desigualtat social i conflicte social.

Competència específica 5:

Identificar, analitzar i proposar solucions als problemes generats per l'acció humana en l'entorn, tant a nivell local com de manera global, derivats dels factors demogràfics, històrics, econòmics, tecnològics i ambientals.	
Criteris d'avaluació	5.1 Relacionar les accions que realitzen les persones en la vida quotidiana i el medi en el qual viuen, tenint en compte els factors naturals i socials. 5.2 Argumentar els avantatges i els inconvenients d'una actuació humana rellevant i significativa amb un fort impacte en el medi ambient i el paisatge pròxim. 5.3 Participar activament en l'elaboració i formulació de propostes d'actuació orientades a la solució de problemes ecològics presents en l'entorn pròxim. 5.4 Reconèixer i establir les causes i les conseqüències dels canvis produïts en un element del paisatge o d'un ecosistema amb el pas del temps i per l'acció dels agents que incideixen en ell. 5.5 Identificar les accions pròpies realitzades diàriament en benefici del consum responsable de materials escolars, aliments, aigua i electricitat.
Sabers bàsics	Bloc 1: Cultura científica. <u>1.1 Iniciació a l'activitat científica.</u> G1 Fases del raonament científic i de l'experimentació - Vocabulari científic bàsic per a comunicar de manera oral o gràfica el resultat de les investigacions. <u>1.2 La vida en el nostre planeta.</u> G2. Paisatges i ecosistemes - Concepte d'ecologia, la cura i el respecte pels espais naturals, els animals i les plantes. - Els ecosistemes. Factors biòtics i abiòtics. Equilibri i conservació. - El paisatge, agents que el transformen, conscienciació sobre l'acció de l'home en el paisatge. Desenvolupament sostenible. La petjada ecològica dels éssers humans en l'entorn natural. G3. Desenvolupament sostenible - Accions per al consum responsable de béns i serveis.

- Petjada ecològica i sostenibilitat/no sostenibilitat derivada del consum.

- Reutilització, reducció i reciclatge de materials.

- Corresponsabilitat en la protecció mediambiental.

1.3 Matèries, força i energia.

G2. Forces i energia

- Tipus d'energia, el so, la llum i la calor. L'energia elèctrica. Ús i consum responsable.

G3. Màquines i instruments

- Màquines simples.

- Aplicacions i usos en la vida quotidiana de màquines, aparells i estructures.

- Ús de balances i pesos com a instruments de mesura.

- Grans fites en la invenció de màquines, aparells o estructures que van canviar la humanitat des d'una perspectiva de gènere.

- El progrés de la ciència i la tecnologia cap a un desenvolupament sostenible.

Bloc 3: Societats i territoris

3.1 Reptes del món actual.

G1. Pensament crític

- Conjectures i planificació de tasques senzilles.

- Estratègies per a l'emissió d'opinions senzilles a partir d'una informació donada.

- Acceptació d'altres punts de vista, assumptió de diversos rols, aportació d'idees pròpies constructives.

G2. Drets i llibertats.

- Noció de desigualtat social i conflicte social.

3.4 Consciència ecosocial.

G1. Representació

- Representació cartogràfica.

G2. El clima

	- Factors climàtics. - El canvi climàtic: presa de consciència de l'impacte en l'entorn. G3. Responsabilitat ecosocial. - La Terra en el seu concepte geològic i geogràfic. - El Sistema Solar. - L'ús responsable de l'aigua com a recurs escàs i la seua conservació. - Elements bàsics del relleu. - Elements del relleu a nivel local i nacional. - Conservació i cura dels elements paisatgístics de l'entorn. - Elements del relleu a nivel europeu.
Competència específica 6: Situar cronològicament i espaciamenl els esdeveniments que marquen l'inici i el final dels grans períodes històrics mitjançant l'ús de diferents fonts històriques i unitats de temps, i identificar i explicar els principals processos de canvi subjacents i la seua interrelació.	
Criteris d'avaluació	6.1 Reconéixer i utilitzar les unitats de temps, dècada i segle, per a situar i ordenar cronològicament fets rellevants del passat. 6.2 Ordenar cronològicament fets socials i persones rellevants de la història recent utilitzant eines bàsiques de mesura de temps i incorporant la perspectiva de gènere. 6.3 Ordenar temporal i espacialment alguns dels fets especialment rellevants de la història de la Comunitat Valenciana. 6.4 Descriure algunes formes de vida representatives dels grans períodes històrics fins a l'Edat Antiga. 6.5 Explicar i comparar les característiques principals dels diferents períodes històrics fins a l'Edat Antiga.
Sabers bàsics	Bloc 3: Societats i territoris. <u>3.1. Reptes del món actual.</u> G1. Pensament crític - Conjectures i planificació de tasques senzilles. - Estratègies per a l'emissió d'opinions senzilles a partir d'una informació donada.

	- Acceptació d'altres punts de vista, assumpció de diversos rols, aportació d'idees pròpies constructives. G2. Drets i llibertats - Noció de desigualtat social i conflicte social. <u>3.2. Societats en el temps.</u> G1. El pas del temps - Adquisició de nocions bàsiques de temps i unitats de mesura. - Cronologia històrica. Períodes cronològics i grans edats de la Història. Unitats de mesura (dècada, segle). - Estratègies per a la representació del temps mitjançant línies del temps i el coneixement dels diferents períodes cronològics. G3. Societats i diversitat cultural - Identificació dels trets diferencials de les societats a través del temps. - Reconeixement de les característiques de les societats prehistòriques i de l'Antiguitat, així com els seus elements més destacables. - Coneixement de les característiques de la cultura grega i la romanització i anàlisi de la seua herència en la societat actual. G4. Interpretació històrica - Nocions de causa, conseqüència, empatia, simultaneïtat i interpretació històrica.
Competència específica 7: Identificar i descriure l'organització i estructura política i territorial municipal, de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i d'Europa, així com les característiques més destacades de les seues principals institucions i funcions.	
Criteris d'avaluació	7.1 Identificar els principals òrgans de govern del municipi, de la província i de la Comunitat Valenciana i identificar la seua funció i responsabilitat en la millora de la vida de les persones i de la convivència social. 7.2 Distingir les característiques i funcionament de l'estructura política i territorial del seu municipi, la província i la Comunitat Valenciana. 7.3 Conèixer les funcions de l'administració del municipi, destacant la importància i el valor de les mateixes per a la ciutadania i la participació ciutadana.
Sabers bàsics	Bloc 3: Societats i territoris.

3.1. Reptes del món actual.

G1. Pensament crític

- Conjectures i planificació de tasques senzilles.
- Estratègies per a l'emissió d'opinions senzilles a partir d'una informació donada.
- Acceptació d'altres punts de vista, assumpció de diversos rols, aportació d'idees pròpies constructives.

G2. Drets i llibertats

- Noció de desigualtat social i conflicte social.

3.3. Alfabetització cívica.

G1. Organització social

- Economia domèstica: noció de diners, despeses i ingressos, estalvi, compte bancari, moneda i targeta de crèdit.
- La família i la relació entre els seus membres: adquisició de responsabilitats en l'entorn familiar.
- Reconeixement de l'organització social, política i territorial: les Comunitats Autònomes i Espanya.
- Seguretat viària. La ciutat com a espai de convivència. Normes de circulació i mobilitat sostenible.

G2. Estructura política

- Característiques del sector privat i del sector públic.
- Organització de l'Administració Pública a través de la Generalitat.

G3. Població

- Medi urbà i rural. El medi urbà i rural de la Comunitat Valenciana.
- Distribució de la població: natalitat i mortalitat,
- Moviments migratoris i riscos naturals.

Competència específica 8:

Reconéixer alguns elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural de la Comunitat Valenciana i Espanya, i explorar i formular propostes per a promoure'n el reconeixement i la protecció.

Criteris d'avaluació	8.1 Identificar i valorar alguns elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural de la Comunitat Valenciana i descriure les seues característiques més destacades, incloent-hi la seua localització geogràfica i el seu origen històric. 8.2 Desenvolupar conductes de respecte, cura i manteniment del patrimoni natural, històric i cultural del municipi i de la Comunitat Valenciana i proposar accions per a la seua conservació i difusió.
Sabers bàsics	Bloc 1: Cultura científica. <u>1.2 La vida en el nostre planeta.</u> G2. Paisatges i ecosistemes - Concepte d'ecologia, la cura i el respecte pels espais naturals, els animals i les plantes. - Els ecosistemes. Factors biòtics i abiòtics. Equilibri i conservació. - El paisatge, agents que el transformen, conscienciació sobre l'acció de l'home en el paisatge. Desenvolupament sostenible. La petjada ecològica dels éssers humans en l'entorn natural. Bloc 3: Societats i territoris. <u>3.1. Reptes del món actual.</u> G1. Pensament crític - Conjectures i planificació de tasques senzilles. - Estratègies per a l'emissió d'opinions senzilles a partir d'una informació donada. - Acceptació d'altres punts de vista, assumpció de diversos rols, aportació d'idees pròpies constructives. G2. Drets i llibertats - Noció de desigualtat social i conflicte social. <u>3.2. Societats en el temps.</u> G2. Educació patrimonial - Reconeixement de les dones com a subjectes individuals o col·lectius de la història i la seua aportació al patrimoni. - Reconeixement d'altres tipus de patrimoni (immaterial) i localització d'expressions culturals i històriques (patrimoni) més pròximes a la seua localitat i a nivell nacional.

1.2 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

Instruments de recollida i registre de la informació

L'avaluació de l'alumnat ha de ser contínua, global i formativa, i ha de tindre en compte el progrés en el conjunt dels processos d'aprenentatge. Per tant, per a l'avaluació del grau d'adquisició de les competències específiques, ens centrarem en l'avaluació del procés, i no només del resultat. Per aquest motiu, prioritzarem l'ús d'eines com:

- Observació diària de l'alumnat en els seus processos d'aprenentatge.
- Registre al quadern docent de les tasques fetes diàriament i de l'aportació en classe de l'alumnat.
- La resolució de problemes de situacions quotidianes.
- Rúbriques.
- Rutines de pensament.
- Entrevistes orals.
- Realització de quaderns de reforç/ampliació per a l'alumnat NESE.
- Treballs i exposicions grupals.
- Presentació de treballs escrits individuals i grupals.
- Treball diari cooperatiu.
- Avaluació de productes finals: murals, treballs d'investigació, diorames, elaboració de treballs manipulatius, lapbooks...
- Portfoli.
- Exàmens escrits: es realitzaran com a proves d'adquisició de les competències específiques en el segon cicle. En cap cas, serà l'únic instrument d'avaluació.

Les valoracions es registraran en graelles específiques de registre del seguiment dels aprenentatges en les quals es farà constar l'evolució de l'alumnat en relació al desenvolupament de les competències específiques. Destaquem les possibles següents graelles específiques i instruments útils per a dur a terme l'avaluació (els/les docents triaran aquelles que millor s'adapten a les característiques del grup d'alumnes):

- Llista de comprovació del treball individual diari.
- Llista de comprovació del treball en grup i cooperatiu.

- Llistats de registre del grau d'adquisició de les competències específiques.
- Quadern docent de registre personal.
- Rúbrica de portfoli.
- Escala de valoració del quadern de classe.
- Escala de valoració de les actituds.
- Escala d'autoavaluació.
- Escala de coavaluació.

A més d'avaluar els aprenentatges de l'alumnat, el professorat ha d'avaluar els processos d'ensenyament i la mateixa pràctica docent.

Models d'informe d'avaluació qualitativa (trimestral) per a cada curs del cicle:

Per a l'avaluació del grau d'acompliment de les competències, s'elaborarà de forma trimestral un informe d'avaluació.

Cada tutor o tutora, amb ajuda del personal que intervinga en el procés d'ensenyament i aprenentatge, de l'alumnat, és el responsable d'elaborar l'informe d'avaluació personalitzat i únic per a cada alumne o alumna amb un enfocament competencial.

Les informacions que s'oferisquen han d'estar sempre sustentades en els registres i les observacions prèviament obtingudes i sobre les quals s'ha reflexionat de manera individual i col·lectiva en les sessions d'equip.

En el document 3 es presenta el model propi d'informe d'avaluació que es lliurarà a les famílies de alumnat de Primària trimestralment (ITACA) i que s'ha d'incloure en l'expedient de l'alumnat.

En el document 4, presentem la informació que s'ha d'incloure al document presentat en el document 3.

Criteris de qualificació quantitativa (fi de curs)

A més de l'avaluació trimestral de l'informe d'avaluació, una vegada finalitzat el curs escolar, l'equip docent coordinat pel tutor o tutora, valorarà, de forma col·legiada, el progrés de l'alumne o alumna en una sessió d'avaluació.

En aquesta avaluació, s'ha d'incloure l'avaluació per àrea expressada per mitjà dels termes següents amb el format descrit en el document 5:

- Insuficient (IN)
- Suficient (SU)
- Bé (BÉ)

- Notable (NT)
- Excel·lent (EX)

Els criteris de qualificació general que es tindran en compte a la fi de curs s'expliquen en el document 6.

2. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

Les mesures de resposta educativa per a la inclusió constitueixen totes les actuacions educatives planificades que tenen com a objecte garantir una educació inclusiva per a tot l'alumnat, especialment el que es troba en situació de més vulnerabilitat i en risc d'exclusió, mitjançant l'eliminació de les barreres. Aquestes mesures s'organitzen en quatre nivells de concreció:

Nivell I (Responsables: Òrgans de govern)

Accés

- Registre i transmissió de la informació educativa sobre l'alumnat assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió de la informació institucional i canals de comunicació bidireccional accessibles amb les famílies, la comunitat educativa i l'entorn.
- Prevenció de l'abandonament escolar. Desenvolupament del protocol d'absentisme.
- Organització dels espais del centre i transformació dels entorns amb criteris d'interacció i comunicació, seguretat, salut i sostenibilitat.
- Accessibilitat física i cognitiva d'espais, elements arquitectònics, mobiliari, i elements de mobilitat i transport.
- Actualització dels recursos tecnològics amb criteris de sostenibilitat.
- Programa de reutilització de llibres i materials curriculars.
- Beques i ajudes econòmiques. Informació per sol·licitar-les i acompanyament.
- Recursos personals i organització inclusiva per al suport preferent dins de l'aula ordinària.
- Coordinació entre els professionals del centre, equips docents, professorat de orientació i suport, personal no docent de suport i amb altres agents externs.
- Organització dels agrupaments heterogenis de nivell.
- Formació de la comunitat educativa i professorat el SAAC'S
- Col·locació d'indicadors o instruments comuns que faciliten l'organització del temps i els espais.
- Organització d'activitats que afavorixen la convivència entre els membres de la comunitat educativa i posen en valor la diversitat.
- Implicació de les famílies en activitats de centre.

Aprenentatge

- Concrecions curriculars d'etapa per a la inclusió.
- Acords al voltant de les estratègies metodològiques per a donar suport a l'aprenentatge i participació de tot l'alumnat a totes les experiències educatives i projectes.
- Organització dels suports.
- Programacions didàctiques inclusives pel desenvolupament de competències clau per a cada nivell i assignatura.
- Actuacions de transició entre etapes per establir acords metodològics i sobre avaluació per a la millora dels aprenentatges instrumentals i les competències clau.
- Formació per a la inclusió (PAF).

Participació

- Revisió del PEC en relació als valors inclusius.
- Establiment i actualització de les normes de convivència del centre en consens.
- Sensibilització, informació i concreció de pautes de detecció primerenca sobre els casos que regulen els diferents protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció
- Promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència
- Protocols d'acollida, organitzar, determinant tasques i responsabilitats, desenvolupament i avaluació de les activitats d'acollida d l'alumnat nouvingut i d'altres protocols d'acollida del centre dirigits als nous membres de la comunitat educativa (alumnat i les seues famílies i professorat).
- Desenvolupament de programes preventius en relació a la promoció de la salut i la sostenibilitat
- Desenvolupament de protocols d'atenció sanitària.
- Participació i implicació del professorat (comissions, responsables, etc.)
- Participació i implicació de l'alumnat (assemblea de delegats/des, club del valents, etc.)
- Participació i implicació de les famílies (grups interactius, hort, etc.)
- Participació i implicació de voluntaris, altres membres de la comunitat i l'entorn.
- Promoció de la igualtat, convivència i resolució pacífica de conflictes des del PAT.

- Propostes pedagògiques inclusives basades en el DUA.
- Patis inclusius i coeducatius.

Nivell II (Responsables: tutor/a, altres mestres que imparteixen classe en el grup, cap d'estudis i CIC)

Accés

- Actualització de la informació educativa sobre l'alumnat del grup classe assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió accessible de la informació institucional entre l'alumnat del grup classe i les seues famílies.
- Control de l'assistència i prevenció de l'absentisme com a part de la fase preventiva del protocol d'absentisme.
- Supervisió de l'accessibilitat física, sensorial i cognitiva d'espais i mobiliari de les aules i altres espais
- Adequació i accessibilitat dels recursos tecnològics i dels materials didàctics i curriculars comuns que siguen coherents amb els valors inclusius
- Programes de desenvolupament d'hàbits i d'higiene saludables.
- Proporcionament de múltiples formes de representació (DUA).
- Mesures de sensibilització del grup classe vers la diversitat.
- Posada en marxa d' accions de sensibilització i de convivència que afavorixen el companyerisme i l'ajuda mutua.
- Activitats recollides al PAT referents a relacions positives entre iguals.
- Diseny d'unitats didàctiques integrades.

Aprenentatge

- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris que relacionen els aprenentatges escolars amb el context sociocultural local i global.
Exemples: aprenentatge servei, ambients d'aprenentatge, estacions d'aprenentatge, grups interactius, tallers amb famílies, treball per projectes, etc.
- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris adequats a les característiques, necessitats i nivells d'assoliment de l'alumnat del grup classe mitjançant l'aplicació d'estratègies i tècniques metodològiques per a la inclusió (programació multinivell, opcions múltiples d'implicació, representació i expressió (DUA), metodologies centrades en l'alumnat que promoguen la interacció i la cooperació (aprenentatge cooperatiu), TIC per l'aprenentatge, tertúlies dialògiques, etc.
- Ensenyament d'habilitats, comportaments i actituds que desenvolupen la implicació personal des de les situacions d'aprenentatge mitjançant els sabers bàsics i criteris d'avaluació transversals que formen part del currículum

- Ajustament dels procediments i instruments d'avaluació a les característiques i necessitats de tot l'alumnat del grup classe seguint els principis de l'avaluació inclusiva
- Planificació personalitzada d'activitats d'ampliació i reforç com a part de les situacions d'aprenentatge i projectes.
- Aplicació de les actuacions i o programes preventius de dificultats d'aprenentatge acordades amb l'alumnat del grup classe.

Participació

- Acordar i actualitzar les normes de convivència del grup classe (PAT).
- Participació de l'alumnat del grup classe en les accions de sensibilització i informació que organitze el centre sobre el valors i els continguts de l'educació inclusiva.
- Desenvolupament de les activitats per a la participació de l'alumnat del grup classe en les estructures de participació del centre com la junta de delegats i altres.
- Activitats amb l'alumnat del grup classe per a la promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència.
- Acollida al grup classe, especialment als nous membres (PAT).
- Activitats amb l'alumnat del grup classe que desenvolupen els programes preventius per a la promoció de la salut, prevenció de conductes addictives i sostenibilitat mediambiental,.
- Implementació del procediment d'administració de medicaments del protocol d'atenció sanitària específica amb l'alumnat del grup classe.
- Activitats d'acció tutorial per eliminar les barreres a la inclusió identificades prèviament en el grup classe per tutor o la tutora i l'equip docent.
- Fases de detecció i primeres actuacions dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció i acompanyament a la identitat i expressió de gènere amb el grup classe.
- Tutoria personalitzada o tutoria compartida amb qualsevol alumne o alumna del grup classe i amb les seues famílies.

Nivell III (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport i l'assessorament de l'orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns a les activitats extraescolars i complementàries.
- Organització dels agrupaments heterogenis per a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.

- Organització de la docència compartida i del suport del professorat especialitzat.
- Coordinació del tutor/a amb el professorat del centre i els professionals de suport interns i externs que participen a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.
- Creació de racons TEAACH
- Derivació de la família a recursos de la zona per a rebre ajudes destinades a necessitats bàsiques o reforç.
- Compromís Família - Tutor.
- Coordinació planificada amb els serveis externs i professionals externs que atenen l'alumnat (centre de salut, Ajuntament, Serveis Socials, psicopedagogs..).
- Mesures de sensibilització dirigides a l'alumnat vers la diversitat i el seu valor positiu. Mesures de protecció i mesures pedagògiques correctores concretes.

Aprentatge

- Adequació personalitzada de les programacions didàctiques.
- Actuacions i programes de reforç dins i fora de l'horari lectiu (Espai d'interès dins i fora de l'horari lectiu, tallers de reforç i acompanyament escolar, etc).
- Plans específics de reforç per l'alumnat que repeteix un curs.
- Programes d'estimulació i desenvolupament del llenguatge oral.
- Sessions de conversa, per a l'alumnat nouvingut, basades en la millora de la competència comunicativa oral.
- Flexibilització de l'escolarització per a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu valencià en l'ensenyament bàsic.
- Actuacions i programes d'enriquiment curricular per l'alumnat amb altes capacitats.

Participació

- Actuacions amb un grup diferenciat d'alumnat d'un grup classe, dins i fora de l'horari lectiu, pel desenvolupament d'actituds de respecte i tolerància, habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos.
- Implementació de les actuacions davant supòsits de violència amb un alumne o alumna o un grup diferenciat d'alumnat amb acompanyament dels implicats.
- Notificació de possible situació de desprotecció des de l'àmbit educatiu.
- Implementació de les actuacions d'acompanyament per garantir el dret a l'expressió de gènere i la intersexualitat.

- Implementació de les actuacions del protocol d'atenció sanitària específica front a determinades situacions d'emergència mèdica i d'atenció a l'alumnat amb problemes de salut crònics.
- Programes de desenvolupament d'hàbits bàsics de higiene, alimentació i vida saludable.
- Actuacions per a grups diferenciats d'alumnat d'un grup classe fora de l'horari lectiu per a la participació en activitats socials, culturals i d'oci organitzades en col·laboració amb l'entorn local i institucions i organismes externs.
- Mesures educatives de disciplina positiva de col·laboració en tasques comunitàries i/o del centre.
- Aula de convivència com espai de reflexió i aprenentatge d'habilitats per a la participació.
- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar implicació, autoestima, confiança a les pròpies possibilitats i fortaleces amb el suport de les estructures de tutoria entre iguals o de tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos el suport de les estructures de tutoria entre iguals o mitjançant una tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Compromís família tutor/a amb un alumne o alumna i la seua família.

Nivell IV (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport especialitzat, personal no docent de suport i orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans específics o singulars (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada a les activitats extraescolars i complementàries amb mitjans específics o singulars.
- Provisió personalitzada de productes de suport tècnics i tecnològics. Sistemes alternatius de comunicació amb i sense suport.
- Col·laboració per sol·licitar beques i ajudes econòmiques amb l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Reducció de ràtio per l'alumnat amb necessitats educatives especials (suport grau 3).
- Coordinació amb els professionals dels serveis socials, salut i salut mental, ajuntaments, centres proveïdors de serveis i centres d'estimulació primerenca.
- Coordinació amb els professionals de les unitats específiques, centres d'educació especial, i Unitats d'atenció i intervenció del PREVI.
- Atenció per part de l'educadora, per a desenvolupar les tasques previstes al seu PAP.
- Mesures de sensibilització dirigides a l'alumnat del grup classe cap a la diversitat i el seu valor positiu.

Aprenentatge

- Programes específics personalitzats per a l'adquisició i ús funcional de la comunicació, el llenguatge i la parla (AiLL).
- Programes específics amb currículum personalitzat per a l'estimulació sensorial i cognitiva, l'aprenentatge motor i aprenentatge d'hàbits d'autonomia personal, etc. (PT i educadora).
- Flexibilització en la durada de l'etapa per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals.
- Prolongació d'un any més d'escolarització en l'ensenyament bàsic d'Educació Primària per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Reducció de ràtio.
- Flexibilització en l'horari escolar d'acord amb les seues necessitats.
- Coordinació amb professionals que atenen l'alumnat fora de l'horari escolar.

Participació

- Acompanyament per part de l'educadora.
- Implementació de les actuacions de comunicació, intervenció i seguiment dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció amb un alumne o alumna determinat i amb la seua família.
- Programa específic dirigit a l'alumnat que presenta alteracions greus de conducta i comportament que alteren la convivència de forma greu i reincident.
- Programes personalitzats per l'adquisició i l'ús fonamental de la comunicació, el llenguatge i la parla.
- Plan personalitzat per a l'aprenentatge d'habilitats de comunicació interpersonal i relació social en diversos contextos.
- Plan terapèutic del Annex IX Protocol de Salut Mental (R. 11 de desembre de 2017) per a desenvolupament i seguiment de mesures en l'alumnat que presenta problemes de salut mental que afecten a les interaccions i relacions interpersonals.

PROPOSTA PEDAGÒGICA D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

CICLE: 2n cicle	NIVELL: 4t	CURS ACADÈMIC: 2024/2025
ÀREA: Educació Física		

1. CONCRECIÓ DELS ELEMENTS CURRICULARS	
1.1 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	
Competència específica 1: Identificar i incorporar hàbits saludables bàsics en la vida quotidiana, desenvolupant un estil de vida actiu, a través de l'activitat física regular i adequada.	
Criteris d'avaluació	1.1. Incorporar hàbits saludables relacionats amb l'activitat física i l'alimentació que contribueixen a la millora de la salut física, mental i emocional, i identificar els principals efectes negatius d'una dieta desequilibrada. 1.2. Incorporar progressivament mesures d'higiene postural i de prevenció d'accidents. 1.3. Executar les fases d'activació i volta a la calma relacionades amb la condició física, a través de rutines en les activitats físiques quotidianes. 1.4. Iniciar-se en l'hàbit de practicar activitat física, a través de la realització de rutines bàsiques d'exercicis i jocs que fomenten l'autoconeixement i una harmoniosa interacció.
Sabers bàsics	Bloc 1. Vida activa i saludable. <u>G1. Estil de vida actiu i saludable. Perspectiva física</u> - Higiene postural i mides de prevenció d'accidents. - Respiració i relaxació. - Hàbits saludables d'higiene corporal i postural, d'alimentació i d'hidratació. - Beneficis d'un estil de vida actiu basat en l'activitat física regular. El valor del descans. Alimentació saludable. - Efectes negatius del sedentarisme, la mala alimentació i altres comportaments no saludables.

G2. Estil de vida actiu i saludable. Perspectiva psicològica

- Benestar personal. Respecte, consciència i acceptació del cos propi. Gestió de les emocions.
- Autoconcepte i autorregulació. Fortaleses i debilitats.

G3. Estil de vida actiu i saludable. Perspectiva social

- Respecte i acceptació de la diversitat de les característiques personals.
- Jocs i activitat físic-deportiva igualitària com a pràctica social saludable front a hàbits nocius.
- Tractament positiu i gestió de la competitivitat. Jocs cooperatius.

G4. Principis generals anatòmics i funcionals del cos en moviment

- Sistemes implicats en les activitats motrius: muscular i osteoarticular.

G5. Aplicacions digitals i recursos tecnològics per al control de l'activitat física des d'una perspectiva saludable

- Recursos tecnològics relacionats en la salut.

Bloc 2. Organització i gestió de l'activitat física.

G1. Gestió i planificació de l'activitat física

- Programes d'activitat física: autogestió dels mecanismes per a l'execució (àmbit físic, psicològic i social).

G2. Organització de l'activitat física

- Elecció de l'activitat basada en criteris saludables segons l'us i la finalitat.
- Rutines d'activació, calfament i regrés a la calma.

G3. Mides per a la prevenció de lesions i seguretat en la pràctica d'activitat física.

- Normes de seguretat bàsiques. Coneiximent dels principals riscos.
- Mecanismes de control corporal per a la prevenció de lesions. Equipació adequada.
- Actuacions i protocols bàsics davant accidents en les activitats físicdeportives: protegir, avisar i socórrer (PAS), posicions de seguretat; reanimació cardiopulmonar (RCP).
- Consciència de les possibilitats i limitacions personals.

Bloc 3. Resolució de problemes en situacions motrius

	<u>G1. La condició física.</u> - Les capacitats físiques bàsiques en l'àmbit lúdic i l'activitat física. - L'adaptació i autorregulació de l'esforç a la intensitat i duració de l'activitat. - La freqüència cardíaca i respiratòria com a conseqüència de l'esforç realitzat. <u>G2. Capacitats perceptivo-motrius i habilitats motrius</u> - Consciència i control de l'esquema corporal i la lateralitat. - Percepció i estructuració espaciotemporal. - Coordinació general i segmentària. - Combinació d'habilitats i creativitat motrius. <u>G3. Els jocs</u> - Jocs cooperatius. Jocs alternatius. Jocs modificats. <u>G4. Presa de decisions en diferents situacions motrius. Fonaments tècnics</u> - Gestos tècnics bàsics. <u>G5. Presa de decisions en diferents situacions motrius. Fonaments tàctics</u> - Ocupació d'espais. - Estratègies de progressió, cooperació, oposició i col·laboració-oposició.
Competència específica 2: Mostrar consciència i control dels elements fonamentals de la corporalitat en la resolució de situacions motrius variades des d'un plantejament crític.	
Criteris d'avaluació	2.1. Prendre consciència de la corporalitat amb les possibilitats i limitacions, en diferents accions motrius individuals i en convivència, mostrant una disposició positiva cap a la pràctica física. 2.2. Identificar els principals elements anatòmics i funcionals implicats en el moviment, en situacions motrius habituals. 2.3. Mostrar un progressiu control corporal adequat a diferents contextos i tipus d'accions motrius.
Sabers bàsics	Bloc 1. Vida activa i saludable. <u>G2. Estil de vida actiu i saludable. Perspectiva psicològica</u>

	- Benestar personal. Respecte, consciència i acceptació del cos propi. Gestió de les emocions. - Autoconcepte i autoregulació. Fortaleses i febleses. <u>G3. Estil de vida actiu i saludable. Perspectiva social</u> - Respecte i acceptació de la diversitat de les característiques personals. - Jocs i activitat físicoesportiva igualitària com a pràctica social saludable enfront d'hàbits nocius. - Tractament positiu i gestió de la competitivitat. Jocs cooperatius. <u>G4. Principis generals anatòmics i funcionals del cos en moviment</u> - Sistemes implicats en les activitats motrius: muscular i osteoarticular. Bloc 3. Resolució de problemes en situacions motrius. <u>G3. Els jocs</u> - Jocs cooperatius. Jocs alternatius. Jocs modificats.
Competència específica 3: Resoldre reptes i situacions motrius fent ús de les capacitats físiques, les perceptivomotrius i les habilitats motrius en diferents contextos de la vida quotidiana, a través de l'activitat física i del joc.	
Criteris d'avaluació	3.1. Executar desplaçaments, salts, girs i altres accions motrius de manera coordinada, facilitant el desenvolupament motriu en situacions controlades de joc i activitat física en entorns estables i coneguts, a través d'accions motrius individuals, de cooperació, d'oposició o de col·laboració-oposició. 3.2. Desenvolupar habilitats socials inclusives en les pràctiques motrius identificant els estereotips i resolent conflictes individuals i col·lectius de forma dialogada i justa. 3.3. Experimentar reptes motrius senzills que impliquen les capacitats físiques bàsiques a través d'accions motrius individuals, de cooperació, d'oposició o de col·laboració-oposició mitjançant el joc. 3.4. Utilitzar estratègies bàsiques de joc en accions motrius individuals, de cooperació, d'oposició o de col·laboració-oposició, per mitjà de la identificació dels principals valors socials i culturals associats als jocs.
Sabers bàsics	Bloc 1. Vida activa i saludable.

G3. Estil de vida actiu i saludable. Perspectiva social

- Respecte i acceptació de la diversitat de les característiques personals.
- Jocs i activitat físico-esportiva igualitària com a pràctica social saludable enfront d'hàbits nocius.
- Tractament positiu i gestió de la competitivitat. Jocs cooperatius.

Bloc 3. Resolució de problemes en situacions motrius.

G1. La condició física.

- Les capacitats físiques bàsiques en l'àmbit lúdic i l'activitat física.
- L'adaptació i autoregulació de l'esforç a la intensitat i duració de l'activitat.
- La freqüència cardíaca i respiratòria a conseqüència de l'esforç realitzat.

G2. Capacitats perceptiu-motrius i habilitats motrius

- Consciència i control de l'esquema corporal i la lateralitat.
- Percepció i estructuració espai-temporal.
- Coordinació general i segmentària.
- Combinació d'habilitats i creativitat motrius.

G3. Els jocs

- Jocs cooperatius. Jocs alternatius. Jocs modificats.

G4. Presa de decisions en diferents situacions motrius. Fonaments tècnics

- Gestos tècnics bàsics.

G5. Presa de decisions en diferents situacions motrius. Fonaments tàctics

- Ocupació d'espais.
- Estratègies de progressió, cooperació, oposició i col·laboració-oposició.

Bloc 4. Autoregulació emocional i interacció social en situacions motrius.

G1 Gestió emocional en situacions motrius i jocs

- Identificació i expressió d'emocions i sentiments.

- Regulació i gestió emocional. El cos expressiu i no violent.
- Control de la impulsivitat i de les emocions negatives. La relaxació.

G2. Interacció social en situacions motrius i jocs

- Esportivitat i joc net.
- Normes i regles consensuades en situacions de joc.
- Habilitats socials: escolta activa, treball en equip, estratègies de gestió i resolució dialogada de conflictes.

- Conductes inclusives en les situacions motrius basades en la convivència i la no discriminació per qüestions de gènere, racials, de capacitat física o de competència motriu.

Bloc 5. Manifestacions de la cultura motriu.

G3. Jocs circenses

- Jocs d'equilibri, malabars i habilitats gimnàstiques.

G6. Jocs i esports inclusius

- Jocs cooperatius i espais coeducatius.
- Estratègies per a la inclusió.

G7. Jocs populars i tradicionals

- Jocs del món.

G8. La pilota valenciana

- Bonhomia. Valor cultural de la pilota (BIC - bé d'interés cultural). Modalitat de raspall i modalitats de pilota a paret: frontó i frare.
- Pautes bàsiques.

G9. Els valors en les diferents manifestacions motrius

- Treball cooperatiu. El valor del diàleg i la reflexió.

Competència específica 4:

Participar en l'execució de propostes artisticoexpressives amb aportacions estètiques i creatives pròpies de la cultura motriu a través de la utilització dels recursos expressius bàsics del cos i el moviment.	
Criteris d'avaluació	4.1. Explorar les possibilitats comunicatives del llenguatge corporal, participant en dinàmiques guiades d'iniciació a propostes escèniques, coreogràfiques, balls i danses. 4.2. Executar moviments creatius i expressius amb progressiva desinhibició, que enriqueixen la seua identitat emocional i personal, a través de representacions individuals o grupals senzilles. 4.3. Participar activament en muntatges artístics senzills i guiats, fent ús dels recursos expressius del cos i del moviment.
Sabers bàsics	Bloc 5. Manifestacions de la cultura motriu. <u>G1. Cos comunicador</u> - El llenguatge comunicatiu no verbal: el gest, la mímica i la dansa creativa. - Propostes coreogràfiques individuals i grupals amb intenció estètica i expressiva. <u>G2. Recursos i manifestacions artístico-expressives</u> - Muntatges artístico-expressius. <u>G3. Jocs circenses</u> - Jocs d'equilibri, malabars i habilitats gimnàstiques. <u>G4. El ritme i el cos en moviment</u> - Activitats rítmiques expressives amb i sense suport musical. - El ritme intern. <u>G5. Balls i danses</u> - Balls populars infantils, tradicionals i regionals valencians. - Danses del món i dansa creativa. Danses urbanes.
Competència específica 5: Participar activament en l'exploració del patrimoni natural i cultural de l'entorn, a través d'activitats físiques i artisticoexpressives guiades, adoptant mesures de responsabilitat individuals i col·lectives que afavorisquen la pràctica segura i respectuosa amb el medi.	

Criteris d'avaluació	5.1. Dur a terme activitats físiques i artístico-expressives en el medi natural o entorns no habituals de manera guiada i controlada, coneixent les tècniques adequades. 5.2. Identificar mesures de seguretat i accions per a la conservació del mitjà mitjançant la participació en les activitats inclusives en l'entorn. 5.3. Participar en activitats físiques i artístico-expressives per al coneixement del patrimoni natural i cultural pròxim a través d'activitats guiades en l'entorn.
Sabers bàsics	Bloc 6. Interacció eficient i sostenible amb l'entorn. <u>G1. Activitats físiques i d'oci actiu adaptades al medi natural</u> - Itineraris a peu i amb bicicleta. <u>G2. L'entorn i patrimoni natural, urbà i cultural de la Comunitat Valenciana</u> - Espais de joc i oci en l'entorn pròxim al centre. - Espais naturals i urbans: ús i gaudi. <u>G3. L'impacte ambiental de les activitats físico-esportives en l'entorn natural i urbà. Hàbits de mobilitat sostenible</u> - Consciència de la sostenibilitat mediambiental i valoració de l'impacte de les activitats en el medi natural i urbà. - Accions encaminades a la conservació i la protecció de l'entorn natural i urbà durant la pràctica d'activitat física. - Iniciatives i projectes per al foment de la mobilitat respectuosa amb el medi ambient. - Mitjans de transport actius i sostenibles: ús de la bicicleta i mitjans no motoritzats. <u>G4. Mesures bàsiques de seguretat i prevenció d'accidents</u> - Protocols bàsics de seguretat en les activitats guiades en l'entorn. - Ús correcte de materials i espais en la pràctica de les activitats físiques en l'entorn. - Normes d'educació viària per a vianants i circulació amb bicicleta en les vies públiques. <u>G5. Aplicacions tecnològiques en activitats en el medi natural</u> - Aplicacions i recursos per a la participació activa.
Competència específica 6:	

Identificar i explorar recursos tecnològics relacionats amb l'activitat física i la salut, utilitzant-los de manera responsable i segura, sota la supervisió de l'entorn familiar i escolar.	
Criteris d'avaluació	6.1. Experimentar amb recursos tecnològics senzills relacionats amb l'activitat física i la salut, en situacions motrius. 6.2. Fer ús de manera guiada d'algunes aplicacions tecnològiques vinculades a reptes motors, jocs i preesports, identificant els beneficis i els riscos. 6.3. Participar en diferents propostes físiques i artístico-expressives de manera guiada, fent ús de la tecnologia i coneixent els nous escenaris de comunicació i aprenentatge.
Sabers bàsics	Bloc 1. Vida activa i saludable. <u>G5. Aplicacions digitals i recursos tecnològics per al control de l'activitat física des d'una perspectiva saludable</u> - Recursos tecnològics relacionats amb la salut. Bloc 6. Interacció eficient i sostenible amb l'entorn. <u>G5. Aplicacions tecnològiques en activitats en el medi natural</u> - Aplicacions i recursos per a la participació activa.
1.2 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT	
Instruments de recollida i registre de la informació	
L'avaluació de l'alumnat ha de ser contínua, global i formativa, i ha de tindre en compte el progrés en el conjunt dels processos d'aprenentatge. Per tant, per a l'avaluació del grau d'adquisició de les competències específiques, ens centrarem en l'avaluació del procés, i no només del resultat. Per aquest motiu, prioritzarem l'ús d'eines com: - Observació diària de l'alumnat en els seus processos d'aprenentatge. - Registres anecdòtics - Llistes de control - La resolució de problemes motrius en situacions quotidianes. - Rutines de pensament. - Entrevistes orals.	

- Avaluació de productes finals.
- Proves escrites o orals: es realitzaran com a proves d'adquisició de les competències específiques en el segon i tercer cicle.

Posarem més atenció als aspectes motriu (per les característiques de la nostra àrea) i afectiu-social (intentant transmetre valors i actituds positives).

Les valoracions es registraran en graelles específiques de registre del seguiment dels aprenentatges en les quals es farà constar l'evolució de l'alumnat en relació al desenvolupament de les competències específiques.

Destaquem les possibles següents graelles específiques i instruments útils per a dur a terme l'avaluació (els/les docents triaran aquelles que millor s'adapten a les característiques del grup d'alumnes):

- Llista de comprovació del treball individual diari.
- Llista de comprovació del treball en grup i cooperatiu.
- Llistats de registre del grau d'adquisició de les competències específiques.
- Proves d'execució motrius.
- Rúbriques d'avaluació de qualitats físiques bàsiques, psicomotrius i d'habilitats motrius i coordinatives.
- Escala de valoració del treball practic fet a la sessió.
- Escala de valoració de les actituds.
- Escala d'autoavaluació.
- Escala de coavaluació.

A més d'avaluar els aprenentatges de l'alumnat, el professorat ha d'avaluar els processos d'ensenyament i la mateixa pràctica docent.

Per a aquest fi farem servir una escala de valoració on apareixeran uns determinats aspectes d'aquest procés d'ensenyament a valorar.

L'alumnat participarà en aquesta avaluació realitzant una rúbrica d'avaluació sobre la pràctica docent.

I per últim, també avaluarem la nostra actuació, mitjançant una rúbrica d'autoavaluació del professor.

Models d'informe d'avaluació qualitativa (trimestral) per a cada curs del cicle:

Per a l'avaluació del grau d'acompliment de les competències, s'elaborarà de forma trimestral un informe d'avaluació.

Cada tutor o tutora, amb ajuda del personal que intervinga en el procés d'ensenyament i aprenentatge, de l'alumnat, és el responsable d'elaborar l'informe d'avaluació personalitzat i únic per a cada alumne o alumna amb un enfocament competencial.

Les informacions que s'oferisquen han d'estar sempre sustentades en els registres i les observacions prèviament obtingudes i sobre les quals s'ha reflexionat de manera individual i col·lectiva en les sessions d'equip.

En el document 3 es presenta el model propi d'informe d'avaluació que es lliurarà a les famílies de alumnat de Primària trimestralment (ITACA) i que s'ha d'incloure en l'expedient de l'alumnat.

En el document 4, presentem la informació que s'ha d'incloure al document presentat en el document 3.

Criteris de qualificació quantitativa (fi de curs)

A més de l'avaluació trimestral de l'informe d'avaluació, una vegada finalitzat el curs escolar, l'equip docent coordinat pel tutor o tutora, valorarà, de forma col·legiada, el progrés de l'alumne o alumna en una sessió d'avaluació.

En aquesta avaluació, s'ha d'incloure l'avaluació per àrea expressada per mitjà dels termes següents amb el format descrit en el document 5:

- Insuficient (IN)
- Suficient (SU)
- Bé (BÉ)
- Notable (NT)
- Excel·lent (EX)

Els criteris de qualificació general que es tindran en compte a la fi de curs s'expliquen en el document 7.

2. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

Les mesures de resposta educativa per a la inclusió constitueixen totes les actuacions educatives planificades que tenen com a objecte garantir una educació inclusiva per a tot l'alumnat, especialment el que es troba en situació de més vulnerabilitat i en risc d'exclusió, mitjançant l'eliminació de les barreres.

Aquestes mesures s'organitzen en quatre nivells de concreció:

Nivell I (Responsables: Òrgans de govern)

Accés

- Registre i transmissió de la informació educativa sobre l'alumnat assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió de la informació institucional i canals de comunicació bidireccional accessibles amb les famílies, la comunitat educativa i l'entorn.
- Prevenció de l'abandonament escolar. Desenvolupament del protocol d'absentisme.

- Organització dels espais del centre i transformació dels entorns amb criteris d'interacció i comunicació, seguretat, salut i sostenibilitat.
- Accessibilitat física i cognitiva d'espais, elements arquitectònics, mobiliari, i elements de mobilitat i transport.
- Actualització dels recursos tecnològics amb criteris de sostenibilitat.
- Programa de reutilització de llibres i materials curriculars.
- Beques i ajudes econòmiques. Informació per sol·licitar-les i acompanyament.
- Recursos personals i organització inclusiva per al suport preferent dins de l'aula ordinària.
- Coordinació entre els professionals del centre, equips docents, professorat de orientació i suport, personal no docent de suport i amb altres agents externs.
- Organització dels agrupaments heterogenis de nivell.

Aprentatge

- Concrecions curriculars d'etapa per a la inclusió.
- Programacions didàctiques inclusives pel desenvolupament de competències clau per a cada nivell i assignatura.
- Actuacions de transició entre etapes per establir acords metodològics i sobre avaluació per a la millora dels aprenentatges instrumentals i les competències.
- Formació per a la inclusió (PAF).

Participació

- Revisió del PEC en relació als valors inclusius.
- Establiment de les normes de convivència del centre en consens.
- Sensibilització, informació i concreció de pautes de detecció primerenca sobre els casos que regulen els diferents protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció.
- Promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència.
- Protocols d'acollida, organitzar, determinant tasques i responsabilitats, desenvolupament i avaluació de les activitats d'acollida de l'alumnat nouvingut i d'altres protocols d'acollida del centre dirigits als nous membres de la comunitat educativa (alumnat i les seues famílies i professorat).
- Desenvolupament de programes preventius en relació a la promoció de la salut i la sostenibilitat.
- Desenvolupament de protocols d'atenció sanitària.
- Participació i implicació del professorat (comissions, responsables, etc.).

- Participació i implicació de l'alumnat (assemblea de delegats/des, club del valents, etc.).
- Participació i implicació de les famílies (grups interactius, hort, etc.).
- Participació i implicació de voluntaris, altres membres de la comunitat i l'entorn.

Nivell II (Responsables: tutor/a, altres mestres que imparteixen classe en el grup, cap d'estudis i CIC)

Accés

- Actualització de la informació educativa sobre l'alumnat del grup classe assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió accessible de la informació institucional entre l'alumnat del grup classe i les seues famílies.
- Control de l'assistència i prevenció de l'absentisme com a part de la fase preventiva del protocol d'absentisme.
- Supervisió de l'accessibilitat física, sensorial i cognitiva d'espais i mobiliari de les aules i altres espais.
- Adequació i accessibilitat dels recursos tecnològics i dels materials didàctics i curriculars comuns que siguen coherents amb els valors inclusius.

Aprentatge

- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris que relacionen els aprenentatges escolars amb el context sociocultural local i global.
Exemples: aprenentatge servei, ambients d'aprenentatge, estacions d'aprenentatge, grups interactius, tallers amb famílies, treball per projectes, etc.
- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris adequats a les característiques, necessitats i nivells d'assoliment de l'alumnat del grup classe mitjançant l'aplicació d'estratègies i tècniques metodològiques per a la inclusió (programació multinivell, opcions múltiples d'implicació, representació i expressió (DUA), metodologies centrades en l'alumnat que promoguen la interacció i la cooperació (aprenentatge cooperatiu), TIC per l'aprenentatge, tertúlies dialògiques,
- Ensenyament d'habilitats, comportaments i actituds que desenvolupen la implicació personal des de les situacions d'aprenentatge mitjançant els sabers bàsics i criteris d'avaluació transversals que formen part del currículum.
- Ajustament dels procediments i instruments d'avaluació a les característiques i necessitats de tot l'alumnat del grup classe seguint els principis de l'avaluació inclusiva
- Planificació personalitzada d'activitats d'ampliació i reforç com a part de les situacions d'aprenentatge i projectes.
- Aplicació de les actuacions i o programes preventius de dificultats d'aprenentatge acordades amb l'alumnat del grup classe.

Participació

- Acordar i actualitzar les normes de convivència del grup classe (PAT).
- Participació de l'alumnat del grup classe en les accions de sensibilització i informació que organitze el centre sobre el valors i els continguts de l'educació inclusiva.
- Desenvolupament de les activitats per a la participació de l'alumnat del grup classe en les estructures de participació del centre com la junta de delegats i altres.
- Activitats amb l'alumnat del grup classe per a la promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència.
- Acollida al grup classe, especialment als nous membres (PAT).
- Activitats amb l'alumnat del grup classe que desenvolupen els programes preventius per a la promoció de la salut, prevenció de conductes addictives i sostenibilitat mediambiental,.
- Implementació del procediment d'administració de medicaments del protocol d'atenció sanitària específica amb l'alumnat del grup classe.
- Activitats d'acció tutorial per eliminar les barreres a la inclusió identificades prèviament en el grup classe per tutor o la tutora i l'equip docent.
- Fases de detecció i primeres actuacions dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció i acompanyament a la identitat i expressió de gènere amb el grup classe.
- Tutoria personalitzada o tutoria compartida amb qualsevol alumne o alumna del grup classe i amb les seues famílies.

Nivell III (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport i l'assessorament de l'orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns (espais, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns a les activitats extraescolars i complementàries.
- Organització dels agrupaments heterogenis per a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.
- Organització de la docència compartida i del suport del professorat especialitzat.
- Coordinació del tutor/a amb el professorat del centre i els professionals de suport interns i externs que participen a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.

Aprentatge

- Adequació personalitzada de les programacions didàctiques.

- Actuacions i programes de reforç dins i fora de l'horari lectiu (Espai d'interés dins i fora de l'horari lectiu, tallers de reforç i acompanyament escolar, etc).
- Plans específics de reforç per l'alumnat que repeteix un curs.
- Programes d'estimulació i desenvolupament del llenguatge oral.
- Sessions de conversa, per a l'alumnat nouvingut, basades en la millora de la competència comunicativa oral.
- Flexibilització de l'escolarització per a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu valencià en l'ensenyament bàsic.
- Actuacions i programes d'enriquiment curricular per l'alumnat amb altes capacitats.

Participació

- Actuacions amb un grup diferenciat d'alumnat d'un grup classe, dins i fora de l'horari lectiu, pel desenvolupament d'actituds de respecte i tolerància, habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos.
- Implementació de les actuacions davant supòsits de violència amb un alumne o alumna o un grup diferenciat d'alumnat amb acompanyament dels implicats.
- Notificació de possible situació de desprotecció des de l'àmbit educatiu.
- Implementació de les actuacions d'acompanyament per garantir el dret a l'expressió de gènere i la intersexualitat.
- Implementació de les actuacions del protocol d'atenció sanitària específica front a determinades situacions d'emergència mèdica i d'atenció a l'alumnat amb problemes de salut crònics.
- Programes de desenvolupament d'hàbits bàsics de higiene, alimentació i vida saludable.
- Actuacions per a grups diferenciats d'alumnat d'un grup classe fora de l'horari lectiu per a la participació en activitats socials, culturals i d'oci organitzades en col·laboració amb l'entorn local i institucions i organismes externs.
- Mesures educatives de disciplina positiva de col·laboració en tasques comunitàries i/o del centre.
- Aula de convivència com espai de reflexió i aprenentatge d'habilitats per a la participació.
- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar implicació, autoestima, confiança a les pròpies possibilitats i fortaleces amb el suport de les estructures de tutoria entre iguals o de tutoria personalitzada (tutor/a personal).

- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos el suport de les estructures de tutoria entre iguals o mitjançant una tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Compromís família tutor/a amb un alumne o alumna i la seua família

Nivell IV

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans específics o singulars (espais, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada a les activitats extraescolars i complementàries amb mitjans específics o singulars.
- Provisió personalitzada de productes de suport tècnics i tecnològics. Sistemes alternatius de comunicació amb i sense suport.
- Col·laboració per sol·licitar beques i ajudes econòmiques amb l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Reducció de ràtio per l'alumnat amb necessitats educatives especials (suport grau 3).
- Coordinació amb els professionals dels serveis socials, salut i salut mental, ajuntaments, centres proveïdors de serveis i centres d'estimulació primerenca.
- Coordinació amb els professionals de les unitats específiques, centres d'educació especial, i Unitats d'atenció i intervenció del PREVI.

Aprentatge

- Programes específics personalitzats per a l'adquisició i ús funcional de la comunicació, el llenguatge i la parla (AiLL).
- Programes específics amb currículum personalitzat per a l'estimulació sensorial i cognitiva, l'aprenentatge motor i aprenentatge d'hàbits d'autonomia personal, etc. (PT i educadora).
- Adaptacions curriculars individuals significatives del currículum comú (ACIS).
- Flexibilització en la durada de l'etapa per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals.
- Prolongació d'un any més d'escolarització en l'ensenyament bàsic d'Educació Primària per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Participació

- Acompanyament per part de l'educadora.
- Implementació de les actuacions de comunicació, intervenció i seguiment dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció amb un alumne o alumna determinat i amb la seua família.

- Programa específic dirigit a l'alumnat que presenta alteracions greus de conducta i comportament que alteren la convivència de forma greu i reincident.

L'estratègia metodològica més utilitzada per facilitar la inclusió de l'alumnat amb discapacitat serà l'adaptació de jocs i tasques, proposant modificacions en l'espai, en el material i en les normes.

Pel que fa a les activitats d'ensenyament-aprenentatge s'incentiva la participació activa amb estratègies com desvincular el joc del resultat, formes d'agrupacions variables, i l'assumpció progressiva de rols actius per part de l'alumnat amb discapacitat.

És molt important fer servir metodologies facilitadores de la inclusió, com l'aprenentatge cooperatiu, la tutoria entre iguals, els contes motors, els programes sensibilitzadors, l'educació multinivel, l'adaptació de jocs, tasques i modalitats esportives, la resolució de problemes, o l'ús de les TIC.

PROPOSTA PEDAGÒGICA D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

CICLE: 2n cicle	NIVELL: 4t	CURS ACADÈMIC: 2024/2025
ÀREA: Educació Plàstica i Visual		

1. CONCRECIÓ DELS ELEMENTS CURRICULARS

1.1 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Competència específica 1:

Explorar propostes artístiques de l'entorn patrimonial i de la cultura visual i audiovisual per mitjà de diferents canals i contextos, desenvolupant hàbits de percepció activa.

Criteris d'avaluació

- 1.1 Mostrar interès, curiositat i respecte cap a diferents propostes artístiques de l'entorn patrimonial i de la cultura visual i audiovisual present en els diferents contextos en els quals es duu a terme l'experiència d'apreciació.
- 1.2 Classificar les diferents propostes artístiques atesos els diferents canals a través dels quals les percebem.
- 1.3 Identificar elements bàsics de contingut en propostes artístiques mitjançant l'apreciació de l'entorn patrimonial pròxim i de la cultura visual i audiovisual.

Competència específica 2:

Reconèixer i valorar les característiques fonamentals de la contemporaneïtat artística mitjançant la percepció de diferents obres i l'experimentació directa.

Criteris d'avaluació

- 2.1 Apreciar la diversitat i heterogeneïtat de propostes artístiques contemporànies mostrant una actitud de respecte superant prejudicis.
- 2.2 Incorporar l'ús d'alguns formats i materials propis de la contemporaneïtat artística en les seues pròpies creacions.
- 2.3 Reconèixer les diferents temàtiques en les obres artístiques contemporànies establint relacions senzilles amb els reptes i circumstàncies del present.

Competència específica 3:

Emprar de manera adequada la terminologia específica de l'àrea relativa a elements configuratius, formats, tècniques i materials en l'expressió de les experiències d'apreciació i creació artística.	
Criteris d'avaluació	3.1 Participar activament en els diferents moments d'expressió en l'experiència d'apreciació i creació artística utilitzant un vocabulari adequat i respectuós. 3.2 Emprar el vocabulari bàsic de l'àrea identificant elements configuratius, formats, tècniques i materials en diferents propostes artístiques. 3.3 Mostrar una actitud respectuosa amb les diferents opinions emeses sobre produccions artístiques.
Competència específica 4: Experimentar amb els elements bàsics del llenguatge visual i audiovisual, així com amb diferents tècniques i materials, expressant idees, sentiments i emocions en l'elaboració de produccions artístiques individuals o col·lectives.	
Criteris d'avaluació	4.1 Fer un ús adequat dels materials, eines i espais de treball en el procés d'elaboració de propostes artístiques. 4.2 Emprar diferents tècniques i materials experimentant amb les seues qualitats expressives en produccions artístiques creatives senzilles. 4.3 Desenvolupar hàbits de constància i esforç en els processos de treball finalitzant les propostes artístiques iniciades.
Competència específica 5: Utilitzar de manera guiada recursos digitals aplicats a la cerca d'informació i a la creació artística, i fer-ne un ús responsable d'acord amb la normativa vigent.	
Criteris d'avaluació	5.1 Buscar, de manera guiada i responsable, informació i recursos artístics en mitjans digitals, respectant la normativa vigent. 5.2 Respectar les indicacions a l'hora de buscar informació o crear propostes artístiques digitals. 5.3 Iniciar-se en l'ús de recursos digitals bàsics per a desenvolupar creacions artístiques visuals o audiovisuals senzilles.
Competència específica 6: Participar en les diferents fases d'un procés creatiu col·laboratiu amb actitud inclusiva, assumint diferents rols en el desenvolupament de produccions visuals i audiovisuals senzilles.	
Criteris d'avaluació	6.1 Assumir sense prejudicis diferents rols en el desenvolupament de produccions artístiques col·laboratives mostrant interès i respecte per les diferents funcions a exercir.

	6.2 Col·laborar de manera guiada en el desenvolupament d'un producte artístic final satisfactori que complisca amb els objectius mínims establits. 6.3 Expressar inquietuds, dubtes i incerteses emprant estratègies comunicatives bàsiques, de manera assertiva i respectuosa durant el procés de desenvolupament de les diferents produccions artístiques visuals o audiovisuals. 6.4 Desenvolupar de manera guiada propostes creatives, registrant els processos de treball i compartint el resultat.
Sabers bàsics	Bloc 1. Percepció i anàlisi B.1.1. Exploració i interpretació de l'entorn G1. Patrimoni historicoartístic i cultura visual contemporània Patrimoni historicoartístic. Manifestacions artístiques plàstiques, visuals i audiovisuals en entorns físics i virtuals - Patrimoni historicoartístic local: exploració i anàlisi. - Patrimoni historicoartístic autonòmic: exploració i anàlisi. Elements bàsics del llenguatge visual i audiovisual: - Els elements bàsics del llenguatge visual en manifestacions artístiques de diferents èpoques i estils. - Possibilitats expressives i comunicatives dels elements bàsics del llenguatge visual en manifestacions artístiques plàstiques i visuals de diferents èpoques i estils. Contemporaneïtat artística: - Característiques fonamentals dels formats, suports i materials de les pràctiques artístiques contemporànies. - Qualitats expressives dels formats, suports i materials de les pràctiques artístiques contemporànies. - Professions relacionades amb el món de les arts plàstiques, visuals i audiovisuals. G2. Actituds - Estratègies de recepció activa. - Estratègies bàsiques d'anàlisi de propostes artístiques des d'una perspectiva de gènere. - Atenció i respecte en l'exploració de manifestacions artístiques plàstiques, visuals i audiovisuals en entorns físics i virtuals. El valor del silenci en l'atenció i apreciació.

G3. Entorns digitals

- Estratègies de cerca i filtració d'informació.
- Recursos digitals bàsics per a les arts plàstiques, visuals i audiovisuals.

G4. Utilització de la terminologia bàsica per a l'expressió de l'experiència d'apreciació

- Per a l'expressió de l'experiència d'exploració de propostes culturals i artístiques.
- Per a l'expressió de les idees, emocions i experiències derivades de l'exploració de propostes culturals i artístiques.

B1.2. Alfabetització visual i audiovisual

G1. Percepció visual

- Graus d'iconicitat de les imatges: imatge realista, figurativa i abstracta.

G2. Comunicació visual i audiovisual

- El procés comunicatiu: codi i canal. La diversitat de canals de comunicació.

G3. Llenguatge visual i audiovisual: elements configuradors

- Les formes geomètriques bàsiques: quadrat, triangle i cercle. La circumferència. Polígons regulars i sòlids geomètrics bàsics. Textures naturals i artificials, tàctils i visuals. Colors complementaris. Gammes cromàtiques.

Bloc 2. Experimentació i creació

B2.1. L'experiència artística: tècniques i materials d'expressió gràficoplàstica i de creació visual i audiovisual. Àmbits d'aplicació

G1. Tècniques i materials

- Tècniques bidimensionals seques, humides i grasses. Tècniques mixtes i experimentals. Tècniques tridimensionals. Qualitats sensorials, expressives i comunicatives.
- Materials i suports. Material reciclat. Criteris de sostenibilitat.
- Maneig d'eines bàsiques per al traçat del dibuix geomètric.
- Utilització de traçats geomètrics bàsics en l'elaboració de dissenys, composicions creatives i il·lustracions.

G2. Formats i materials de la contemporaneïtat artística

- Art urbà. Intervenció artística en espais públics.

G3. Aplicacions digitals

- Aplicacions interactives per al dibuix geomètric.

G4. Àmbits d'aplicació

- Produccions plàstiques i visuals per mitjà del llenguatge de la pintura, l'escultura, el dibuix, i les arts decoratives.

- Produccions plàstiques i visuals per mitjà del llenguatge de l'arquitectura, el disseny, la il·lustració i la publicitat.

B2.2. L'experiència artística: processos de treball

G1. Les fases del procés creatiu

- Generació d'idees i creació.

- Investigació i creació.

G2. Documentació gràfica de processos

- Portafolis d'evidències del procés creatiu.

- Cartografies d'aprenentatge. Mapes visuals (Visual Thinking).

G3. Terminologia bàsica per a l'expressió de l'experiència de creació

- Relativa a tècniques, materials i àmbits d'aplicació de l'expressió gràficoplàstica.

- Relativa a tècniques, materials i àmbits d'aplicació del dibuix geomètric.

G4. Actituds

- Esforç, força de voluntat. Capacitat de concentració. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos.

- Respecte per la diversitat d'idees i produccions alienes i utilització d'un vocabulari inclusiu bàsic.

- Tenacitat i constància en la realització i consecució de les diferents tasques.

- Cura d'espais i materials de treball.

G5. La creació artística com a experiència social: projectes artístics col·lectius

- Generació d'idees: creativitat en l'elaboració d'idees i en la presa de decisions.

- Consens, respecte i empatia a les aportacions de les companyes i companys en el procés de treball col·lectiu. Sensibilitat i comprensió cap als punts de vista aliens.
- Distribució de tasques: rols en el desenvolupament d'un projecte artístic col·lectiu. Funcions i comeses.
- Creació: disseny i producció de la proposta. Cooperació i responsabilitat en la part individual per a contribuir a un objectiu comú i a la cohesió del grup.

1.2 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

Instruments de recollida i registre de la informació

L'avaluació de l'alumnat ha de ser contínua, global i formativa, i ha de tindre en compte el progrés en el conjunt dels processos d'aprenentatge. Per tant, per a l'avaluació del grau d'adquisició de les competències específiques, ens centrarem en l'avaluació del procés, i no només del resultat. Per aquest motiu, prioritzarem l'ús d'eines com:

- Observació diària de l'alumnat en els seus processos d'aprenentatge.
- Avaluació de productes finals.

Les valoracions es registraran en graelles específiques de registre del seguiment dels aprenentatges en les quals es farà constar l'evolució de l'alumnat en relació al desenvolupament de les competències específiques. Destaquem les possibles següents graelles específiques i instruments útils per a dur a terme l'avaluació (els/les docents triaran aquelles que millor s'adapten a les característiques del grup d'alumnes):

- Llista de comprovació del treball individual diari i del treball en grup i cooperatiu en rúbriques
- Rúbrica del grau d'adquisició de les competències específiques.
- Escala de valoració de les actituds i d'autoavaluació END OF TERM.

A més d'avaluar els aprenentatges de l'alumnat, el professorat ha d'avaluar els processos d'ensenyament i la mateixa pràctica docent.

- Rúbrica d'avaluació END OF TERM
- Rúbrica d'avaluació al professor

Models d'informe d'avaluació qualitativa (trimestral) per a cada curs del cicle:

Per a l'avaluació del grau d'acompliment de les competències, s'elaborarà de forma trimestral un informe d'avaluació.

Cada tutor o tutora, amb ajuda del personal que intervinga en el procés d'ensenyament i aprenentatge, de l'alumnat, és el responsable d'elaborar l'informe d'avaluació personalitzat i únic per a cada alumne o alumna amb un enfocament competencial.

Les informacions que s'oferisquen han d'estar sempre sustentades en els registres i les observacions prèviament obtingudes i sobre les quals s'ha reflexionat de manera individual i col·lectiva en les sessions d'equip.

En el document 3 es presenta el model propi d'informe d'avaluació que es lliurarà a les famílies de alumnat de Primària trimestralment (ITACA) i que s'ha d'incloure en l'expedient de l'alumnat.

En el document 4, presentem la informació que s'ha d'incloure al document presentat en el document 3.

Criteris de qualificació quantitativa (fi de curs)

A més de l'avaluació trimestral de l'informe d'avaluació, una vegada finalitzat el curs escolar, l'equip docent coordinat pel tutor o tutora, valorarà, de forma col·legiada, el progrés de l'alumne o alumna en una sessió d'avaluació.

En aquesta avaluació, s'ha d'incloure l'avaluació per àrea expressada per mitjà dels termes següents amb el format descrit en el document 5:

- Insuficient (IN)
- Suficient (SU)
- Bé (BÉ)
- Notable (NT)
- Excel·lent (EX)

Els criteris de qualificació general que es tindran en compte a la fi de curs s'expliquen en el document 6.

2. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

Les mesures de resposta educativa per a la inclusió constitueixen totes les actuacions educatives planificades que tenen com a objecte garantir una educació inclusiva per a tot l'alumnat, especialment el que es troba en situació de més vulnerabilitat i en risc d'exclusió, mitjançant l'eliminació de les barreres. Aquestes mesures s'organitzen en quatre nivells de concreció:

Nivell I (Responsables: Òrgans de govern)

Accés

- Registre i transmissió de la informació educativa sobre l'alumnat assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.

- Difusió de la informació institucional i canals de comunicació bidireccional accessibles amb les famílies, la comunitat educativa i l'entorn.
- Prevenció de l'abandonament escolar. Desenvolupament del protocol d'absentisme.
- Organització dels espais del centre i transformació dels entorns amb criteris d'interacció i comunicació, seguretat, salut i sostenibilitat.
- Accessibilitat física i cognitiva d'espais, elements arquitectònics, mobiliari, i elements de mobilitat i transport.
- Actualització dels recursos tecnològics amb criteris de sostenibilitat.
- Programa de reutilització de llibres i materials curriculars.
- Beques i ajudes econòmiques. Informació per sol·licitar-les i acompanyament.
- Recursos personals i organització inclusiva per al suport preferent dins de l'aula ordinària.
- Coordinació entre els professionals del centre, equips docents, professorat de orientació i suport, personal no docent de suport i amb altres agents externs.
- Organització dels agrupaments heterogenis de nivell.

Aprentatge

- Concrecions curriculars d'etapa per a la inclusió.
- Programacions didàctiques inclusives pel desenvolupament de competències clau per a cada nivell i assignatura.
- Actuacions de transició entre etapes per establir acords metodològics i sobre avaluació per a la millora dels aprenentatges instrumentals i les competències clau.
- Formació per a la inclusió (PAF).

Participació

- Revisió del PEC en relació als valors inclusius.
- Establiment de les normes de convivència del centre en consens.
- Sensibilització, informació i concreció de pautes de detecció primerenca sobre els casos que regulen els diferents protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció.
- Promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència.
- Protocols d'acollida, organitzar, determinant tasques i responsabilitats, desenvolupament i avaluació de les activitats d'acollida d l'alumnat nouvingut i d'altres protocols d'acollida del centre dirigits als nous membres de la comunitat educativa (alumnat i les seues famílies i professorat).

- Desenvolupament de programes preventius en relació a la promoció de la salut i la sostenibilitat
- Desenvolupament de protocols d'atenció sanitària.
- Participació i implicació del professorat (comissions, responsables, etc.)
- Participació i implicació de l'alumnat (assemblea de delegats/des, club del valents, etc.)
- Participació i implicació de les famílies (grups interactius, hort, etc.)
- Participació i implicació de voluntaris, altres membres de la comunitat i l'entorn.

Nivell II (Responsables: tutor/a, altres mestres que imparteixen classe en el grup, cap d'estudis i CIC)

Accés

- Actualització de la informació educativa sobre l'alumnat del grup classe assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió accessible de la informació institucional entre l'alumnat del grup classe i les seues famílies.
- Control de l'assistència i prevenció de l'absentisme com a part de la fase preventiva del protocol d'absentisme.
- Supervisió de l'accessibilitat física, sensorial i cognitiva d'espais i mobiliari de les aules i altres espais
- Adequació i accessibilitat dels recursos tecnològics i dels materials didàctics i curriculars comuns que siguen coherents amb els valors inclusius

Aprentatge

- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris que relacionen els aprenentatges escolars amb el context sociocultural local i global.
Exemples: aprenentatge servei, ambients d'aprenentatge, estacions d'aprenentatge, grups interactius, tallers amb famílies, treball per projectes, etc.
- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris adequats a les característiques, necessitats i nivells d'assoliment de l'alumnat del grup classe mitjançant l'aplicació d'estratègies i tècniques metodològiques per a la inclusió (programació multinivell, opcions múltiples d'implicació, representació i expressió (DUA), metodologies centrades en l'alumnat que promoguen la interacció i la cooperació (aprenentatge cooperatiu), TIC per l'aprenentatge, tertúlies dialògiques, etc.
- Ensenyament d'habilitats, comportaments i actituds que desenvolupen la implicació personal des de les situacions d'aprenentatge mitjançant els sabers bàsics i criteris d'avaluació transversals que formen part del currículum.
- Ajustament dels procediments i instruments d'avaluació a les característiques i necessitats de tot l'alumnat del grup classe seguint els principis de l'avaluació inclusiva

- Planificació personalitzada d'activitats d'ampliació i reforç com a part de les situacions d'aprenentatge i projectes.
- Aplicació de les actuacions i o programes preventius de dificultats d'aprenentatge acordades amb l'alumnat del grup classe.

Participació

- Acordar i actualitzar les normes de convivència del grup classe (PAT).
- Participació de l'alumnat del grup classe en les accions de sensibilització i informació que organitze el centre sobre el valors i els continguts de l'educació inclusiva.
- Desenvolupament de les activitats per a la participació de l'alumnat del grup classe en les estructures de participació del centre com la junta de delegats i altres.
- Activitats amb l'alumnat del grup classe per a la promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència.
- Acollida al grup classe, especialment als nous membres (PAT).
- Activitats amb l'alumnat del grup classe que desenvolupen els programes preventius per a la promoció de la salut, prevenció de conductes addictives i sostenibilitat mediambiental.
- Implementació del procediment d'administració de medicaments del protocol d'atenció sanitària específica amb l'alumnat del grup classe.
- Activitats d'acció tutorial per eliminar les barreres a la inclusió identificades prèviament en el grup classe per tutor o la tutora i l'equip docent.
- Fases de detecció i primeres actuacions dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció i acompanyament a la identitat i expressió de gènere amb el grup classe.
- Tutoria personalitzada o tutoria compartida amb qualsevol alumne o alumna del grup classe i amb les seues famílies.

Nivell III (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport i l'assessorament de l'orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns a les activitats extraescolars i complementàries.
- Organització dels agrupaments heterogenis per a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.
- Organització de la docència compartida i del suport del professorat especialitzat.

- Coordinació del tutor/a amb el professorat del centre i els professionals de suport interns i externs que participen a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.

Aprentatge

- Adequació personalitzada de les programacions didàctiques.
- Actuacions i programes de reforç dins i fora de l'horari lectiu (Espai d'interés dins i fora de l'horari lectiu, tallers de reforç i acompanyament escolar, etc).
- Plans específics de reforç per l'alumnat que repeteix un curs.
- Programes d'estimulació i desenvolupament del llenguatge oral.
- Sessions de conversa, per a l'alumnat nouvingut, basades en la millora de la competència comunicativa oral.
- Flexibilització de l'escolarització per a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu valencià en l'ensenyament bàsic.
- Actuacions i programes d'enriquiment curricular per l'alumnat amb altes capacitats.

Participació

- Actuacions amb un grup diferenciat d'alumnat d'un grup classe, dins i fora de l'horari lectiu, pel desenvolupament d'actituds de respecte i tolerància, habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos.
- Implementació de les actuacions davant supòsits de violència amb un alumne o alumna o un grup diferenciat d'alumnat amb acompanyament dels implicats.
- Notificació de possible situació de desprotecció des de l'àmbit educatiu.
- Implementació de les actuacions d'acompanyament per garantir el dret a l'expressió de gènere i la intersexualitat.
- Implementació de les actuacions del protocol d'atenció sanitària específica front a determinades situacions d'emergència mèdica i d'atenció a l'alumnat amb problemes de salut crònics.
- Programes de desenvolupament d'hàbits bàsics de higiene, alimentació i vida saludable.
- Actuacions per a grups diferenciats d'alumnat d'un grup classe fora de l'horari lectiu per a la participació en activitats socials, culturals i d'oci organitzades en col·laboració amb l'entorn local i institucions i organismes externs.
- Mesures educatives de disciplina positiva de col·laboració en tasques comunitàries i/o del centre.

- Aula de convivència com espai de reflexió i aprenentatge d'habilitats per a la participació.
- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar implicació, autoestima, confiança a les pròpies possibilitats i fortaleces amb el suport de les estructures de tutoria entre iguals o de tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos el suport de les estructures de tutoria entre iguals o mitjançant una tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Compromís família tutor/a amb un alumne o alumna i la seua família.

Nivell IV (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport especialitzat, personal no docent de suport i orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans específics o singulars (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada a les activitats extraescolars i complementàries amb mitjans específics o singulars.
- Provisió personalitzada de productes de suport tècnics i tecnològics. Sistemes alternatius de comunicació amb i sense suport.
- Col·laboració per sol·licitar beques i ajudes econòmiques amb l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Reducció de ràtio per l'alumnat amb necessitats educatives especials (suport grau 3).
- Coordinació amb els professionals dels serveis socials, salut i salut mental, ajuntaments, centres proveïdors de serveis i centres d'estimulació primerenca.
- Coordinació amb els professionals de les unitats específiques, centres d'educació especial, i Unitats d'atenció i intervenció del PREVI.

Aprenentatge

- Programes específics personalitzats per a l'adquisició i ús funcional de la comunicació, el llenguatge i la parla (AiLL).
- Programes específics amb currículum personalitzat per a l'estimulació sensorial i cognitiva, l'aprenentatge motor i aprenentatge d'hàbits d'autonomia personal, etc. (PT i educadora).
- Adaptacions curriculars individuals significatives del currículum comú (ACIS).
- Flexibilització en la durada de l'etapa per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals.
- Prolongació d'un any més d'escolarització en l'ensenyament bàsic d'Educació Primària per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Participació

- Acompanyament per part de l'educadora.
- Implementació de les actuacions de comunicació, intervenció i seguiment dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció amb un alumne o alumna determinat i amb la seua família.
- Programa específic dirigit a l'alumnat que presenta alteracions greus de conducta i comportament que alteren la convivència de forma greu i reincident.

PROPOSTA PEDAGÒGICA D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

CICLE: 2n cicle	NIVELL: 4t	CURS ACADÈMIC: 2024/2025
ÀREA: Lengua Castellana y Literatura		

1. CONCRECIÓ DELS ELEMENTS CURRICULARS	
1.1 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	
Competència específica 1: Multilingüisme e interculturalidad: Reconocer la diversidad lingüística y cultural de la Comunitat Valenciana, de España y del mundo, a través del contacto con las lenguas del alumnado y del entorno; evitar prejuicios lingüísticos, y valorar esta diversidad como una riqueza cultural.	
Criteris d'avaluació	1.1 Identificar las variedades lingüísticas del entorno. 1.2 Mostrar interés por el uso del valenciano en situaciones comunicativas habituales. 1.3 Mostrar interés y respeto por las variedades lingüísticas de su entorno inmediato, e identificar algunas expresiones de uso habitual. 1.4 Identificar en contextos sencillos, con ayuda del docente, prejuicios y estereotipos lingüísticos frecuentes, y reconocer la pluralidad lingüística de su entorno como una fuente de riqueza cultural. 1.5 Con la ayuda del docente, reflexionar sobre aspectos básicos del funcionamiento de la lengua, a partir de la observación y la comparación de palabras y oraciones de diferentes lenguas próximas al alumnado.
Sabers bàsics	Bloque 1: Lengua y uso - Biografía lingüística personal. - Mapa lingüístico local y del entorno geográfico. - La variación lingüística. - Prejuicio y estereotipos lingüísticos. - Lenguaje no discriminatorio y respetuoso con las diferencias. - Expresiones propias de la lengua.

	Bloque 2: Estrategias comunicativas <u>2.2. Alfabetización informacional</u> - Estrategias de uso y tratamiento de fuentes documentales diversas. - Estrategias de búsqueda en fuentes documentales diversas y con diferentes soportes y formatos. - Biblioteca del aula o del centro y de los recursos digitales. <u>2.3. Reflexión sobre la lengua</u> - Diferencias entre lengua oral y lengua escrita. - Conciencia fonológica. Fonemas específicos del valenciano/castellano. - Formulación y comprobación de hipótesis. - Generalizaciones sobre aspectos lingüísticos. - Generalizaciones sobre normas ortográficas y gramaticales básicas. - Signos de puntuación. - Relaciones de forma y significado entre las palabras. - Relaciones sintácticas de las palabras. - Convenciones del código escrito en el marco de propuestas de comprensión o producción de textos. - Estrategias para la transferencia entre las lenguas.
Competència específica 2: Comprensión oral y multimodal: Comprender, interpretar y valorar, de manera guiada, textos orales y multimodales propios de los ámbitos personal, social y educativo, a través de la escucha activa, la aplicación de estrategias de comprensión oral y la reflexión sobre el contenido y la forma.	
Criteris d'avaluació	2.1 Escuchar de manera activa e interpretar, con la ayuda del docente, textos orales sencillos de los ámbitos personal, social y educativo.

	2.2 Interpretar el sentido global y las ideas principales de textos orales sencillos sobre conocimientos próximos al alumnado, reconocer la información explícita y algunas informaciones implícitas sencillas, y progresar, de manera guiada, en la valoración crítica del contenido y de los elementos no verbales elementales. 2.3 Escuchar de manera activa e interpretar, con la ayuda del docente, textos multimodales sencillos en medios digitales, de los ámbitos personal, social y educativo. 2.4 Interpretar el sentido global y las ideas principales de textos multimodales sencillos sobre conocimientos próximos al alumnado, reconocer la información explícita y algunas informaciones implícitas sencillas, y progresar, de manera guiada, en la valoración crítica del contenido y de los elementos no verbales elementales.
Sabers bàsics	Bloque 2: Estrategias comunicativas <u>2.1. Saberes comunes</u> - Estrategias para adaptar el discurso a la intención comunicativa, a los participantes y a la situación. - Estrategias para adaptar el discurso al propósito comunicativo y al canal. - Estrategias para adaptar el discurso al registro. - Adecuación textual a la situación comunicativa. - Estructura del discurso: la coherencia y la cohesión. - Elementos de contenido (tema, fórmulas fijas, léxico) y forma (estructura, formato, título, imágenes). - Elementos de contenido (inferencias de información) y forma (tipografía). - Tipologías textuales y géneros discursivos. - Elementos de detección y uso de un lenguaje verbal e icónico no discriminatorio. - Estrategias de reflexión sobre el proceso de aprendizaje, autoevaluación y autocorrección. - Estrategias de gestión de las emociones en la comunicación. <u>2.2. Alfabetización informacional</u> - Estrategias de uso y tratamiento de fuentes documentales diversas. - Estrategias de búsqueda en fuentes documentales diversas y con diferentes soportes y formatos.

	- Biblioteca del aula o del centro y de los recursos digitales. <u>2.3. Reflexión sobre la lengua</u> - Diferencias entre lengua oral y lengua escrita. - Conciencia fonológica. Fonemas específicos del valenciano/castellano. - Formulación y comprobación de hipótesis. - Generalizaciones sobre aspectos lingüísticos. - Generalizaciones sobre normas ortográficas y gramaticales básicas. - Signos de puntuación. - Relaciones de forma y significado entre las palabras. - Relaciones sintácticas de las palabras. - Convenciones del código escrito en el marco de propuestas de comprensión o producción de textos. - Estrategias para la transferencia entre las lenguas.
Competència específica 3: Comprensión escrita y multimodal: Comprender, interpretar y valorar, de manera guiada, textos escritos y multimodales propios de los ámbitos personal, social y educativo, a través de la lectura de textos, la aplicación de estrategias de comprensión lectora y la reflexión sobre el contenido y la forma.	
Criteris d'avaluació	3.1 Leer con buena fluidez, de manera silenciosa y en voz alta, e interpretar, con ayuda del docente, textos escritos y multimodales sencillos de los ámbitos personal, social y educativo. 3.2 Aplicar, de manera guiada, diferentes estrategias para comprender el sentido global y la información específica, distinguir las ideas principales de las secundarias, inferir significados no explícitos y hacer algunas valoraciones personales de textos escritos sobre conocimientos próximos al alumnado. 3.3 Identificar el tipo de texto y la estructura principal de los textos, y valorar, de manera guiada, el contenido y los aspectos formales y no verbales elementales de los textos escritos y multimodales, e iniciarse en la evaluación de su fiabilidad.

	3.4 Localizar, seleccionar y contrastar información sencilla procedente de una o dos fuentes, de los ámbitos personal, social y educativo, y evaluar su utilidad en función de los objetivos de lectura en diferentes textos multimodales sencillos en medios digitales, con la ayuda del docente. 3.5 Aplicar, con ayuda del docente, diferentes estrategias para la busca, selección y gestión de la información en diferentes textos multimodales, para ampliar conocimientos de manera responsable y reconocer que puede no ser fiable, iniciarse en el contraste de la información y utilizarla citando las referencias bibliográficas.
Sabers bàsics	Bloque 2: Estrategias comunicativas <u>2.1. Saberes comunes</u> - Estrategias para adaptar el discurso a la intención comunicativa, a los participantes y a la situación. - Estrategias para adaptar el discurso al propósito comunicativo y al canal. - Estrategias para adaptar el discurso al registro. - Adecuación textual a la situación comunicativa. - Estructura del discurso: la coherencia y la cohesión. - Elementos de contenido (tema, fórmulas fijas, léxico) y forma (estructura, formato, título, imágenes). - Elementos de contenido (inferencias de información) y forma (tipografía). - Tipologías textuales y géneros discursivos. - Elementos de detección y uso de un lenguaje verbal e icónico no discriminatorio. - Estrategias de reflexión sobre el proceso de aprendizaje, autoevaluación y autocorrección. - Estrategias de gestión de las emociones en la comunicación. <u>2.2. Alfabetización informacional</u> - Estrategias de uso y tratamiento de fuentes documentales diversas. - Estrategias de busca en fuentes documentales diversas y con diferentes soportes y formatos. - Diferenciación entre hechos y opiniones. - Biblioteca del aula o del centro y de los recursos digitales.

- Herramientas digitales para el trabajo colaborativo y la comunicación.
- Hábitos y conductas para la comunicación segura en entornos virtuales.

2.3. Reflexión sobre la lengua

- Diferencias entre lengua oral y lengua escrita.
- Conciencia fonológica. Fonemas específicos del valenciano/castellano.
- Formulación y comprobación de hipótesis.
- Generalizaciones sobre aspectos lingüísticos.
- Generalizaciones sobre normas ortográficas y gramaticales básicas.
- Signos de puntuación.
- Relaciones de forma y significado entre las palabras.
- Relaciones sintácticas de las palabras.
- Convenciones del código escrito en el marco de propuestas de comprensión o producción de textos.
- Estrategias para la transferencia entre las lenguas.

2.5. Comprensión escrita

- Lectura con velocidad, fluidez y entonación.
- Estrategias de comprensión antes de la lectura: activar los conocimientos previos, establecer objetivos de lectura y formular hipótesis a través de información paratextual y gráfica.
- Estrategias de comprensión durante la lectura: realizar inferencia a partir de sus conocimientos y experiencias previas.
- Estrategias de comprensión durante la lectura: reformular hipótesis, interpretar sentidos figurados y significados no explícitos en los textos.
- Estrategias de comprensión después de la lectura: información del sentido global del texto.
- Estrategias de comprensión después de la lectura: comprobar hipótesis y extraer conclusiones.

Competència específica 4:

Expresión oral: Producir, de manera guiada, mensajes orales sencillos con coherencia, cohesión y adecuación a través de situaciones de comunicación de los ámbitos familiar, social y educativo.	
Criteris d'avaluació	4.1. Producir, con ayuda del docente, discursos orales sencillos, con sentido, sobre conocimientos próximos al alumno, de tipología diversa y ajustados a situaciones comunicativas habituales. 4.2 Producir discursos orales con una pronunciación clara, un volumen adecuado y una postura corporal correcta, e iniciarse en el uso de soportes audiovisuales. 4.3 Realizar producciones orales utilizando un lenguaje no discriminatorio, adaptado a la situación de comunicación y al interlocutor, con un vocabulario básico y unas estructuras morfosintácticas sencillas. 4.4 Localizar y seleccionar información en una o dos fuentes, de manera acompañada, y compartir oralmente los resultados citando las fuentes.
Sabers bàsics	Bloque 1: Lengua y uso - Prejuicio y estereotipos lingüísticos. - Lenguaje no discriminatorio y respetuoso con las diferencias. - Expresiones propias de la lengua. Bloque 2: Estrategias comunicativas <u>2.1. Saberes comunes</u> - Estrategias para adaptar el discurso a la intención comunicativa, a los participantes y a la situación. - Estrategias para adaptar el discurso al propósito comunicativo y al canal. - Estrategias para adaptar el discurso al registro. - Adecuación textual a la situación comunicativa. - Estructura del discurso: la coherencia y la cohesión. - Elementos de contenido (tema, fórmulas fijas, léxico) y forma (estructura, formato, título, imágenes). - Elementos de contenido (inferencias de información) y forma (tipografía). - Tipologías textuales y géneros discursivos.

- Elementos de detección y uso de un lenguaje verbal e icónico no discriminatorio.
- Estrategias de reflexión sobre el proceso de aprendizaje, autoevaluación y autocorrección.
- Estrategias de gestión de las emociones en la comunicación.

2.2. Alfabetización informacional

- Estrategias de uso y tratamiento de fuentes documentales diversas.
- Estrategias de busca en fuentes documentales diversas y con diferentes soportes y formatos.
- Diferenciación entre hechos y opiniones.
- Biblioteca del aula o del centro y de los recursos digitales.
- Herramientas digitales para el trabajo colaborativo y la comunicación.
- Hábitos y conductas para la comunicación segura en entornos virtuales.

2.3. Reflexión sobre la lengua

- Diferencias entre lengua oral y lengua escrita.
- Conciencia fonológica. Fonemas específicos del valenciano/castellano.
- Formulación y comprobación de hipótesis.
- Generalizaciones sobre aspectos lingüísticos.
- Generalizaciones sobre normas ortográficas y gramaticales básicas.
- Signos de puntuación.
- Relaciones de forma y significado entre las palabras.
- Relaciones sintácticas de las palabras.
- Convenciones del código escrito en el marco de propuestas de comprensión o producción de textos.
- Estrategias para la transferencia entre las lenguas.

2.4. Comunicación e interacción oral

G2 Expresión oral

- Estrategias de expresión oral: pronunciación y entonación adecuadas.

	- Estrategias de expresión oral: interpretación y uso de elementos de la comunicación no verbal. - Planificación y producción de textos orales y multimodales.
Competència específica 5: Expresión escrita y multimodal: Producir, de manera guiada, textos escritos y multimodales adecuados y coherentes con un vocabulario apropiado, utilizando estrategias básicas de planificación, textualización, revisión y edición.	
Criteris d'avaluació	5.1 Producir, a partir de ejemplos básicos y con ayuda del profesorado, textos escritos y multimodales sencillos que respondan a las características planteadas, con una estructura coherente y utilizando vocabulario no discriminatorio básico de uso frecuente. 5.2 Utilizar, con apoyo y ayuda del profesorado, los conocimientos elementales de ortografía y gramática necesarios en la situación de aprendizaje. 5.3 Planificar y revisar, de manera dialogada y acompañada por el profesorado, mediante instrumentos y estrategias elementales, como parte explícita del proceso de escritura. 5.4 Localizar, seleccionar y gestionar, de manera acompañada, la información de una o dos fuentes e incluir sus referencias al compartirla.
Sabers bàsics	Bloque 1: Lengua y uso - Prejuicios y estereotipos lingüísticos. - Lenguaje no discriminatorio y respetuoso con las diferencias. - Expresiones propias de la lengua. Bloque 2: Estrategias comunicativas <u>2.1. Saberes comunes</u> - Estrategias para adaptar el discurso a la intención comunicativa, a los participantes y a la situación. - Estrategias para adaptar el discurso al propósito comunicativo y al canal. - Estrategias para adaptar el discurso al registro. - Adecuación textual a la situación comunicativa. - Estructura del discurso: la coherencia y la cohesión.

- Elementos de contenido (tema, fórmulas fijas, léxico) y forma (estructura, formato, título, imágenes).
- Elementos de contenido (inferencias de información) y forma (tipografía).
- Tipologías textuales y géneros discursivos.
- Elementos de detección y uso de un lenguaje verbal e icónico no discriminatorio.
- Estrategias de reflexión sobre el proceso de aprendizaje, autoevaluación y autocorrección.
- Estrategias de gestión de las emociones en la comunicación.

2.2. Alfabetización informacional

- Estrategias de uso y tratamiento de fuentes documentales diversas.
- Estrategias de busca en fuentes documentales diversas y con diferentes soportes y formatos.
- Diferenciación entre hechos y opiniones.
- Biblioteca del aula o del centro y de los recursos digitales.
- Herramientas digitales para el trabajo colaborativo y la comunicación.
- Hábitos y conductas para la comunicación segura en entornos virtuales.

2.3. Reflexión sobre la lengua

- Diferencias entre lengua oral y lengua escrita.
- Conciencia fonológica. Fonemas específicos del valenciano/castellano.
- Formulación y comprobación de hipótesis.
- Generalizaciones sobre aspectos lingüísticos.
- Generalizaciones sobre normas ortográficas y gramaticales básicas.
- Signos de puntuación.
- Relaciones de forma y significado entre las palabras.
- Relaciones sintácticas de las palabras.
- Convenciones del código escrito en el marco de propuestas de comprensión o producción de textos.
- Estrategias para la transferencia entre las lenguas.

	<u>2.6. Expresión escrita y multimodal</u> - Aplicación de las normas ortográficas. - Presentación cuidada de las producciones escritas. - Estrategias del proceso de escritura: textualización y revisión. - Estrategias del proceso de escritura: planificación y corrección. - Elementos gráficos y paratextuales.
Competència específica 6: Interacción oral, escrita y multimodal: Interactuar de forma oral, escrita y multimodal, a través de textos sencillos de los ámbitos personal, social y educativo, utilizando un lenguaje respetuoso y estrategias básicas de comprensión, expresión y resolución dialogada de conflictos, de manera síncrona y asíncrona.	
Criteris d'avaluació	6.1 Interactuar oralmente, con el acompañamiento del docente, en situaciones comunicativas habituales, utilizando un vocabulario básico y no discriminatorio, un ritmo pausado y el lenguaje verbal, empleando estrategias de escucha con el fin de mantener el tema y respetar las convenciones establecidas. 6.2 Utilizar, de manera acompañada, estrategias básicas para la comunicación asertiva para progresar en la gestión dialogada de conflictos. 6.3 Identificar y rechazar, de manera acompañada, los usos lingüísticos discriminatorios a través de la reflexión conjunta. 6.4 Interactuar en textos escritos y multimodales, de manera asíncrona y guiada, mostrando empatía y respeto, utilizando estrategias para expresar mensajes sencillos estructurados con un vocabulario básico de uso frecuente y no discriminatorio.
Sabers bàsics	Bloque 1: Lengua y uso - Biografía lingüística personal. - Mapa lingüístico local y del entorno geográfico. - La variación lingüística. - Prejuicios y estereotipos lingüísticos. - Lenguaje no discriminatorio y respetuoso con las diferencias.

- Expresiones propias de la lengua.

Bloque 2: Estrategias comunicativas

2.1. Saberes comunes

- Estrategias para adaptar el discurso a la intención comunicativa, a los participantes y a la situación.
- Estrategias para adaptar el discurso al propósito comunicativo y al canal.
- Estrategias para adaptar el discurso al registro.
- Adecuación textual a la situación comunicativa.
- Estructura del discurso: la coherencia y la cohesión.
- Elementos de contenido (tema, fórmulas fijas, léxico) y forma (estructura, formato, título, imágenes).
- Elementos de contenido (inferencias de información) y forma (tipografía).
- Tipologías textuales y géneros discursivos.
- Elementos de detección y uso de un lenguaje verbal e icónico no discriminatorio.
- Estrategias de reflexión sobre el proceso de aprendizaje, autoevaluación y autocorrección.
- Estrategias de gestión de las emociones en la comunicación.

2.2. Alfabetización informacional

- Estrategias de uso y tratamiento de fuentes documentales diversas.
- Estrategias de busca en fuentes documentales diversas y con diferentes soportes y formatos.
- Diferenciación entre hechos y opiniones.
- Biblioteca del aula o del centro y de los recursos digitales.
- Herramientas digitales para el trabajo colaborativo y la comunicación.
- Hábitos y conductas para la comunicación segura en entornos virtuales.

2.4. Comunicación e interacción oral

G1 Comprensión oral

- Estrategias de comprensión oral: información y sentido global del discurso.

	G2 Expresión oral - Estrategias de expresión oral: pronunciación y entonación adecuadas. - Estrategias de expresión oral: interpretación y uso de elementos de la comunicación no verbal. - Planificación y producción de textos orales y multimodales. G3 Interacción oral - Estrategias de escuela activa y asertividad, teniendo en cuenta la perspectiva de género. - Estrategias comunicativas para la resolución dialogada de conflictos. - Interacciones orales en situaciones comunicativas. - Estrategias de cortesía lingüística. <u>2.6. Expresión escrita y multimodal</u> - Aplicación de las normas ortográficas. - Presentación cuidada de las producciones escritas. - Estrategias del proceso de escritura: planificación y corrección. - Elementos gráficos y paratextuales.
Competència específica 7: Mediación oral, escrita y multimodal: Mediar entre interlocutores utilizando estrategias de adaptación y simplificación del lenguaje para procesar y transmitir información básica y sencilla en situaciones comunicativas predecibles de los ámbitos personal, social y educativo.	
Criteris d'avaluació	7.1Mostrar interés en participar en la solución de problemas de comprensión recíproca entre hablantes de lenguas o variedades lingüísticas diferentes sobre asuntos cotidianos. 7.2 Interpretar un mensaje breve y sencillo en L2 (valenciano o castellano) y transmitir la información básica o explicar conceptos en su L1 (valenciano o castellano u otra lengua), oralmente, de manera guiada, para facilitar la comprensión entre interlocutores sobre asuntos cotidianos en su entorno más próximo.

	7.3 Identificar y utilizar, de manera acompañada y muy básica, estrategias que faciliten la comprensión y la expresión orales de información en diferentes lenguas de su repertorio (L1-L1, L2-L1), como por ejemplo el uso del lenguaje no verbal, o simplificar o adaptar el mensaje.
Sabers bàsics	Bloque 1: Lengua y uso - Biografía lingüística personal. - Mapa lingüístico local y del entorno geográfico. - La variación lingüística. - Prejuicio y estereotipos lingüísticos. - Lenguaje no discriminatorio y respetuoso con las diferencias. - Expresiones propias de la lengua. Bloque 2: Estrategias comunicativas <u>2.1. Saberes comunes</u> - Estrategias para adaptar el discurso a la intención comunicativa, a los participantes y a la situación. - Estrategias para adaptar el discurso al propósito comunicativo y al canal. - Estrategias para adaptar el discurso al registro. - Adecuación textual a la situación comunicativa. - Estructura del discurso: la coherencia y la cohesión. - Elementos de contenido (tema, fórmulas fijas, léxico) y forma (estructura, formato, título, imágenes). - Elementos de contenido (inferencias de información) y forma (tipografía). - Tipologías textuales y géneros discursivos. - Elementos de detección y uso de un lenguaje verbal e icónico no discriminatorio. - Estrategias de reflexión sobre el proceso de aprendizaje, autoevaluación y autocorrección. - Estrategias de gestión de las emociones en la comunicación. <u>2.2. Alfabetización informacional</u>

- Estrategias de uso y tratamiento de fuentes documentales diversas.
- Estrategias de busca en fuentes documentales diversas y con diferentes soportes y formatos.
- Diferenciación entre hechos y opiniones.
- Biblioteca del aula o del centro y de los recursos digitales.
- Herramientas digitales para el trabajo colaborativo y la comunicación.
- Hábitos y conductas para la comunicación segura en entornos virtuales.

2.3. Reflexión sobre la lengua

- Diferencias entre lengua oral y lengua escrita.
- Conciencia fonológica. Fonemas específicos del valenciano/castellano.
- Formulación y comprobación de hipótesis.
- Generalizaciones sobre aspectos lingüísticos.
- Generalizaciones sobre normas ortográficas y gramaticales básicas.
- Signos de puntuación.
- Relaciones de forma y significado entre las palabras.
- Relaciones sintácticas de las palabras.
- Convenciones del código escrito en el marco de propuestas de comprensión o producción de textos.
- Estrategias para la transferencia entre las lenguas.

2.4. Comunicación e interacción oral

G2 Expresión oral

- Estrategias de expresión oral: pronunciación y entonación adecuadas.
- Estrategias de expresión oral: interpretación y uso de elementos de la comunicación no verbal.
- Planificación y producción de textos orales y multimodales.

G3 Interacción oral

- Estrategias de escuela activa y asertividad, teniendo en cuenta la perspectiva de género.

	- Estrategias comunicativas para la resolución dialogada de conflictos. - Interacciones orales en situaciones comunicativas. - Estrategias de cortesía lingüística. <u>2.5. Comprensión escrita</u> - Lectura con velocidad, fluidez y entonación. - Estrategias de comprensión antes de la lectura: activar los conocimientos previos, establecer objetivos de lectura y formular hipótesis a través de información paratextual y gráfica. - Estrategias de comprensión durante la lectura: realizar inferencias a partir de sus conocimientos y experiencias previas. - Estrategias de comprensión durante la lectura: reformular hipótesis, interpretar sentidos figurados y significados no explícitos en los textos. - Estrategias de comprensión después de la lectura: información del sentido global del texto. - Estrategias de comprensión después de la lectura: comprobar hipótesis y extraer conclusiones. <u>2.6. Expresión escrita y multimodal</u> - Aplicación de las normas ortográficas. - Presentación cuidada de las producciones escritas. - Estrategias del proceso de escritura: planificación y corrección. - Elementos gráficos y paratextuales.
Competència específica 8: Lectura autónoma: Leer de manera autónoma obras y textos de carácter diverso, seleccionados atendiendo sus gustos e intereses, y compartir las experiencias de lectura.	
Criteris d'avaluació	8.1 Leer de manera autónoma o guiada obras diversas adecuadas a su edad y textos escritos y multimodales de los ámbitos personal, social y educativo; seleccionar con autonomía creciente los que mejor se ajusten a sus gustos e intereses e iniciarse, así, en la construcción de su identidad lectora. 8.2 Compartir las experiencias de lectura, en soportes diversos, participando en comunidades lectoras en el ámbito educativo.

Sabers bàsics	Bloque 2: Estrategias comunicativas <u>2.2. Alfabetización informacional</u> - Estrategias de uso y tratamiento de fuentes documentales diversas. - Estrategias de busca en fuentes documentales diversas y con diferentes soportes y formatos. - Diferenciación entre hechos y opiniones. - Biblioteca del aula o del centro y de los recursos digitales. - Herramientas digitales para el trabajo colaborativo y la comunicación. - Hábitos y conductas para la comunicación segura en entornos virtuales. Bloque 3: Lectura y literatura <u>3.1. Hábito Lector</u> - Identidad lectora: expresión de gustos e intereses. - Identidad lectora: valoración crítica de los textos. - La biblioteca del aula o del centro como punto de encuentro de actividades literarias compartidas. Comunidades lectoras. - Cuidado de los libros y las normas de funcionamiento de la biblioteca.
Competència específica 9: Competencia literaria: Leer y producir textos con intención literaria, sencillos, con lenguaje cercano al alumno, contextualizados en la cultura y la tradición, como fuente de placer y de conocimiento.	
Criteris d'avaluació	9.1 Leer y escuchar textos literarios sencillos, propios de la tradición literaria, adecuados a la edad y con ayuda del docente. 9.2 Interpretar textos sencillos de la tradición popular oral, literaria, dentro de un contexto sociocultural próximo. 9.3 Expresar la opinión sobre textos de tradición literaria, con palabras propias del alumno y con ayuda del docente. 9.4 Crear versiones de textos literarios sencillos y breves (cuentos, poemas, canciones, dramatizaciones), individual y colectivamente. 9.5 Participar en manifestaciones literarias, recitales, representaciones teatrales, partiendo de modelos y con ayuda del docente.
Sabers bàsics	Bloque 2: Estrategias comunicativas <u>2.2. Alfabetización informacional</u>

- Estrategias de uso y tratamiento de fuentes documentales diversas.
- Estrategias de busca en fuentes documentales diversas y con diferentes soportes y formatos.
- Diferenciación entre hechos y opiniones.
- Biblioteca del aula o del centro y de los recursos digitales.
- Herramientas digitales para el trabajo colaborativo y la comunicación.
- Hábitos y conductas para la comunicación segura en entornos virtuales.

Bloque 3: Lectura y literatura

3.2. Literatura

- Obras o fragmentos variados y diversos de la literatura infantil adecuados a sus intereses y organizados en itinerarios lectores.
- Elementos constitutivos esenciales de la obra literaria y de los diferentes géneros literarios.
- Estrategias para la interpretación de los textos literarios.
- Vínculos con otras manifestaciones artísticas y culturales.
- Planificación y producción de textos literarios.

1.2 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

Instruments de recollida i registre de la informació

L'avaluació de l'alumnat ha de ser contínua, global i formativa, i ha de tindre en compte el progrés en el conjunt dels processos d'aprenentatge. Per tant, per a l'avaluació del grau d'adquisició de les competències específiques, ens centrarem en l'avaluació del procés, i no només del resultat. Per aquest motiu, prioritzarem l'ús d'eines com:

- Observació diària de l'alumnat en els seus processos d'aprenentatge.
- Registre al quadern docent de les tasques fetes diàriament i de l'aportació en classe de l'alumnat.
- La resolució de problemes de situacions quotidianes.
- Rúbriques.
- Rutines de pensament.
- Entrevistes orals.

- Elaboració de dictats per a l'assoliment de l'ortografia.
- Realització de quaderns de reforç/ampliació per a l'alumnat NESE.
- Treballs i exposicions grupals.
- Presentació de treballs escrits individuals i grupals.
- Treball diari cooperatiu.
- Avaluació de productes finals: murals, treballs d'investigació, diorames, elaboració de treballs manipulatius, lapbooks...
- Portfoli.
- Exàmens escrits: es realitzaran com a proves d'adquisició de les competències específiques en el segon cicle. En cap cas, serà l'únic instrument d'avaluació.

Les valoracions es registraran en graelles específiques de registre del seguiment dels aprenentatges en les quals es farà constar l'evolució de l'alumnat en relació al desenvolupament de les competències específiques. Destaquem les possibles següents graelles específiques i instruments útils per a dur a terme l'avaluació (els/les docents triaran aquelles que millor s'adapten a les característiques del grup d'alumnes):

- Llista de comprovació del treball individual diari.
- Llista de comprovació del treball en grup i cooperatiu.
- Llistats de registre del grau d'adquisició de les competències específiques.
- Quadern docent de registre personal
- Rúbrica de portfoli.
- Rúbriques d'avaluació d'habilitats bàsiques lingüístiques: expressió oral, expressió escrita, comprensió oral i comprensió escrita.
- Escala de valoració del quadern de classe.
- Escala de valoració de les actituds.
- Escala d'autoavaluació.
- Escala de coavaluació.

A més d'avaluar els aprenentatges de l'alumnat, el professorat ha d'avaluar els processos d'ensenyament i la mateixa pràctica docent.

Models d'informe d'avaluació qualitativa (trimestral) per a cada curs del cicle:

Per a l'avaluació del grau d'acompliment de les competències, s'elaborarà de forma trimestral un informe d'avaluació.

Cada tutor o tutora, amb ajuda del personal que intervinga en el procés d'ensenyament i aprenentatge, de l'alumnat, és el responsable d'elaborar l'informe d'avaluació personalitzat i únic per a cada alumne o alumna amb un enfocament competencial.

Les informacions que s'oferisquen han d'estar sempre sustentades en els registres i les observacions prèviament obtingudes i sobre les quals s'ha reflexionat de manera individual i col·lectiva en les sessions d'equip.

En el document 3 es presenta el model propi d'informe d'avaluació que es lliurarà a les famílies de alumnat de Primària trimestralment (ITACA) i que s'ha d'incloure en l'expedient de l'alumnat.

En el document 4, presentem la informació que s'ha d'incloure al document presentat en el document 3.

Criteris de qualificació quantitativa (fi de curs)

A més de l'avaluació trimestral de l'informe d'avaluació, una vegada finalitzat el curs escolar, l'equip docent coordinat pel tutor o tutora, valorarà, de forma col·legiada, el progrés de l'alumne o alumna en una sessió d'avaluació.

En aquesta avaluació, s'ha d'incloure l'avaluació per àrea expressada per mitjà dels termes següents amb el format descrit en el document 5:

- Insuficient (IN)
- Suficient (SU)
- Bé (BÉ)
- Notable (NT)
- Excel·lent (EX)

Els criteris de qualificació general que es tindran en compte a la fi de curs s'expliquen en el document 6.

2. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

Les mesures de resposta educativa per a la inclusió constitueixen totes les actuacions educatives planificades que tenen com a objecte garantir una educació inclusiva per a tot l'alumnat, especialment el que es troba en situació de més vulnerabilitat i en risc d'exclusió, mitjançant l'eliminació de les barreres.

Aquestes mesures s'organitzen en quatre nivells de concreció:

Nivell I (Responsables: Òrgans de govern)

Accés

- Registre i transmissió de la informació educativa sobre l'alumnat assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió de la informació institucional i canals de comunicació bidireccional accessibles amb les famílies, la comunitat educativa i l'entorn.
- Prevenció de l'abandonament escolar. Desenvolupament del protocol d'absentisme.
- Organització dels espais del centre i transformació dels entorns amb criteris d'interacció i comunicació, seguretat, salut i sostenibilitat.
- Accessibilitat física i cognitiva d'espais, elements arquitectònics, mobiliari, i elements de mobilitat i transport.
- Actualització dels recursos tecnològics amb criteris de sostenibilitat.
- Programa de reutilització de llibres i materials curriculars.
- Beques i ajudes econòmiques. Informació per sol·licitar-les i acompanyament.
- Recursos personals i organització inclusiva per al suport preferent dins de l'aula ordinària.
- Coordinació entre els professionals del centre, equips docents, professorat de orientació i suport, personal no docent de suport i amb altres agents externs.
- Organització dels agrupaments heterogenis de nivell.
- Formació de la comunitat educativa i professorat el SAAC'S
- Col·locació d'indicadors o instruments comuns que faciliten l'organització del temps i els espais.
- Organització d'activitats que afavorixen la convivència entre els membres de la comunitat educativa i posen en valor la diversitat.
- Implicació de les famílies en activitats de centre.

Aprentatge

- Concrecions curriculars d'etapa per a la inclusió.
- Acords al voltant de les estratègies metodològiques per a donar suport a l'aprenentatge i participació de tot l'alumnat a totes les experiències educatives i projectes.
- Organització dels suports.
- Programacions didàctiques inclusives pel desenvolupament de competències clau per a cada nivell i assignatura.
- Actuacions de transició entre etapes per establir acords metodològics i sobre avaluació per a la millora dels aprenentatges instrumentals i les competències clau.
- Formació per a la inclusió (PAF).

Participació

- Revisió del PEC en relació als valors inclusius.
- Establiment i actualització de les normes de convivència del centre en consens.
- Sensibilització, informació i concreció de pautes de detecció primerenca sobre els casos que regulen els diferents protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció
- Promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència
- Protocols d'acollida, organitzar, determinant tasques i responsabilitats, desenvolupament i avaluació de les activitats d'acollida d l'alumnat nouvingut i d'altres protocols d'acollida del centre dirigits als nous membres de la comunitat educativa (alumnat i les seues famílies i professorat).
- Desenvolupament de programes preventius en relació a la promoció de la salut i la sostenibilitat
- Desenvolupament de protocols d'atenció sanitària.
- Participació i implicació del professorat (comissions, responsables, etc.)
- Participació i implicació de l'alumnat (assemblea de delegats/des, club del valents, etc.)
- Participació i implicació de les famílies (grups interactius, hort, etc.)
- Participació i implicació de voluntaris, altres membres de la comunitat i l'entorn.
- Promoció de la igualtat, convivència i resolució pacífica de conflictes des del PAT.
- Propostes pedagògiques inclusives basades en el DUA.
- Patis inclusius i coeducatius.

Nivell II (Responsables: tutor/a, altres mestres que imparteixen classe en el grup, cap d'estudis i CIC)

Accés

- Actualització de la informació educativa sobre l'alumnat del grup classe assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió accessible de la informació institucional entre l'alumnat del grup classe i les seues famílies.
- Control de l'assistència i prevenció de l'absentisme com a part de la fase preventiva del protocol d'absentisme.
- Supervisió de l'accessibilitat física, sensorial i cognitiva d'espais i mobiliari de les aules i altres espais
- Adequació i accessibilitat dels recursos tecnològics i dels materials didàctics i curriculars comuns que siguin coherents amb els valors inclusius

- Programes de desenvolupament d'hàbits i d'higiene saludables.
- Proporcionament de múltiples formes de representació (DUA).
- Mesures de sensibilització del grup classe vers la diversitat.
- Posada en marxa d' accions de sensibilització i de convivència que afavorixen el companyerisme i l'ajuda mutua.
- Activitats recollides al PAT referents a relacions positives entre iguals.
- Diseny d'unitats didàctiques integrades.

Aprentatge

- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris que relacionen els aprenentatges escolars amb el context sociocultural local i global.
Exemples: aprenentatge servei, ambients d'aprenentatge, estacions d'aprenentatge, grups interactius, tallers amb famílies, treball per projectes, etc.
- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris adequats a les característiques, necessitats i nivells d'assoliment de l'alumnat del grup classe mitjançant l'aplicació d'estratègies i tècniques metodològiques per a la inclusió (programació multinivell, opcions múltiples d'implicació, representació i expressió (DUA), metodologies centrades en l'alumnat que promoguen la interacció i la cooperació (aprenentatge cooperatiu), TIC per l'aprenentatge, tertúlies dialògiques, etc.
- Ensenyament d'habilitats, comportaments i actituds que desenvolupen la implicació personal des de les situacions d'aprenentatge mitjançant els sabers bàsics i criteris d'avaluació transversals que formen part del currículum
- Ajustament dels procediments i instruments d'avaluació a les característiques i necessitats de tot l'alumnat del grup classe seguint els principis de l'avaluació inclusiva
- Planificació personalitzada d'activitats d'ampliació i reforç com a part de les situacions d'aprenentatge i projectes.
- Aplicació de les actuacions i o programes preventius de dificultats d'aprenentatge acordades amb l'alumnat del grup classe.

Participació

- Acordar i actualitzar les normes de convivència del grup classe (PAT).
- Participació de l'alumnat del grup classe en les accions de sensibilització i informació que organitze el centre sobre el valors i els continguts de l'educació inclusiva.

- Desenvolupament de les activitats per a la participació de l'alumnat del grup classe en les estructures de participació del centre com la junta de delegats i altres.
- Activitats amb l'alumnat del grup classe per a la promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència.
- Acollida al grup classe, especialment als nous membres (PAT).
- Activitats amb l'alumnat del grup classe que desenvolupen els programes preventius per a la promoció de la salut, prevenció de conductes addictives i sostenibilitat mediambiental,.
- Implementació del procediment d'administració de medicaments del protocol d'atenció sanitària específica amb l'alumnat del grup classe.
- Activitats d'acció tutorial per eliminar les barreres a la inclusió identificades prèviament en el grup classe per tutor o la tutora i l'equip docent.
- Fases de detecció i primeres actuacions dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció i acompanyament a la identitat i expressió de gènere amb el grup classe.
- Tutoria personalitzada o tutoria compartida amb qualsevol alumne o alumna del grup classe i amb les seues famílies.

Nivell III (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport i l'assessorament de l'orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns a les activitats extraescolars i complementàries.
- Organització dels agrupaments heterogenis per a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.
- Organització de la docència compartida i del suport del professorat especialitzat.
- Coordinació del tutor/a amb el professorat del centre i els professionals de suport interns i externs que participen a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.
- Creació de racons TEAACH
- Derivació de la família a recursos de la zona per a rebre ajudes destinades a necessitats bàsiques o reforç.
- Compromís Família - Tutor.
- Coordinació planificada amb els servicis externs i professionals externs que atenen l'alumnat (centre de salut, Ajuntament, Serveis Socials, psicopedagogs..).

- Mesures de sensibilització dirigides a l'alumnat vers la diversitat i el seu valor positiu. Mesures de protecció i mesures pedagògiques correctores concretes.

Aprentatge

- Adequació personalitzada de les programacions didàctiques.
- Actuacions i programes de reforç dins i fora de l'horari lectiu (Espai d'interés dins i fora de l'horari lectiu, tallers de reforç i acompanyament escolar, etc).
- Plans específics de reforç per l'alumnat que repeteix un curs.
- Programes d'estimulació i desenvolupament del llenguatge oral.
- Sessions de conversa, per a l'alumnat nouvingut, basades en la millora de la competència comunicativa oral.
- Flexibilització de l'escolarització per a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu valencià en l'ensenyament bàsic.
- Actuacions i programes d'enriquiment curricular per l'alumnat amb altes capacitats.

Participació

- Actuacions amb un grup diferenciat d'alumnat d'un grup classe, dins i fora de l'horari lectiu, pel desenvolupament d'actituds de respecte i tolerància, habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos.
- Implementació de les actuacions davant supòsits de violència amb un alumne o alumna o un grup diferenciat d'alumnat amb acompanyament dels implicats.
- Notificació de possible situació de desprotecció des de l'àmbit educatiu.
- Implementació de les actuacions d'acompanyament per garantir el dret a l'expressió de gènere i la intersexualitat.
- Implementació de les actuacions del protocol d'atenció sanitària específica front a determinades situacions d'emergència mèdica i d'atenció a l'alumnat amb problemes de salut crònics.
- Programes de desenvolupament d'hàbits bàsics de higiene, alimentació i vida saludable.
- Actuacions per a grups diferenciats d'alumnat d'un grup classe fora de l'horari lectiu per a la participació en activitats socials, culturals i d'oci organitzades en col·laboració amb l'entorn local i institucions i organismes externs.
- Mesures educatives de disciplina positiva de col·laboració en tasques comunitàries i/o del centre.
- Aula de convivència com espai de reflexió i aprenentatge d'habilitats per a la participació.

- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar implicació, autoestima, confiança a les pròpies possibilitats i fortaleces amb el suport de les estructures de tutoria entre iguals o de tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos el suport de les estructures de tutoria entre iguals o mitjançant una tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Compromís família tutor/a amb un alumne o alumna i la seua família.

Nivell IV (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport especialitzat, personal no docent de suport i orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans específics o singulars (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada a les activitats extraescolars i complementàries amb mitjans específics o singulars.
- Provisió personalitzada de productes de suport tècnics i tecnològics. Sistemes alternatius de comunicació amb i sense suport.
- Col·laboració per sol·licitar beques i ajudes econòmiques amb l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Reducció de ràtio per l'alumnat amb necessitats educatives especials (suport grau 3).
- Coordinació amb els professionals dels serveis socials, salut i salut mental, ajuntaments, centres proveïdors de serveis i centres d'estimulació primerenca.
- Coordinació amb els professionals de les unitats específiques, centres d'educació especial, i Unitats d'atenció i intervenció del PREVI.
- Atenció per part de l'educadora, per a desenvolupar les tasques previstes al seu PAP.
- Mesures de sensibilització dirigides a l'alumnat del grup classe cap a la diversitat i el seu valor positiu.

Aprenentatge

- Programes específics personalitzats per a l'adquisició i ús funcional de la comunicació, el llenguatge i la parla (AiLL).
- Programes específics amb currículum personalitzat per a l'estimulació sensorial i cognitiva, l'aprenentatge motor i aprenentatge d'hàbits d'autonomia personal, etc. (PT i educadora).
- Flexibilització en la durada de l'etapa per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals.
- Prolongació d'un any més d'escolarització en l'ensenyament bàsic d'Educació Primària per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Reducció de ràtio.

- Flexibilització en l'horari escolar d'acord amb les seues necessitats.
- Coordinació amb professionals que atenen l'alumnat fora de l'horari escolar.

Participació

- Acompanyament per part de l'educadora.
- Implementació de les actuacions de comunicació, intervenció i seguiment dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció amb un alumne o alumna determinat i amb la seua família.
- Programa específic dirigit a l'alumnat que presenta alteracions greus de conducta i comportament que alteren la convivència de forma greu i reincident.
- Programes personalitzats per l'adquisició i l'ús fonamental de la comunicació, el llenguatge i la parla.
- Plan personalitzat per a l'aprenentatge d'habilitats de comunicació interpersonal i relació social en diversos contextos.
- Plan terapèutic del Annex IX Protocol de Salut Mental (R. 11 de desembre de 2017) per a desenvolupament i seguiment de mesures en l'alumnat que presenta problemes de salut mental que afecten a les interaccions i relacions interpersonals.

PROPOSTA PEDAGÒGICA D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

CICLE: 2n cicle	NIVELL: 4t	CURS ACADÈMIC: 2024/2025
ÀREA: Llengua Estrangera		

1. CONCRECIÓ DELS ELEMENTS CURRICULARS

1.1 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Competència específica 1:

Multilingüisme i interculturalitat. Reconèixer i usar els repertoris lingüístics de diverses llengües, reflexionar-ne sobre el funcionament i prendre consciència dels propis coneixements, així com identificar la diversitat lingüística i cultural a partir de la llengua estrangera.

Criteris d'avaluació

- 1.2 Utilitzar i diferenciar, de manera guiada, els coneixements i les estratègies que formen el seu repertori lingüístic, amb suport d'altres participants i suports analògics i digitals.
- 1.3 Identificar aspectes socioculturals bàsics de la llengua estrangera i també, amb l'ajuda del/de la docent, elements distintius de la vida quotidiana d'aquesta cultura respecte a la pròpia.

Competència específica 2:

Comprensió oral. Interpretar la informació de textos orals i multimodals, breus i senzills, de manera guiada, sobre diversos temes predictibles d'àmbit personal, social i educatiu, per mitjà de l'escolta activa i l'aplicació d'estratègies per a la comprensió oral.

Criteris d'avaluació

- 2.1 Escoltar de manera activa i interpretar, amb la guia del/de la docent, textos orals i multimodals, breus i senzills, sobre temes predictibles de l'àmbit personal, social i educatiu pròxim, així com textos literaris adequats al nivell de desenvolupament de l'alumnat, expressats de manera clara.
- 2.2 Identificar la funció comunicativa, el tema principal i les idees secundàries de textos orals i multimodals, a partir dels significats explícits de caràcter lingüístic i extralingüístic (gestos, entonació, entorn sonor, signes visuals, emotivitat del missatge).
- 2.3 Interpretar vocabulari i reconèixer estructures freqüents sobre temes de l'àmbit personal, social i educatiu pròxim, expressats de manera clara i senzilla.

Competència específica 3:

Comprensió escrita. Interpretar la informació expressada per mitjà de textos escrits i multimodals, breus i senzills, de manera guiada, sobre diferents temes predictibles d'àmbit personal, social i educatiu, mitjançant estratègies que permeten desenvolupar la comprensió escrita.	
Criteris d'avaluació	3.1 Llegir i interpretar, de manera guiada, textos escrits i multimodals, breus i senzills, sobre temes predictibles del seu àmbit personal, social i educatiu pròxim, així com textos literaris adequats al seu nivell de desenvolupament i expressats de manera comprensible i clara. 3.2 Identificar la funció comunicativa, el tema principal i les idees secundàries de textos escrits i multimodals, seleccionant i aplicant, de manera guiada, les estratègies de comprensió escrita en situacions del seu àmbit personal, social i educatiu pròxim, a partir dels significats explícits de caràcter lingüístic, extralingüístic (imatges, icones, disposició de la informació) i els seus coneixements previs. 3.3 Interpretar vocabulari i reconèixer estructures freqüents sobre temes predictibles de l'àmbit personal, social i educatiu pròxim en textos escrits i multimodals.
Competència específica 4: Expressió oral. Produir de manera guiada textos orals i multimodals, comprensibles i estructurats, per a expressar missatges breus i senzills de l'àmbit personal, social i educatiu, aplicant estratègies de planificació i compensació.	
Criteris d'avaluació	4.1. Produir textos orals i multimodals senzills, expressats amb una pronunciació, ritme i entonació adequats, a partir de models prèviament treballats, amb la guia del/de la docent, utilitzant un repertori d'expressions, lèxic i estructures bàsiques en situacions de l'àmbit personal, social i educatiu pròxim. 4.2. Utilitzar estratègies bàsiques, de manera guiada, de planificació i producció, amb el suport del llenguatge corporal o elements extralingüístics per a produir monòlegs senzills.
Competència específica 5: Expressió escrita. Produir, de manera guiada, textos escrits i multimodals, comprensibles i estructurats, per a expressar missatges breus i senzills de l'àmbit personal, social i educatiu, aplicant estratègies de planificació, textualització i revisió.	
Criteris d'avaluació	5.1 Produir textos escrits i multimodals senzills en suports analògics i digitals sobre temes de l'àmbit personal, social i educatiu, a partir de models i amb l'ajuda del/de la docent, utilitzant un repertori bàsic d'estructures lingüístiques. 5.2 Revisar els textos escrits a partir de models i amb ajuda del/de la docent.

Competència específica 6: Interacció oral i escrita. Interaccionar de manera oral, escrita i multimodal per mitjà de textos senzills, breus i guiats, de manera síncrona i asíncrona, per a respondre a necessitats comunicatives relacionades amb l'àmbit personal, social i educatiu.	
Criteris d'avaluació	6.1 Participar en converses, amb intercanvis d'informació breus i senzills, sobre temes quotidians i de rellevància personal, preparats prèviament, en contextos analògics i digitals, utilitzant recursos com la cortesia lingüística, l'etiqueta digital, la repetició, el ritme pausat o el llenguatge no verbal. 6.2 Interaccionar mostrant empatia i respecte, utilitzant estratègies elementals per a saludar, acomiadar-se i presentar-se; expressar missatges breus i formular i contestar preguntes senzilles.
Competència específica 7: Mediació oral i escrita. Mediar entre interlocutors utilitzant estratègies d'adaptació i simplificació del llenguatge per a processar i transmetre informació bàsica i senzilla en situacions comunicatives predictibles d'àmbit personal, social i educatiu.	
Criteris d'avaluació	7.2 Comprendre un missatge breu i senzill en L2, i transmetre oralment la informació bàsica o explicar conceptes en la seua L1, de manera guiada, recurrent, si és necessari, a l'ajuda d'altres participants o fonts documentals. 7.3 Identificar i utilitzar, de manera guiada, estratègies elementals que faciliten la comprensió i l'expressió oral d'informació en diferents llengües (de la L2 a la L1), com el llenguatge no verbal o la simplificació del llenguatge, usant, amb ajuda, recursos i suports analògics i digitals per a crear ponts en la comunicació.
Sabers bàsics	Bloc 1: Llengua i ús <u>Funcions comunicatives</u> - Funcions bàsiques d'ús comú adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: salutacions, comiats i presentacions; descripció de persones, objectes i llocs; petició i intercanvi d'informació sobre qüestions quotidianes; rutines; indicacions; expressió del temps, de la quantitat i de l'espai. - Unitats lingüístiques elementals i significats associats a aquestes estructures, com ara expressió de l'entitat i les seues propietats, quantitat i nombre, afirmació, exclamació, negació i interrogació. <u>Models contextuais i gèneres discursius</u>

- Models contextuais i gèneres discursius bàsics d'ús comú en la comprensió, producció i coproducció de textos orals, escrits i multimodals, breus i senzills, literaris i no literaris, com ara fullets, instruccions, normes, avisos o converses reguladores de la convivència.

Expressions i lèxic

- Lèxic elemental i d'interés per a l'alumnat, relatiu a relacions interpersonals pròximes, habitatge, llocs i entorns pròxims.

- Lèxic i expressions elementals per a comprendre enunciats sobre la comunicació, la llengua i l'aprenentatge (metallenguatge).

Patrons sonors, accentuals i d'entonació

- Patrons sonors, accentuals i d'entonació bàsics d'ús comú i funcions comunicatives generals associades a aquests patrons.

Convencions ortogràfiques

- Convencions ortogràfiques bàsiques d'ús comú i significats associats als formats i elements gràfics

Bloc 2: Estratègies comunicatives

Estratègies de comprensió i expressió

- Estratègies bàsiques d'ús comú per a la comprensió i la producció de textos orals, escrits i multimodals breus, senzills i contextualitzats.

Estratègies conversacionals

- Convencions i estratègies conversacionals elementals, en format síncron o asíncron, per a iniciar, mantindre i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, preguntar i respondre, demanar i donar indicacions.

- Interés en la participació en intercanvis comunicatius planificats, a través de diferents mitjans, amb estudiants de la llengua estrangera.

Estratègies de mediació

- Coneixements, destreses i actituds elementals que permeten iniciar-se en activitats de mediació en situacions quotidianes bàsiques.

Estratègies de transferència entre llengües

- Estratègies i tècniques elementals de detecció de les mancances comunicatives i les limitacions derivades del nivell de competència en la llengua estrangera i en les llengües familiars.

- Reconeixement de similituds lèxiques entre llengües.

Reflexió sobre l'aprenentatge i tractament de l'error

- Autoconfiança i reflexió sobre l'aprenentatge. L'error com a part integrant del procés.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació

- Iniciació a estratègies i eines bàsiques d'ús comú d'autoavaluació i coavaluació, analògiques i digitals, individuals i cooperatives.

Eines analògiques i digitals

- Eines analògiques i digitals bàsiques d'ús comú per a la comprensió, producció i coproducció oral, escrita i multimodal, i plataformes

virtuals d'interacció i col·laboració educativa.

- Recursos per a l'aprenentatge i estratègies elementals de cerca guiada d'informació en mitjans analògics i digitals.

Bloc 3: Cultura i societat

Aspectes socioculturals i sociolingüístics

- Patrons culturals bàsics d'ús freqüent propis de la llengua estrangera.

- Aspectes socioculturals i sociolingüístics elementals relatius als costums, la vida quotidiana i les relacions interpersonals bàsiques en països on es parla la llengua estrangera.

Diversitat lingüística i cultural

- Estratègies bàsiques d'ús comú per a apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística, atenent valors ecosocials i democràtics.

Llengua estrangera com a mitjà de comunicació

- La llengua estrangera com a mitjà de comunicació i relació amb persones d'altres països, com a mitjà per a conèixer cultures i maneres de vida diferents.

1.2 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

Instrumentes de recollida i registre de la informació

L'avaluació de l'alumnat ha de ser contínua, global i formativa, i ha de tindre en compte el progrés en el conjunt dels processos d'aprenentatge. Per tant, per a l'avaluació del grau d'adquisició de les competències específiques, ens centrarem en l'avaluació del procés, i no només del resultat. Per aquest motiu, prioritzarem l'ús d'eines com:

- Observació diària de l'alumnat en els seus processos d'aprenentatge.
- Avaluació de productes finals.

Les valoracions es registraran en graelles específiques de registre del seguiment dels aprenentatges en les quals es farà constar l'evolució de l'alumnat en relació al desenvolupament de les competències específiques. Destaquem les possibles següents graelles específiques i instruments útils per a dur a terme l'avaluació (els/les docents triaran aquelles que millor s'adapten a les característiques del grup d'alumnes):

- Llista de comprovació del treball individual diari i del treball en grup i cooperatiu en rúbriques
- Rúbrica del grau d'adquisició de les competències específiques.
- Escala de valoració de les actituds i d'autoavaluació END OF TERM.

A més d'avaluar els aprenentatges de l'alumnat, el professorat ha d'avaluar els processos d'ensenyament i la mateixa pràctica docent.

- Rúbrica d'avaluació END OF TERM
- Rúbrica d'avaluació al professor

Models d'informe d'avaluació qualitativa (trimestral) per a cada curs del cicle:

Per a l'avaluació del grau d'acompliment de les competències, s'elaborarà de forma trimestral un informe d'avaluació.

Cada tutor o tutora, amb ajuda del personal que intervinga en el procés d'ensenyament i aprenentatge, de l'alumnat, és el responsable d'elaborar l'informe d'avaluació personalitzat i únic per a cada alumne o alumna amb un enfocament competencial.

Les informacions que s'oferisquen han d'estar sempre sustentades en els registres i les observacions prèviament obtingudes i sobre les quals s'ha reflexionat de manera individual i col·lectiva en les sessions d'equip.

En el document 3 es presenta el model propi d'informe d'avaluació que es lliurarà a les famílies de l'alumnat de Primària trimestralment (ITACA) i que s'ha d'incloure en l'expedient de l'alumnat.

En el document 4, presentem la informació que s'ha d'incloure al document presentat en el document 3.

Criteris de qualificació quantitativa (fi de curs)

A més de l'avaluació trimestral de l'informe d'avaluació, una vegada finalitzat el curs escolar, l'equip docent coordinat pel tutor o tutora, valorarà, de forma col·legiada, el progrés de l'alumne o alumna en una sessió d'avaluació.

En aquesta avaluació, s'ha d'incloure l'avaluació per àrea expressada per mitjà dels termes següents amb el format descrit en el document 5:

- Insuficient (IN)
- Suficient (SU)
- Bé (BÉ)
- Notable (NT)
- Excel·lent (EX)

Els criteris de qualificació general que es tindran en compte a la fi de curs s'expliquen en el document 6.

2. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

Les mesures de resposta educativa per a la inclusió constitueixen totes les actuacions educatives planificades que tenen com a objecte garantir una educació inclusiva per a tot l'alumnat, especialment el que es troba en situació de més vulnerabilitat i en risc d'exclusió, mitjançant l'eliminació de les barreres. Aquestes mesures s'organitzen en quatre nivells de concreció:

Nivell I (Responsables: Òrgans de govern)

Accés

- Registre i transmissió de la informació educativa sobre l'alumnat assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió de la informació institucional i canals de comunicació bidireccional accessibles amb les famílies, la comunitat educativa i l'entorn.
- Prevenció de l'abandonament escolar. Desenvolupament del protocol d'absentisme.
- Organització dels espais del centre i transformació dels entorns amb criteris d'interacció i comunicació, seguretat, salut i sostenibilitat.
- Accessibilitat física i cognitiva d'espais, elements arquitectònics, mobiliari, i elements de mobilitat i transport.
- Actualització dels recursos tecnològics amb criteris de sostenibilitat.
- Programa de reutilització de llibres i materials curriculars.
- Beques i ajudes econòmiques. Informació per sol·licitar-les i acompanyament.
- Recursos personals i organització inclusiva per al suport preferent dins de l'aula ordinària.

- Coordinació entre els professionals del centre, equips docents, professorat de orientació i suport, personal no docent de suport i amb altres agents externs.
- Organització dels agrupaments heterogenis de nivell.

Aprentatge

- Concrecions curriculars d'etapa per a la inclusió.
- Programacions didàctiques inclusives pel desenvolupament de competències clau per a cada nivell i assignatura.
- Actuacions de transició entre etapes per establir acords metodològics i sobre avaluació per a la millora dels aprenentatges instrumentals i les competències clau.
- Formació per a la inclusió (PAF).

Participació

- Revisió del PEC en relació als valors inclusius.
- Establiment de les normes de convivència del centre en consens.
- Sensibilització, informació i concreció de pautes de detecció primerenca sobre els casos que regulen els diferents protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció.
- Promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència.
- Protocols d'acollida, organitzar, determinant tasques i responsabilitats, desenvolupament i avaluació de les activitats d'acollida d l'alumnat nouvingut i d'altres protocols d'acollida del centre dirigits als nous membres de la comunitat educativa (alumnat i les seues famílies i professorat).
- Desenvolupament de programes preventius en relació a la promoció de la salut i la sostenibilitat
- Desenvolupament de protocols d'atenció sanitària.
- Participació i implicació del professorat (comissions, responsables, etc.)
- Participació i implicació de l'alumnat (assemblea de delegats/des, club del valents, etc.)
- Participació i implicació de les famílies (grups interactius, hort, etc.)
- Participació i implicació de voluntaris, altres membres de la comunitat i l'entorn.

Nivell II (Responsables: tutor/a, altres mestres que imparteixen classe en el grup, cap d'estudis i CIC)

Accés

- Actualització de la informació educativa sobre l'alumnat del grup classe assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió accessible de la informació institucional entre l'alumnat del grup classe i les seues famílies.
- Control de l'assistència i prevenció de l'absentisme com a part de la fase preventiva del protocol d'absentisme.
- Supervisió de l'accessibilitat física, sensorial i cognitiva d'espais i mobiliari de les aules i altres espais
- Adequació i accessibilitat dels recursos tecnològics i dels materials didàctics i curriculars comuns que siguen coherents amb els valors inclusius

Aprentatge

- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris que relacionen els aprenentatges escolars amb el context sociocultural local i global.
Exemples: aprenentatge servei, ambients d'aprenentatge, estacions d'aprenentatge, grups interactius, tallers amb famílies, treball per projectes, etc.
- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris adequats a les característiques, necessitats i nivells d'assoliment de l'alumnat del grup classe mitjançant l'aplicació d'estratègies i tècniques metodològiques per a la inclusió (programació multinivell, opcions múltiples d'implicació, representació i expressió (DUA), metodologies centrades en l'alumnat que promoguen la interacció i la cooperació (aprenentatge cooperatiu), TIC per l'aprenentatge, tertúlies dialògiques, etc.
- Ensenyament d'habilitats, comportaments i actituds que desenvolupen la implicació personal des de les situacions d'aprenentatge mitjançant els sabers bàsics i criteris d'avaluació transversals que formen part del currículum.
- Ajustament dels procediments i instruments d'avaluació a les característiques i necessitats de tot l'alumnat del grup classe seguint els principis de l'avaluació inclusiva
- Planificació personalitzada d'activitats d'ampliació i reforç com a part de les situacions d'aprenentatge i projectes.
- Aplicació de les actuacions i o programes preventius de dificultats d'aprenentatge acordades amb l'alumnat del grup classe.

Participació

- Acordar i actualitzar les normes de convivència del grup classe (PAT).
- Participació de l'alumnat del grup classe en les accions de sensibilització i informació que organitze el centre sobre els valors i els continguts de l'educació inclusiva.
- Desenvolupament de les activitats per a la participació de l'alumnat del grup classe en les estructures de participació del centre com la junta de delegats i altres.

- Activitats amb l'alumnat del grup classe per a la promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència.
- Acollida al grup classe, especialment als nous membres (PAT).
- Activitats amb l'alumnat del grup classe que desenvolupen els programes preventius per a la promoció de la salut, prevenció de conductes addictives i sostenibilitat mediambiental.
- Implementació del procediment d'administració de medicaments del protocol d'atenció sanitària específica amb l'alumnat del grup classe.
- Activitats d'acció tutorial per eliminar les barreres a la inclusió identificades prèviament en el grup classe per tutor o la tutora i l'equip docent.
- Fases de detecció i primeres actuacions dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció i acompanyament a la identitat i expressió de gènere amb el grup classe.
- Tutoria personalitzada o tutoria compartida amb qualsevol alumne o alumna del grup classe i amb les seues famílies.

Nivell III (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport i l'assessorament de l'orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns a les activitats extraescolars i complementàries.
- Organització dels agrupaments heterogenis per a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.
- Organització de la docència compartida i del suport del professorat especialitzat.
- Coordinació del tutor/a amb el professorat del centre i els professionals de suport interns i externs que participen a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.

Aprenentatge

- Adequació personalitzada de les programacions didàctiques.
- Actuacions i programes de reforç dins i fora de l'horari lectiu (Espai d'interés dins i fora de l'horari lectiu, tallers de reforç i acompanyament escolar, etc).
- Plans específics de reforç per l'alumnat que repeteix un curs.
- Programes d'estimulació i desenvolupament del llenguatge oral.
- Sessions de conversa, per a l'alumnat nouvingut, basades en la millora de la competència comunicativa oral.
- Flexibilització de l'escolarització per a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu valencià en l'ensenyament bàsic.

- Actuacions i programes d'enriquiment curricular per l'alumnat amb altes capacitats.

Participació

- Actuacions amb un grup diferenciat d'alumnat d'un grup classe, dins i fora de l'horari lectiu, pel desenvolupament d'actituds de respecte i tolerància, habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos.
- Implementació de les actuacions davant supòsits de violència amb un alumne o alumna o un grup diferenciat d'alumnat amb acompanyament dels implicats.
- Notificació de possible situació de desprotecció des de l'àmbit educatiu.
- Implementació de les actuacions d'acompanyament per garantir el dret a l'expressió de gènere i la intersexualitat.
- Implementació de les actuacions del protocol d'atenció sanitària específica front a determinades situacions d'emergència mèdica i d'atenció a l'alumnat amb problemes de salut crònics.
- Programes de desenvolupament d'hàbits bàsics de higiene, alimentació i vida saludable.
- Actuacions per a grups diferenciats d'alumnat d'un grup classe fora de l'horari lectiu per a la participació en activitats socials, culturals i d'oci organitzades en col·laboració amb l'entorn local i institucions i organismes externs.
- Mesures educatives de disciplina positiva de col·laboració en tasques comunitàries i/o del centre.
- Aula de convivència com espai de reflexió i aprenentatge d'habilitats per a la participació.
- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar implicació, autoestima, confiança a les pròpies possibilitats i fortaleces amb el suport de les estructures de tutoria entre iguals o de tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos el suport de les estructures de tutoria entre iguals o mitjançant una tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Compromís família tutor/a amb un alumne o alumna i la seua família.

Nivell IV (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport especialitzat, personal no docent de suport i orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans específics o singulars (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada a les activitats extraescolars i complementàries amb mitjans específics o singulars.
- Provisió personalitzada de productes de suport tècnics i tecnològics. Sistemes alternatius de comunicació amb i sense suport.
- Col·laboració per sol·licitar beques i ajudes econòmiques amb l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Reducció de ràtio per l'alumnat amb necessitats educatives especials (suport grau 3).
- Coordinació amb els professionals dels serveis socials, salut i salut mental, ajuntaments, centres proveïdors de serveis i centres d'estimulació primerenca.
- Coordinació amb els professionals de les unitats específiques, centres d'educació especial, i Unitats d'atenció i intervenció del PREVI.

Aprentatge

- Programes específics personalitzats per a l'adquisició i ús funcional de la comunicació, el llenguatge i la parla (AiLL).
- Programes específics amb currículum personalitzat per a l'estimulació sensorial i cognitiva, l'aprenentatge motor i aprenentatge d'hàbits d'autonomia personal, etc. (PT i educadora).
- Adaptacions curriculars individuals significatives del currículum comú (ACIS).
- Flexibilització en la durada de l'etapa per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals.
- Prolongació d'un any més d'escolarització en l'ensenyament bàsic d'Educació Primària per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Participació

- Acompanyament per part de l'educadora.
- Implementació de les actuacions de comunicació, intervenció i seguiment dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció amb un alumne o alumna determinat i amb la seua família.
- Programa específic dirigit a l'alumnat que presenta alteracions greus de conducta i comportament que alteren la convivència de forma greu i reincident.

PROPOSTA PEDAGÒGICA D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

CICLE: 2n cicle	NIVELL: 4t	CURS ACADÈMIC: 2024/2025
ÀREA: Matemàtiques		

1. CONCRECIÓ DELS ELEMENTS CURRICULARS	
1.1 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	
Competència específica 1: Resoldre problemes relacionats amb situacions reals de l'entorn personal, social i educatiu utilitzant estratègies informals, representacions i conceptes concrets.	
Criteris d'avaluació	1.1 Identificar la informació rellevant i irrellevant d'un problema o situació problemàtica de l'entorn personal i social de l'alumnat que permeta el seu abordatge i resolució. 1.2 Desenvolupar estratègies informals per a obtenir la solució correcta en un problema o situació problemàtica i sistematitzar procediments informals de resolució a nivell inicial. 1.3 Comprovar si la solució obtinguda en un problema compleix les condicions o exigències de l'enunciat. 1.4 Extraure conseqüències de la situació problemàtica plantejada i obtenir eines o estratègies aplicables en l'àmbit personal o educatiu.
Sabers bàsics	Bloc 1: Sentit numèric i de les operacions. <u>NOMBRES NATURALS</u> - Comprensió del sistema de numeració decimal: composició i descomposició en unitats, desenes, centenes, unitats de miler, desenes de miler i centenes de miler. - Lectura, escriptura i representació de numerals superiors al miler. - Estratègies de representació. Recta numèrica. Comparació i ordenació. - Múltiples i divisors. Nombres primers i compostos. Propietats i criteris de divisibilitat. - Contribució de la humanitat al desenvolupament numèric, entés aquest com una necessitat bàsica. Usos socials del sentit numèric.

- Tècniques cooperatives per a estimular el treball en equip relacionat amb el sentit numèric i l'aritmètica.

OPERACIONS AMB NATURALS I LES SEUES PROPIETATS

- Significats, estratègies i representacions per a la suma (afegir, combinar, comparar) i la resta (detracció, diferència, escala ascendent, escala descendent). Prova de la resta.
- Significats, estratègies i representacions per al producte i el quocient (suma repetida, partició, producte cartesià, diagrama d'arbre). Prova de la divisió, multiplicació de més de dos cifres.
- Significat i ús de la igualtat i les desigualtats en relacions i expressions aritmètiques senzilles.
- Relacions i propietats de les operacions. Propietat commutativa, associativa i distributiva.
- Càlcul mental. Estimació i aproximació.
- Contribució de la humanitat al desenvolupament numèric incorporant la perspectiva de gènere.
- Autonomia i tolerància a la frustració enfront de dificultats relacionades amb les propietats numèriques.

FRACCIONS I DECIMALS

- Fracció decimal. Nombres decimals (dècimes, centèsimes i mil·lèsimes). Operacions bàsiques.
- Càlcul mental: multiplicació i divisió de decimals per 10, 100, 1000.
- Comparació i ordenació de nombres naturals i fraccions.
- Valoració de situacions en les quals és útil l'ús de fraccions i decimals.
- Estratègies de millora en la perseverança en la resolució de problemes aritmètics.

Bloc 2: Sentit de la mesura.

ESTIMACIÓ I MESURAMENT. MAGNITUDS I UNITATS.

- Estratègies de mesura i estimació de temps, longitud, capacitat, volum i massa mitjançant unitats no convencionals en situacions reals.
- Elecció i utilització dels instruments adequats per a mesurar amb precisió diferents magnituds.
- Experimentació i conceptualització de magnituds: temps, longitud, angles, massa, superfície, capacitat i volum, temperatura i monedes.

- Unitats de magnitud convencionals. Relació, comparació directa, ordenació i conversió entre unitats de la mateixa magnitud. Valoració de resultats en mesuraments i estimacions realitzades.
- Contribució de la humanitat a la unificació de sistemes de mesura i magnituds, i valoració dels seus usos socials i científics.
- Tècniques cooperatives per a estimular el treball en equip relacionat amb la mesura i estimació de magnituds.

Bloc 3: Sentit de la geometria.

GEOMETRIA PLANA I ESPACIAL

- Localització d'objectes (punts) sobre els eixos, el pla cartesià. Localització en mapes a partir de punts de referència, inclosos els punts cardinals.
- Elements bàsics: vèrtexs i costats. Polígons regulars.
- Poliedres regulars. Vocabulari bàsic. Relació entre vèrtexs, arestes i cares.
- Línies rectes, corbes.
- Intersecció, paral·lelisme i perpendicularitat. Posicions relatives de rectes en el pla.
- Identificació i descripció de diferents polígons. Composició i descomposició.
- Càlcul de perímetres i àrees de polígons.
- La circumferència i el cercle. Elements i propietats.
- Angles, mesurament i classificació d'angles. Classificació de triangles.
- Transformacions: girs, translacions i simetries en situacions reals.
- Concavitat i convexitat de figures planes.
- Programes informàtics de geometria dinàmica.
- Desenvolupament i usos de la geometria, tant a nivell pràctic com estètic, incorporant la perspectiva de gènere.
- Estratègies d'aprenentatge de conceptes geomètrics i acceptació de dificultats.

Bloc 4: Sentit de la incertesa i la probabilitat.

INCERTESA I PROBABILITAT

- Concepte de situació aleatòria i situació determinista. Incertesa. Contribució de la humanitat al coneixement de les lleis de l'atzar i la

incertesa.

- Espai mostral en experiments aleatoris simples senzills: concepte i determinació.
- Estimació de probabilitats a partir de l'experimentació i simulació.
- Gestió de les emocions i utilització d'estratègies que permeten afrontar la incertesa.

Bloc 5: Sentit de recollida, anàlisi i representació de la informació.

ANÀLISI DE DADES I CÀLCULS ESTADÍSTICS

- Elaboració de preguntes i enquestes senzilles per a obtenir dades.
- Variables qualitatives i quantitatives discretes: recompte de casos i construcció de taules de freqüència.
- Elaboració de diagrames de barres.
- Representacions (pictogrames, diagrames de sectors, polígons de freqüències...). Ús d'eines tecnològiques per a generar diferents tipus de representacions.
- Interpretació de dades a partir de diferents representacions (taules, gràfiques), i anàlisi en casos senzills.
- Significat i interpretació de les principals mesures centrals (moda, mitjana i mitja aritmètica).
- Significat i interpretació de la idea de dispersió a partir de representacions gràfiques. Rang.
- Contribució de la humanitat al desenvolupament i evolució de l'estadística i tractament de dades, incorporant la perspectiva de gènere.
- Respecte, sensibilitat i tolerància davant diferents interpretacions sobre resultats estadístics, mostrant rebuig davant actituds discriminatòries.

Bloc 6: Sentit del pensament computacional

PENSAMENT COMPUTACIONAL

- Identificació de regularitats, interpretació de rutines o instruccions amb passos ordenats.
- Predicció de termes en seqüències de figures o imatges o números.
- Identificació de regularitats i predicció de termes de seqüències numèriques. Creació de patrons.
- Interpretació, modificació i creació d'algorismes senzills.

	- Cerca i anàlisi d'estratègies en jocs abstractes sense informació oculta ni presència d'atzar: escacs, dames, etc. - Simbolització i obtenció de dades senzilles desconegudes en expressions amb igualtats. - Valoració de l'evolució del pensament computacional i la seua repercussió social, incorporant la perspectiva de gènere. - Treball cooperatiu en situacions que involucren disseny i aplicació d'algorismes. Estratègies d'aprenentatge específiques del pensament computacional.
Competència específica 2: Observar, formular, explorar i comprovar conjectures senzilles sobre propietats i relacions matemàtiques concretes, reconeixent i connectant procediments, patrons, regularitats i estructures.	
Criteris d'avaluació	2.1 Comprovar conjectures sobre relacions matemàtiques que permeten desenvolupar de manera intuïtiva nou contingut matemàtic de naturalesa numèrica, mètrica, espacial, geomètrica o estocàstica. 2.2 Comprovar relacions matemàtiques en –i mitjançant– els procediments de raonament matemàtic intuïtiu. 2.3 Reconèixer patrons o regularitats, construint intuïtivament contingut matemàtic de naturalesa numèrica, mètrica, espacial, geomètrica o estocàstica. 2.4 Comparar diferents procediments matemàtics relatius al càlcul, la mesura, el sentit espacial i geomètric, el tractament de dades o els processos aleatoris, i utilitzar-los de manera flexible.
Sabers bàsics	Bloc 1: Sentit numèric i de les operacions. <u>NOMBRES NATURALS</u> - Comprensió del sistema de numeració decimal: composició i descomposició en unitats, desenes, centenes, unitats de miler, desenes de miler , i centenes de miler. - Lectura, escriptura i representació de numerals superiors al miler. - Estratègies de representació. Recta numèrica. Comparació i ordenació. - Múltiples i divisors. Nombres primers i compostos. Propietats i criteris de divisibilitat. - Contribució de la humanitat al desenvolupament numèric, entés aquest com una necessitat bàsica. Usos socials del sentit numèric. - Tècniques cooperatives per a estimular el treball en equip relacionat amb el sentit numèric i l'aritmètica.

OPERACIONS AMB NATURALS I LES SEUES PROPIETATS

- Significats, estratègies i representacions per a la suma x (afegir, combinar, comparar) i la resta (detracció, diferència, escala ascendent, escala descendent). Prova de la resta.
- Significats, estratègies i representacions per al producte i el quocient (suma repetida, partició, producte cartesià, diagrama d'arbre). Prova de la divisió. Multiplicació de més de dos cifres. Divisions.
- Significat i ús de la igualtat i les desigualtats en relacions i expressions aritmètiques senzilles
- Relacions i propietats de les operacions. Propietat commutativa, associativa i distributiva.
- Càlcul mental. Estimació i aproximació.
- Contribució de la humanitat al desenvolupament numèric incorporant la perspectiva de gènere.
- Autonomia i tolerància a la frustració enfront de dificultats relacionades amb les propietats numèriques.

FRACCIONS I DECIMALS

- Fracció decimal. Nombres decimals (dècimes, centèsimes i mil·lèsimes).
- Operacions bàsiques.
- Càlcul mental: multiplicació i divisió de decimals per 10, 100, 1000.
- Comparació i ordenació de nombres naturals i fraccions.
- Valoració de situacions en les quals és útil l'ús de fraccions i decimals.
- Estratègies de millora en la perseverança en la resolució de problemes aritmètics.

Bloc 2: Sentit de la mesura.

ESTIMACIÓ I MESURAMENT. MAGNITUDS I UNITATS.

- Estratègies de mesura i estimació de temps, longitud, capacitat, volum i massa mitjançant unitats no convencionals en situacions reals.
- Elecció i utilització dels instruments adequats per a mesurar amb precisió diferents magnituds.
- Experimentació i conceptualització de magnituds: temps, longitud, angles, massa, superfície, capacitat i volum, temperatura i monedes.

- Unitats de magnitud convencionals. Relació, comparació directa, ordenació i conversió entre unitats de la mateixa magnitud.
- Valoració de resultats en mesuraments i estimacions realitzades.
- Contribució de la humanitat a la unificació de sistemes de mesura i magnituds, i valoració dels seus usos socials i científics.
- Tècniques cooperatives per a estimular el treball en equip relacionat amb la mesura i estimació de magnituds.

Bloc 3: Sentit de la geometria.

GEOMETRIA PLANA I ESPACIAL

- Localització d'objectes (punts) sobre els eixos, el pla cartesià. Localització en mapes a partir de punts de referència, inclosos els punts cardinals.
- Elements bàsics: vèrtexs i costats. Polígons regulars.
- Poliedres regulars. Vocabulari bàsic. Relació entre vèrtexs, arestes i cares.
- Línies rectes, corbes.
- Intersecció, paral·lelisme i perpendicularitat. Posicions relatives de rectes en el pla.
- Identificació i descripció de diferents polígons. Composició i descomposició.
- Càlcul de perímetres de polígons.
- La circumferència i el cercle. Elements i propietats.
- Angles, mesurament i classificació d'angles. Classificació de triangles.
- Transformacions: translacions i simetries en situacions reals.
- Programes informàtics de geometria dinàmica.
- Desenvolupament i usos de la geometria, tant a nivell pràctic com estètic, incorporant la perspectiva de gènere.
- Estratègies d'aprenentatge de conceptes geomètrics i acceptació de dificultats.

Bloc 4: Sentit de la incertesa i la probabilitat.

INCERTESA I PROBABILITAT

- Idea intuïtiva de probabilitat: ocorre sempre, moltes vegades, algunes vegades, poques vegades, mai.

- Concepte de situació aleatòria i situació determinista. Incertesa. Contribució de la humanitat al coneixement de les lleis de l'atzar i la incertesa.

- Espai mostral en experiments aleatoris simples senzills: concepte i determinació.

- Estimació de probabilitats a partir de l'experimentació i simulació.

- Gestió de les emocions i utilització d'estratègies que permeten afrontar la incertesa.

Bloc 5: Sentit de recollida, anàlisi i representació de la informació.

ANÀLISI DE DADES I CÀLCULS ESTADÍSTICS

- Elaboració de preguntes i enquestes senzilles per a obtenir dades.

- Variables qualitatives i quantitatives discretes: recompte de casos i construcció de taules de freqüència.

- Elaboració de diagrames de barres.

- Representacions (pictogrames, diagrames de sectors, polígons de freqüències...). Ús d'eines tecnològiques per a generar diferents tipus e representacions.

- Interpretació de dades a partir de diferents interpretacions (taules, gràfiques), i anàlisi en casos senzills.

- Significat i interpretació de les principals mesures centrals (moda, mitjana i mitja aritmètica).

- Significat i interpretació de la idea de dispersió a partir de representacions gràfiques. Rang.

- Contribució de la humanitat al desenvolupament i evolució de l'estadística i tractament de dades, incorporant la perspectiva de gènere.

- Respecte, sensibilitat i tolerància davant diferents interpretacions sobre resultats estadístics, mostrant rebuig davant actituds discriminatòries.

Bloc 6: Sentit del pensament computacional.

PENSAMENT COMPUTACIONAL

- Identificació de regularitats, interpretació de rutines o instruccions amb passos ordenats.

- Predicció de termes en seqüències de figures o imatges o números.

- Identificació de regularitats i predicció de termes de seqüències numèriques. Creació de patrons.

	- Interpretació i modificació d'algorismes senzills. - Cerca i anàlisi d'estratègies en jocs abstractes sense informació oculta ni presència d'atzar: escacs, dames, etc. - Simbolització i obtenció de dades senzilles desconegudes en expressions amb igualtats. - Valoració de l'evolució del pensament computacional i la seua repercussió social, incorporant la perspectiva de gènere. - Treball cooperatiu en situacions que involucren disseny i aplicació d'algorismes. Estratègies d'aprenentatge específiques del pensament computacional.
Competència específica 3: Construir models matemàtics concrets i utilitzar conceptes i procediments matemàtics senzills per a abordar i interpretar situacions, fenòmens i problemes rellevants en l'àmbit personal, educatiu o social.	
Criteris d'avaluació	3.1 Identificar el contingut i les eines matemàtiques senzilles que permeten abordar situacions reals pròximes i rellevants, possibilitant la construcció de models matemàtics bàsics. 3.2 Usar models matemàtics bàsics que permeten interpretar una situació real senzilla, i extraure conclusions. 3.3 Comparar models matemàtics corresponents a situacions reals en contextos similars.
Sabers bàsics	Bloc 1: Sentit numèric i de les operacions. <u>NOMBRES NATURALS</u> - Comprensió del sistema de numeració decimal: composició i descomposició en unitats, desenes, centenes, unitats de miler, desenes de miler i centenes de miler. - Lectura, escriptura i representació de numerals superiors al miler. - Estratègies de representació. Recta numèrica. Comparació i ordenació. - Múltiples i divisors. Nombres primers i compostos. Propietats i criteris de divisibilitat. - Contribució de la humanitat al desenvolupament numèric, entés aquest com una necessitat bàsica. Usos socials del sentit numèric. - Tècniques cooperatives per a estimular el treball en equip relacionat amb el sentit numèric i l'aritmètica. <u>OPERACIONS AMB NATURALS I LES SEUES PROPIETATS</u>

- Significats, estratègies i representacions per a la suma (afegir, combinar, comparar) i la resta (detracció, diferència, escala ascendent, escala descendent). Prova de la resta.
- Significats, estratègies i representacions per al producte i el quocient (suma repetida, partició, producte cartesià, diagrama d'arbre). Prova de la divisió, multiplicació de més de dos cifres.
- Significat i ús de la igualtat i les desigualtats en relacions i expressions aritmètiques senzilles.
- Relacions i propietats de les operacions. Propietat commutativa, associativa i distributiva.
- Càlcul mental. Estimació i aproximació.
- Contribució de la humanitat al desenvolupament numèric incorporant la perspectiva de gènere.
- Autonomia i tolerància a la frustració enfront de dificultats relacionades amb les propietats numèriques.

FRACCIONS I DECIMALS

- Fracció decimal. Nombres decimals (dècimes, centèsimes i mil·lèsimes). Operacions bàsiques.
- Càlcul mental: multiplicació i divisió de decimals per 10, 100, 1000.
- Comparació i ordenació de nombres naturals i fraccions.
- Valoració de situacions en les quals és útil l'ús de fraccions i decimals.
- Estratègies de millora en la perseverança en la resolució de problemes aritmètics.

Bloc 2: Sentit de la mesura.

ESTIMACIÓ I MESURAMENT. MAGNITUDS I UNITATS.

- Estratègies de mesura i estimació de temps, longitud, capacitat, volum i massa mitjançant unitats no convencionals en situacions reals.
- Elecció i utilització dels instruments adequats per a mesurar amb precisió diferents magnituds.
- Experimentació i conceptualització de magnituds: temps, longitud, angles, massa, superfície, capacitat i volum, temperatura i monedes.
- Unitats de magnitud convencionals. Relació, comparació directa, ordenació i conversió entre unitats de la mateixa magnitud. Valoració de resultats en mesuraments i estimacions realitzades.

- Contribució de la humanitat a la unificació de sistemes de mesura i magnituds, i valoració dels seus usos socials i científics.
- Tècniques cooperatives per a estimular el treball en equip relacionat amb la mesura i estimació de magnituds.

Bloc 3: Sentit de la geometria.

GEOMETRIA PLANA I ESPACIAL

- Localització d'objectes (punts) sobre els eixos, el pla cartesià. Localització en mapes a partir de punts de referència, inclosos els punts cardinals.
- Elements bàsics: vèrtexs i costats. Polígons regulars.
- Poliedres regulars. Vocabulari bàsic. Relació entre vèrtexs, arestes i cares.
- Línies rectes, corbes.
- Intersecció, paral·lelisme i perpendicularitat. Posicions relatives de rectes en el pla.
- Identificació i descripció de diferents polígons. Composició i descomposició.
- Càlcul de perímetres i àrees de polígons.
- La circumferència i el cercle. Elements i propietats.
- Angles, mesurament i classificació d'angles. Classificació de triangles.
- Transformacions: gir, translacions i simetries en situacions reals.
- Concavitat i convexitat de figures planes.
- Programes informàtics de geometria dinàmica.
- Desenvolupament i usos de la geometria, tant a nivell pràctic com estètic, incorporant la perspectiva de gènere.
- Estratègies d'aprenentatge de conceptes geomètrics i acceptació de dificultats.

Bloc 4: Sentit de la incertesa i la probabilitat.

INCERTESA I PROBABILITAT

- Concepte de situació aleatòria i situació determinista. Incertesa. Contribució de la humanitat al coneixement de les lleis de l'atzar i la incertesa.

- Espai mostral en experiments aleatoris simples senzills: concepte i determinació.
- Estimació de probabilitats a partir de l'experimentació i simulació.
- Gestió de les emocions i utilització d'estratègies que permeten afrontar la incertesa.

Bloc 5: Sentit de recollida, anàlisi i representació de la informació.

ANÀLISI DE DADES I CÀLCULS ESTADÍSTICS

- Elaboració de preguntes i enquestes senzilles per a obtenir dades.
- Variables qualitatives i quantitatives discretes: recompte de casos i construcció de taules de freqüència.
- Elaboració de diagrames de barres.
- Representacions (pictogrames, diagrames de sectors, polígons de freqüències...). Ús d'eines tecnològiques per a generar diferents tipus de representacions.
- Interpretació de dades a partir de diferents representacions (taules, gràfiques), i anàlisis en casos senzills.
- Significat i interpretació de les principals mesures centrals (moda, mitjana i mitja aritmètica).
- Significat i interpretació de la idea de dispersió a partir de representacions gràfiques. Rang.
- Contribució de la humanitat al desenvolupament i evolució de l'estadística i tractament de dades, incorporant la perspectiva de gènere.
- Respecte, sensibilitat i tolerància davant diferents interpretacions sobre resultats estadístics, mostrant rebuig davant actituds discriminatòries.

Bloc 6: Sentit del pensament computacional

PENSAMENT COMPUTACIONAL

- Identificació de regularitats, interpretació de rutines o instruccions amb passos ordenats.
- Predicció de termes en seqüències de figures o imatges o números.
- Identificació de regularitats i predicció de termes de seqüències numèriques. Creació de patrons.
- Interpretació, modificació i creació d'algorismes senzills.

	- Cerca i anàlisi d'estratègies en jocs abstractes sense informació oculta ni presència d'atzar: escacs, dames, etc. - Simbolització i obtenció de dades senzilles desconegudes en expressions amb igualtats. - Valoració de l'evolució del pensament computacional i la seua repercussió social, incorporant la perspectiva de gènere. - Treball cooperatiu en situacions que involucren disseny i aplicació d'algorismes. Estratègies d'aprenentatge específiques del pensament computacional.
Competència específica 4: Construir i aplicar algorismes senzills per a afrontar situacions i resoldre problemes rellevants de l'àmbit personal, educatiu o social, organitzant dades, descomponent un problema en parts, reconeixent patrons i emprant eines TIC.	
Criteris d'avaluació	4.1. Identificar regularitats en una seqüència de dades i predir resultats mitjançant el reconeixement de patrons senzills. 4.2. Interpretar i reproduir algorismes senzills mitjançant codis visuals. 4.3. Aplicar algorismes senzills mitjançant codis visuals i/o eines tecnològiques bàsiques per a resoldre situacions problemàtiques. 4.4. Analitzar situacions senzilles per a definir i aconseguir estratègies guanyadores en jocs de lògica o jocs de tauler.
Sabers bàsics	Bloc 1: Sentit numèric i de les operacions. <u>OPERACIONS AMB NATURALS I LES SEUES PROPIETATS</u> - Significats, estratègies i representacions per a la suma (afegir, combinar, comparar) i la resta (detracció, diferència, escala ascendent, escala descendent). - Significats, estratègies i representacions per al producte i el quocient (suma repetida, partició, producte cartesià, diagrama d'arbre). - Significat i ús de la igualtat i les desigualtats en relacions i expressions aritmètiques senzilles. - Relacions i propietats de les operacions. Propietat commutativa, associativa i distributiva. - Càlcul mental. Estimació i aproximació. <u>FRACCIONS I DECIMALS</u> - Fracció decimal. Nombres decimals (dècimes, centèsimes i mil·lèsimes). Operacions bàsiques. - Càlcul mental: multiplicació i divisió de decimals per 10, 100, 1000. Bloc 6: Sentit del pensament computacional

	<u>PENSAMENT COMPUTACIONAL</u> - Identificació de regularitats, interpretació de rutines o instruccions amb passos ordenats. - Predicció de termes en seqüències de figures o imatges o números. - Identificació de regularitats i predicció de termes de seqüències numèriques. Creació de patrons. - Interpretació, modificació i creació d'algorismes senzills. - Cerca i anàlisi d'estratègies en jocs abstractes sense informació oculta ni presència d'atzar: escacs, dames, etc. - Simbolització i obtenció de dades senzilles desconegudes en expressions amb igualtats.
Competència específica 5: Utilitzar amb correcció el simbolisme matemàtic, fent transformacions i algunes conversions entre representacions icònic-manipulatives, numèriques, geomètriques i gràfiques, per a descriure i analitzar situacions rellevants de l'àmbit personal, educatiu o social.	
Criteris d'avaluació	5.1. Utilitzar correctament les representacions icònic-manipulatives d'objectes i processos matemàtics en situacions pròximes a l'alumnat, respectant les regles bàsiques que els regeixen. 5.2. Reconèixer representacions numèriques, geomètriques i gràfiques que descriuen objectes matemàtics elementals en contextos pròxims a l'alumnat. 5.3. Usar representacions numèriques, geomètriques i gràfiques d'objectes matemàtics elementals en situacions pròximes a l'alumnat.
Sabers bàsics	Bloc 1: Sentit numèric i de les operacions. <u>NOMBRES NATURALS</u> - Comprensió del sistema de numeració decimal: composició i descomposició en unitats, desenes, i centenes. - Lectura, escriptura i representació de numerals superiors al miler. - Estratègies de representació. Recta numèrica. Comparació i ordenació. - Múltiples i divisors. Nombres primers i compostos. Propietats i criteris de divisibilitat. <u>OPERACIONS AMB NATURALS I LES SEUES PROPIETATS</u> - Significats, estratègies i representacions per a la suma (afegir, combinar, comparar) i la resta (detracció, diferència, escala ascendent, escala descendent).

- Significats, estratègies i representacions per al producte i el quocient (suma repetida, partició, producte cartesià, diagrama d'arbre).
- Significat i ús de la igualtat i les desigualtats en relacions i expressions aritmètiques senzilles.
- Relacions i propietats de les operacions. Propietat commutativa, associativa i distributiva.

FRACCIONS I DECIMALS

- La fracció com a mesura i com a relació entre les parts i el tot.

Bloc 3: Sentit de la geometria.

GEOMETRIA PLANA I ESPACIAL

- Localització d'objectes (punts) sobre els eixos, el pla cartesià. Localització en mapes a partir de punts de referència, inclosos els punts cardinals.
- Elements bàsics: vèrtexs i costats. Polígons regulars.
- Poliedres regulars. Vocabulari bàsic. Relació entre vèrtexs, arestes i cares.
- Línies rectes, corbes.
- Intersecció, paral·lelisme i perpendicularitat. Posicions relatives de rectes en el pla.
- Identificació i descripció de diferents polígons. Composició i descomposició.
- Càlcul de perímetres i àrees de polígons.
- La circumferència i el cercle. Elements i propietats.
- Angles, mesurament i classificació d'angles. Classificació de triangles.
- Transformacions: translacions i simetries en situacions reals.
- Concavitat i convexitat de figures planes.

Bloc 5: Sentit de recollida, anàlisi i representació de la informació.

ANÀLISI DE DADES I CÀLCULS ESTADÍSTICS

- Elaboració de preguntes i enquestes senzilles per a obtenir dades.
- Variables qualitatives i quantitatives discretes: recompte de casos i construcció de taules de freqüència.
- Elaboració de diagrames de barres.

	- Representacions (pictogrames, diagrames de sectors, polígons de freqüències...). Ús d'eines tecnològiques per a generar diferents tipus de representacions. - Interpretació de dades a partir de diferents representacions (taules, gràfiques), i anàlisis en casos senzills. - Significat i interpretació de les principals mesures centrals (moda, mitjana i mitja aritmètica). - Significat i interpretació de la idea de dispersió a partir de representacions gràfiques. Rang.
Competència específica 6: Comprendre i produir missatges orals i escrits concrets de manera informal, emprant un llenguatge matemàtic senzill per a comunicar i argumentar sobre característiques, conceptes, procediments i resultats relacionats amb situacions de l'àmbit personal, educatiu o social.	
Criteris d'avaluació	6.1. Reconéixer i comprendre missatges orals i escrits senzills que continguén llenguatge matemàtic bàsic. 6.2. Comunicar de manera informal aspectes relacionats amb conceptes i procediments matemàtics senzills presents en contextos pròxims a l'alumnat. 6.3. Justificar adequadament la validesa dels resultats provinents de situacions problemàtiques de l'entorn personal o educatiu de l'alumnat, a través de comunicacions orals o escrites informals. 6.4. Utilitzar un llenguatge matemàtic adequat per a defensar els seus propis raonaments de forma argumentada.
Sabers bàsics	Bloc 1: Sentit numèric i de les operacions. <u>NOMBRES NATURALS</u> - Comprensió del sistema de numeració decimal: composició i descomposició en unitats, desenes, i centenes. - Lectura, escriptura i representació de numerals superiors al miler. - Estratègies de representació. Recta numèrica. Comparació i ordenació. - Múltiples i divisors. Nombres primers i compostos. Propietats i criteris de divisibilitat. <u>OPERACIONS AMB NATURALS I LES SEUES PROPIETATS</u> - Significats, estratègies i representacions per a la suma (afegir, combinar, comparar) i la resta (detracció, diferència, escala ascendent, escala descendent). - Significats, estratègies i representacions per al producte i el quocient (suma repetida, partició, producte cartesià, diagrama d'arbre).

- Significat i ús de la igualtat i les desigualtats en relacions i expressions aritmètiques senzilles.
- Relacions i propietats de les operacions. Propietat commutativa, associativa i distributiva.
- Càlcul mental. Estimació i aproximació.

FRACCIONS I DECIMALS

- La fracció com a mesura i com a relació entre les parts i el tot.
- Fracció decimal. Nombres decimals (dècimes, centèsimes i mil·lèsimes).
- Operacions bàsiques.
- Càlcul mental: multiplicació i divisió de decimals per 10, 100, 1000.
- Comparació i ordenació de nombres naturals i fraccions.

Bloc 2: Sentit de la mesura.

ESTIMACIÓ I MESURAMENT. MAGNITUDS I UNITATS.

- Estratègies de mesura i estimació de temps, longitud, capacitat, volum i massa mitjançant unitats no convencionals en situacions reals.
- Elecció i utilització dels instruments adequats per a mesurar amb precisió diferents magnituds.
- Experimentació i conceptualització de magnituds: temps, longitud, angles, massa, superfície, capacitat i volum, temperatura i monedes.
- Unitats de magnitud convencionals. Relació, comparació directa, ordenació i conversió entre unitats de la mateixa magnitud.

Valoració de resultats en mesuraments i estimacions realitzades.

Bloc 3: Sentit de la geometria.

GEOMETRIA PLANA I ESPACIAL

- Localització d'objectes (punts) sobre els eixos, el pla cartesià.
- Localització en mapes a partir de punts de referència, inclosos els punts cardinals.
- Elements bàsics: vèrtexs i costats.
- Polígons regulars.

- Poliedres regulars. Vocabulari bàsic. Relació entre vèrtexs, arestes i cares.
- Línies rectes, corbes.
- Intersecció, paral·lelisme i perpendicularitat. Posicions relatives de rectes en el pla.
- Identificació i descripció de diferents polígons. Composició i descomposició
- Càlcul de perímetres i àrees de polígons.
- La circumferència i el cercle. Elements i propietats.
- Angles, mesurament i classificació d'angles. Classificació de triangles.
- Transformacions: girs, translacions i simetries en situacions reals.
- Concavitat i convexitat de figures planes.
- Programes informàtics de geometria dinàmica.
- Desenvolupament i usos de la geometria, tant a nivell pràctic com estètic, incorporant la perspectiva de gènere.
- Estratègies d'aprenentatge de conceptes geomètrics i acceptació de dificultats.

Bloc 4: Sentit de la incertesa i la probabilitat.

INCERTESA I PROBABILITAT

- Concepte de situació aleatòria i situació determinista. Incertesa. Contribució de la humanitat al coneixement de les lleis de l'atzar i la incertesa.
- Idea intuïtiva de probabilitat: ocorre sempre, moltes vegades, algunes vegades, poques vegades, mai.
- Concepte de succés i de succés elemental.
- Espai mostral en experiments aleatoris simples senzills: concepte i determinació.
- Estimació de probabilitats a partir de l'experimentació i simulació.

Bloc 5: Sentit de recollida, anàlisi i representació de la informació.

ANÀLISI DE DADES I CÀLCULS ESTADÍSTICS

- Elaboració de preguntes i enquestes senzilles per a obtenir dades.
- Variables qualitatives i quantitatives discretes: recompte de casos i construcció de taules de freqüència.

	- Elaboració de diagrames de barres. - Representacions (pictogrames, diagrames de sectors, polígons de freqüències...). Ús d'eines tecnològiques per a generar diferents tipus de representacions. - Interpretació de dades a partir de diferents representacions (taules, gràfiques), i anàlisis en casos senzills. - Significat i interpretació de les principals mesures centrals (moda, mitjana i mitja aritmètica). - Significat i interpretació de la idea de dispersió a partir de representacions gràfiques. Rang. Bloc 6: Sentit del pensament computacional <u>PENSAMENT COMPUTACIONAL</u> - Identificació de regularitats, interpretació de rutines o instruccions amb passos ordenats. - Predicció de termes en seqüències de figures o imatges o números. - Identificació de regularitats i predicció de termes de seqüències numèriques. Creació de patrons. - Interpretació, modificació i creació d'algorismes senzills. - Cerca i anàlisi d'estratègies en jocs abstractes sense informació oculta ni presència d'atzar: escacs, dames, etc. - Simbolització i obtenció de dades senzilles desconegudes en expressions amb igualtats.
Competència específica 7: Identificar fenòmens i problemes importants des del punt de vista cultural i social en els quals el coneixement matemàtic juga un paper decisiu.	
Criteris d'avaluació	7.1 Reconèixer el contingut matemàtic present en jocs, activitats socials i productes culturals pròxims a l'experiència de l'alumnat. 7.2 Valorar la importància de les matemàtiques per a resoldre problemes de la vida quotidiana que involucren aspectes com el càlcul aritmètic, la incertesa, el raonament lògic, el pensament computacional, l'ús i interpretació de dades o el sentit geomètric i espacial. 7.3 Apreciar el caràcter polivalent de les matemàtiques, tant per la seua utilitat per a la resolució de problemes en diferents àrees (instrumentalitat), com per a afavorir el desenvolupament intel·lectual, creatiu i cultural de les persones.
Sabers bàsics	Bloc 1: Sentit numèric i de les operacions. <u>NOMBRES NATURALS</u> - Contribució de la humanitat al desenvolupament numèric, entés aquest com una necessitat bàsica. Usos socials del sentit numèric.

OPERACIONS AMB NATURALS I LES SEUES PROPIETATS

- Contribució de la humanitat al desenvolupament numèric incorporant la perspectiva de gènere.

FRACCIONS I DECIMALS

- Valoració de situacions en les quals és útil l'ús de fraccions i decimals.

Bloc 2: Sentit de la mesura.

ESTIMACIÓ I MESURAMENT. MAGNITUDS I UNITATS.

- Contribució de la humanitat a la unificació de sistemes de mesura i magnituds, i valoració dels seus usos socials i científics.

Bloc 3: Sentit de la geometria.

GEOMETRIA PLANA I ESPACIAL

- Desenvolupament i usos de la geometria, tant a nivell pràctic com estètic, incorporant la perspectiva de gènere.

Bloc 4: Sentit de la incertesa i la probabilitat.

INCERTESA I PROBABILITAT

- Gestió de les emocions i utilització d'estratègies que permeten afrontar la incertesa.

Bloc 5: Sentit de recollida, anàlisi i representació de la informació.

ANÀLISI DE DADES I CÀLCULS ESTADÍSTICS

- Contribució de la humanitat al desenvolupament i evolució de l'estadística i tractament de dades, incorporant la perspectiva de gènere.

Bloc 6: Sentit del pensament computacional

PENSAMENT COMPUTACIONAL

- Valoració de l'evolució del pensament computacional i la seua repercussió social, incorporant la perspectiva de gènere.

Competència específica 8:

Gestionar les emocions i actituds implicades en els processos matemàtics, acceptant la incertesa, les dificultats i els errors que aquests processos comporten, i controlant l'atenció per a aconseguir un aprenentatge significatiu i adaptable a diferents situacions. Identificar fenòmens i problemes importants des del punt de vista cultural i social en els quals el coneixement matemàtic juga un paper decisiu.

Criteris d'avaluació	8.1. Identificar i verbalitzar emocions i actituds en la resolució de problemes o en situacions d'aprenentatge relacionades amb les matemàtiques. 8.2. Mostrar una actitud positiva i perseverant en el treball matemàtic, tant individual com col·laboratiu. 8.3. Mostrar una disposició favorable a la superació i millora personal i del treball en equip en la realització de tasques i activitats relacionades amb les matemàtiques.
Sabers bàsics	Bloc 1: Sentit numèric i de les operacions. <u>NOMBRES NATURALS</u> - Tècniques cooperatives per a estimular el treball en equip relacionat amb el sentit numèric i l'aritmètica. <u>OPERACIONS AMB NATURALS I LES SEUES PROPIETATS</u> - Autonomia i tolerància a la frustració enfront de dificultats relacionades amb les propietats numèriques. <u>FRACCIONS I DECIMALS</u> - Estratègies de millora en la perseverança en la resolució de problemes aritmètics. Bloc 2: Sentit de la mesura. <u>ESTIMACIÓ I MESURAMENT. MAGNITUDS I UNITATS.</u> - Tècniques cooperatives per a estimular el treball en equip relacionat amb la mesura i estimació de magnituds. Bloc 3: Sentit de la geometria. <u>GEOMETRIA PLANA I ESPACIAL</u> - Estratègies d'aprenentatge de conceptes geomètrics i acceptació de dificultats. Bloc 4: Sentit de la incertesa i la probabilitat. <u>INCERTESA I PROBABILITAT</u> - Gestió de les emocions i utilització d'estratègies que permeten afrontar la incertesa. Bloc 5: Sentit de recollida, anàlisi i representació de la informació. <u>ANÀLISI DE DADES I CÀLCULS ESTADÍSTICS</u>

- Contribució de la humanitat al desenvolupament i evolució de l'estadística i tractament de dades, incorporant la perspectiva de gènere.

Bloc 6: Sentit del pensament computacional

PENSAMENT COMPUTACIONAL

- Valoració de l'evolució del pensament computacional i la seua repercussió social, incorporant la perspectiva de gènere.

1.2 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

Instruments de recollida i registre de la informació

L'avaluació de l'alumnat ha de ser contínua, global i formativa, i ha de tindre en compte el progrés en el conjunt dels processos d'aprenentatge. Per tant, per a l'avaluació del grau d'adquisició de les competències específiques, ens centrarem en l'avaluació del procés, i no només del resultat. Per aquest motiu, prioritzarem l'ús d'eines com:

- Observació diària de l'alumnat en els seus processos d'aprenentatge.
- Registre al quadern docent de les tasques fetes diàriament i de l'aportació en classe de l'alumnat.
- La resolució de problemes de situacions quotidianes.
- Rúbriques.
- Rutines de pensament i càlcul mental.
- Entrevistes orals.
- Realització de quaderns de reforç/ampliació per a l'alumnat NESE.
- Treballs i exposicions grupals.
- Presentació de treballs escrits individuals i grupals.
- Treball diari cooperatiu.
- Avaluació de productes finals: murals, treballs d'investigació, diorames, elaboració de treballs manipulatius, lapbooks...
- Portfoli.
- Exàmens escrits: es realitzaran com a proves d'adquisició de les competències específiques en el segon cicle. En cap cas, serà l'únic instrument d'avaluació.

Les valoracions es registraran en graelles específiques de registre del seguiment dels aprenentatges en les quals es farà constar l'evolució de l'alumnat en relació al desenvolupament de les competències específiques. Destaquem les possibles següents graelles específiques i instruments útils per a dur a terme l'avaluació (els/les docents triaran aquelles que millor s'adapten a les característiques del grup d'alumnes):

- Llista de comprovació del treball individual diari.
- Llista de comprovació del treball en grup i cooperatiu.
- Llistats de registre del grau d'adquisició de les competències específiques.
- Quadern docent de registre personal.
- Rúbrica de portfoli.
- Escala de valoració del quadern de classe.
- Escala de valoració de les actituds.
- Escala d'autoavaluació.
- Escala de coavaluació.

A més d'avaluar els aprenentatges de l'alumnat, el professorat ha d'avaluar els processos d'ensenyament i la mateixa pràctica docent.

Models d'informe d'avaluació qualitativa (trimestral) per a cada curs del cicle:

Per a l'avaluació del grau d'acompliment de les competències, s'elaborarà de forma trimestral un informe d'avaluació.

Cada tutor o tutora, amb ajuda del personal que intervinga en el procés d'ensenyament i aprenentatge, de l'alumnat, és el responsable d'elaborar l'informe d'avaluació personalitzat i únic per a cada alumne o alumna amb un enfocament competencial.

Les informacions que s'oferisquen han d'estar sempre sustentades en els registres i les observacions prèviament obtingudes i sobre les quals s'ha reflexionat de manera individual i col·lectiva en les sessions d'equip.

En el document 3 es presenta el model propi d'informe d'avaluació que es lliurarà a les famílies de l'alumnat de Primària trimestralment (ITACA) i que s'ha d'incloure en l'expedient de l'alumnat.

En el document 4, presentem la informació que s'ha d'incloure al document presentat en el document 3.

Criteris de qualificació quantitativa (fi de curs)

A més de l'avaluació trimestral de l'informe d'avaluació, una vegada finalitzat el curs escolar, l'equip docent coordinat pel tutor o tutora, valorarà, de forma col·legiada, el progrés de l'alumne o alumna en una sessió d'avaluació.

En aquesta avaluació, s'ha d'incloure l'avaluació per àrea expressada per mitjà dels termes següents amb el format descrit en el document 5:

- Insuficient (IN)
- Suficient (SU)
- Bé (BÉ)
- Notable (NT)
- Excel·lent (EX)

Els criteris de qualificació general que es tindran en compte a la fi de curs s'expliquen en el document 6.

2. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

Les mesures de resposta educativa per a la inclusió constitueixen totes les actuacions educatives planificades que tenen com a objecte garantir una educació inclusiva per a tot l'alumnat, especialment el que es troba en situació de més vulnerabilitat i en risc d'exclusió, mitjançant l'eliminació de les barreres. Aquestes mesures s'organitzen en quatre nivells de concreció:

Nivell I (Responsables: Òrgans de govern)

Accés

- Registre i transmissió de la informació educativa sobre l'alumnat assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió de la informació institucional i canals de comunicació bidireccional accessibles amb les famílies, la comunitat educativa i l'entorn.
- Prevenció de l'abandonament escolar. Desenvolupament del protocol d'absentisme.
- Organització dels espais del centre i transformació dels entorns amb criteris d'interacció i comunicació, seguretat, salut i sostenibilitat.
- Accessibilitat física i cognitiva d'espais, elements arquitectònics, mobiliari, i elements de mobilitat i transport.
- Actualització dels recursos tecnològics amb criteris de sostenibilitat.
- Programa de reutilització de llibres i materials curriculars.
- Beques i ajudes econòmiques. Informació per sol·licitar-les i acompanyament.
- Recursos personals i organització inclusiva per al suport preferent dins de l'aula ordinària.

- Coordinació entre els professionals del centre, equips docents, professorat de orientació i suport, personal no docent de suport i amb altres agents externs.
- Organització dels agrupaments heterogenis de nivell.
- Formació de la comunitat educativa i professorat el SAAC'S
- Col·locació d'indicadors o instruments comuns que faciliten l'organització del temps i els espais.
- Organització d'activitats que afavorixen la convivència entre els membres de la comunitat educativa i posen en valor la diversitat.
- Implicació de les famílies en activitats de centre.

Aprentatge

- Concrecions curriculars d'etapa per a la inclusió.
- Acords al voltant de les estratègies metodològiques per a donar suport a l'aprenentatge i participació de tot l'alumnat a totes les experiències educatives i projectes.
- Organització dels suports.
- Programacions didàctiques inclusives pel desenvolupament de competències clau per a cada nivell i assignatura.
- Actuacions de transició entre etapes per establir acords metodològics i sobre avaluació per a la millora dels aprenentatges instrumentals i les competències clau.
- Formació per a la inclusió (PAF).

Participació

- Revisió del PEC en relació als valors inclusius.
- Establiment i actualització de les normes de convivència del centre en consens.
- Sensibilització, informació i concreció de pautes de detecció primerenca sobre els casos que regulen els diferents protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció
- Promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència
- Protocols d'acollida, organitzar, determinant tasques i responsabilitats, desenvolupament i avaluació de les activitats d'acollida d l'alumnat nouvingut i d'altres protocols d'acollida del centre dirigits als nous membres de la comunitat educativa (alumnat i les seues famílies i professorat).
- Desenvolupament de programes preventius en relació a la promoció de la salut i la sostenibilitat

- Desenvolupament de protocols d'atenció sanitària.
- Participació i implicació del professorat (comissions, responsables, etc.)
- Participació i implicació de l'alumnat (assemblea de delegats/des, club del valents, etc.)
- Participació i implicació de les famílies (grups interactius, hort, etc.)
- Participació i implicació de voluntaris, altres membres de la comunitat i l'entorn.
- Promoció de la igualtat, convivència i resolució pacífica de conflictes des del PAT.
- Propostes pedagògiques inclusives basades en el DUA.
- Patis inclusius i coeducatius.

Nivell II (Responsables: tutor/a, altres mestres que imparteixen classe en el grup, cap d'estudis i CIC)

Accés

- Actualització de la informació educativa sobre l'alumnat del grup classe assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió accessible de la informació institucional entre l'alumnat del grup classe i les seues famílies.
- Control de l'assistència i prevenció de l'absentisme com a part de la fase preventiva del protocol d'absentisme.
- Supervisió de l'accessibilitat física, sensorial i cognitiva d'espais i mobiliari de les aules i altres espais
- Adequació i accessibilitat dels recursos tecnològics i dels materials didàctics i curriculars comuns que siguen coherents amb els valors inclusius
- Programes de desenvolupament d'hàbits i d'higiene saludables.
- Proporcionament de múltiples formes de representació (DUA).
- Mesures de sensibilització del grup classe vers la diversitat.
- Posada en marxa d' accions de sensibilització i de convivència que afavorixen el companyerisme i l'ajuda mutua.
- Activitats recollides al PAT referents a relacions positives entre iguals.
- Diseny d'unitats didàctiques integrades.

Aprentatge

- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris que relacionen els aprenentatges escolars amb el context sociocultural local i global.
- Exemples: aprenentatge servei, ambients d'aprenentatge, estacions d'aprenentatge, grups interactius, tallers amb famílies, treball per projectes, etc.

- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris adequats a les característiques, necessitats i nivells d'assoliment de l'alumnat del grup classe mitjançant l'aplicació d'estratègies i tècniques metodològiques per a la inclusió (programació multinivell, opcions múltiples d'implicació, representació i expressió (DUA), metodologies centrades en l'alumnat que promoguen la interacció i la cooperació (aprenentatge cooperatiu), TIC per l'aprenentatge, tertúlies dialògiques, etc.
- Ensenyament d'habilitats, comportaments i actituds que desenvolupen la implicació personal des de les situacions d'aprenentatge mitjançant els sabers bàsics i criteris d'avaluació transversals que formen part del currículum
- Ajustament dels procediments i instruments d'avaluació a les característiques i necessitats de tot l'alumnat del grup classe seguint els principis de l'avaluació inclusiva
- Planificació personalitzada d'activitats d'ampliació i reforç com a part de les situacions d'aprenentatge i projectes.
- Aplicació de les actuacions i o programes preventius de dificultats d'aprenentatge acordades amb l'alumnat del grup classe.

Participació

- Acordar i actualitzar les normes de convivència del grup classe (PAT).
- Participació de l'alumnat del grup classe en les accions de sensibilització i informació que organitze el centre sobre el valors i els continguts de l'educació inclusiva.
- Desenvolupament de les activitats per a la participació de l'alumnat del grup classe en les estructures de participació del centre com la junta de delegats i altres.
- Activitats amb l'alumnat del grup classe per a la promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència.
- Acollida al grup classe, especialment als nous membres (PAT).
- Activitats amb l'alumnat del grup classe que desenvolupen els programes preventius per a la promoció de la salut, prevenció de conductes addictives i sostenibilitat mediambiental,.
- Implementació del procediment d'administració de medicaments del protocol d'atenció sanitària específica amb l'alumnat del grup classe.
- Activitats d'acció tutorial per eliminar les barreres a la inclusió identificades prèviament en el grup classe per tutor o la tutora i l'equip docent.
- Fases de detecció i primeres actuacions dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció i acompanyament a la identitat i expressió de gènere amb el grup classe.

- Tutoria personalitzada o tutoria compartida amb qualsevol alumne o alumna del grup classe i amb les seues famílies.

Nivell III (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport i l'assessorament de l'orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns a les activitats extraescolars i complementàries.
- Organització dels agrupaments heterogenis per a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.
- Organització de la docència compartida i del suport del professorat especialitzat.
- Coordinació del tutor/a amb el professorat del centre i els professionals de suport interns i externs que participen a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.
- Creació de racons TEAACH
- Derivació de la família a recursos de la zona per a rebre ajudes destinades a necessitats bàsiques o reforç.
- Compromís Família - Tutor.
- Coordinació planificada amb els servicis externs i professionals externs que atenen l'alumnat (centre de salut, Ajuntament, Serveis Socials, psicopedagogs..).
- Mesures de sensibilització dirigides a l'alumnat vers la diversitat i el seu valor positiu. Mesures de protecció i mesures pedagògiques correctores concretes.

Aprenentatge

- Adequació personalitzada de les programacions didàctiques.
- Actuacions i programes de reforç dins i fora de l'horari lectiu (Espai d'interés dins i fora de l'horari lectiu, tallers de reforç i acompanyament escolar, etc).
- Plans específics de reforç per l'alumnat que repeteix un curs.
- Programes d'estimulació i desenvolupament del llenguatge oral.
- Sessions de conversa, per a l'alumnat nouvingut, basades en la millora de la competència comunicativa oral.
- Flexibilització de l'escolarització per a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu valencià en l'ensenyament bàsic.
- Actuacions i programes d'enriquiment curricular per l'alumnat amb altes capacitats.

Participació

- Actuacions amb un grup diferenciat d'alumnat d'un grup classe, dins i fora de l'horari lectiu, pel desenvolupament d'actituds de respecte i tolerància, habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos.
- Implementació de les actuacions davant supòsits de violència amb un alumne o alumna o un grup diferenciat d'alumnat amb acompanyament dels implicats.
- Notificació de possible situació de desprotecció des de l'àmbit educatiu.
- Implementació de les actuacions d'acompanyament per garantir el dret a l'expressió de gènere i la intersexualitat.
- Implementació de les actuacions del protocol d'atenció sanitària específica front a determinades situacions d'emergència mèdica i d'atenció a l'alumnat amb problemes de salut crònics.
- Programes de desenvolupament d'hàbits bàsics de higiene, alimentació i vida saludable.
- Actuacions per a grups diferenciats d'alumnat d'un grup classe fora de l'horari lectiu per a la participació en activitats socials, culturals i d'oci organitzades en col·laboració amb l'entorn local i institucions i organismes externs.
- Mesures educatives de disciplina positiva de col·laboració en tasques comunitàries i/o del centre.
- Aula de convivència com espai de reflexió i aprenentatge d'habilitats per a la participació.
- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar implicació, autoestima, confiança a les pròpies possibilitats i fortaleces amb el suport de les estructures de tutoria entre iguals o de tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos el suport de les estructures de tutoria entre iguals o mitjançant una tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Compromís família tutor/a amb un alumne o alumna i la seua família.

Nivell IV (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport especialitzat, personal no docent de suport i orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans específics o singulars (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada a les activitats extraescolars i complementàries amb mitjans específics o singulars.
- Provisió personalitzada de productes de suport tècnics i tecnològics. Sistemes alternatius de comunicació amb i sense suport.

- Col·laboració per sol·licitar beques i ajudes econòmiques amb l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Reducció de ràtio per l'alumnat amb necessitats educatives especials (suport grau 3).
- Coordinació amb els professionals dels serveis socials, salut i salut mental, ajuntaments, centres proveïdors de serveis i centres d'estimulació primerenca.
- Coordinació amb els professionals de les unitats específiques, centres d'educació especial, i Unitats d'atenció i intervenció del PREVI.
- Atenció per part de l'educadora, per a desenvolupar les tasques previstes al seu PAP.
- Mesures de sensibilització dirigides a l'alumnat del grup classe cap a la diversitat i el seu valor positiu.

Aprenentatge

- Programes específics personalitzats per a l'adquisició i ús funcional de la comunicació, el llenguatge i la parla (AiLL).
- Programes específics amb currículum personalitzat per a l'estimulació sensorial i cognitiva, l'aprenentatge motor i aprenentatge d'hàbits d'autonomia personal, etc. (PT i educadora).
- Flexibilització en la durada de l'etapa per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals.
- Prolongació d'un any més d'escolarització en l'ensenyament bàsic d'Educació Primària per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Reducció de ràtio.
- Flexibilització en l'horari escolar d'acord amb les seues necessitats.
- Coordinació amb professionals que atenen l'alumnat fora de l'horari escolar.

Participació

- Acompanyament per part de l'educadora.
- Implementació de les actuacions de comunicació, intervenció i seguiment dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció amb un alumne o alumna determinat i amb la seua família.
- Programa específic dirigit a l'alumnat que presenta alteracions greus de conducta i comportament que alteren la convivència de forma greu i reincident.
- Programes personalitzats per l'adquisició i l'ús fonamental de la comunicació, el llenguatge i la parla.
- Plan personalitzat per a l'aprenentatge d'habilitats de comunicació interpersonal i relació social en diversos contextos.
- Plan terapèutic del Annex IX Protocol de Salut Mental (R. 11 de desembre de 2017) per a desenvolupament i seguiment de mesures en l'alumnat que presenta problemes de salut mental que afecten a les interaccions i relacions interpersonals.

PROPOSTA PEDAGÒGICA D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

CICLE: 2n cicle	NIVELL: 4t	CURS ACADÈMIC: 2024/2025
ÀREA: Música i dansa		

1. CONCRECIÓ DELS ELEMENTS CURRICULARS	
1.1 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	
Competència específica 1: Reconéixer i investigar obres de diversos gèneres i els components estructurals i tècnics més destacats en propostes musicals i multidisciplinàries d'èpoques i estils diferents a través de l'audició activa i vivencial.	
Criteris d'avaluació	1.1 Reconéixer gèneres escènics i obres musicals de diferents estils i èpoques amb els seus elements contrastants tècnics i formals més destacats. 1.2 Descriure els elements més destacats que conformen les diferents propostes musicals o multidisciplinàries, utilitzant vocabulari específic. 1.3 Valorar el patrimoni musical i escènic, respectant la seua diversitat.
Sabers bàsics	Bloc 1: Percepció i anàlisi SB1.1 - Contextos musicals i culturals G1 Obres - Fragments o obres de diferents gèneres, èpoques, estils i autoria. Classificació. G2 Patrimoni - Els espais culturals i artístics. El patrimoni de la Comunitat Valenciana. G3 Gèneres escènics i musicals - Els gèneres escènics i musicals. - Professions vinculades. SB1.2 - Elements i estructura G3 Ritme, tempo i caràcter

- La pulsació i l'accent en els compassos simples. Els signes de divisió. El tempo. El caràcter i l'expressió.

G4 Melodia i harmonia

- Frase i semifrase. Interval i cadència. La manera. Identificació.

G5 Estructura i forma

- Repetició, contrast i variació.

L'estructura i la forma.

G6 Elements escènics

- Rols, materials i espais

Bloc 2: Interpretació i creació.

SB2.2 - Propostes artístiques.

G1 Representació

- Els personatges en propostes artístiques multidisciplinàries.

- Espais i posició. Els segments corporals: expressió i gestualitat.

G2 Elements escènics

- L'ambientació sonora i l'atrezzo.

G3 Elements expressius i comunicatius en el llenguatge audiovisual

- Relació imatge, acció i so.

G6 Expressió de sensacions i opinions

Expressió de sensacions i opinions en propostes variades amb ús de la terminologia musical doneu. Actitud oberta i respectuosa.

Confiança personal.

Competència específica 2:

Explorar, distingir i relacionar els paràmetres del so, les característiques i representacions gràfiques pròpies, el silenci i les agressions acústiques, els instruments i la veu, a partir de l'anàlisi auditiva i visual.

Criteris d'avaluació	2.1 Relacionar les qualitats del so amb els elements gràfics associats, utilitzant un vocabulari adequat. 2.2 Identificar els tipus de veu, els instruments, les famílies instrumentals i agrupacions, relacionant les seues característiques. 2.3 Valorar el silenci i les possibilitats sonores de l'entorn, respectant les diferents manifestacions musicals.
Sabers bàsics	Bloc 1: Percepció i anàlisi <u>1.1 Contextos musicals i culturals</u> G1 Obres - Fragments o obres de diferents gèneres, èpoques, estils i autoria. Classificació. G4 Agrupacions vocals i instrumentals - Les agrupacions vocals, instrumentals i mixtes. G5 La veu - Registre de les veus i classificació. G6 Els instruments - Els instruments musicals: classificació per famílies, descripció i usos en agrupacions. Identificació visual i auditiva. G7 Normes de comportament - Actitud atenta en l'audició i davant propostes artístiques. El silenci individual. - Atenció i respecte en l'audició i davant les propostes artístiques. <u>1.2 Elements i estructura</u> G1 So i silenci - Usos del so i del silenci en el món actual. G2 Les qualitats del so - Diferents graus d'altures, duracions, intensitats i timbres: representació gràfica. Bloc 2: Interpretació i creació. <u>2.1 Expressió individual i col·lectiva.</u> G5 La notació musical

	- Els elements de la notació musical en la interpretació i la creació.
Competència específica 3: Interpretar jocs i propostes musicals i escèniques diverses a través de la veu, els instruments, el cos i altres mitjans, buscant varietat expressiva.	
Criteris d'avaluació	3.1 Explorar, a través de la veu, del cos, dels instruments i dels diferents elements sonors, jocs musicals, escènics i improvisacions breus amb una fi expressiva. 3.2 Interpretar, a través del cos, la veu, els instruments i diferents elements sonors, propostes musicals breus o escèniques amb intencionalitat tècnica. 3.3 Reconèixer l'esforç en la interpretació individual o col·lectiva.
Sabers bàsics	Bloc 1: Percepció i anàlisi <u>1.2 Elements i estructura</u> G3 Ritme, tempo i caràcter - La pulsació i l'accent en els compassos simples. Els signes de divisió. El tempo. El caràcter i l'expressió. G5 Estructura i forma - Repetició, contrast i variació. - L'estructura i la forma. G6 Elements escènics - Rols, materials i espais Bloc 2: Interpretació i creació. <u>2.1 Expressió individual i col·lectiva.</u> G1 Interpretació i tècnica vocal - Desenvolupament de la capacitat respiratòria. L'emissió vocal en la parla i en el cant. Jocs vocals: combinació d'altures, intensitats, duracions i timbres. L'accent prosòdic i l'accent musical. Reconstrucció de textos a cançons donades. G2 Interpretació i cura instrumental

	- La tècnica en la pràctica instrumental. - Combinació de diferents altures, intensitats, duracions i timbres. Polirítmies senzilles. L'ostinato i la improvisació. G4 La comunicació - El llenguatge escènic. G5 La notació musical - Els elements de la notació musical en la interpretació i la creació. G6 Habilitats motrius - L'espai en la dansa. Les qualitats del moviment. G7 El moviment i la dansa - Moviments en coreografies breus. La coordinació grupal, les figures i l'espai en les danses. 2.2 Propostes artístiques. G1 Representació - Els personatges en propostes artístiques multidisciplinàries. - Espais i posició. Els segments corporals: expressió i gestualitat. G2 Elements escènics - L'ambientació sonora i l'atrezzo. G3 Elements expressius i comunicatius en el llenguatge audiovisual - Relació, imatge, acció i so. G4 Projectes artístics multidisciplinaris - Disseny, rols, selecció de materials, informació i criteris de valoració.
Competència específica 4: Crear propostes musicals i escèniques breus de forma guiada a partir d'un o diversos llenguatges i mitjançant la participació en projectes.	
Criteris d'avaluació	4.1 Dissenyar breus propostes de forma guiada mitjançant l'ús d'elements del llenguatge musical o escènic. 4.2 Participar, de manera activa, en projectes artístics o multidisciplinaris, respectant als diferents rols del grup.

	4.3 Identificar els elements d'un projecte artístic o multidisciplinari de forma guiada amb la valoració tant el procés com el producte final.
Sabers bàsics	Bloc 2: Interpretació i creació. <u>2.1 Expressió individual i col·lectiva.</u> G3 Creació - Propostes musicals i sonoritzacions breus. G5 La notació musical - Els elements de la notació musical en la interpretació i la creació. <u>2.2 Propostes artístiques.</u> G4 Projectes artístics multidisciplinaris - Disseny, rols, selecció de materials, informació i criteris de valoració. - Responsabilitat individual i grupal en la participació o en la creació de propostes senzilles. G6 Expressió de sensacions i opinions - Expressió de sensacions i opinions en propostes variades amb ús de la terminologia musical donada. Actitud oberta i respectuosa. Confiança personal.
Competència específica 5: Utilitzar recursos digitals i audiovisuals aplicats a la recerca, l'escolta, l'edició, la interpretació i la creació de produccions musicals, actuant d'acord amb la normativa vigent.	
Criteris d'avaluació	5.1 Buscar informació en fonts digitals diverses de forma guiada. 5.2 Utilitzar recursos digitals de forma guiada per a l'enregistrament o edició musical. 5.3 Practicar un consum responsable en l'ús d'obres musicals i audiovisuals de manera respectuosa amb l'autoria.
Sabers bàsics	Bloc 1: Percepció i anàlisi <u>1.1 Contextos musicals i culturals</u> G1 Obres

- Fragments o obres de diferents gèneres, èpoques, estils i autoria. Classificació.

G2 Patrimoni

- Els espais culturals i artístics. El patrimoni de la Comunitat Valenciana.

G3 Gèneres escènics i musicals

- Els gèneres escènics i musicals.

- Professions vinculades.

G4 Agrupacions vocals i instrumentals

- Les agrupacions vocals, instrumentals i mixtes.

G5 La veu

- Registre de les veus i classificació.

G6 Els instruments

- Els instruments musicals: classificació per famílies, descripció i usos en agrupacions. Identificació visual i auditiva.

1.2 Elements i estructura

G1 So i silenci

- Usos del so i del silenci en el món actual.

G2 Les qualitats del so

- Diferents graus d'altures, duracions, intensitats i timbres: representació gràfica.

G3 Ritme, tempo i caràcter

- La pulsació i l'accent en els compassos simples. Els signes de divisió. El tempo. El caràcter i l'expressió.

G4 Melodia i harmonia

- Frase i semifrase. Interval i cadència. La manera. Identificació.

G6 Elements escènics

- Rols, materials i espais

Bloc 2: Interpretació i creació.

2.1 Expressió individual i col·lectiva.

G1 Interpretació i tècnica vocal

- Desenvolupament de la capacitat respiratòria. L'emissió vocal en la parla i en el cant. Jocs vocals: combinació d'altures, intensitats, duracions i timbres. L'accent prosòdic i l'accent musical. Reconstrucció de textos a cançons donades.

G2 Interpretació i cura instrumental

- La tècnica en la pràctica instrumental.
- Combinació de diferents altures, intensitats, duracions i timbres. Polirítmies senzilles. L'ostinato i la improvisació.

G3 Creació

- Moviments, expressions corporals i coreografies senzilles.

G4 Melodia i harmonia

- Frases i semifrases. Interval i cadència. La manera. Identificació.

1.2 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

Instruments de recollida i registre de la informació

L'avaluació de l'alumnat ha de ser contínua, global i formativa, i ha de tindre en compte el progrés en el conjunt dels processos d'aprenentatge. Per tant, per a l'avaluació del grau d'adquisició de les competències específiques, ens centrarem en l'avaluació del procés, i no només del resultat. Per aquest motiu, prioritzarem l'ús d'eines com:

- Observació diària de l'alumnat en els seus processos d'aprenentatge.
- La resolució de problemes de situacions quotidianes.
- Rutines de pensament.
- Avaluació de productes finals.
- Examens escrits: es realitzaran com a proves d'adquisició de les competències específiques en el segon i tercer cicle. En cap cas, serà l'únic instrument d'avaluació.

Les valoracions es registraran en graelles específiques de registre del seguiment dels aprenentatges en les quals es farà constar l'evolució de l'alumnat en relació al desenvolupament de les competències específiques. Destaquem les possibles següents graelles específiques i instruments útils per a dur a terme l'avaluació (els/les docents triaran aquelles que millor s'adapten a les característiques del grup d'alumnes):

- Observació directa i indirecta del grup.
- Observació directa i indirecta de cada alumne / a en el grup.
- Proves diagnòstiques inicials.
- Registres d'aula (quadern, material...).
- Rúbriques d'avaluació i autoevaluació.
- Treball diari i deures.
- Hàbits d'estudi i tècniques de treball.
- Proves de mínims.
- Proves de nivell d'interpretació amb instruments.
- Evaluació dels productes finals: audicions, concerts, murals, exposicions...

A més d'avaluar els aprenentatges de l'alumnat, el professorat ha d'avaluar els processos d'ensenyament i la mateixa pràctica docent.

Models d'informe d'avaluació qualitativa (trimestral) per a cada curs del cicle:

Per a l'avaluació del grau d'acompliment de les competències, s'elaborarà de forma trimestral un informe d'avaluació.

Cada tutor o tutora, amb ajuda del personal que intervinga en el procés d'ensenyament i aprenentatge, de l'alumnat, és el responsable d'elaborar l'informe d'avaluació personalitzat i únic per a cada alumne o alumna amb un enfocament competencial.

Les informacions que s'oferisquen han d'estar sempre sustentades en els registres i les observacions prèviament obtingudes i sobre les quals s'ha reflexionat de manera individual i col·lectiva en les sessions d'equip.

En el document 3 es presenta el model propi d'informe d'avaluació que es lliurarà a les famílies de l'alumnat de Primària trimestralment (ITACA) i que s'ha d'incloure en l'expedient de l'alumnat.

En el document 4, presentem la informació que s'ha d'incloure al document presentat en el document 3.

Criteris de qualificació quantitativa (fi de curs)

A més de l'avaluació trimestral de l'informe d'avaluació, una vegada finalitzat el curs escolar, l'equip docent coordinat pel tutor o tutora, valorarà, de forma col·legiada, el progrés de l'alumne o alumna en una sessió d'avaluació.

En aquesta avaluació, s'ha d'incloure l'avaluació per àrea expressada per mitjà dels termes següents amb el format descrit en el document 5:

- Insuficient (IN)
- Suficient (SU)
- Bé (BÉ)
- Notable (NT)
- Excel·lent (EX)

Els criteris de qualificació general que es tindran en compte a la fi de curs s'expliquen en el document 6.

2. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

Les mesures de resposta educativa per a la inclusió constitueixen totes les actuacions educatives planificades que tenen com a objecte garantir una educació inclusiva per a tot l'alumnat, especialment el que es troba en situació de més vulnerabilitat i en risc d'exclusió, mitjançant l'eliminació de les barreres. Aquestes mesures s'organitzen en quatre nivells de concreció:

Nivell I (Responsables: Òrgans de govern)

Accés

- Registre i transmissió de la informació educativa sobre l'alumnat assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió de la informació institucional i canals de comunicació bidireccional accessibles amb les famílies, la comunitat educativa i l'entorn.
- Prevenció de l'abandonament escolar. Desenvolupament del protocol d'absentisme.
- Organització dels espais del centre i transformació dels entorns amb criteris d'interacció i comunicació, seguretat, salut i sostenibilitat.
- Accessibilitat física i cognitiva d'espais, elements arquitectònics, mobiliari, i elements de mobilitat i transport.
- Actualització dels recursos tecnològics amb criteris de sostenibilitat.
- Programa de reutilització de llibres i materials curriculars.
- Beques i ajudes econòmiques. Informació per sol·licitar-les i acompanyament.
- Recursos personals i organització inclusiva per al suport preferent dins de l'aula ordinària.

- Coordinació entre els professionals del centre, equips docents, professorat de orientació i suport, personal no docent de suport i amb altres agents externs.
- Organització dels agrupaments heterogenis de nivell.

Aprentatge

- Concrecions curriculars d'etapa per a la inclusió.
- Programacions didàctiques inclusives pel desenvolupament de competències clau per a cada nivell i assignatura.
- Actuacions de transició entre etapes per establir acords metodològics i sobre avaluació per a la millora dels aprenentatges instrumentals i les competències clau.
- Formació per a la inclusió (PAF).

Participació

- Revisió del PEC en relació als valors inclusius.
- Establiment de les normes de convivència del centre en consens.
- Sensibilització, informació i concreció de pautes de detecció primerenca sobre els casos que regulen els diferents protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció
- Promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència
- Protocols d'acollida, organitzar, determinant tasques i responsabilitats, desenvolupament i avaluació de les activitats d'acollida d l'alumnat nouvingut i d'altres protocols d'acollida del centre dirigits als nous membres de la comunitat educativa (alumnat i les seues famílies i professorat).
- Desenvolupament de programes preventius en relació a la promoció de la salut i la sostenibilitat
- Desenvolupament de protocols d'atenció sanitària.
- Participació i implicació del professorat (comissions, responsables, etc.)
- Participació i implicació de l'alumnat (assemblea de delegats/des, club del valents, etc.)
- Participació i implicació de les famílies (grups interactius, hort, etc.)
- Participació i implicació de voluntaris, altres membres de la comunitat i l'entorn.

Nivell II (Responsables: tutor/a, altres mestres que imparteixen classe en el grup, cap d'estudis i CIC)

Accés

- Actualització de la informació educativa sobre l'alumnat del grup classe assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió accessible de la informació institucional entre l'alumnat del grup classe i les seues famílies.
- Control de l'assistència i prevenció de l'absentisme com a part de la fase preventiva del protocol d'absentisme.
- Supervisió de l'accessibilitat física, sensorial i cognitiva d'espais i mobiliari de les aules i altres espais
- Adequació i accessibilitat dels recursos tecnològics i dels materials didàctics i curriculars comuns que siguen coherents amb els valors inclusius

Aprentatge

- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris que relacionen els aprenentatges escolars amb el context sociocultural local i global.
Exemples: aprenentatge servei, ambients d'aprenentatge, estacions d'aprenentatge, grups interactius, tallers amb famílies, treball per projectes, etc.
- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris adequats a les característiques, necessitats i nivells d'assoliment de l'alumnat del grup classe mitjançant l'aplicació d'estratègies i tècniques metodològiques per a la inclusió (programació multinivell, opcions múltiples d'implicació, representació i expressió (DUA), metodologies centrades en l'alumnat que promoguen la interacció i la cooperació (aprenentatge cooperatiu), TIC per l'aprenentatge, tertúlies dialògiques, etc.
- Ensenyament d'habilitats, comportaments i actituds que desenvolupen la implicació personal des de les situacions d'aprenentatge mitjançant els sabers bàsics i criteris d'avaluació transversals que formen part del currículum
- Ajustament dels procediments i instruments d'avaluació a les característiques i necessitats de tot l'alumnat del grup classe seguint els principis de l'avaluació inclusiva
- Planificació personalitzada d'activitats d'ampliació i reforç com a part de les situacions d'aprenentatge i projectes.
- Aplicació de les actuacions i o programes preventius de dificultats d'aprenentatge acordades amb l'alumnat del grup classe.

Participació

- Acordar i actualitzar les normes de convivència del grup classe (PAT).
- Participació de l'alumnat del grup classe en les accions de sensibilització i informació que organitze el centre sobre el valors i els continguts de l'educació inclusiva.
- Desenvolupament de les activitats per a la participació de l'alumnat del grup classe en les estructures de participació del centre com la junta de delegats i altres.

- Activitats amb l'alumnat del grup classe per a la promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència.
- Acollida al grup classe, especialment als nous membres (PAT).
- Activitats amb l'alumnat del grup classe que desenvolupen els programes preventius per a la promoció de la salut, prevenció de conductes addictives i sostenibilitat mediambiental,.
- Implementació del procediment d'administració de medicaments del protocol d'atenció sanitària específica amb l'alumnat del grup classe.
- Activitats d'acció tutorial per eliminar les barreres a la inclusió identificades prèviament en el grup classe per tutor o la tutora i l'equip docent.
- Fases de detecció i primeres actuacions dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció i acompanyament a la identitat i expressió de gènere amb el grup classe.
- Tutoria personalitzada o tutoria compartida amb qualsevol alumne o alumna del grup classe i amb les seues famílies.

Nivell III (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport i l'assessorament de l'orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns a les activitats extraescolars i complementàries.
- Organització dels agrupaments heterogenis per a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.
- Organització de la docència compartida i del suport del professorat especialitzat.
- Coordinació del tutor/a amb el professorat del centre i els professionals de suport interns i externs que participen a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.

Aprenentatge

- Adequació personalitzada de les programacions didàctiques.
- Actuacions i programes de reforç dins i fora de l'horari lectiu (Espai d'interés dins i fora de l'horari lectiu, tallers de reforç i acompanyament escolar, etc).
- Plans específics de reforç per l'alumnat que repeteix un curs.
- Programes d'estimulació i desenvolupament del llenguatge oral.
- Sessions de conversa, per a l'alumnat nouvingut, basades en la millora de la competència comunicativa oral.
- Flexibilització de l'escolarització per a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu valencià en l'ensenyament bàsic.

- Actuacions i programes d'enriquiment curricular per l'alumnat amb altes capacitats.

Participació

- Actuacions amb un grup diferenciat d'alumnat d'un grup classe, dins i fora de l'horari lectiu, pel desenvolupament d'actituds de respecte i tolerància, habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos.
- Implementació de les actuacions davant supòsits de violència amb un alumne o alumna o un grup diferenciat d'alumnat amb acompanyament dels implicats.
- Notificació de possible situació de desprotecció des de l'àmbit educatiu.
- Implementació de les actuacions d'acompanyament per garantir el dret a l'expressió de gènere i la intersexualitat.
- Implementació de les actuacions del protocol d'atenció sanitària específica front a determinades situacions d'emergència mèdica i d'atenció a l'alumnat amb problemes de salut crònics.
- Programes de desenvolupament d'hàbits bàsics de higiene, alimentació i vida saludable.
- Actuacions per a grups diferenciats d'alumnat d'un grup classe fora de l'horari lectiu per a la participació en activitats socials, culturals i d'oci organitzades en col·laboració amb l'entorn local i institucions i organismes externs.
- Mesures educatives de disciplina positiva de col·laboració en tasques comunitàries i/o del centre.
- Aula de convivència com espai de reflexió i aprenentatge d'habilitats per a la participació.
- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar implicació, autoestima, confiança a les pròpies possibilitats i fortaleces amb el suport de les estructures de tutoria entre iguals o de tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos el suport de les estructures de tutoria entre iguals o mitjançant una tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Compromís família tutor/a amb un alumne o alumna i la seua família

Nivell IV (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport especialitzat, personal no docent de suport i orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans específics o singulars (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).

- Accessibilitat personalitzada a les activitats extraescolars i complementàries amb mitjans específics o singulars.
- Provisió personalitzada de productes de suport tècnics i tecnològics. Sistemes alternatius de comunicació amb i sense suport.
- Col·laboració per sol·licitar beques i ajudes econòmiques amb l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Reducció de ràtio per l'alumnat amb necessitats educatives especials (suport grau 3).
- Coordinació amb els professionals dels serveis socials, salut i salut mental, ajuntaments, centres proveïdors de serveis i centres d'estimulació primerenca.
- Coordinació amb els professionals de les unitats específiques, centres d'educació especial, i Unitats d'atenció i intervenció del PREVI.

Aprenentatge

- Programes específics personalitzats per a l'adquisició i ús funcional de la comunicació, el llenguatge i la parla (AiLL).
- Programes específics amb currículum personalitzat per a l'estimulació sensorial i cognitiva, l'aprenentatge motor i aprenentatge d'hàbits d'autonomia personal, etc. (PT i educadora).
- Adaptacions curriculars individuals significatives del currículum comú (ACIS).
- Flexibilització en la durada de l'etapa per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals.
- Prolongació d'un any més d'escolarització en l'ensenyament bàsic d'Educació Primària per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Participació

- Acompanyament per part de l'educadora.
- Implementació de les actuacions de comunicació, intervenció i seguiment dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció amb un alumne o alumna determinat i amb la seua família.
- Programa específic dirigit a l'alumnat que presenta alteracions greus de conducta i comportament que alteren la convivència de forma greu i recurrent.

PROPOSTA PEDAGÒGICA D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

CICLE: 2n cicle	NIVELL: 4t	CURS ACADÈMIC: 2024/2025
ÀREA: Religió Catòlica		

1. CONCRECIÓ DELS ELEMENTS CURRICULARS	
1.1 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	
Competència específica 1: Descobrir, identificar i expressar els elements clau de la dignitat i la identitat personal en situacions vitals pròximes, a través de biografies inspiradores i relats bíblics d'abast antropològic, per a anar conformant la pròpia identitat i les seues relacions amb autonomia, responsabilitat i empatia.	
Criteris d'avaluació	1.1 Reconéixer i expressar a través de composicions orals, escrites i artístiques els elements clau de la dignitat i la identitat personal, relacionant-les amb diferents situacions vitals, tenint en compte biografies i relats bíblics de vocació i missió. 1.2 Desenvolupar sensibilitat sobre el valor de la vida i de la igual dignitat de l'ésser humà, i el seu paper en la cura de la naturalesa, prenent com a model personatges bíblics i de la tradició cristiana.
Sabers bàsics	Bloc A. Identitat personal i relacions en diàleg amb el missatge cristià. - La centralitat de la persona en el missatge cristià. - La dignitat de l'ésser humà. - Relats bíblics de vocació i missió. Bloc C. Habitar el món plural i divers per a construir la casa comuna. - La cura de l'entorn natural i social com a casa comuna.
Competència específica 2: Descobrir, reconéixer i estimar la dimensió socioemocional expressada en la participació en diferents estructures de pertinença, desenvolupant destreses i actituds socials tenint en compte alguns principis generals de l'ètica cristiana, per a la millora de la convivència i la sostenibilitat del planeta.	
Criteris d'avaluació	2.1 Adquirir destreses i habilitats socials que potencien la seua inclusió en el grup i entorns culturals pròxims, a través de la lectura de passatges bíblics del Nou Testament i l'anàlisi de comportaments de cura, responsabilitat, solidaritat i perdó.

	2.2 Apreciar les relacions socials com a font de felicitat i desenvolupament personal, prenent com a punt de partida els relats sobre la comunitat de Jesús de Natzaret, els Apòstols i l'Església, assumint responsabilitats en la cura de les persones i del planeta.
Sabers bàsics	Bloc A. Identitat personal i relacions en diàleg amb el missatge cristià. - La importància de la família i la comunitat com a font de felicitat. - Les relacions amb els altres com a oportunitat d'autoconeixement i creixement personal. Bloc B. Cosmovisions, tradició cristiana i cultura. - La relació de Jesús amb les persones del seu temps. - La importància del perdó per a la construcció de relacions socials sòlides, solidàries i frateres. El sagrament de la reconciliació.
Competència específica 3: Identificar i interpretar les situacions que perjudiquen o milloren la bona convivència, analitzant-les amb les claus personals i socials de la proposta cristiana, per a fomentar el creixement moral, la cooperació amb els altres i el desenvolupament de valors orientats al bé comú.	
Criteris d'avaluació	3.1 Col·laborar i promoure amb els altres l'anàlisi de situacions que perjudiquen o milloren la convivència i la posada en marxa d'accions responsables que afavorisquen la construcció d'un món més equitatiu i inclusiu. 3.2 Distingir alguns dels valors propis del cristianisme i la seua presentació en passatges dels evangelis, per a aplicar la cooperació i la mediació, la resolució pacífica de conflictes i la construcció del bé comú en situacions pròximes.
Sabers bàsics	Bloc A. Identitat personal i relacions en diàleg amb el missatge cristià. - Tècniques de mediació per a la resolució pacífica de conflictes a la llum de l'Evangelí. Bloc B. Cosmovisions, tradició cristiana i cultura. - Jesús anuncia el Regne de Déu: fraternitat i misericòrdia. Bloc C. Habitar el món plural i divers per a construir la casa comuna. - La proposta moral cristiana per a la vida en societat. - Hàbits i activitats per a l'assoliment dels objectius de desenvolupament sostenible a la llum de l'ètica cristiana. - Ètica de la cura: la responsabilitat, la compassió, el perdó i l'amor. - Una mirada cristiana a la realitat: la presa de consciència de les situacions socials injustes.

Competència específica 4: Comprendre i admirar el patrimoni cultural en algunes de les seues expressions més significatives, gaudint de la seua contemplació, analitzant l'univers simbòlic i vital que transmeten, per a valorar la pròpia identitat cultural, promoure el diàleg intercultural i generar creacions artístiques.	
Criteris d'avaluació	4.1 Admirar diferents expressions del patrimoni cultural i de la religiositat popular, reconeixent la seua bellesa i el seu significat religiós i la seua vinculació amb textos bíblics, valorant la seua aportació a la identitat cultural. 4.2 Observar en les celebracions litúrgiques, els espais sagrats i els sagraments de l'Església elements essencials del cristianisme, posant-los en relació amb la vida de Jesús i la tradició de l'Església.
Sabers bàsics	Bloc B. Cosmovisions, tradició cristiana i cultura. - Identificació de diversos símbols i tradicions religioses, entorn del calendari litúrgic i els sagraments. - Transmissió del sentiment religiós a través de la música i les arts. - Obres artístiques que representen moments de la tradició bíblica i que són configuradores de la seua identitat cultural. - Valor cultural i artístic del patrimoni de la diòcesi.
Competència específica 5: Explorar, desenvolupar i apreciar la pròpia interioritat i experiència espiritual, reconeixent-la en les pròpies emocions, afectes, símbols i creences, coneixent l'experiència de personatges rellevants de la tradició judeocristiana i d'altres religions, per a afavorir l'autoconeixement personal, entendre les vivències dels altres i promoure el diàleg i el respecte entre les diferents tradicions religioses.	
Criteris d'avaluació	5.1 Reconèixer i valorar la trobada amb els altres com a oportunitat per al desenvolupament de la pròpia interioritat, tenint com a referència les trobades de Jesús de Natzaret. 5.2 Identificar les virtuts i actituds que ajuden a un creixement personal i espiritual, a través de l'autoconeixement i de l'accés a altres experiències de personatges de la tradició cristiana.
Sabers bàsics	Bloc A. Identitat personal i relacions en diàleg amb el missatge cristià. - Presa de consciència de l'experiència personal i de la manera de relacionar-nos amb els altres i amb Déu. Bloc B. Cosmovisions, tradició cristiana i cultura. - Estima de la importància de viure la fe en comunitat per a la persona creient.

	- Tipus d'oració: característiques i diferències. Bloc C. Habitar el món plural i divers per a construir la casa comuna. - Actituds de respecte i inclusió per a crear entorns de convivència intercultural.
Competència específica 6: Comprendre els continguts bàsics del cristianisme, valorant la seua contribució a la societat, per a disposar d'una síntesi personal que permeta dialogar, des de la pròpia identitat social i cultural, amb altres tradicions religioses i àrees de coneixement.	
Criteris d'avaluació	6.1 Comprendre la importància de l'aliança de Déu amb el poble d'Israel que té la seua continuació en Jesucrist, i les seues aportacions socials i culturals en la història. 6.2 Valorar l'Església com a comunitat que ha continuat amb la missió de Jesús ressuscitat, des de les primeres comunitats cristianes fins a l'actualitat, reconeixent les seues celebracions, tradicions i contribucions socials.
Sabers bàsics	Bloc B. Cosmovisions, tradició cristiana i cultura. - Antic i Nou Testament. - La importància de l'aliança de Déu amb el poble d'Israel. - Relats bíblics que descriuen la vida de Jesús de Natzaret amb els Apòstols i les primeres comunitats cristianes. - Maria, Mare de l'Església. - L'Església, Poble de Déu, com a comunitat que viu i celebra. El sagrament de l'Eucaristia. Bloc C. Habitar el món plural i divers per a construir la casa comuna. - Projectes de servei i solidaritat promoguts per l'Església.
1.2 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT	
Instruments de recollida i registre de la informació	
L'avaluació de l'alumnat ha de ser contínua, global i formativa, i ha de tindre en compte el progrés en el conjunt dels processos d'aprenentatge. Per tant, per a l'avaluació del grau d'adquisició de les competències específiques, ens centrarem en l'avaluació del procés, i no només del resultat. Per aquest motiu, prioritzarem l'ús d'eines com: - Observació diària de l'alumnat en els seus processos d'aprenentatge.	

- La resolució de problemes de situacions quotidianes.
- Entrevistes orals.
- Avaluació de productes finals.
- Registre d'activitats d'aula.

Les valoracions es registraran en graelles específiques de registre del seguiment dels aprenentatges en les quals es farà constar l'evolució de l'alumnat en relació al desenvolupament de les competències específiques. Destaquem les possibles següents graelles específiques i instruments útils per a dur a terme l'avaluació (els/les docents triaran aquelles que millor s'adapten a les característiques del grup d'alumnes):

- Llista de comprovació del treball individual diari.
- Llista de comprovació del treball en grup i cooperatiu.
- Llistats de registre del grau d'adquisició de les competències específiques.
- Escala de valoració del treball de classe.
- Escala de valoració de les actituds.
- Escala d'autoavaluació.
- Escala de coavaluació.

A més d'avaluar els aprenentatges de l'alumnat, el professorat ha d'avaluar els processos d'ensenyament i la mateixa pràctica docent.

Models d'informe d'avaluació qualitativa (trimestral) per a cada curs del cicle:

Per a l'avaluació del grau d'acompliment de les competències, s'elaborarà de forma trimestral un informe d'avaluació.

Cada tutor o tutora, amb ajuda del personal que intervinga en el procés d'ensenyament i aprenentatge, de l'alumnat, és el responsable d'elaborar l'informe d'avaluació personalitzat i únic per a cada alumne o alumna amb un enfocament competencial.

Les informacions que s'oferisquen han d'estar sempre sustentades en els registres i les observacions prèviament obtingudes i sobre les quals s'ha reflexionat de manera individual i col·lectiva en les sessions d'equip.

En el document 3 es presenta el model propi d'informe d'avaluació que es lliurarà a les famílies de l'alumnat de Primària trimestralment (ITACA) i que s'ha d'incloure en l'expedient de l'alumnat.

En el document 4, presentem la informació que s'ha d'incloure al document presentat en el document 3.

Criteris de qualificació quantitativa (fi de curs)

A més de l'avaluació trimestral de l'informe d'avaluació, una vegada finalitzat el curs escolar, l'equip docent coordinat pel tutor o tutora, valorarà, de forma col·legiada, el progrés de l'alumne o alumna en una sessió d'avaluació.

En aquesta avaluació, s'ha d'incloure l'avaluació per àrea expressada per mitjà dels termes següents amb el format descrit en el document 5:

- Insuficient (IN)
- Suficient (SU)
- Bé (BÉ)
- Notable (NT)
- Excel·lent (EX)

Els criteris de qualificació general que es tindran en compte a la fi de curs s'expliquen en el document 6.

2. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

Les mesures de resposta educativa per a la inclusió constitueixen totes les actuacions educatives planificades que tenen com a objecte garantir una educació inclusiva per a tot l'alumnat, especialment el que es troba en situació de més vulnerabilitat i en risc d'exclusió, mitjançant l'eliminació de les barreres. Aquestes mesures s'organitzen en quatre nivells de concreció:

Nivell I (Responsables: Òrgans de govern)

Accés

- Registre i transmissió de la informació educativa sobre l'alumnat assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió de la informació institucional i canals de comunicació bidireccional accessibles amb les famílies, la comunitat educativa i l'entorn.
- Prevenció de l'abandonament escolar. Desenvolupament del protocol d'absentisme.
- Organització dels espais del centre i transformació dels entorns amb criteris d'interacció i comunicació, seguretat, salut i sostenibilitat.
- Accessibilitat física i cognitiva d'espais, elements arquitectònics, mobiliari, i elements de mobilitat i transport.
- Actualització dels recursos tecnològics amb criteris de sostenibilitat.
- Recursos personals i organització inclusiva per al suport preferent dins de l'aula ordinària.

- Coordinació entre els professionals del centre, equips docents, professorat de orientació i suport, personal no docent de suport i amb altres agents externs.

- Organització dels agrupaments heterogenis de nivell.

Aprentatge

- Concrecions curriculars d'etapa per a la inclusió.

- Programacions didàctiques inclusives pel desenvolupament de competències clau per a cada nivell i assignatura.

- Actuacions de transició entre etapes per establir acords metodològics i sobre avaluació per a la millora dels aprenentatges instrumentals i les competències clau.

- Formació per a la inclusió (PAF).

Participació

- Revisió del PEC en relació als valors inclusius.

- Establiment de les normes de convivència del centre en consens.

- Sensibilització, informació i concreció de pautes de detecció primerenca sobre els casos que regulen els diferents protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció

- Promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència

- Protocols d'acollida, organitzar, determinant tasques i responsabilitats, desenvolupament i avaluació de les activitats d'acollida d l'alumnat nouvingut i d'altres protocols d'acollida del centre dirigits als nous membres de la comunitat educativa (alumnat i les seues famílies i professorat).

- Desenvolupament de programes preventius en relació a la promoció de la salut i la sostenibilitat

- Desenvolupament de protocols d'atenció sanitària.

- Participació i implicació del professorat (comissions, responsables, etc.)

- Participació i implicació de l'alumnat (assemblea de delegats/des, club del valents, etc.)

- Participació i implicació de les famílies (grups interactius, hort, etc.)

- Participació i implicació de voluntaris, altres membres de la comunitat i l'entorn.

Nivell II (Responsables: tutor/a, altres mestres que imparteixen classe en el grup, cap d'estudis i CIC)

Accés

- Actualització de la informació educativa sobre l'alumnat del grup classe assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió accessible de la informació institucional entre l'alumnat del grup classe i les seues famílies.
- Control de l'assistència i prevenció de l'absentisme com a part de la fase preventiva del protocol d'absentisme.
- Supervisió de l'accessibilitat física, sensorial i cognitiva d'espais i mobiliari de les aules i altres espais
- Adequació i accessibilitat dels recursos tecnològics i dels materials didàctics i curriculars comuns que siguen coherents amb els valors inclusius

Aprenentatge

- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris adequats a les característiques, necessitats i nivells d'assoliment de l'alumnat del grup classe mitjançant l'aplicació d'estratègies i tècniques metodològiques per a la inclusió (programació multinivell, opcions múltiples d'implicació, representació i expressió (DUA), metodologies centrades en l'alumnat que promoguen la interacció i la cooperació (aprenentatge cooperatiu), TIC per l'aprenentatge, tertúlies dialògiques, etc.
- Ensenyament d'habilitats, comportaments i actituds que desenvolupen la implicació personal des de les situacions d'aprenentatge mitjançant els sabers bàsics i criteris d'avaluació transversals que formen part del currículum
- Ajustament dels procediments i instruments d'avaluació a les característiques i necessitats de tot l'alumnat del grup classe seguint els principis de l'avaluació inclusiva
- Planificació personalitzada d'activitats d'ampliació i reforç com a part de les situacions d'aprenentatge i projectes.
- Aplicació de les actuacions i o programes preventius de dificultats d'aprenentatge acordades amb l'alumnat del grup classe.

Participació

- Acordar i actualitzar les normes de convivència del grup classe (PAT).
- Participació de l'alumnat del grup classe en les accions de sensibilització i informació que organitze el centre sobre el valors i els continguts de l'educació inclusiva.
- Activitats amb l'alumnat del grup classe per a la promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència.
- Acollida al grup classe, especialment als nous membres (PAT).

- Activitats amb l'alumnat del grup classe que desenvolupen els programes preventius per a la promoció de la salut, prevenció de conductes addictives i sostenibilitat mediambiental,.
- Activitats d'acció tutorial per eliminar les barreres a la inclusió identificades prèviament en el grup classe per tutor o la tutora i l'equip docent.
- Fases de detecció i primeres actuacions dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció i acompanyament a la identitat i expressió de gènere amb el grup classe.
- Tutoria personalitzada o tutoria compartida amb qualsevol alumne o alumna del grup classe i amb les seues famílies.

Nivell III (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport i l'assessorament de l'orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Coordinació del tutor/a amb el professorat del centre i els professionals de suport interns i externs que participen a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.

Aprentatge

- Adequació personalitzada de les programacions didàctiques.
- Actuacions i programes d'enriquiment curricular per l'alumnat amb altes capacitats.

Participació

- Implementació de les actuacions davant supòsits de violència amb un alumne o alumna o un grup diferenciat d'alumnat amb acompanyament dels implicats.
- Notificació de possible situació de desprotecció des de l'àmbit educatiu.
- Implementació de les actuacions d'acompanyament per garantir el dret a l'expressió de gènere i la intersexualitat.
- Implementació de les actuacions del protocol d'atenció sanitària específica front a determinades situacions d'emergència mèdica i d'atenció a l'alumnat amb problemes de salut crònics.
- Programes de desenvolupament d'hàbits bàsics de higiene, alimentació i vida saludable.
- Mesures educatives de disciplina positiva de col·laboració en tasques comunitàries i/o del centre.
- Aula de convivència com espai de reflexió i aprenentatge d'habilitats per a la participació.

- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar implicació, autoestima, confiança a les pròpies possibilitats i fortaleces amb el suport de les estructures de tutoria entre iguals o de tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos el suport de les estructures de tutoria entre iguals o mitjançant una tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Compromís família tutor/a amb un alumne o alumna i la seua família.

Nivell IV (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport especialitzat, personal no docent de suport i orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans específics o singulars (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada a les activitats extraescolars i complementàries amb mitjans específics o singulars.
- Provisió personalitzada de productes de suport tècnics i tecnològics. Sistemes alternatius de comunicació amb i sense suport.
- Reducció de ràtio per l'alumnat amb necessitats educatives especials (suport grau 3).
- Coordinació amb els professionals de les unitats específiques, centres d'educació especial, i Unitats d'atenció i intervenció del PREVI.

Aprentatge

- Programes específics amb currículum personalitzat per a l'estimulació sensorial i cognitiva, l'aprenentatge motor i aprenentatge d'hàbits d'autonomia personal, etc. (PT i educadora).
- Flexibilització en la durada de l'etapa per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals.
- Prolongació d'un any més d'escolarització en l'ensenyament bàsic d'Educació Primària per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Participació

- Acompanyament per part de l'educadora.
- Implementació de les actuacions de comunicació, intervenció i seguiment dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció amb un alumne o alumna determinat i amb la seua família.
- Programa específic dirigit a l'alumnat que presenta alteracions greus de conducta i comportament que alteren la convivència de forma greu i recurrent.

PROPOSTA PEDAGÒGICA D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

CICLE: 2n cicle	NIVELL: 4t	CURS ACADÈMIC: 2024/2025
ÀREA: Valencià: llengua i literatura		

1. CONCRECIÓ DELS ELEMENTS CURRICULARS	
1.1 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	
Competència específica 1: Multilingüisme i interculturalitat: Reconéixer la diversitat lingüística i cultural de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i del món, a través del contacte amb les llengües de l'alumnat i de l'entorn; evitar prejudicis lingüístics, i valorar aquesta diversitat com una riquesa cultural.	
Criteris d'avaluació	1.1 Identificar les varietats lingüístiques de l'entorn. 1.2 Mostrar interès per l'ús del valencià en situacions comunicatives habituals. 1.3 Mostrar interès i respecte per les varietats lingüístiques del seu entorn immediat, i identificar algunes expressions d'ús habitual 1.4 Identificar en contextos senzills, amb ajuda del docent, prejudicis i estereotips lingüístics freqüents, i reconéixer la pluralitat lingüística del seu entorn com una font de riquesa cultural. 1.5 Amb l'ajuda del docent, reflexionar sobre aspectes bàsics del funcionament de la llengua, a partir de l'observació i la comparació de paraules i oracions de diferents llengües pròximes a l'alumnat.
Sabers bàsics	Bloc 1: Llengua i ús - Biografia lingüística personal. - Mapa lingüístic local i de l'entorn geogràfic. - La variació lingüística. - Prejudici i estereotips lingüístics. - Llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències. - Expressions pròpies de la llengua. Bloc 2: Estratègies comunicatives

	<u>2.2. Alfabetització informacional</u> - Estratègies d'ús i tractament de fonts documentals diverses. - Estratègies de busqueda en fonts documentals diverses i amb diferents suports i formats. - Biblioteca de l'aula o del centre i dels recursos digitals. <u>2.3. Reflexió sobre la llengua</u> - Diferències entre llengua oral i llengua escrita. - Consciència fonològica. Fonemes específics del valencià/castellà. - Formulació i comprovació d'hipòtesi. - Generalitzacions sobre aspectes lingüístics. - Generalitzacions sobre normes ortogràfiques i gramaticals bàsiques. - Signes de puntuació. - Relacions de forma i significat entre les paraules. - Relacions sintàctiques de les paraules. - Convencions del codi escrit en el marc de propostes de comprensió o producció de textos. - Estratègies per a la transferència entre les llengües.
Competència específica 2: Comprensió oral i multimodal: Comprendre, interpretar i valorar, de manera guiada, textos orals i multimodals propis dels àmbits personal, social i educatiu, a través de l'escolta activa, l'aplicació d'estratègies de comprensió oral i la reflexió sobre el contingut i la forma.	
Criteris d'avaluació	2.1 Escoltar de manera activa i interpretar, amb l'ajuda del docent, textos orals senzills dels àmbits personal, social i educatiu. 2.2 Interpretar el sentit global i les idees principals de textos orals senzills sobre coneixements pròxims a l'alumnat, reconèixer la informació explícita i algunes informacions implícites senzilles, i progressar, de manera guiada, en la valoració crítica del contingut i dels elements no verbals elementals. 2.3 Escoltar de manera activa i interpretar, amb l'ajuda del docent, textos multimodals senzills en mitjans digitals, dels àmbits personal, social i educatiu.

	2.4 Interpretar el sentit global i les idees principals de textos multimodals senzills sobre coneixements pròxims a l'alumnat, reconèixer la informació explícita i algunes informacions implícites senzilles, i progressar, de manera guiada, en la valoració crítica del contingut i dels elements no verbals elementals.
Sabers bàsics	Bloc 2: Estratègies comunicatives <u>2.1. Sabers comuns</u> - Estratègies per a adaptar el discurs a la intenció comunicativa, als participants i a la situació. - Estratègies per a adaptar el discurs al propòsit comunicatiu i al canal. - Estratègies per a adaptar el discurs al registre. - Adequació textual a la situació comunicativa. - Estructura del discurs: la coherència i la cohesió. - Elements de contingut (tema, fórmules fixes, lèxic) i forma (estructura, format, títol, imatges). - Elements de contingut (inferències d'informació) i forma (tipografia). - Tipologies textuais i gèneres discursius. - Elements de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori. - Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció. - Estratègies de gestió de les emocions en la comunicació. <u>2.2. Alfabetització informacional</u> - Estratègies d'ús i tractament de fonts documentals diverses. - Estratègies de busqueda en fonts documentals diverses i amb diferents suports i formats. - Biblioteca de l'aula o del centre i dels recursos digitals. <u>2.3. Reflexió sobre la llengua</u> - Diferències entre llengua oral i llengua escrita. - Consciència fonològica. Fonemes específics del valencià/castellà. - Formulació i comprovació d'hipòtesi.

	- Generalitzacions sobre aspectes lingüístics. - Generalitzacions sobre normes ortogràfiques i gramaticals bàsiques. - Signes de puntuació. - Relacions de forma i significat entre les paraules. - Relacions sintàctiques de les paraules. - Convencions del codi escrit en el marc de propostes de comprensió o producció de textos. - Estratègies per a la transferència entre les llengües.
Competència específica 3: Comprensió escrita i multimodal: Comprendre, interpretar i valorar, de manera guiada, textos escrits i multimodals propis dels àmbits personal, social i educatiu, a través de la lectura de textos, l'aplicació d'estratègies de comprensió lectora i la reflexió sobre el contingut i la forma.	
Criteris d'avaluació	3.1 Llegir amb bona fluïdesa, de manera silenciosa i en veu alta, i interpretar, amb ajuda del docent, textos escrits i multimodals senzills dels àmbits personal, social i educatiu. 3.2 Aplicar, de manera guiada, diferents estratègies per a comprendre el sentit global i la informació específica, distingir les idees principals de les secundàries, inferir significats no explícits i fer algunes valoracions personals de textos escrits sobre coneixements pròxims a l'alumnat. 3.3 Identificar el tipus de text i l'estructura principal dels textos, i valorar, de manera guiada, el contingut i els aspectes formals i no verbals elementals dels textos escrits i multimodals, i iniciar-se en l'avaluació de la seua fiabilitat. 3.4 Localitzar, seleccionar i contrastar informació senzilla procedent d'una o dues fonts, dels àmbits personal, social i educatiu, i avaluar la seua utilitat en funció dels objectius de lectura en diferents textos multimodals senzills en mitjans digitals, amb l'ajuda del docent. 3.5 Aplicar, amb ajuda del docent, diferents estratègies per a la cerca, selecció i gestió de la informació en diferents textos multimodals, per a ampliar coneixements de manera responsable i reconèixer que pot no ser fiable, iniciar-se en el contrast de la informació i utilitzar-la citant les referències bibliogràfiques.
Sabers bàsics	Bloc 2: Estratègies comunicatives

2.1. Sabers comuns

- Estratègies per a adaptar el discurs a la intenció comunicativa, als participants i a la situació.
- Estratègies per a adaptar el discurs al propòsit comunicatiu i al canal.
- Estratègies per a adaptar el discurs al registre.
- Adequació textual a la situació comunicativa.
- Estructura del discurs: la coherència i la cohesió.
- Elements de contingut (tema, fórmules fixes, lèxic) i forma (estructura, format, títol, imatges).
- Elements de contingut (inferències d'informació) i forma (tipografia).
- Tipologies textuais i gèneres discursius.
- Elements de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori.
- Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció.
- Estratègies de gestió de les emocions en la comunicació.

2.2. Alfabetització informacional

- Estratègies d'ús i tractament de fonts documentals diverses.
- Estratègies de cerca en fonts documentals diverses i amb diferents suports i formats.
- Diferenciació entre fets i opinions.
- Biblioteca de l'aula o del centre i dels recursos digitals.
- Eines digitals per al treball col·laboratiu i la comunicació.
- Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals.

2.3. Reflexió sobre la llengua

- Diferències entre llengua oral i llengua escrita.
- Consciència fonològica. Fonemes específics del valencià/castellà.
- Formulació i comprovació d'hipòtesi.
- Generalitzacions sobre aspectes lingüístics.

	- Generalitzacions sobre normes ortogràfiques i gramaticals bàsiques. - Signes de puntuació. - Relacions de forma i significat entre les paraules. - Relacions sintàctiques de les paraules. - Convencions del codi escrit en el marc de propostes de comprensió o producció de textos. - Estratègies per a la transferència entre les llengües. <u>2.5. Comprensió escrita</u> - Lectura amb velocitat, fluïdesa i entonació. - Estratègies de comprensió abans de la lectura: activar els coneixements previs, establir objectius de lectura i formular hipòtesi a través d'informació paratextual i gràfica. - Estratègies de comprensió durant la lectura: realitzar inferències a partir dels seus coneixements i experiències prèvies. - Estratègies de comprensió durant la lectura: reformular hipòtesi, interpretar sentits figurats i significats no explícits en els textos. - Estratègies de comprensió després de la lectura: informació del sentit global del text. - Estratègies de comprensió després de la lectura: comprovar hipòtesi i extraure conclusions.
Competència específica 4: Expressió oral: Produir, de manera guiada, missatges orals senzills amb coherència, cohesió i adequació a través de situacions de comunicació dels àmbits familiar, social i educatiu.	
Criteris d'avaluació	4.1 Produir, amb ajuda del docent, discursos orals senzills, amb sentit, sobre coneixements pròxims a l'alumne, de tipologia diversa i ajustats a situacions comunicatives habituals. 4.2 Produir discursos orals amb una pronunciació clara, un volum adequat i una postura corporal correcta, i iniciar-se en l'ús de suports audiovisuals. 4.3 Realitzar produccions orals utilitzant un llenguatge no discriminatori, adaptat a la situació de comunicació i a l'interlocutor, amb un vocabulari bàsic i unes estructures morfosintàctiques senzilles. 4.4 Localitzar i seleccionar informació en una o dues fonts, de manera acompanyada, i compartir oralment els resultats citant les fonts.

Sabers bàsics	Bloc 1: Llengua i ús - Prejudici i estereotips lingüístics. - Llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències. - Expressions pròpies de la llengua. Bloc 2: Estratègies comunicatives <u>2.1. Sabers comuns</u> - Estratègies per a adaptar el discurs a la intenció comunicativa, als participants i a la situació. - Estratègies per a adaptar el discurs al propòsit comunicatiu i al canal. - Estratègies per a adaptar el discurs al registre. - Adequació textual a la situació comunicativa. - Estructura del discurs: la coherència i la cohesió. - Elements de contingut (tema, fórmules fixes, lèxic) i forma (estructura, format, títol, imatges). - Elements de contingut (inferències d'informació) i forma (tipografia). - Tipologies textuais i gèneres discursius. - Elements de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori. - Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció. - Estratègies de gestió de les emocions en la comunicació. <u>2.2. Alfabetització informacional</u> - Estratègies d'ús i tractament de fonts documentals diverses. - Estratègies de cerca en fonts documentals diverses i amb diferents suports i formats. - Diferenciació entre fets i opinions. - Biblioteca de l'aula o del centre i dels recursos digitals. - Eines digitals per al treball col·laboratiu i la comunicació. - Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals.
-----------------------------	---

	<u>2.3. Reflexió sobre la llengua</u> - Diferències entre llengua oral i llengua escrita. - Consciència fonològica. Fonemes específics del valencià/castellà. - Formulació i comprovació d'hipòtesi. - Generalitzacions sobre aspectes lingüístics. - Generalitzacions sobre normes ortogràfiques i gramaticals bàsiques. - Signes de puntuació. - Relacions de forma i significat entre les paraules. - Relacions sintàctiques de les paraules. - Convencions del codi escrit en el marc de propostes de comprensió o producció de textos. - Estratègies per a la transferència entre les llengües. <u>2.4. Comunicació i interacció oral</u> G2 Expressió oral - Estratègies d'expressió oral: pronunciació i entonació adequades. - Estratègies d'expressió oral: interpretació i ús d'elements de la comunicació no verbal. - Planificació i producció de textos orals i multimodals.
Competència específica 5: Expressió escrita i multimodal: Produir, de manera guiada, textos escrits i multimodals adequats i coherents amb un vocabulari apropiat, utilitzant estratègies bàsiques de planificació, textualització, revisió i edició.	
Criteris d'avaluació	5.1 Produir, a partir d'exemples bàsics i amb ajuda del professorat, textos escrits i multimodals senzills que responguen a les característiques plantejades, amb una estructura coherent i utilitzant vocabulari no discriminatori bàsic d'ús freqüent. 5.2 Utilitzar, amb suport i ajuda del professorat, els coneixements elementals d'ortografia i gramàtica necessaris en la situació d'aprenentatge.

	5.3 Planificar i revisar, de manera dialogada i acompanyada pel professorat, mitjançant instruments i estratègies elementals, com a part explícita del procés d'escriptura. 5.4 Localitzar, seleccionar i gestionar, de manera acompanyada, la informació d'una o dues fonts i incloure les seues referències al compartir-la.
Sabers bàsics	Bloc 1: Llengua i ús - Prejudici i estereotips lingüístics. - Llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències. - Expressions pròpies de la llengua. Bloc 2: Estratègies comunicatives <u>2.1. Sabers comuns</u> - Estratègies per a adaptar el discurs a la intenció comunicativa, als participants i a la situació. - Estratègies per a adaptar el discurs al propòsit comunicatiu i al canal. - Estratègies per a adaptar el discurs al registre. - Adequació textual a la situació comunicativa. - Estructura del discurs: la coherència i la cohesió. - Elements de contingut (tema, fórmules fixes, lèxic) i forma (estructura, format, títol, imatges). - Elements de contingut (inferències d'informació) i forma (tipografia). - Tipologies textuais i gèneres discursius. - Elements de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori. - Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció. - Estratègies de gestió de les emocions en la comunicació. <u>2.2. Alfabetització informacional</u> - Estratègies d'ús i tractament de fonts documentals diverses. - Estratègies de cerca en fonts documentals diverses i amb diferents suports i formats.

- Diferenciació entre fets i opinions.
- Biblioteca de l'aula o del centre i dels recursos digitals.
- Eines digitals per al treball col·laboratiu i la comunicació.
- Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals.

2.3. Reflexió sobre la llengua

- Diferències entre llengua oral i llengua escrita.
- Consciència fonològica. Fonemes específics del valencià/castellà.
- Formulació i comprovació d'hipòtesi.
- Generalitzacions sobre aspectes lingüístics.
- Generalitzacions sobre normes ortogràfiques i gramaticals bàsiques.
- Signes de puntuació.
- Relacions de forma i significat entre les paraules.
- Relacions sintàctiques de les paraules.
- Convencions del codi escrit en el marc de propostes de comprensió o producció de textos.
- Estratègies per a la transferència entre les llengües.

2.6. Expressió escrita i multimodal

- Aplicació de les normes ortogràfiques.
- Presentació cuidada de les produccions escrites.
- Estratègies del procés d'escriptura: textualització i revisió.
- Estratègies del procés d'escriptura: planificació i correcció.
- Elements gràfics i paratextuals.

Competència específica 6:

Interacció oral, escrita i multimodal: Interactuar de manera oral, escrita i multimodal, a través de textos senzills dels àmbits personal, social i educatiu, utilitzant un llenguatge respectuós i estratègies bàsiques de comprensió, expressió i resolució dialogada de conflictes, de manera síncrona i asíncrona.

Criteris d'avaluació	6.1 Interactuar oralment, amb l'acompanyament del docent, en situacions comunicatives habituals, utilitzant un vocabulari bàsic i no discriminatori, un ritme pausat i el llenguatge verbal, emprant estratègies d'escolta amb la finalitat de mantindre el tema i respectar les convencions establides. 6.2 Utilitzar, de manera acompanyada, estratègies bàsiques per a la comunicació assertiva per a progressar en la gestió dialogada de conflictes. 6.3 Identificar i rebutjar, de manera acompanyada, els usos lingüístics discriminators a través de la reflexió conjunta. 6.4 Interactuar en textos escrits i multimodals, de manera asíncrona i guiada, mostrant empatia i respecte, utilitzant estratègies per a expressar missatges senzills estructurats amb un vocabulari bàsic d'ús freqüent i no discriminatori.
Sabers bàsics	Bloc 1: Llengua i ús - Biografia lingüística personal. - Mapa lingüístic local i de l'entorn geogràfic. - La variació lingüística. - Prejudici i estereotips lingüístics. - Llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències. - Expressions pròpies de la llengua. Bloc 2: Estratègies comunicatives <u>2.1. Sabers comuns</u> - Estratègies per a adaptar el discurs a la intenció comunicativa, als participants i a la situació. - Estratègies per a adaptar el discurs al propòsit comunicatiu i al canal. - Estratègies per a adaptar el discurs al registre. - Adequació textual a la situació comunicativa. - Estructura del discurs: la coherència i la cohesió. - Elements de contingut (tema, fórmules fixes, lèxic) i forma (estructura, format, títol, imatges). - Elements de contingut (inferències d'informació) i forma (tipografia).

- Tipologies textuals i gèneres discursius.
- Elements de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori.
- Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció.
- Estratègies de gestió de les emocions en la comunicació.

2.2. Alfabetització informacional

- Estratègies d'ús i tractament de fonts documentals diverses.
- Estratègies de cerca en fonts documentals diverses i amb diferents suports i formats.
- Diferenciació entre fets i opinions.
- Biblioteca de l'aula o del centre i dels recursos digitals.
- Eines digitals per al treball col·laboratiu i la comunicació.
- Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals.

2.4. Comunicació i interacció oral

G1 Comprensió oral

- Estratègies de comprensió oral: informació i sentit global del discurs.

G2 Expressió oral

- Estratègies d'expressió oral: pronunciació i entonació adequades.
- Estratègies d'expressió oral: interpretació i ús d'elements de la comunicació no verbal.
- Planificació i producció de textos orals i multimodals.

G3 Interacció oral

- Estratègies d'escola activa i assertivitat, tenint en compte la perspectiva de gènere.
- Estratègies comunicatives per a la resolució dialogada de conflictes.
- Interaccions orals en situacions comunicatives.
- Estratègies de cortesia lingüística.

2.6. Expressió escrita i multimodal

	- Aplicació de les normes ortogràfiques. - Presentació cuidada de les produccions escrites. - Estratègies del procés d'escriptura: planificació i correcció. - Elements gràfics i paratextuals.
Competència específica 7: Mediació oral, escrita i multimodal: Mediar entre interlocutors utilitzant estratègies d'adaptació i simplificació del llenguatge per a processar i transmetre informació bàsica i senzilla en situacions comunicatives predictibles dels àmbits personal, social i educatiu.	
Criteris d'avaluació	7.1 Mostrar interès en participar en la solució de problemes de comprensió recíproca entre parlants de llengües o varietats lingüístiques diferents sobre assumptes quotidians. 7.2 Interpretar un missatge breu i senzill en L2 (valencià o castellà) i transmetre la informació bàsica o explicar conceptes en el seu L1 (valencià o castellà o una altra llengua), oralment, de manera guiada, per a facilitar la comprensió entre interlocutors sobre assumptes quotidians en el seu entorn més pròxim. 7.3 Identificar i utilitzar, de manera acompanyada i molt bàsica, estratègies que faciliten la comprensió i l'expressió orals d'informació en diferents llengües del seu repertori (L1-L1, L2-L1), com per exemple l'ús del llenguatge no verbal, o simplificar o adaptar el missatge.
Sabers bàsics	Bloc 1: Llengua i ús - Biografia lingüística personal. - Mapa lingüístic local i de l'entorn geogràfic. - La variació lingüística. - Prejudici i estereotips lingüístics. - Llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències. - Expressions pròpies de la llengua. Bloc 2: Estratègies comunicatives <u>2.1. Sabers comuns</u>

- Estratègies per a adaptar el discurs a la intenció comunicativa, als participants i a la situació.
- Estratègies per a adaptar el discurs al propòsit comunicatiu i al canal.
- Estratègies per a adaptar el discurs al registre.
- Adequació textual a la situació comunicativa.
- Estructura del discurs: la coherència i la cohesió.
- Elements de contingut (tema, fórmules fixes, lèxic) i forma (estructura, format, títol, imatges).
- Elements de contingut (inferències d'informació) i forma (tipografia).
- Tipologies textuais i gèneres discursius.
- Elements de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori.
- Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció.
- Estratègies de gestió de les emocions en la comunicació.

2.2. Alfabetització informacional

- Estratègies d'ús i tractament de fonts documentals diverses.
- Estratègies de cerca en fonts documentals diverses i amb diferents suports i formats.
- Diferenciació entre fets i opinions.
- Biblioteca de l'aula o del centre i dels recursos digitals.
- Eines digitals per al treball col·laboratiu i la comunicació.
- Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals.

2.3. Reflexió sobre la llengua

- Diferències entre llengua oral i llengua escrita.
- Consciència fonològica. Fonemes específics del valencià/castellà.
- Formulació i comprovació d'hipòtesi.
- Generalitzacions sobre aspectes lingüístics.
- Generalitzacions sobre normes ortogràfiques i gramaticals bàsiques.

- Signes de puntuació.
- Relacions de forma i significat entre les paraules.
- Relacions sintàctiques de les paraules.
- Convencions del codi escrit en el marc de propostes de comprensió o producció de textos.
- Estratègies per a la transferència entre les llengües.

2.4. Comunicació i interacció oral

G2 Expressió oral

- Estratègies d'expressió oral: pronunciació i entonació adequades.
- Estratègies d'expressió oral: interpretació i ús d'elements de la comunicació no verbal.
- Planificació i producció de textos orals i multimodals.

G3 Interacció oral

- Estratègies d'escola activa i assertivitat, tenint en compte la perspectiva de gènere.
- Estratègies comunicatives per a la resolució dialogada de conflictes.
- Interaccions orals en situacions comunicatives.
- Estratègies de cortesia lingüística.

2.5. Comprensió escrita

- Lectura amb velocitat, fluïdesa i entonació.
- Estratègies de comprensió abans de la lectura: activar els coneixements previs, establir objectius de lectura i formular hipòtesi a través d'informació paratextual i gràfica.
- Estratègies de comprensió durant la lectura: realitzar inferències a partir dels seus coneixements i experiències prèvies.
- Estratègies de comprensió durant la lectura: reformular hipòtesi, interpretar sentits figurats i significats no explícits en els textos.
- Estratègies de comprensió després de la lectura: informació del sentit global del text.
- Estratègies de comprensió després de la lectura: comprovar hipòtesi i extraure conclusions.

2.6. Expressió escrita i multimodal

	- Aplicació de les normes ortogràfiques. - Presentació cuidada de les produccions escrites. - Estratègies del procés d'escriptura: planificació i correcció. - Elements gràfics i paratextuals.
Competència específica 8: Lectura autònoma: Llegir de manera autònoma obres i textos de caràcter divers, seleccionats atenent els seus gustos i interessos, i compartir les experiències de lectura.	
Criteris d'avaluació	8.1 Llegir de manera autònoma o guiada obres diverses adequades a la seua edat i textos escrits i multimodals dels àmbits personal, social i educatiu; seleccionar amb autonomia creixent els que millor s'ajusten als seus gustos i interessos i iniciar-se, així, en la construcció de la seua identitat lectora. 8.2 Compartir les experiències de lectura, en suports diversos, participant en comunitats lectores en l'àmbit educatiu.
Sabers bàsics	Bloc 2: Estratègies comunicatives <u>2.2. Alfabetització informacional</u> - Estratègies d'ús i tractament de fonts documentals diverses. - Estratègies de cerca en fonts documentals diverses i amb diferents suports i formats. - Diferenciació entre fets i opinions. - Biblioteca de l'aula o del centre i dels recursos digitals. - Eines digitals per al treball col·laboratiu i la comunicació. - Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals. Bloc 3: Lectura i literatura <u>3.1. Hàbit Lector</u> - Identitat lectora: expressió de gustos i interessos. - Identitat lectora: valoració crítica dels textos. - La biblioteca de l'aula o del centre com a punt de trobada d'activitats literàries compartides. Comunitats lectores.

	- Cura dels llibres i les normes de funcionament de la biblioteca.
Competència específica 9: Competència literària: Llegir i produir textos amb intenció literària, senzills, amb llenguatge pròxim a l'alumne, contextualitzats en la cultura i la tradició, com a font de plaer i de coneixement.	
Criteris d'avaluació	9.1 Llegir i escoltar textos literaris senzills, propis de la tradició literària, adequats a l'edat i amb ajuda del docent. 9.2 Interpretar textos senzills de la tradició popular oral, literària, dins d'un context sociocultural pròxim. 9.3 Expressar l'opinió sobre textos de tradició literària, amb paraules pròpies de l'alumne i amb ajuda del docent. 9.4 Crear versions de textos literaris senzills i breus (contes, poemes, cançons, dramatitzacions), individual i col·lectivament. 9.5 Participar en manifestacions literàries, recitals, representacions teatrals, partint de models i amb ajuda del docent.
Sabers bàsics	Bloc 2: Estratègies comunicatives <u>2.2. Alfabetització informacional</u> - Estratègies d'ús i tractament de fonts documentals diverses. - Estratègies de cerca en fonts documentals diverses i amb diferents suports i formats. - Diferenciació entre fets i opinions. - Biblioteca de l'aula o del centre i dels recursos digitals. - Eines digitals per al treball col·laboratiu i la comunicació. - Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals. Bloc 3: Lectura i literatura <u>3.2. Literatura</u> - Obres o fragments variats i diversos de la literatura infantil adequats als seus interessos i organitzats en itineraris lectors. - Elements constitutius essencials de l'obra literària i dels diferents gèneres literaris. - Estratègies per a la interpretació dels textos literaris. - Vincles amb altres manifestacions artístiques i culturals. - Planificació i producció de textos literaris.

1.2 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

Instruments de recollida i registre de la informació

L'avaluació de l'alumnat ha de ser contínua, global i formativa, i ha de tindre en compte el progrés en el conjunt dels processos d'aprenentatge. Per tant, per a l'avaluació del grau d'adquisició de les competències específiques, ens centrarem en l'avaluació del procés, i no només del resultat. Per aquest motiu, prioritzarem l'ús d'eines com:

- Observació diària de l'alumnat en els seus processos d'aprenentatge.
- Registre al quadern docent de les tasques fetes diàriament i de l'aportació en classe de l'alumnat.
- La resolució de problemes de situacions quotidianes.
- Rúbriques.
- Rutines de pensament.
- Entrevistes orals.
- Elaboració de dictats per a l'assoliment de l'ortografia.
- Realització de quaderns de reforç/ampliació per a l'alumnat NESE.
- Treballs i exposicions grupals.
- Presentació de treballs escrits individuals i grupals.
- Treball diari cooperatiu.
- Avaluació de productes finals: murals, treballs d'investigació, diorames, elaboració de treballs manipulatius, lapbooks...
- Portfoli.
- Exàmens escrits: es realitzaran com a proves d'adquisició de les competències específiques en el segon cicle. En cap cas, serà l'únic instrument d'avaluació.

Les valoracions es registraran en graelles específiques de registre del seguiment dels aprenentatges en les quals es farà constar l'evolució de l'alumnat en relació al desenvolupament de les competències específiques. Destaquem les possibles següents graelles específiques i instruments útils per a dur a terme l'avaluació (els/les docents triaran aquelles que millor s'adapten a les característiques del grup d'alumnes):

- Llista de comprovació del treball individual diari.

- Llista de comprovació del treball en grup i cooperatiu.
- Llistats de registre del grau d'adquisició de les competències específiques.
- Quadern docent de registre personal
- Rúbrica de portfoli.
- Rúbriques d'avaluació d'habilitats bàsiques lingüístiques: expressió oral, expressió escrita, comprensió oral i comprensió escrita.
- Escala de valoració del quadern de classe.
- Escala de valoració de les actituds.
- Escala d'autoavaluació.
- Escala de coavaluació.

A més d'avaluar els aprenentatges de l'alumnat, el professorat ha d'avaluar els processos d'ensenyament i la mateixa pràctica docent.

Models d'informe d'avaluació qualitativa (trimestral) per a cada curs del cicle:

Per a l'avaluació del grau d'acompliment de les competències, s'elaborarà de forma trimestral un informe d'avaluació.

Cada tutor o tutora, amb ajuda del personal que intervinga en el procés d'ensenyament i aprenentatge, de l'alumnat, és el responsable d'elaborar l'informe d'avaluació personalitzat i únic per a cada alumne o alumna amb un enfocament competencial.

Les informacions que s'oferisquen han d'estar sempre sustentades en els registres i les observacions prèviament obtingudes i sobre les quals s'ha reflexionat de manera individual i col·lectiva en les sessions d'equip.

En el document 3 es presenta el model propi d'informe d'avaluació que es lliurarà a les famílies de alumnat de Primària trimestralment (ITACA) i que s'ha d'incloure en l'expedient de l'alumnat.

En el document 4, presentem la informació que s'ha d'incloure al document presentat en el document 3.

Criteris de qualificació quantitativa (fi de curs)

A més de l'avaluació trimestral de l'informe d'avaluació, una vegada finalitzat el curs escolar, l'equip docent coordinat pel tutor o tutora, valorarà, de forma col·legiada, el progrés de l'alumne o alumna en una sessió d'avaluació.

En aquesta avaluació, s'ha d'incloure l'avaluació per àrea expressada per mitjà dels termes següents amb el format descrit en el document 5:

- Insuficient (IN)

- Suficient (SU)
- Bé (BÉ)
- Notable (NT)
- Excel·lent (EX)

Els criteris de qualificació general que es tindran en compte a la fi de curs s'expliquen en el document 6.

2. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

Les mesures de resposta educativa per a la inclusió constitueixen totes les actuacions educatives planificades que tenen com a objecte garantir una educació inclusiva per a tot l'alumnat, especialment el que es troba en situació de més vulnerabilitat i en risc d'exclusió, mitjançant l'eliminació de les barreres. Aquestes mesures s'organitzen en quatre nivells de concreció:

Nivell I (Responsables: Òrgans de govern)

Accés

- Registre i transmissió de la informació educativa sobre l'alumnat assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió de la informació institucional i canals de comunicació bidireccional accessibles amb les famílies, la comunitat educativa i l'entorn.
- Prevenció de l'abandonament escolar. Desenvolupament del protocol d'absentisme.
- Organització dels espais del centre i transformació dels entorns amb criteris d'interacció i comunicació, seguretat, salut i sostenibilitat.
- Accessibilitat física i cognitiva d'espais, elements arquitectònics, mobiliari, i elements de mobilitat i transport.
- Actualització dels recursos tecnològics amb criteris de sostenibilitat.
- Programa de reutilització de llibres i materials curriculars.
- Beques i ajudes econòmiques. Informació per sol·licitar-les i acompanyament.
- Recursos personals i organització inclusiva per al suport preferent dins de l'aula ordinària.
- Coordinació entre els professionals del centre, equips docents, professorat de orientació i suport, personal no docent de suport i amb altres agents externs.
- Organització dels agrupaments heterogenis de nivell.
- Formació de la comunitat educativa i professorat el SAAC'S
- Col·locació d'indicadors o instruments comuns que faciliten l'organització del temps i els espais.

- Organització d'activitats que afavorixen la convivència entre els membres de la comunitat educativa i posen en valor la diversitat.
- Implicació de les famílies en activitats de centre.

Aprentatge

- Concrecions curriculars d'etapa per a la inclusió.
- Acords al voltant de les estratègies metodològiques per a donar suport a l'aprenentatge i participació de tot l'alumnat a totes les experiències educatives i projectes.
- Organització dels suports.
- Programacions didàctiques inclusives pel desenvolupament de competències clau per a cada nivell i assignatura.
- Actuacions de transició entre etapes per establir acords metodològics i sobre avaluació per a la millora dels aprenentatges instrumentals i les competències clau.
- Formació per a la inclusió (PAF).

Participació

- Revisió del PEC en relació als valors inclusius.
- Establiment i actualització de les normes de convivència del centre en consens.
- Sensibilització, informació i concreció de pautes de detecció primerenca sobre els casos que regulen els diferents protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció
- Promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència
- Protocols d'acollida, organitzar, determinant tasques i responsabilitats, desenvolupament i avaluació de les activitats d'acollida d l'alumnat nouvingut i d'altres protocols d'acollida del centre dirigits als nous membres de la comunitat educativa (alumnat i les seues famílies i professorat).
- Desenvolupament de programes preventius en relació a la promoció de la salut i la sostenibilitat
- Desenvolupament de protocols d'atenció sanitària.
- Participació i implicació del professorat (comissions, responsables, etc.)
- Participació i implicació de l'alumnat (assemblea de delegats/des, club del valents, etc.)
- Participació i implicació de les famílies (grups interactius, hort, etc.)

- Participació i implicació de voluntaris, altres membres de la comunitat i l'entorn.
- Promoció de la igualtat, convivència i resolució pacífica de conflictes des del PAT.
- Propostes pedagògiques inclusives basades en el DUA.
- Patis inclusius i coeducatius.

Nivell II (Responsables: tutor/a, altres mestres que imparteixen classe en el grup, cap d'estudis i CIC)

Accés

- Actualització de la informació educativa sobre l'alumnat del grup classe assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.
- Difusió accessible de la informació institucional entre l'alumnat del grup classe i les seues famílies.
- Control de l'assistència i prevenció de l'absentisme com a part de la fase preventiva del protocol d'absentisme.
- Supervisió de l'accessibilitat física, sensorial i cognitiva d'espais i mobiliari de les aules i altres espais
- Adequació i accessibilitat dels recursos tecnològics i dels materials didàctics i curriculars comuns que siguen coherents amb els valors inclusius
- Programes de desenvolupament d'hàbits i d'higiene saludables.
- Proporcionament de múltiples formes de representació (DUA).
- Mesures de sensibilització del grup classe vers la diversitat.
- Posada en marxa d' accions de sensibilització i de convivència que afavorixen el companyerisme i l'ajuda mutua.
- Activitats recollides al PAT referents a relacions positives entre iguals.
- Diseny d'unitats didàctiques integrades.

Aprentatge

- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris que relacionen els aprenentatges escolars amb el context sociocultural local i global.
Exemples: aprenentatge servei, ambients d'aprenentatge, estacions d'aprenentatge, grups interactius, tallers amb famílies, treball per projectes, etc.
- Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris adequats a les característiques, necessitats i nivells d'assoliment de l'alumnat del grup classe mitjançant l'aplicació d'estratègies i tècniques metodològiques per a la inclusió (programació multinivell, opcions múltiples d'implicació, representació i expressió (DUA), metodologies centrades en l'alumnat que promoguen la interacció i la cooperació (aprenentatge cooperatiu), TIC per l'aprenentatge, tertúlies dialògiques, etc.

- Ensenyament d'habilitats, comportaments i actituds que desenvolupen la implicació personal des de les situacions d'aprenentatge mitjançant els sabers bàsics i criteris d'avaluació transversals que formen part del currículum
- Ajustament dels procediments i instruments d'avaluació a les característiques i necessitats de tot l'alumnat del grup classe seguint els principis de l'avaluació inclusiva
- Planificació personalitzada d'activitats d'ampliació i reforç com a part de les situacions d'aprenentatge i projectes.
- Aplicació de les actuacions i o programes preventius de dificultats d'aprenentatge acordades amb l'alumnat del grup classe.

Participació

- Acordar i actualitzar les normes de convivència del grup classe (PAT).
- Participació de l'alumnat del grup classe en les accions de sensibilització i informació que organitze el centre sobre el valors i els continguts de l'educació inclusiva.
- Desenvolupament de les activitats per a la participació de l'alumnat del grup classe en les estructures de participació del centre com la junta de delegats i altres.
- Activitats amb l'alumnat del grup classe per a la promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència.
- Acollida al grup classe, especialment als nous membres (PAT).
- Activitats amb l'alumnat del grup classe que desenvolupen els programes preventius per a la promoció de la salut, prevenció de conductes addictives i sostenibilitat mediambiental,.
- Implementació del procediment d'administració de medicaments del protocol d'atenció sanitària específica amb l'alumnat del grup classe.
- Activitats d'acció tutorial per eliminar les barreres a la inclusió identificades prèviament en el grup classe per tutor o la tutora i l'equip docent.
- Fases de detecció i primeres actuacions dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció i acompanyament a la identitat i expressió de gènere amb el grup classe.
- Tutoria personalitzada o tutoria compartida amb qualsevol alumne o alumna del grup classe i amb les seues famílies.

Nivell III (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport i l'assessorament de l'orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).

- Accessibilitat personalitzada dels mitjans comuns a les activitats extraescolars i complementàries.
- Organització dels agrupaments heterogenis per a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.
- Organització de la docència compartida i del suport del professorat especialitzat.
- Coordinació del tutor/a amb el professorat del centre i els professionals de suport interns i externs que participen a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.
- Creació de racons TEAACH
- Derivació de la família a recursos de la zona per a rebre ajudes destinades a necessitats bàsiques o reforç.
- Compromís Família - Tutor.
- Coordinació planificada amb els serveis externs i professionals externs que atenen l'alumnat (centre de salut, Ajuntament, Serveis Socials, psicopedagogs..).
- Mesures de sensibilització dirigides a l'alumnat vers la diversitat i el seu valor positiu. Mesures de protecció i mesures pedagògiques correctores concretes.

Aprentatge

- Adequació personalitzada de les programacions didàctiques.
- Actuacions i programes de reforç dins i fora de l'horari lectiu (Espai d'interés dins i fora de l'horari lectiu, tallers de reforç i acompanyament escolar, etc).
- Plans específics de reforç per l'alumnat que repeteix un curs.
- Programes d'estimulació i desenvolupament del llenguatge oral.
- Sessions de conversa, per a l'alumnat nouvingut, basades en la millora de la competència comunicativa oral.
- Flexibilització de l'escolarització per a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu valencià en l'ensenyament bàsic.
- Actuacions i programes d'enriquiment curricular per l'alumnat amb altes capacitats.

Participació

- Actuacions amb un grup diferenciat d'alumnat d'un grup classe, dins i fora de l'horari lectiu, pel desenvolupament d'actituds de respecte i tolerància, habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos.
- Implementació de les actuacions davant supòsits de violència amb un alumne o alumna o un grup diferenciat d'alumnat amb acompanyament dels implicats.

- Notificació de possible situació de desprotecció des de l'àmbit educatiu.
- Implementació de les actuacions d'acompanyament per garantir el dret a l'expressió de gènere i la intersexualitat.
- Implementació de les actuacions del protocol d'atenció sanitària específica front a determinades situacions d'emergència mèdica i d'atenció a l'alumnat amb problemes de salut crònics.
- Programes de desenvolupament d'hàbits bàsics de higiene, alimentació i vida saludable.
- Actuacions per a grups diferenciats d'alumnat d'un grup classe fora de l'horari lectiu per a la participació en activitats socials, culturals i d'oci organitzades en col·laboració amb l'entorn local i institucions i organismes externs.
- Mesures educatives de disciplina positiva de col·laboració en tasques comunitàries i/o del centre.
- Aula de convivència com espai de reflexió i aprenentatge d'habilitats per a la participació.
- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar implicació, autoestima, confiança a les pròpies possibilitats i fortaleces amb el suport de les estructures de tutoria entre iguals o de tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Acompanyament personalitzat per a desenvolupar habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos el suport de les estructures de tutoria entre iguals o mitjançant una tutoria personalitzada (tutor/a personal).
- Compromís família tutor/a amb un alumne o alumna i la seua família.

Nivell IV (Responsables: tutor/a, equip docent, professorat de suport especialitzat, personal no docent de suport i orientadora)

Accés

- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans específics o singulars (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada a les activitats extraescolars i complementàries amb mitjans específics o singulars.
- Provisió personalitzada de productes de suport tècnics i tecnològics. Sistemes alternatius de comunicació amb i sense suport.
- Col·laboració per sol·licitar beques i ajudes econòmiques amb l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Reducció de ràtio per l'alumnat amb necessitats educatives especials (suport grau 3).
- Coordinació amb els professionals dels serveis socials, salut i salut mental, ajuntaments, centres proveïdors de serveis i centres d'estimulació primerenca.
- Coordinació amb els professionals de les unitats específiques, centres d'educació especial, i Unitats d'atenció i intervenció del PREVI.

- Atenció per part de l'educadora, per a desenvolupar les tasques previstes al seu PAP.
- Mesures de sensibilització dirigides a l'alumnat del grup classe cap a la diversitat i el seu valor positiu.

Aprentatge

- Programes específics personalitzats per a l'adquisició i ús funcional de la comunicació, el llenguatge i la parla (AiLL).
- Programes específics amb currículum personalitzat per a l'estimulació sensorial i cognitiva, l'aprenentatge motor i aprenentatge d'hàbits d'autonomia personal, etc. (PT i educadora).
- Flexibilització en la durada de l'etapa per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals.
- Prolongació d'un any més d'escolarització en l'ensenyament bàsic d'Educació Primària per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Reducció de ràtio.
- Flexibilització en l'horari escolar d'acord amb les seues necessitats.
- Coordinació amb professionals que atenen l'alumnat fora de l'horari escolar.

Participació

- Acompanyament per part de l'educadora.
- Implementació de les actuacions de comunicació, intervenció i seguiment dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció amb un alumne o alumna determinat i amb la seua família.
- Programa específic dirigit a l'alumnat que presenta alteracions greus de conducta i comportament que alteren la convivència de forma greu i reincident.
- Programes personalitzats per l'adquisició i l'ús fonamental de la comunicació, el llenguatge i la parla.
- Plan personalitzat per a l'aprenentatge d'habilitats de comunicació interpersonal i relació social en diversos contextos.
- Plan terapèutic del Annex IX Protocol de Salut Mental (R. 11 de desembre de 2017) per a desenvolupament i seguiment de mesures en l'alumnat que presenta problemes de salut mental que afecten a les interaccions i relacions interpersonals.